

**JELENIA
GÓRA**

Raport o stanie gminy za rok 2019

Miasto Jelenia Góra

Jelenia Góra 2020

Spis treści

1. Wstęp.....	7
2. Trzy kluczowe.....	9
2.1. Obwodnica Maciejowej.....	10
2.2. Remont Ratusza.....	11
2.3. Przebudowa zabytkowego budynku Teatru im. C. K. Norwida w Jeleniej Górze.....	12
3. Ogólna charakterystyka miasta.....	13
3.1. Gospodarka miasta.....	14
3.2. Demografia.....	17
4. Struktura gruntów w mieście.....	20
4.1. Struktura własności gruntów w mieście.....	20
4.2. Struktura sposobu użytkowania gruntów w mieście.....	21
4.3. Ilość nazw ulic i numerów adresowych budynków w mieście.....	21
5. Działalność radnych Rady Miejskiej Jeleniej Góry w 2019 roku.....	22
5.1. Struktura radnych.....	22
5.2. Stałe komisje.....	22
5.3. Realizacja uchwał.....	22
6. Informacje finansowe.....	24
6.1. Wykonanie budżetu Miasta Jelenia Góra.....	24
6.2. Wykonanie wydatków bieżących.....	28
6.3. Jeleniogórski Budżet Obywatelski.....	32
7. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	35
7.1. Sposób gospodarowania nieruchomościami Miasta, w tym gminnym zasobem nieruchomości i zasobem nieruchomości Skarbu Państwa.....	35
7.2. Główne kierunki gospodarowania nieruchomościami Miasta.....	35
7.3. Majątek Miasta Jelenia Góra.....	38
7.3.1. Udziały, akcje w spółkach prawa handlowego oraz obligacje Miasta Jelenia Góra.....	38
7.4. Wielkość zasobu mieszkaniowego.....	39

7.5. Rozbiórki budynków.....	39
7.6. Stan techniczny zasobu mieszkaniowego.....	39
7.7. Analiza potrzeb remontowych zasobu mieszkaniowego.....	40
7.8. Realizacja planu remontów zasobu mieszkaniowego.....	40
7.9. Windykacja należności czynszowych.....	40
7.10. Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej.....	41
8. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	42
8.1. Strategia rozwoju Miasta.....	42
8.2. Lokalny Program Rewitalizacji.....	46
8.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	50
8.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych i Skarbu Państwa.....	51
9. Ład przestrzenny.....	52
9.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Miasta Jelenia Góra.....	52
9.2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	52
10. Infrastruktura komunalna.....	54
10.1. Liczba odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta	54
10.2. Liczba poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych zebranych w PSZOK w 2019 roku.....	54
10.3. Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 roku.....	55
10.4. Cmentarnictwo.....	55
10.4.1. Wykorzystanie powierzchni cmentarzy.....	55
10.4.2. Ilość miejsc grzebalnych.....	55
10.5. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....	56
10.5.1. Sieć zaopatrzenia miasta w wodę - inwestycje i remonty sieci wodociągowej.....	57
10.5.2. Jakość wody pitnej.....	58
10.5.3. System kanalizacyjny.....	59
11. Środowisko.....	61

11.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej.....	61
11.2. Program ochrony środowiska.....	66
11.3. Lasy komunalne.....	67
11.4. Zieleń miejska.....	68
11.4.1. Karkonoski Park Narodowy.....	69
11.5. Schronisko dla Małych Zwierząt w Jeleniej Górze oraz zapobieganie bezdomności zwierząt.....	69
12. Polityka społeczna i zdrowie.....	71
12.1. Sprawy społeczne.....	71
12.1.1. Wsparcie rodziny (świadczenia rodzinne, zasiłki rodzinne, 500+, fundusz alimentacyjny).....	71
12.1.2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	73
12.1.3. Wsparcie osób bezdomnych.....	74
12.2. Profilaktyka, promocja zdrowia i rozwiązywanie problemów uzależnień.....	74
12.3. Organizacje pozarządowe.....	78
12.4. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.....	79
12.5. Działania na rzecz seniorów.....	82
13. Oświata i edukacja.....	85
13.1. Instytucje opieki nad dziećmi do lat 3 – żłobki.....	85
13.2. Przedszkola.....	85
13.2.1. Organizacyjne warunki kształcenia w przedszkolach.....	85
13.2.2. Liczba etatów nauczycieli w przedszkolach publicznych.....	86
13.3. Szkoły podstawowe.....	87
13.3.1. Organizacyjne warunki kształcenia w szkołach podstawowych.....	87
13.3.2. Liczby etatów nauczycielskich w szkołach podstawowych.....	89
13.4. Szkoły ponadpodstawowe.....	90
13.4.1. Organizacyjne warunki kształcenia w szkołach ponadpodstawowych.....	90
13.4.2. Licea ogólnokształcące.....	91
13.4.3. Technika.....	92

13.4.4. Branżowe szkoły I stopnia.....	95
13.5. Pozostałe placówki oświatowe.....	96
13.6. Etaty wsparcia i etaty losowe w placówkach oświatowych.....	96
13.7. Administracja i obsługa w placówkach oświatowych.....	98
13.8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.....	99
13.9. Pozostałe działania w obrębie oświaty.....	99
13.10. Projekty unijne w Departamencie Edukacji w okresie od 1 września do 31 grudnia 2019 roku.....	100
13.10.1. Projekty zakończone i rozliczane w okresie sprawozdawczym.....	100
13.10.2. Projekty w realizacji.....	101
13.10.3. Projekt przygotowane do wdrożenia w 2020 roku.....	101
13.11. Pozostałe działania w zakresie edukacji.....	102
14. Komunikacja.....	103
14.1. Komunikacja miejska.....	103
14.1.1. Infrastruktura przystankowa.....	103
14.1.2. Taryfa biletowa i dystrybucja biletów.....	104
14.2. Inwestycje w ramach poprawy dostępności komunikacyjnej.....	104
14.3. Zarządzanie ruchem na drogach publicznych.....	105
15. Bezpieczeństwo na terenie miasta.....	106
15.1. Działania Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze.....	106
15.2. Działania Straży Miejskiej w Jeleniej Górze.....	110
15.3. Działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze.....	113
15.4. Ochrona przeciwpowodziowa.....	116
16. Współpraca zagraniczna oraz z innymi społecznościami samorządowymi.....	118
16.1. Porozumienia międzygminne.....	118
16.2. Stowarzyszenia JST.....	119
16.3. Inne formy współdziałania.....	119
16.4. Współpraca międzynarodowa.....	120

17. Kultura, sport i turystyka.....	121
17.1. Działalność instytucji kultury.....	121
17.2. Dotacje przekazane z budżetu Miasta w 2019 roku na renowację zabytków.....	128
17.3. Sport.....	129
17.3.1. Infrastruktura sportowa.....	129
17.3.2. Imprezy i wydarzenia sportowe.....	131
17.3.3. Dotacje.....	132
17.3.4. Stypendia i nagrody sportowe.....	137
17.4. Turystyka.....	137
17.4.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	138
17.4.2. Działania promocyjne i informacyjne oferty turystycznej Kotliny Jeleniogórskiej. .	138
17.4.3. Rekreacja.....	142
18. Załączniki.....	147

1. Wstęp

Raport o stanie gminy jest syntetycznym opisem wszelkiego rodzaju działań jakie podejmowały służby miejskie i jednostki organizacyjne w minionym roku. To prezentacja stopnia i efektu realizacji programów, strategii i planów, przy czym „Raport” nie sugeruje ocen, a przedstawia obiektywne fakty.

Należy go odczytywać jako opis wspólnego działania władz samorządowych, mieszkańców, ale też podmiotów gospodarczych i instytucji. Konfrontacja „raportów” minionych okresów pozwoli w dłuższej perspektywie na określenie tempa i kierunków rozwoju.

Raport jest także rodzajem uhonorowania wszystkich, którzy w minionym roku przyczynili się do wartościowych zmian. Wskazując nowo uzyskane wartości, niesie także informację – pośrednio lub bezpośrednio - o ich autorach.

W kilku sferach, materialnych i niematerialnych, rok 2019 zapisał się szczególnie.

Zostały oddane dwie bardzo znaczące inwestycje drogowe, oczekiwane zarówno przez mieszkańców, jak i przyjezdnych od co najmniej kilkunastu lat. Pierwszą z nich jest obwodnica Maciejowej, która nie tylko uwolniła mieszkańców tej części Jeleniej Góry od dynamicznie rosnącego natężenia ruchu pojazdów, także ciężkiego transportu, ale też stanowi o poszerzeniu możliwości wytyczenia tranzytu dla uciążliwego ruchu. Druga – to rondo u zbiegu ulic Lubańskiej, Goduszyńskiej i Trasy Czeskiej, zdecydowanie mniej kosztowne, ale strategiczne dla bezpieczeństwa przejazdu drogą międzynarodową.

Zakończono rewitalizację i głęboką modernizację wnętrza Teatru im. C. K. Norwida. Jelenia Góra jest odbierana jako miasto kultury powszechnej i powszechnie dostępnej, różnorodnej, ale wyjątkowo wartościowej. To jest jedna z tych „marek Miasta”, które świadczą o kondycji społecznej. Przeprowadzony remont to także dowód dbałości o zabytki secesji, jak również o mieszkańców, dla których Teatr ma kapitalne znaczenie - o czym świadczy frekwencja na spektaklach. Budowa windy oraz likwidacja barier architektonicznych mają swoje realne i symboliczne znaczenie - po przeszło stu latach budynek Teatru oraz jego widownia stały się w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych.

Single tracki są ofertą diametralnie odmienną. Oddanie do użytku około 70 km tras rowerowych w trudnym terenie (budowanych we współpracy z dwiema sąsiednimi gminami) to, z jednej strony wyrazista promocja Miasta, z drugiej – kolejny dowód, że określenie Jeleniej Góry, jako „stolicy rowerowej” nie jest żadną przesadą, z trzeciej - to oferta relaksu dla tych wszystkich, którzy chcą wypocząć wyjątkowo czynnie lub chcą zaprosić swoich znajomych spoza Jeleniej Góry do miejsc, których nigdzie indziej w takiej postaci się nie znajdzie. Zresztą – obok singli – w ubiegłym roku rozpoczęto budowę rodzinnych ścieżek rowerowych, w tym łączących miasto z przyległymi gminami. Umożliwia to nie tylko rekreację, ale również stwarza warunki alternatywnego dojazdu do Jeleniej Góry.

Jelenia Góra z każdym rokiem oferuje swoim mieszkańcom oraz turystom coraz więcej możliwości. Rozwijamy Cieplice, uatrakcyjniamy uzdrowisko - choćby zakończoną w ubiegłym roku budową „Tężni solankowej” - rozwijamy i poszerzamy zakres infrastruktury sportowej, stadionów przy ul. Lubańskiej i Złotniczej, budujemy ciągi spacerowe jak „Promenada Jagniątkowa” czy „Bulwar nad Kamienną” i wiele innych atrakcyjnych miejsc wypoczynku.

Jednym z priorytetów roku minionego, który sukcesywnie zyskuje na znaczeniu, jest poprawa czystości powietrza, realizowana nie tylko poprzez wymianę setek pieców (w latach 2018/2019 zlikwidowano ponad tysiąc przestarzałych pieców), ale także poprzez kontynuację termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. W minionym roku przeprowadzono je w dwóch dużych szkołach – Zespole Szkół Technicznych „Mechanik” i Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych.

Wśród wielu rozmaitych działań są takie, które umykają powszechnej uwadze, ale dla tysięcy rodzin są bardzo ważne – to m. in. bezpłatna komunikacja miejska dla poszerzanego sukcesywnie kręgu

pasażerów, ułatwienia dla osób niepełnosprawnych w postaci windy i schodolazu w wyremontowanym Ratuszu, wspomniana winda w Teatrze, wyremontowanie mieszkań chronionych przy ulicy Leśnej (wraz z budową platform dla niepełnosprawnych) i wiele innych.

Zachęcam do lektury „Raportu”, bowiem jest to dokument – w metaforycznym znaczeniu – napisany przez nas wszystkich, we wspólnym wysiłku, będący sprawozdaniem z efektów naszych codziennych aktywności dla budowy wizerunku Miasta. I za tę twórczą aktywność wszystkim mieszkańcom dziękuję.

Jerzy Łużniak,

Prezydent Miasta Jeleniej Góry

2. Trzy kluczowe...

Rok 2019 to między innymi zakończenie trzech kluczowych dla Miasta inwestycji – obwodnicy Maciejowej, remontu i modernizacji Ratusza oraz przebudowy Teatru im. C. K. Norwida.

Łącznej skali tych przedsięwzięć nie sposób nie docenić. Liczy się w tym przypadku nie tylko wartość materialna tych przedsięwzięć, ale przede wszystkim – ich istotne znaczenie dla mieszkańców i przyjezdnych. Były to realizacje oczekiwane przez lata, a ich ukończenie wpływa w wyrazisty sposób i na obraz miasta, i na poczucie komfortu życia (inwestycje te dofinansowane zostały z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

2.1. Obwodnica Maciejowej

W kwietniu 2019 r. zakończono i oddano do użytku kolejny odcinek obwodnicy południowej Jeleniej Góry – „obejście Maciejowej”.

Łączny koszt tego zadania wraz z wykupem gruntów pod budowę, projektami itp. wyniósł ok. 57 mln zł.

Obwodnica ma długość 5 290 m, dwa pasy szerokości 3,5 m + naprzemiennie jeden do wyprzedzania. Z towarzyszących obiektów inżynierskich należy odnotować: dwa ronda, dwa skrzyżowania, dwa obiekty mostowe i przejazd gospodarczy przeciwpożarowy pod drogą.

Obwodnica uzupełniona jest o ścieżki rowerowe, ekrany akustyczne, miejsca postojowe, kanalizację deszczową, sieć drenarską, oświetlenie drogowe, przejścia dla pławów i małych zwierząt i tym podobne.

Powierzchnia drogi to 66 988 m², a chodników – 416 m².

W uzupełnieniu robót drogowych dokonano nasadzeń drzew i krzewów, głównie z gatunków: dęb zwyczajny, buk zwyczajny, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata i świerk pospolity, a także krzewów – głównie śliw, tarnin i wierzba ia.

Ilustracja: Widok obwodnicy w trakcie i po budowie

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

2.2. Remont Ratusza

W ramach dwóch zadań – „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Miasta Jelenia Góra (...)” oraz „Rewitalizacja zabytkowego centrum Jeleniej Góry – poprawa stanu zachowania zabytkowego budynku Ratusza Miejskiego (...)” wykonano, zakończony 23.12.2019 r., remont obiektu, na łączną wartość 8,4 mln zł.

W zakresie rzeczowym realizowanych prac znalazło się m. in.:

- osuszanie murów w części pomieszczeń przyziemia;
- docieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją;
- wymiana i renowacja stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymiana wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania z grzejnikami, wymiana instalacji elektrycznej, przeciwpożarowej, remont i wzmocnienie stropów, wymiana istniejącej sieci wodno-kanalizacyjnej, roboty budowlane związane z przywróceniem dawnego wystroju pomieszczeń i inne.

Ilustracja: Widok sali rajsów w trakcie i po remoncie

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

2.3. Przebudowa zabytkowego budynku Teatru im. C. K. Norwida w Jeleniej Górze

Powstały w pierwszych latach XIX w. obiekt przez całą swoją historię nie przechodził tak głębokiej przebudowy, jak przez minione kilkanaście miesięcy. Remont i modernizacja trwały od maja 2018 do września 2019 r.

Całkowita wartość projektu to 23,7 mln zł. Początkowo przebudowa została podzielona na trzy etapy. Ze względu na zły stan konstrukcji stropów, który mógł być ujawniony dopiero w trakcie remontu, konieczność kilkukrotnego przeprojektowania robót oraz prace dodatkowe, zakończenie przebudowy nastąpiło w maju 2019 r. Odbiory techniczne i wakacyjna przerwa sprawiły, że premiera w odnowionym gmachu odbyła się 23 września 2019 r.

Dziś to już na wskroś nowoczesny obiekt w historycznej bryle. Nastąpiła wymiana stropów, instalacji, ultra współczesnych rozwiązań gwarantujących pełne bezpieczeństwo widzom, (łącznie z mgłą wodną na poddaszu), nowoczesną kurtyną otwieraną w systemie „wagnerowskim” i windą dla niepełnosprawnych - co „otworzyło” Teatr dla tej grupy widzów po raz pierwszy w jego historii. Zwiększył się też komfort na widowni, która przed modernizacją miała ogółem 560 miejsc. Po niej, po rozsunięciu rzędów foteli na parterze pozostały 304 miejsca, na I balkonie – 105, na drugim – 69 + 15 miejsc dostawnych.

Remont wewnątrz wyprzedził o kilkanaście miesięcy – trwającą właśnie od maja 2020 r. - modernizację podjazdu do obiektu, synchronizowaną z modernizacją całej Alei Wojska Polskiego, przy której stoi gmach Teatru im. C. K. Norwida.

Ilustracja: Widok widowni teatru w trakcie i po remoncie

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

3. Ogólna charakterystyka miasta

Jelenia Góra to miasto na prawach powiatu zlokalizowane w południowo-zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim. Pod względem liczby ludności Jelenia Góra jest czwartym miastem w regionie (po Wrocławiu, Wałbrzychu i Legnicy), liczącym 79 061 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2019 r.)¹ powierzchni 109 km² (10 922 ha) i długości ponad 30 km. Lokalizacja miasta predestynuje je do pełnienia kilku istotnych funkcji gospodarczych. Jelenia Góra graniczy bezpośrednio z Czechami, a do granicy niemieckiej mamy niespełna 70 km, co skłaniało zawsze do nawiązywania ożywionych kontaktów międzynarodowych – handlowych i gospodarczych – dziś jeszcze bardziej, niż w poprzednich dekadach. Z drugiej strony - malownicze położenie w sąsiedztwie Karkonoszy, Gór Izerskich, Gór Kaczawskich oraz Rudaw Janowickich stwarza naturalne warunki do rozwoju turystyki. Niewielka odległość od istotnych ośrodków metropolitalnych: Wrocławia, Poznania, Pragi, Berlina czy Wiednia daje przedsiębiorcom i potencjalnym inwestorom możliwość dotarcia do znacznego grona konsumentów i kooperantów. Charakterystyczny kształt granicy miasta (od osiedla Maciejowa, do Jagniątkowa - to dystans ponad 30 km) powoduje wiele konsekwencji związanych z drogownictwem, komunikacją publiczną, gospodarką komunalną, etc. i w znacznym stopniu determinuje metody działań w każdej sferze, także socjalnej, edukacji i kultury, ze względu na czas dojazdów.

Przez Jelenią Górę przebiega kilka istotnych szlaków komunikacyjnych o wymiarze krajowym i międzynarodowym. Jednym z nich jest trasa europejska E65 łącząca miasto z Morzem Bałtyckim, a dalej z krajami skandynawskimi. Drugi to trasa wiodąca do Zgorzelca (droga krajowa nr 30), a dalej do Niemiec i krajów Europy Zachodniej. W 2019 roku oddano do użytku obwodnicę Maciejowej, dzięki której upłynniony został ruch pojazdów, skrócony czas dojazdu do drogi ekspresowej S3 czy autostrady A4 oraz nastąpiła poprawa bezpieczeństwa. Jelenia Góra posiada bezpośrednie ekspresowe połączenia kolejowe z dużymi miastami: Wrocławiem, Warszawą, Krakowem, Poznaniem, Szczecinem, Gdańskiem, Rzeszowem czy Opolem, a do wielu innych możliwa jest podróż z jedną przesiadką. Najbliższe międzynarodowe porty lotnicze znajdują się: we Wrocławiu (ok. 110 km), Dreźnie (ok. 170 km) i Pradze (ok. 175 km.). Na terenie Jeleniej Góry znajduje się także czynne lotnisko o charakterze sportowo-usługowym z przeznaczeniem dla mieszkańców i przedsiębiorców, z możliwością przyjmowania samolotów z zagranicy oraz z punktem odprawy celnej i granicznej.

Jako największy ośrodek w regionie Jelenia Góra w sposób naturalny stała się liderem Aglomeracji Jeleniogórskiej – Subregionalnego Obszaru Funkcjonalnego obejmującego do końca 2019 r. teren 18 gmin województwa dolnośląskiego, utworzonego na podstawie Porozumienia z dnia 6 maja 2015 r. (z późn. zm.) w sprawie powierzenia Miastu Jelenia Góra zarządzania Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi Aglomeracji Jeleniogórskiej oraz zasad współpracy Stron Porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej.

W skład Aglomeracji Jeleniogórskiej wchodzi:

- 6 gmin miejskich: Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba, Wojcieszów, Złotoryja,
- 5 gmin miejsko-wiejskich: Gryfów Śląski, Lubomierz, Mirsk, Wleń, Świerzawa,
- 6 gmin wiejskich: Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica, Pielgrzymka,
- 1 miasto na prawach powiatu - Jelenia Góra.

¹ Źródło: dane uzyskane z GUS – Tablica bilansowa; Stan - Ruch naturalny i wędrówkowy ludności w roku według podziału administracyjnego; rok 2019

Jelenia Góra jest jednym z największych ośrodków subregionalnych Dolnego Śląska o powierzchni 109 km² (10 922 ha). Pełni rolę centrum przemysłowego, turystycznego, kulturalnego i akademickiego. Funkcjonują tu 3 uczelnie wyższe: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu – Filia w Jeleniej Górze, Politechnika Wrocławska – Filia w Jeleniej Górze oraz Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa.

Jest również miastem uzdrowiskowym - Uzdrawisko Cieplice należy do najstarszych uzdrowisk w Polsce. Uzdrawisko specjalizuje się w leczeniu m. in. chorób reumatycznych, ortopedyczno-urazowych, układu nerwowego, moczowego. Uzdrawisko Cieplice posiada unikatowe źródła termalne osiągające temperaturę około 90°C.

Na terenie Jeleniej Góry zlokalizowane jest Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Specjalistyczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, SP ZOZ Sanatorium Uzdrawiskowe MSWiA „Agat”, Uzdrawisko Cieplice Sp. z o.o.

Jelenia Góra to także artystyczne centrum regionu, znane z festiwali muzycznych, działań teatralnych i pielęgnacji tradycji. Funkcjonuje tu dziesięć miejskich instytucji kultury: dwa teatry (Teatr im. C. K. Norwida, Zdrojowy Teatr Animacji), dwa muzea (Muzeum Karkonoskie, Muzeum Miejskie Dom Gerharta Hauptmanna), Biuro Wystaw Artystycznych, Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej "Książnica Karkonoska", cztery domy kultury (Jeleniogórskie Centrum Kultury, Osiedlowy Dom Kultury, Miejski Dom Kultury „Muflon”, Przysiać Twórcza – Cieplickie Centrum Kultury oraz dwie instytucje podległe Marszałkowi Województwa: Filharmonia Dolnośląska i Muzeum Karkonoskie. Bogata oferta kulturalna obejmuje wydarzenia, które na stałe zapisały się w kalendarium imprez miejskich: Wrzesień Jeleniogórski, Jeleniogórski Jarmark Staroci i Osobliwości, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych, Wiosna Cieplicka, Międzynarodowy Festiwal Filmowy „ZOOM Zbliżenia”, „Liga Rocka”, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Awangardowych „PESTKA”, „Art & Glass Festiwal”, Festiwal „Silesia Sonans”, „Krokus Jazz Festiwal”, „JGJ Festiwal”.

3.1. Gospodarka miasta

Z kluczowych podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta wymienić należy m.in.: DWS Dräxlmaier Wyposażenie Wnętrz Samochodowych (branża automotive), CODETWO S.C. (sektor IT), Zorka Sp. z o.o. (przemysł meblowy), Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne Jelfa S.A. (branża farmaceutyczna), PMPoland S.A. (jedyne w Polsce producent maszyn papierniczych), Jelenia Plast Sp. z o.o. (przetwórstwo tworzyw sztucznych).

Większość jeleniogórskich firm funkcjonuje w strefie przemysłowej, położonej przy głównym szlaku komunikacyjnym w kierunku Czech i Niemiec. W strefie tej zlokalizowane są małe, średnie oraz duże przedsiębiorstwa, w których zatrudnienie znajduje ponad 5 000 osób.

Zgodnie z danymi przedstawionymi na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego we Wrocławiu (www.wroclaw.stat.gov.pl), według stanu na 31 grudnia 2019 r., na terenie miasta Jelenia Góra zarejestrowanych było 12 658 jednostek gospodarczych (wpisanych do rejestru REGON), w tym 8 168 jednostek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W porównaniu do roku 2018 r. liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 2,5% (w 2018 r. zarejestrowanych było 12 353 podmiotów).

W strukturze podmiotów gospodarki narodowej dominował handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (udział 18,8%), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (udział 17,8%) oraz budownictwo (udział 12%).

Tabela nr 1. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg PKD w Jeleniej Górze i powiecie jeleniogórskim

Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności	stan w dniu 31.12.2019 r.		udział procentowy Jelenia Góra	
	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
	12 658	11 583	100%	100%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	57	101	0,5%	0,9%
Przetwórstwo przemysłowe	710	669	5,6%	5,8%
Budownictwo	1 525	1 320	12,0%	11,4%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2 376	3 749	18,8%	32,4%
Transport i gospodarka magazynowa	517	481	4,1%	4,2%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	438	1 082	3,5%	9,3%
Informacja i komunikacja	312	158	2,5%	1,4%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	357	145	2,8%	1,3%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 258	933	17,8%	8,1%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 187	476	9,4%	4,1%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	406	736	3,2%	6,4%
Edukacja	378	213	3,0%	1,8%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	930	561	7,3%	4,8%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	243	214	1,9%	1,8%
Inne	964	745	7,6%	6,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela nr 2. Liczba oraz dynamika zmian wśród podmiotów gospodarki narodowej wg PKD w Jeleniej Górze

Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności	stan w dniu 31.12.2018 r. Jelenia Góra	stan w dniu 31.12.2019 r. Jelenia Góra	dynamika 2018=100% Jelenia Góra
	12 353	12 658	102,5%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	52	57	109,6%
Przetwórstwo przemysłowe	683	710	104,0%
Budownictwo	1 424	1 525	107,1%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2 428	2 376	97,9%
Transport i gospodarka magazynowa	518	517	99,8%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	418	438	104,8%
Informacja i komunikacja	293	312	106,5%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	359	357	99,4%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 208	2 258	102,3%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 138	1 187	104,3%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	383	406	106,0%
Edukacja	375	378	100,8%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	887	930	104,8%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	241	243	100,8%
Inne	946	964	101,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największą dynamikę wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, w porównaniu do grudnia 2018 roku, odnotowano w następujących sekcjach:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – wzrost o 9,6%,
- budownictwo – wzrost o 7,1%,
- informacja i komunikacja – wzrost o 6,5%,
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – wzrost o 6%,

- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – wzrost o 4,8%,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – wzrost o 4,8%.

Spadek odnotowano w 3 gałęziach gospodarki:

- handel hurtowy i detaliczny (...) – spadek o 2,1%,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa – spadek o 0,6%,
- transport i gospodarka magazynowa – spadek o 0,2%.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. spośród podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne w Jeleniej Górze dominowały następujące rodzaje działalności:

- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle - 22,0%,
- budownictwo – 15,8%,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 12,2%,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 10,6%.

Szczegółowa struktura podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, działających na terenie Jeleniej Góry przedstawiała się następująco:

Tabela nr 3. Struktura podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, działających na terenie Jeleniej Góry

Zakłady osób fizycznych według Polskiej Klasyfikacji Działalności	Jelenia Góra		
	31.12.2018 r.	31.12.2019 r.	
		liczba	udział
	7 917	8 168	100,00%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	28	32	0,4 %
Przetwórstwo przemysłowe	511	540	6,6 %
Budownictwo	1 194	1 289	15,8 %
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1 852	1 800	22,0 %
Transport i gospodarka magazynowa	481	479	5,9 %
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	313	329	4,0 %
Informacja i komunikacja	228	244	3,0 %
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	287	282	3,5 %
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	165	180	2,2 %
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	951	1 000	12,2 %
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	314	335	4,1 %
Edukacja	217	227	2,8 %
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	833	868	10,6 %
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	122	124	1,5 %
Inne	421	439	5,4 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

31 grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jeleniej Górze zarejestrowanych było łącznie 1 096 osób z Jeleniej Góry (565 kobiet, 531 mężczyzn):

- 1 016 osób poprzednio pracujących, w tym 52 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- 80 osób dotychczas niepracujących.

Tabela nr 4. Liczba osób bezrobotnych w Jeleniej Górze i powiecie jeleniogórskim

PUP/powiaty	Liczba bezrobotnych	w tym:			
		kobiety	poprzednio pracujący	zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	dotychczas niepracujący
stan na 31.12.2018 r.					
PUP	2 943	1 453	2 694	132	249
Jelenia Góra	1 209	604	1 118	50	91
powiat jeleniogórski	1 734	849	1 576	82	158
stan na 31.12.2019 r.					
PUP	2 690	1 354	2 492	129	198
Jelenia Góra	1 096	565	1 016	52	80
powiat jeleniogórski	1 594	789	1 476	77	118

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W porównaniu do 31 grudnia 2018 r., liczba bezrobotnych w Jeleniej Górze zmniejszyła się o 113 osób, czyli o 9,3%.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego stopa bezrobocia 31 grudnia 2019 r. wynosiła: w kraju 5,2%, w województwie dolnośląskim 4,6%, w Jeleniej Górze 3,2%, w powiecie jeleniogórskim 8,1%.

Tabela nr 5. Stopa bezrobocia w latach 2014-2019

Data	Polska	Województwo dolnośląskie	Jelenia Góra	Powiat jeleniogórski
	%			
31.12.2014 r.	11,4	10,4	7,5	15,7
31.12.2015 r.	9,7	8,5	5,7	12,9
31.12.2016 r.	8,2	7,2	4,6	11,4
31.12.2017 r.	6,6	5,7	3,6	9,2
31.12.2018 r.	5,8	5,2	3,6	8,9
31.12.2019 r.	5,2	4,6	3,2	8,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W porównaniu do stanu z dnia 31 grudnia 2018 r. stopa bezrobocia w Jeleniej Górze na koniec grudnia 2019 r. była niższa o 0,4 punktu procentowego, a w powiecie jeleniogórskim zmniejszyła się o 0,8 punktu procentowego. W województwie dolnośląskim najniższy poziom bezrobocia, wg danych na 31 grudnia 2019 r., wystąpił w następujących powiatach: m. Wrocław - 1,6%, wrocławskim - 1,6%, m. Jelenia Góra - 3,2%. Natomiast najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: górowskim - 14,1%, złotoryjskim - 13,2% i wałbrzyskim - 12,3%.

3.2. Demografia

W Jeleniej Górze w dniu 31 grudnia 2019 r. (według danych Głównego Urzędu Statystycznego), mieszkało 79 061 osób. Od roku 1998 zauważalna jest spadkowa tendencja w zakresie liczby mieszkańców. Nie jest to jednak zjawisko szczególne - zmniejszająca się średnia liczba ludności występuje we wszystkich miastach na prawach powiatu w Polsce. Głównymi przyczynami depopulacji są: migracja ludności na obszary podmiejskie oraz ujemny przyrost naturalny, zmiana miejsca zamieszkania ze względu na zmianę miejsca wykonywania pracy oraz emigracja. Największy spadek liczby ludności Jeleniej Góry w latach 2014-2018 nastąpił wśród ludności w wieku produkcyjnym - o 4596 osób, tj. o 8,82%. Blisko 12% tego spadku - 547 osób - stanowiła młodzież w wieku 15-19 lat - spadek o 15,47%. W przypadku ludności w wieku poprodukcyjnym liczba ta zwiększyła się o 2 675 osób - 12%.

Tabela nr 6. Struktura wiekowa dla miasta Jelenia Góra

Ludność struktura wiekowa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	81 408	81 010	80 524	80 072	79 480	79 061
mężczyźni	37 956	37 746	37 510	37 243	36 903	b.d.
kobiety	43 452	43 264	43 014	42 829	42 577	b.d.
w wieku przedprodukcyjnym (17 lat)						
ogółem	11 705	11 613	11 496	11 508	11 463	b.d.
mężczyźni	5 908	5 886	5 872	5 905	5 849	b.d.
kobiety	5 797	5 727	5 624	5 603	5 614	b.d.
w wieku produkcyjnym						
ogółem	50 087	48 983	47 876	46 811	45 726	b.d.
mężczyźni	26 357	25 833	25 294	24 727	24 157	b.d.
kobiety	23 730	23 150	22 582	22 084	21 569	b.d.
w wieku poprodukcyjnym						
ogółem	19 616	20 414	21 152	21 753	22 291	b.d.
mężczyźni	5 691	6 027	6 344	6 611	6 897	b.d.
kobiety	13 925	14 387	14 808	15 142	15 394	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W ogólnej liczbie ludności miasta Jelenia Góra udział kobiet stanowi prawie 54% (42 577 na koniec 2018 r.). Na 100 mężczyzn przypada ich 115 i wielkości te nie zmieniają się od kilkunastu lat. Współczynnik feminizacji jest zróżnicowany ze względu na wiek. Wśród osób do 49 roku życia notuje się liczebną przewagę mężczyzn – ponieważ rodzi się więcej chłopców niż dziewczynek. Następnie, z powodu nadumieralności mężczyzn, relacja ta ulega odwróceniu – dla grupy osób w wieku 50 lat i więcej współczynnik feminizacji wynosi obecnie 54%, a w najstarszych rocznikach (75 lat i więcej) na 100 mężczyzn przypada średnio 196 kobiet. Jelenia Góra od lat należy do powiatów o szczególnie dużej przewadze liczebnej kobiet nad mężczyznami - w 2017 r. wskaźnik był najwyższy w województwie.

W latach 2014-2018 przyrost naturalny w Jeleniej Górze był ujemny. W roku 2014 urodziło się 651 dzieci, natomiast w 2018 – 594 (o 57 mniej). Zmarło natomiast - w 2014 roku 985 osób, a w 2018 roku 1 079. Wartość współczynnika przyrostu naturalnego wynosiła odpowiednio: w 2014 r. - 4,10, a w 2018 r. wzrosła do poziomu 6,10 promila (‰).

Tabela nr 7. Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w Jeleniej Górze

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Ogólna liczba ludności	81 408	81 010	80 524	80 072	79 480
Liczba urodzeń	651	649	583	663	594
Liczba zgonów	985	991	1 004	1 062	1 079
Przyrost naturalny	-334	-342	-421	-399	-485
Współczynnik przyrostu naturalnego ‰	-4,10	-4,22	-5,22	-4,98	-6,10
Przyrost naturalny w ostatnich 3 latach na 1000 ludzi	-13.5	-12.9	-13.6	-14.5	-16.42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poniżej liczba cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały w Jeleniej Górze wg stanu na 31 grudnia 2019 r., z podziałem na obywatelstwo.

Tabela nr 8. Liczba cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały w Jeleniej Górze

Obywatelstwo	Liczba	Obywatelstwo	Liczba
ALBAŃSKIE	1	ŁOTEWSKIE	1
ALGIERSKIE	2	MACEDOŃSKIE	1
ARMEŃSKIE	4	MAROKAŃSKIE	2
AUSTRIACKIE	5	MEKSYKAŃSKIE	1
BELGIJSKIE	3	NIEMIECKIE	43
BIAŁORUSKIE	30	NIEUSTALONE	2
BUŁGARSKIE	5	NORWESKIE	1
CHORWACKIE	1	REPUBLIKI PŁD. AFRYKI	1
CZESKIE	1	ROSYJSKIE	8
EGIPSKIE	3	RUMUŃSKIE	12
FRANCUSKIE	2	SŁOWACKIE	9
GRECKIE	6	STANÓW ZJEDN. AMERYKI PN.	2
GRUZIŃSKIE	7	SYRYJSKIE	2
HISZPAŃSKIE	2	SZWEDZKIE	3
HOLENDERSKIE	4	TUNEZYJSKIE	5
INDONEZYJSKIE	1	TURECKIE	4
INDYJSKIE	1	TURKMENISTANU	1
IRLANDZKIE	2	UKRAIŃSKIE	697
IZRAELSKIE	1	BRYTYJSKIE	8
KAZACHSKIE	1	WIETNAMSKIE	1
LIBAŃSKIE	1	WŁOSKIE	13

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Zdarzenia odnotowane w Urzędzie Stanu Cywilnego w Jeleniej Górze:

- urodzenia: 1 369;
- małżeństwa: 308;
- zgony: 1 182;
- jubileusze (Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie): 40.

4. Struktura gruntów w mieście

Ogólna powierzchnia miasta Jelenia Góra wynosi 10 922 ha. Struktura własności oraz sposobu użytkowania gruntów na podstawie danych z rejestru „Ewidencja gruntów i budynków” przedstawiona została w tabeli poniżej.

Tabela nr 9. Struktura własności gruntów w Jeleniej Górze

Wyszczególnienie	Powierzchnia ewidencyjna w ha	Procentowy udział w ogólnej powierzchni miasta
Grunty Skarbu Państwa w tym grunty: Zasobu Własności Skarbu Państwa, Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, RZGW, AMW i WAM	3 679	33,7 %
Grunty stanowiące własność lub użytkowanie wieczyste osób fizycznych	3 205	29,3 %
Grunty Miasta Jelenia Góra	2 022	18,5 %
Grunty stanowiące własność lub użytkowanie wieczyste pozostałych osób	1 457	13,4 %
Grunty w zarządzie MZDiM	480	4,4 %
Grunty stanowiące własność lub użytkowanie wieczyste spółdzielni mieszkaniowych	46	0,4 %
Grunty województwa	18	0,2 %
Grunty powiatu	15	0,1 %

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

4.1. Struktura własności gruntów w mieście

Wykres nr 1. Struktura własnościowa gruntów

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

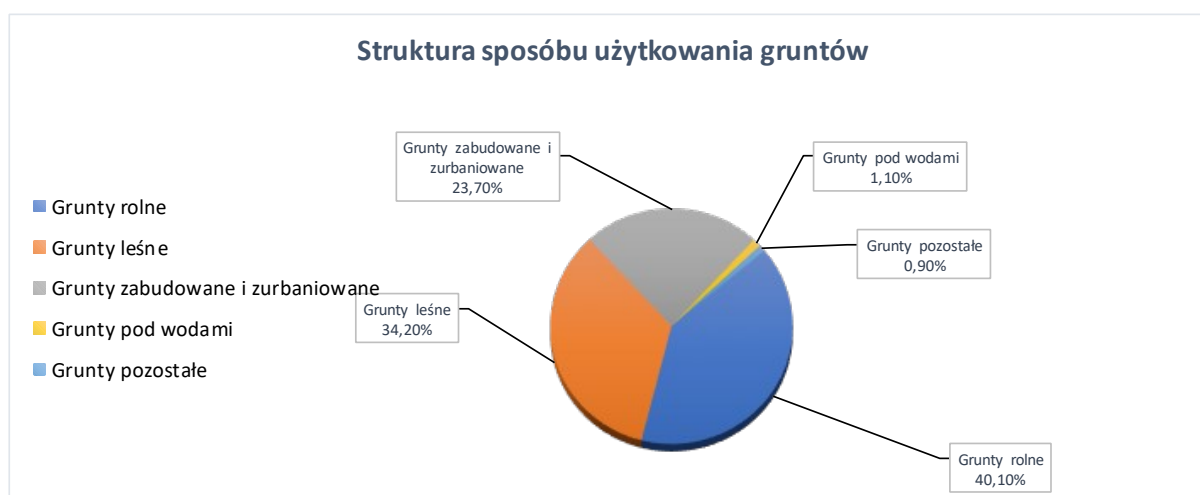
4.2. Struktura sposobu użytkowania gruntów w mieście

Tabela nr 10. Struktura sposobu użytkowania gruntów w Jeleniej Górze

Sposób użytkowania	Powierzchnia ewidencyjna w ha	Procentowy udział w ogólnej powierzchni miasta
Grunty rolne	4 384	40,1 %
Grunty leśne	3 730	34,2 %
Grunty zabudowane i zurbanizowane (w tym tereny: mieszkaniowe, przemysłowe, komunikacyjne)	2 591	23,7 %
Grunty pod wodami	119	1,1 %
Pozostałe	98	0,9 %

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Wykres nr 2. Struktura sposobu użytkowania gruntów w Jeleniej Górze

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

4.3. Ilość nazw ulic i numerów adresowych budynków w mieście

Na podstawie rejestru „Ewidencja miejscowości, ulic i adresów”, prowadzonego dla Miasta Jelenia Góra, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. ujawniono 454 nazwy ulic oraz 9 177 numerów adresowych budynków.

5. Działalność radnych Rady Miejskiej Jeleniej Góry w 2019 roku

Rada Miejska Jeleniej Góry została wybrana w dniu 21 października 2018 r. na okres 5 lat, tj. kadencję 2018-2023.

5.1. Struktura radnych

- Radni ogółem: 23 osoby, w tym: kobiety – 10 osób, mężczyźni – 13 osób.
- Podziały wiekowe: 30-39 lat – 6 osób, w tym: kobiety – 3 osoby, mężczyźni – 3 osoby; 40-49 lat – 4 osoby, w tym: mężczyźni – 4 osoby; 50-59 lat – 7 osób, w tym: kobiety – 2 osoby, mężczyźni – 5 osób; 60 lat i więcej – 6 osób, w tym: kobiety – 4 osoby, mężczyźni – 2 osoby.
- Wykształcenie: wyższe – 16 osób, w tym: kobiety – 5 osób, mężczyźni – 11 osób; średnie – 7 osób, w tym: kobiety – 4 osoby, mężczyźni – 3 osoby.

5.2. Stałe komisje

W 2019 r. funkcjonowało 10 komisji stałych Rady Miejskiej Jeleniej Góry:

- Komisja Zdrowiskowa,
- Komisja Rewizyjna,
- Komisja Finansów i Budżetu,
- Komisja Gospodarki Komunalnej,
- Komisja Rozwoju,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji,
- Komisja Sportu i Młodzieży,
- Komisja Kultury,
- Komisja Oświaty,
- Komisja Statutowo- Organizacyjna i Spraw Społecznych.

5.3. Realizacja uchwał

W 2019 r. Rada Miejska Jeleniej Góry podjęła 150 uchwał.

Najwięcej - 37 uchwał, dotyczyło edukacji. Intensyfikacja prac w tym zakresie wynikała z konieczności realizacji zadań związanych z reformą systemu oświaty, zainicjowanej w 2017 r. przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Uchwały Rady Miejskiej dotyczyły głównie zmian nazw poszczególnych placówek edukacyjnych, przekształceń szkół średnich z trzy- i czteroletnich w odpowiednio cztero- i pięcioletnie.

Podjęto 19 uchwał z zakresu budżetu i finansów., m.in.: Uchwałę Budżetową Miasta na rok 2019; uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej dla Miasta Jelenia Góra; uchwałę w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Jelenia Góra za 2018 rok; uchwałę w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości.

Rada Miejska obradowała nad 19 uchwałami z zakresu spraw społecznych. Zostały przyjęte uchwały m.in.: w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze; w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze oraz włączenia go w strukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze; w sprawie utworzenia ośrodka

wsparcia Dziennego Domu „Senior+” w Jeleniej Górze oraz włączenia go w strukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze; w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej.

Przyjęto strategię oraz programy m.in.: Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych DOMINO IV na lata 2019-2024; Program osłonowy w zakresie dożywiania pn.: „Pomoc Gminy w zakresie zapewnienia posiłku w szkole i w domu” na lata 2019-2023; Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2019 – 2023 dla Miasta Jelenia Góra; Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Jelenia Góra na lata 2020-2026; Strategię rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska, zwanej „Strategią Rozwoju Sudety 2030”.

Rada Miejska przyjęła w 2019 roku Statut Miasta Jelenia Góra; statut jednostki pomocniczej Miasta Jelenia Góra; uchwałę w sprawie zarządzenia wyborów do Rady Dzielnicy Uzdrowskiej Cieplice.

W 2019 roku Rada podjęła również szereg uchwał związanych ze sprawami komunalnymi i komunikacją w mieście m.in.: w sprawie aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Jelenia Góra”; w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Jelenia Góra na zadania służące ograniczeniu niskiej emisji, polegające na zmianie systemu ogrzewania dla zadań na realizację których poniesiono wydatki od dnia 01.01.2019 r.; w sprawie ustalenia Strefy Płatnego Parkowania, ustalenia wysokości stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Strefie Płatnego Parkowania; w sprawie Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Miastem Jelenia Góra a sąsiednimi gminami w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.

Jedną z ważniejszych uchwał dla osób korzystających z komunikacji miejskiej podjętych w 2019 r. była uchwała w sprawie cen i opłat za przewóz osób i bagażu pojazdami Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Jeleniej Górze. Na mocy tej uchwały wprowadzone zostały nowe uprawnienia przejazdów bezpłatnych dla:

- dzieci i młodzieży uczącej się do 24 roku życia i studentów;
- uczniów szkół zagranicznych do 24 roku życia i studentów do 26 roku życia;
- osób, które ukończyły 70 roku życia;
- dzieci niepełnosprawnych nieobjętych obowiązkiem szkolnym (od 7 do 18 roku życia).

Rada Miejska podjęła 11 uchwał z zakresu urbanistyki, 7 uchwał w sprawach zmian lub nadania nazw ulicom, placom, skwerom, rondom w Jeleniej Górze, 5 uchwał z zakresu gospodarki nieruchomościami.

Szczegółowy wykaz wszystkich, podjętych w 2019 roku uchwał, stanowi załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

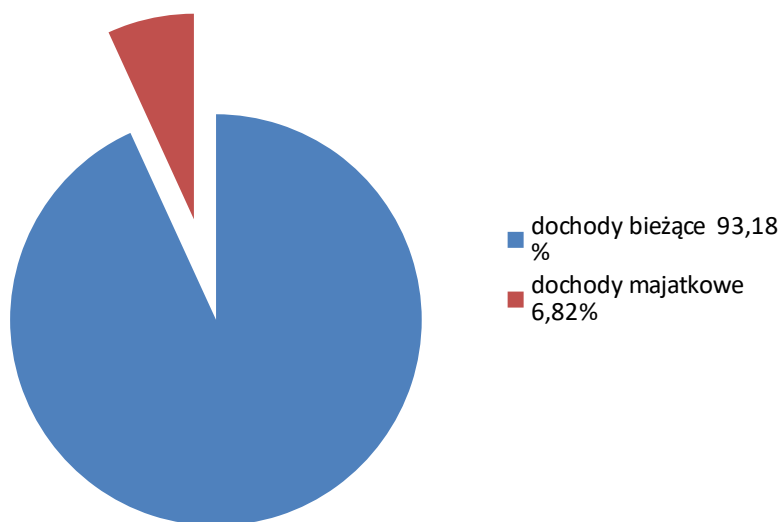
6. Informacje finansowe

6.1. Wykonanie budżetu Miasta Jelenia Góra

Wykonanie budżetu Miasta Jelenia Góra wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosło:

- dochody ogółem – 474 543 143,86 zł, w tym:
 - dochody bieżące – 442 171 569,68 zł,
 - dochody majątkowe – 32 371 574,18 zł.

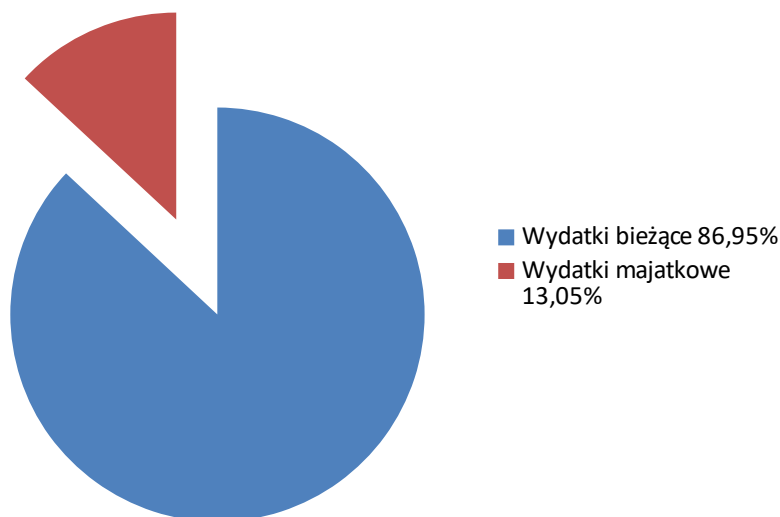
Wykres nr 3. Wykonanie dochodów budżetu Miasta

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

- wydatki ogółem – 498 486 416,55 zł, w tym:
 - wydatki bieżące – 433 450 014,61 zł,
 - wydatki majątkowe – 65 036 401,94 zł.

Wykres nr 4. Wydatki z budżetu Miasta

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

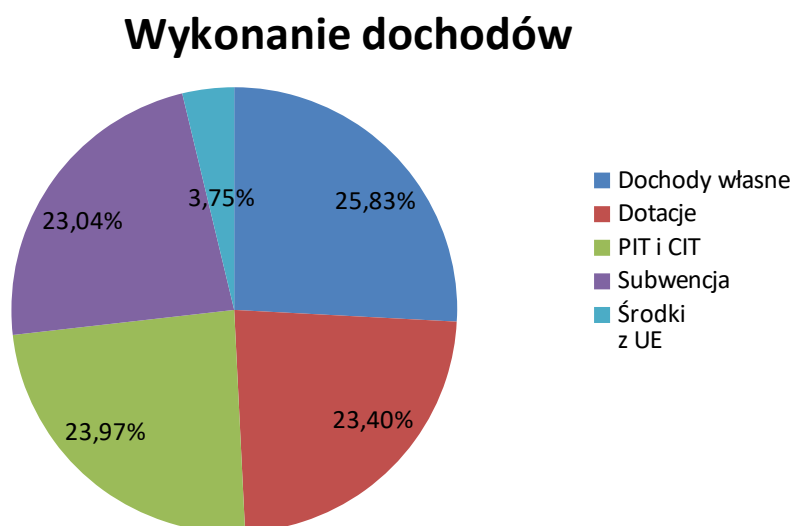
Wynik operacyjny (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi): nadwyżka w wysokości 8 721 555,07 zł.

Tabela nr 11. Wykonanie dochodów budżetu Miasta

Wyszczególnienie	Wykonanie na dzień 31.12.2019 r.
Dochody własne	122 571 884,46
Dotacje	111 041 396,84
PIT i CIT	113 769 207,73
Subwencja	109 344 098,00
Środki z UE	17 816 556,83
Razem:	474 543 143,86

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Wykres nr 5. Wykonanie dochodów

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Budżet Miasta za 2019 r. zamknął się deficytem w kwocie 23 943 272,69 zł;

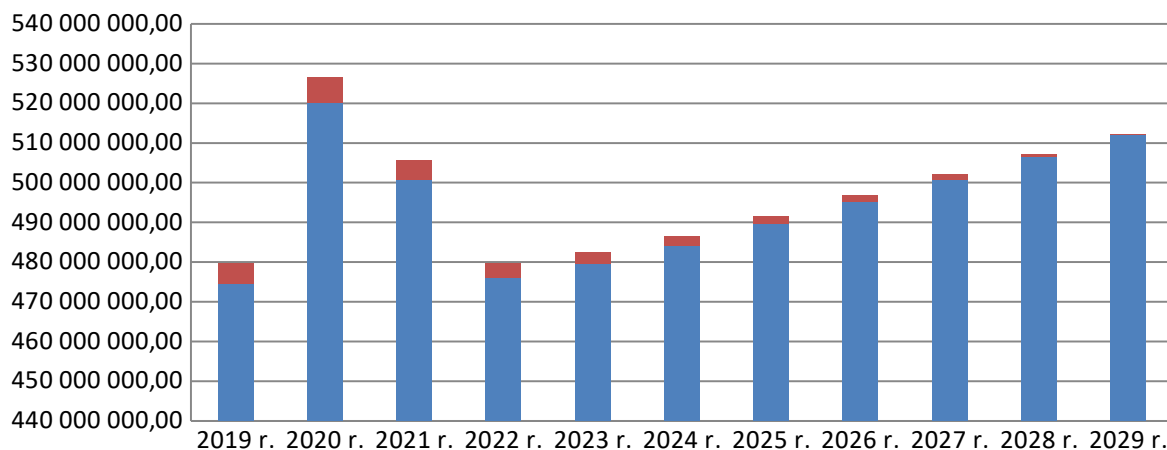
Zadłużenie na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosło 214 562 151,85 zł.

Kwota zadłużenia w stosunku do dochodów ogółem stanowi 45%.

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia wskazuje, że kwota długu systematycznie będzie się zmniejszać aż do całkowitej spłaty zadłużenia w roku 2029.

Wykres nr 6. Realizacja wydatków na obsługę długu do dochodów ogółem

Relacja wydatków na obsługę długu do dochodów ogółem

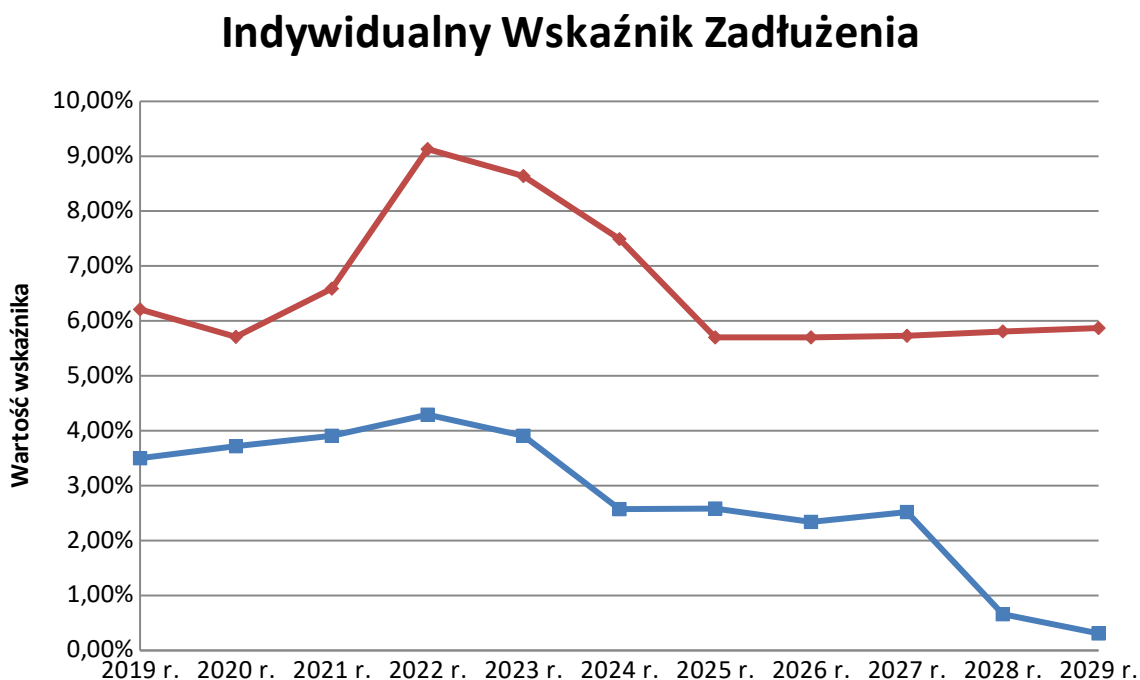

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Począwszy od 2020 roku zakłada się nadwyżkę budżetową, która przeznaczona zostanie na spłatę zadłużenia Miasta.

Także indywidualny wskaźnik obsługi zadłużenia dla Miasta Jelenia Góra wyliczony w oparciu o wykonanie budżetu na dzień 31 grudnia 2019 r. mieści się w wyznaczonych ustawą o finansach publicznych granicach.

Wykres nr 7. Indywidualny wskaźnik zadłużenia

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

W roku 2019 budżet Miasta Jelenia Góra był realizowany przez:

- 44 jednostki budżetowe,
- 1 zakład budżetowy.

Jednostkami powiązаныmi z budżetem Miasta Jelenia Góra było 10 instytucji kultury.

Ogółem Miasto Jelenia Góra w ramach budżetu zatrudnia ok. 3 000 osób.

Miasto Jelenia Góra jest też 100% właścicielem udziałów w 5 spółkach prawa handlowego.

Udział dochodów własnych (z porozumieniami z jednostkami samorządu terytorialnego) w dochodach ogółem wyniósł 51,1%, w tym:

- PIT – 107 132 115 zł (101,1% do planu, 8,7% więcej do 2018 roku);
- podatek od nieruchomości: 51 927 552,59 zł (99,7% do planu, 2,7% więcej do 2018 roku);
- dochody z majątku gminy: 18 437 478,13 zł (w tym dochody ze sprzedaży budynków, lokali i gruntów: 11 479 213,85 zł).

Dochody pozyskane w 2019 r. na realizację zadań inwestycyjnych oraz projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 wyniosły 20 155 726,25 zł, w tym:

- a) Zadania inwestycyjne i projekty realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej, w tym m.in.:
- Obwodnica południowa Jeleniej Góry - etap II – 4 037 742,77 zł;
 - Ograniczenie niskiej emisji transportowej w Aglomeracji Jeleniogórskiej – 3 509 195,89 zł;
 - Budowa obiektu rekreacyjnego PUMPTRUCK wraz z infrastrukturą w Jeleniej Górze – 1 357 210,85 zł;
 - Utworzenie strefy aktywności gospodarczej w Jeleniej Górze - uzbrojenie terenów inwestycyjnych – 1 029 563,09 zł;
 - Wzmocnienie bezpieczeństwa wspólnego pogranicza w rejonie Kotliny Jeleniogórskiej, Gór Iżerskich i Karkonoszy – 1 050 792,98 zł;
 - Modernizacja centrów kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku - termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Technicznych "Mechanik" w Jeleniej Górze – 916 096 zł;
 - Termomodernizacja budynków oświatowych Miasta Jelenia Góra - Etap I – 839 965,21 zł;
 - Rewitalizacja zabytkowego centrum miasta Jeleniej Góry: poprawa stanu zachowania zabytkowego budynku Ratusza Miejskiego w Jeleniej Górze - roboty budowlano-konserwatorskie – 739 623,02 zł;
 - Rewitalizacja Cieplic-uzdrowiskowej części Jeleniej Góry: przeobrażenie zdegradowanych terenów nadbrzeżnych rzeki Kamiennej na bulwar spacerowy w Jeleniej Górze-Cieplicach – 548 036,24 zł;
 - Koszty wdrażania zadań powierzonych Miastu Jelenia Góra, jako Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – 525 913,29 zł;
 - Bliżej przyrody, chroniąc przyrodę - budowa zrównoważonych tras rowerowych MTB w Karkonoszach – 339 807,80 zł;
 - Termomodernizacja budynku socjalnego przy ulicy Wyczółkowskiego 61 w Jeleniej Górze – 313 622,82 zł;
 - Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Miasta Jelenia Góra, w tym termomodernizacja Ratusza Miejskiego – 305 017,42 zł.
- b) W ramach edukacji:
- „Edukacja kluczem do kariery” - kompleksowy program rozwoju uczniów i uczennic trzech zespołów szkół w Mieście Jelenia Góra – 312 694,20 zł;
 - „Zintegrowani” – 290 088,69 zł;
 - „Szkolimy zawodowo” - poprawa warunków nauczania w jeleniogórskich szkołach – 258 239,55 zł;

- „Czas na zawodowców” – 262 737,69 zł;
 - Poprawa jakości nauczania zawodowego w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego w Jeleniej Górze – 249 894,43 zł;
 - „Bliżej przyrody, chroniąc przyrodę” - budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu ulicy Łomnickiej w Jeleniej Górze – 212 396,82 zł;
 - „Jeleniogórskie szkoły = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia” – 182 088,54 zł;
- c) Zadania inwestycyjne realizowane z udziałem środków krajowych, w tym m.in.:
- Modernizacja infrastruktury sportowej stadionu przy ulicy Złotniczej w Jeleniej Górze - etap II – 1 624 800 zł;
 - Rozbudowa infrastruktury Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Kruszwickiej w Jeleniej Górze o Zespół Edukacji Przedszkolnej i Podstawowej dla dzieci niepełnosprawnych – 651 850,42 zł.

6.2. Wykonanie wydatków bieżących

Wykonanie wydatków, wg działów klasyfikacji budżetowej, przedstawiono w tabelce poniżej.

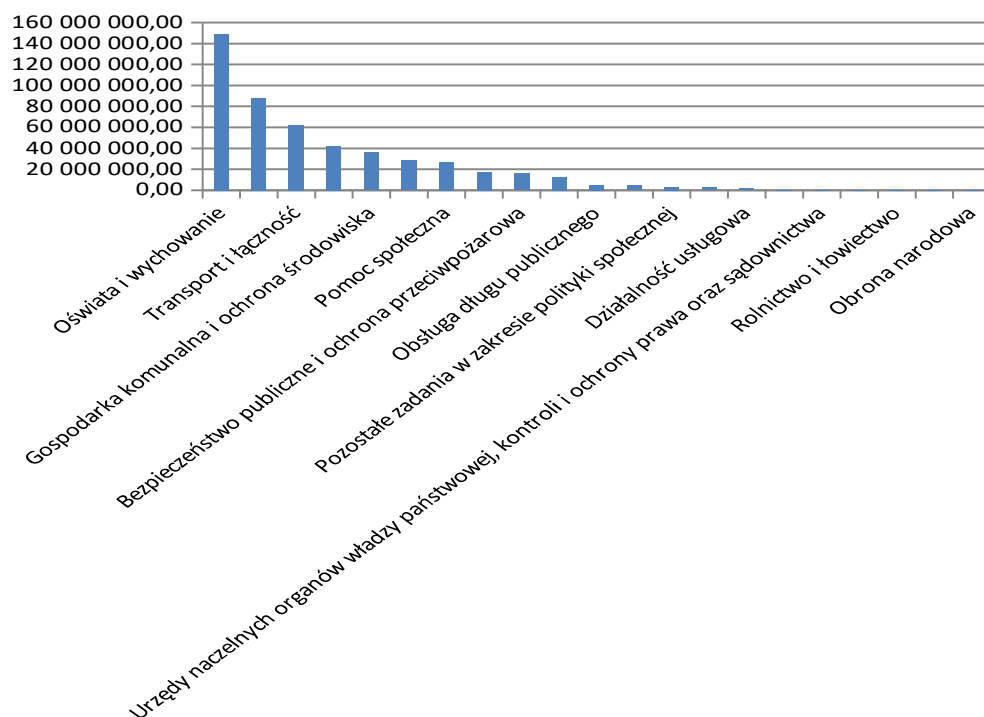
Tabela nr 12. Wykonanie wydatków

Dział	Wyszczególnienie	Wykonanie
010	Rolnictwo i łowiectwo	206 746,71
020	Leśnictwo	507 027,37
600	Transport i łączność	62 435 691,62
630	Turystyka	231 524,70
700	Gospodarka mieszkaniowa	4 441 175,09
710	Działalność usługowa	1 774 441,50
750	Administracja publiczna	42 549 561,28
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	497 328,11
752	Obrona narodowa	74 400,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	15 970 460,52
755	Wymiar sprawiedliwości	194 012,23
757	Obsługa długu publicznego	5 102 070,96
758	Różne rozliczenia	0,00
801	Oświata i wychowanie	149 006 417,05
851	Ochrona zdrowia	2 745 718,57
852	Pomoc społeczna	26 929 535,28
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 135 642,74
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	17 462 894,47

855	Rodzina	87 863 459,63
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	36 015 954,89
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	28 487 455,57
926	Kultura fizyczna	12 854 898,26
RAZEM:		498 486 416,55

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Wykres nr 8. Wykonanie wydatków wg wysokości wydatków poniesionych na poszczególne działy

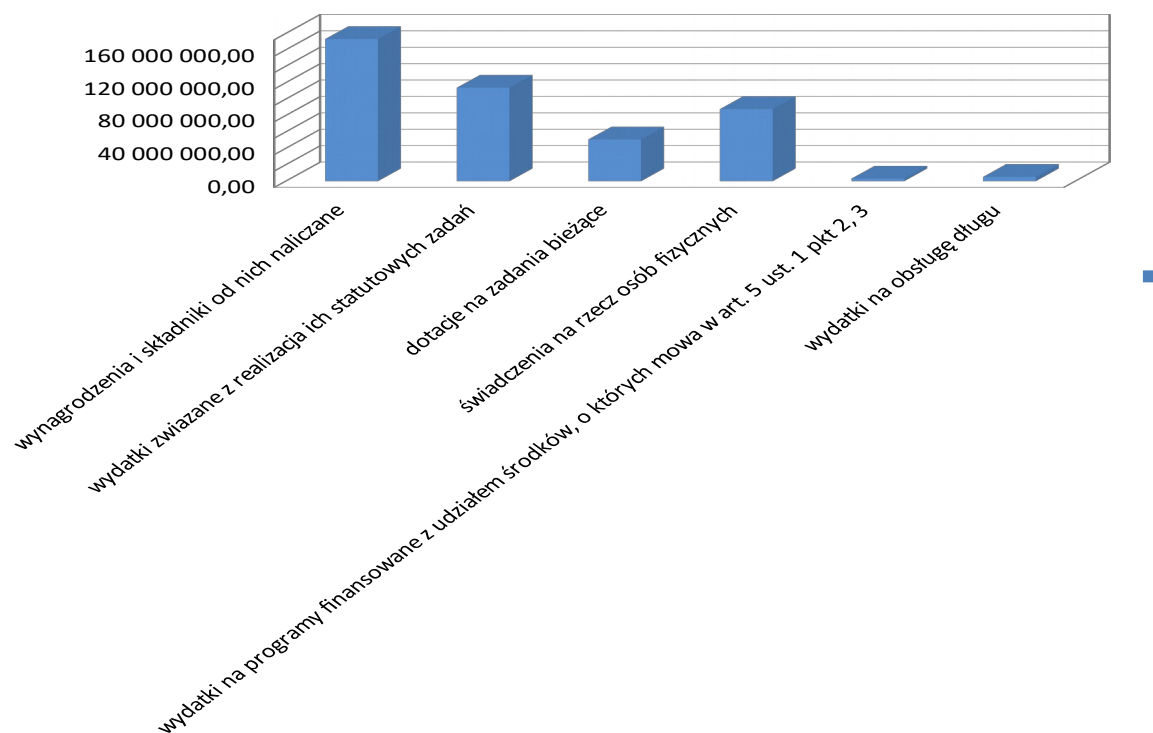
Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Tabela nr 13. Wykonanie wydatków bieżących

Wykonanie wydatków bieżących wg grup	
wynagrodzenia i składniki od nich naliczane	173 092 168,19
wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	113 755 837,43
dotacje na zadania bieżące	50 726 909,58
świadczenia na rzecz osób fizycznych	87 753 967,99
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, 3	3 019 060,46
wydatki na obsługę długu	5 102 070,96

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Wykres nr 9. Wykonanie wydatków bieżących

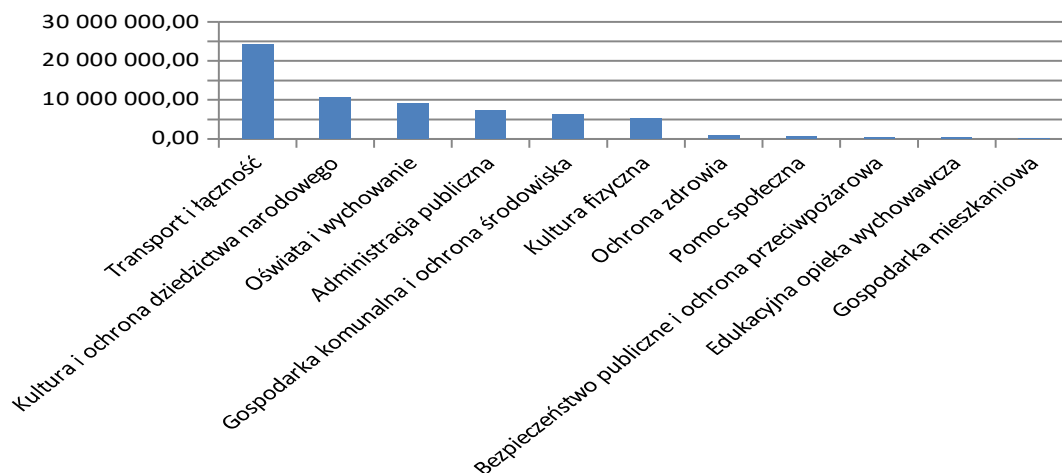
Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Tabela nr 14. Dotacje przekazane z budżetu Miasta

Wyszczególnienie	Wykonanie na dzień 31.12.2019 r.
Dotacje, z tego:	50 726 909,58
niepubliczne placówki oświatowe	17 794 216,81
samorządowe instytucje kultury	16 727 336,76
pozostałe zadania w zakresie kultury	682 000,00
sport	2 721 928,32
pomoc społeczna	9 342 717,42
pozostałe	3 458 710,21

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Wykres nr 11. Wykonanie wydatków majątkowych wg wysokości nakładów w poszczególnych działach

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

6.3. Jeleniogórski Budżet Obywatelski

W 2019 roku Miasto Jelenia Góra na realizację zadań w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego zaplanowało kwotę 2 000 000 zł. W ramach JBO 2019 mieszkańcy mogli zgłaszać propozycje zadań „twardych” - inwestycyjnych, polegających na budowie, przebudowie, rozbudowie, doposażeniu, remoncie lub modernizacji infrastruktury miejskiej, a także propozycje zadań „miękkich” - nieinwestycyjnych, czyli prospołecznych, kulturalnych, oświatowych czy sportowych. Kwota zaplanowana w budżecie na realizację zadań w ramach JBO została przeznaczona na realizację zadań w całym mieście. Ze względu na zmiany w zapisach Ustawy o samorządzie gminnym nie było możliwe wydzielenie kwot na poszczególne rejony miasta. W 2019 roku w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego zrealizowano wybrane zadania:

a) Zadania inwestycyjne:

- Modernizacja placu zabaw przy Placu Kościuszki

Zadanie polegało na wyodrębnieniu ogrodzonej i monitorowanej „strefy malucha” na Placu Kościuszki przy ul. Stefana Okrzei i al. Wojska Polskiego. W ramach zadania podstawiono także nowe urządzenia zabawowe dla dzieci, wybudowano piaskownicę z zadaszeniem oraz zaopatrzono plac w kolejne ławki i kosze na śmieci. Wykonano również monitoring.

- Integracyjno-edukacyjny plac zabaw w uzdrowskiej części Cieplic przy ul. Zjednoczenia Narodowego

Zadanie polegało na doposażeniu miejskiego placu zabaw w urządzenia integracyjne i elementy edukacyjne stymulujące rozwój intelektualny, psychiczny i fizyczny dzieci zdrowych oraz z niepełnosprawnością. Zamontowano małą gaj, tablicę do rysowania, tablicę kółko i krzyżyk oraz stół aktywności „zwierzątko”.

- Doposażenie Psiego Parku Zabobrze

W ramach zadania doposażono istniejący park o urządzenia do aktywności fizycznej dla psów: slalom, ścieżkę dla psów w formie „stołków” i „grzybków”, pochylnię obustronną, „szałas” (70 cm i 100 cm), tunel, rurę, tubę zręcznościową, obręcz zręcznościowe o zmiennej wysokości - komplet 3 szt., platformę

trójstanowiskową, drążki do przeskoków o regulowanej wysokości. Wykonano również wiatę drewnianą dla opiekunów psów oraz zamontowano latarnie hybrydowe.

- Jeleniogórska Promenada Bobru

W ramach zadania wykonano ciąg spacerowy o nawierzchni tłuczniowej o długości 675 m i szerokości 2,5 m. Wzdłuż ciągu ustawiono 3 ławki wraz z koszami na śmieci. Wykonano oznakowanie pionowe, zamontowano słupki uniemożliwiające wjazd pojazdom samochodowym.

- Otwarta Strefa Aktywności przy Placu Różanym

W ramach zadania wykonano, na istniejącym placu zabaw na Placu Różanym, Otwartą Strefę Aktywności, składającej się z siłowni zewnętrznej, placu zabaw dla dzieci oraz strefy relaksu z urządzeniami edukacyjnymi oraz zagospodarowanie terenu wraz z nasadzeniami.

- „Przyjemnie i aktywnie na co dzień” – zagospodarowanie podwórka u zbiegu ulic: Michała Drzymały, Świętojańskiej i Złotniczej w Jeleniej Górze

W ramach zadania wykonano plac zabaw dla dzieci. Zakres prac obejmował prace przygotowawcze: wykarczowanie krzewów, roboty ziemne – usunięcie humusu, niwelacja terenu. Zamontowano urządzenia zabawowe dla dzieci: huśtawka, wspinaczka, podciąganie, karuzela, wieża ze zjeżdżalnią, piaskownica. Ogrodzono teren, zasiano trawę i zamontowano małą architekturę.

- Zagospodarowanie terenu wokół stawu przy ulicy Włastimila Hofmana

W ramach zadania wykonano utwardzoną ścieżkę żwirową wokół stawu, zamontowano 7 ławek konstrukcji betonowej z siedziskiem i oparciem drewnianym, 2 betonowe kosze na śmieci z wkładem ocynkowanym, 1 kosz na odchody psów oraz wykoszono część roślinności porastającej brzeg stawu.

- Nowoczesne centrum sportowo-rekreacyjne – Czarne i Park Paulinum

W ramach zadania wykonano wielofunkcyjne boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią na Osiedlu Czarne, zawierające pola do gry w koszykówkę i siatkówkę, a także oświetlono boisko sportowe na terenie Parku Paulinum. Zakupiono przenośne bramki do gry w piłkę nożną.

- Siłownia na świeżym powietrzu

Zakres zadania obejmował przygotowanie terenu oraz dostawę i montaż urządzeń siłowych do ćwiczeń, np. biegacz wolnostojący, rower, orbitrek, wioślarz, stepper, narciarz.

- Dposażenie boiska w Maciejowej

Zadanie obejmowało dostawę wraz z montażem trybuny dla kibiców oraz dwóch kontenerów dla zawodników, a także ogrodzenie boiska i zakup kosiarki – traktorek.

b) Zadania nieinwestycyjne:

- Koszulki rowerowe Jeleniej Góry

Zakres projektu obejmował zakup 400 sztuk koszulek rowerowych dla mieszkańców, którzy będą reprezentować Jelenią Górę na zawodach, imprezach sportowych i turystycznych, a także podczas urlopowych wyjazdów.

- Wydarzenia kulturalne: Wieczór Kolęd, Festyn „Baw się z nami”

W ramach zadania zorganizowano i przeprowadzono festyn integracyjny, a także wieczór kolęd w Goduszynie.

- Juniorska Drużyna Speedball'owa 2019

W ramach projektu została utworzona młodzieżowa drużyna speedball'owa składająca się z 12 zawodników. Zawodnicy cyklicznie trenowali pod okiem profesjonalnych trenerów, aby stanąć do rywalizacji w mistrzostwach Polski PLP (Polskiej Ligi Paintballowej). W ramach projektu zakupiono niezbędny sprzęt oraz infrastrukturę.

Na projekty w ramach JBO 2019 głosowało 2 750. Z uwagi na możliwość wskazania do dwóch zadań podczas głosowania, łącznie oddano 4 525 głosów.

Głosowało 1 635 kobiet i 1 115 mężczyzn.

Ilustracja: Dokumentacja fotograficzna wybranych zadań, zrealizowanych w ramach JBO 2019

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

7. Informacja o stanie mienia komunalnego

7.1. Sposób gospodarowania nieruchomościami Miasta, w tym gminnym zasobem nieruchomości i zasobem nieruchomości Skarbu Państwa

Gminny zasób nieruchomości wykorzystywany jest na cele rozwojowe Miasta, w tym na przedsięwzięcia inwestycyjne, a w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego oraz związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, a także na realizację innych celów publicznych.

Zagospodarowanie nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości realizowane jest poprzez m.in.: sprzedaż, zamianę nieruchomości, oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, w trwały zarząd, użytkowanie, użyczenie, najem i dzierżawę.

Miasto Jelenia Góra prowadzi sprzedaż/oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste zarówno w formie przetargowej jak i bezprzetargowej. Forma bezprzetargowa dotyczy głównie działek, które ze względu na swoje cechy nie mogą stanowić odrębnych ofert inwestycyjnych lub samodzielnych nieruchomości. Zbywane są wówczas na poprawę zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej (prywatnej) na wniosek strony zainteresowanej. Bezprzetargowo dokonywane są również sprzedaże lokali na rzecz ich dotychczasowych najemców.

Zbywanie nieruchomości znajdujących się w zasobie następuje zgodnie z ich przeznaczeniem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które są aktami prawa miejscowego określającymi ład przestrzenny poprzez określenie warunków zagospodarowania i zabudowy terenu, a także lokalizacji inwestycji celu publicznego.

7.2. Główne kierunki gospodarowania nieruchomościami Miasta

W 2019 r. w drodze przetargu sprzedano:

- 5 nieruchomości zabudowanych o łącznej pow. 0,9813 ha,
- 28 nieruchomości gruntowych niezabudowanych, obejmujących 38 działek o łącznej pow. 8,0935 ha, pod budownictwo mieszkalne, mieszkalno-usługowe oraz usługowe,
- 21 lokali mieszkalnych i 9 lokali użytkowych.

W trybie bezprzetargowym:

- na poprawę stanu zagospodarowania zbyto 16 nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 0,7997 ha,
- na rzecz najemców sprzedano 117 lokali mieszkalnych i 12 lokali użytkowych; w wyniku sprzedaży ostatnich lokali mieszkalnych w danych budynkach sprywatyzowanych zostało 31 budynków.

W zakresie nietrwałych form udostępnienia nieruchomości zasobu Miasto zawiera umowy użyczenia, użytkowania oraz dzierżaw. Najbardziej popularną, jednak nietrwałą, formą gospodarowania są dzierżawy, których część dotyczącą wspólnot mieszkaniowych realizuje w imieniu Miasta Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jeleniej Górze. Wspólnoty mieszkaniowe coraz częściej dostrzegają potrzebę posiadania terenu niezbędnego do obsługi budynku (zbytego niejednokrotnie „po obrysie”), a jednocześnie chcą zapewnić otoczeniu estetyczny wygląd i należyty stan urządzeń posadowionych na gruncie (urządzone place zabaw, skwery, miejsca odpoczynku). Dzierżawa w takim

wypadku może okazać się wstępem do nabycia nieruchomości przez wspólnotę w trybie bezprzetargowym – na poprawę stanu zagospodarowania posiadanej nieruchomości.

Gmina zawiera umowy dzierżawy również na inne cele: rekreacyjno przydomowe, handlowe, usługowe, garażowe itd., w zależności od zgłoszonych przez wnioskodawcę potrzeb. Wnioski o udostępnienie terenu w tych formach są również poprzedzone opiniami architektoniczno-budowlanymi. Dowodem na powyższe jest zawarcie 165 umów dzierżaw gruntów obejmujących: 79 umów z przeznaczeniem na cele rekreacyjne i przydomowe, 54 umowy na grunty pod garażami i niezbędnymi do obsługi garaży, 32 umowy z przeznaczeniem na cele handlowe i usługowe. Ponadto przedłużono umowy dzierżawy w odpowiedzi na 5 wniosków osób, które w nieruchomościach Miasta prowadzą niepubliczne przedszkola.

Gmina oddaje również grunty w użytkowanie i użyczenie. Wymienione formy dysponowania gruntami są wykorzystywane przez jednostki administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego, komunalne osoby prawne, osoby prawne prowadzące działalność w zakresie kultury, oświaty, ekologii, sportu, rekreacji ochrony zdrowia, pomocy społecznej i związków wyznaniowych. W 2019 roku oddano w użyczenie:

- nieruchomość gruntową zabudowaną, oznaczoną jako działka nr 9/6 o pow. 0,3891 ha oraz niezabudowaną oznaczoną jako działka nr 10/10 o pow. 0,0417 ha, położoną przy ul. Wiejskiej na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej z siedzibą przy ul. Wiejskiej 85b,
- nieruchomość gruntową niezabudowaną, oznaczoną jako działka nr 46 o pow. 1,9448 ha, położoną przy ul. Michała Kleofasa Ogińskiego na rzecz Klubu Sportowego „Orlik”,
- pomieszczenia w budynku przy ul. Wiejskiej 29 na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze,
- nieruchomość gruntową zabudowaną, oznaczoną jako działka nr 260/6 o pow. 0,0528 ha, położoną przy ul. Myśliwskiej na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Jagniątkowie,
- nieruchomość gruntową niezabudowaną, oznaczoną jako działka nr 38 o pow. 1,4430 ha, położoną w rejonie ul. Kaczawskiej na rzecz Klubu Sportowego Maciejowa,
- nieruchomości gruntowe niezabudowane, oznaczone jako część działki nr 44 o pow. 0,0200 ha i część działki nr 47/1 o pow. 0,0400 ha, położone w rejonie ul. Jana Kilińskiego na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze.

Gmina nabywa również grunty na realizację zadań własnych. Nabywanie to może następować w różnych formach np. z mocy prawa, w wyniku umowy cywilnej, lub też na podstawie decyzji administracyjnych. Nabywanie gruntów do zasobu może odbywać się również poprzez skorzystanie z prawa pierwokupu, jednak w ostatnich latach Prezydent nie korzystał z tego przywileju, gdyż grunty będące przedmiotem obrotu nie były niezbędne dla realizacji celów publicznych lub zadań statutowych Miasta. W 2019 roku, w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nabyto na własność nieruchomość niezabudowaną, położoną w Jeleniej Górze przy ul. Walerego Wróblewskiego, oznaczoną jako działka nr 20/1 o pow. 0,0137 ha, z przeznaczeniem pod drogę dojazdową.

Miasto Jelenia Góra nabyło, w drodze zamiany ze Spółką ALDI Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie, prawo użytkowania wieczystego nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej jako działka nr 326/2 o pow. 0,1031 ha, położonej przy ul. Jana III Sobieskiego. W zamian Miasto zbyło na rzecz ALDI Sp. z o.o. nieruchomości niezabudowane oznaczone jako działki: nr 324/3 o pow. 0,0848 ha, nr 325/1 o pow. 0,0338 ha, nr 325/3 o pow. 0,0054 ha i nr 325/4 o pow. 0,0127 ha, o łącznej pow. 0,1367 ha, położone przy ul. Jana III Sobieskiego.

Przedmiotem realizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1314) w okresie od 01 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. były wnioski złożone do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz wnioski złożone w roku 2019 dotyczące tych gruntów, które nie kwalifikowały się do realizacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r. poz. 139).

Wydano 29 decyzji orzekających o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości obejmujących 18 nieruchomości. Ogółem przekształcono prawo użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości o łącznej powierzchni 0,3950 ha.

Realizując przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów wydano 8 308 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości z mocy prawa, które objęły 1 348 nieruchomości zabudowanych.

Zasób nieruchomości Skarbu Państwa obejmuje nieruchomości, które stanowią własność Skarbu Państwa i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego Skarbu Państwa. Zasobem nieruchomości Skarbu Państwa gospodaruje Prezydent Miasta Jeleniej Góry, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej.

Wyodrębniony na dzień 31 grudnia 2019 roku zasób nieruchomości Skarbu Państwa liczył 302 działki o łącznej powierzchni 57,4174 ha, w tym:

- 42 działki o powierzchni 11,2624 ha oddane w trwały zarząd państwowym jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej,
- 1 działka o powierzchni 0,1242 ha obciążona użytkowaniem,
- 5 działek o powierzchni 0,4454 ha będących przedmiotem użytkowania wieczystego Skarbu Państwa na gruntach Miasta Jelenia Góra,
- 258 działek o powierzchni 46,0205 ha stanowiące działki pozostałe.

4 działki o powierzchni 0,4351 ha są podwójnie ewidencjonowane, tj. są to działki będące w użytkowaniu wieczystym Skarbu Państwa na gruntach Gminy Jelenia Góra i jednocześnie ustanowiony jest na nich trwały zarząd jednostki nieposiadającej osobowości prawnej.

Działki pozostałe, według sposobu wykorzystania, to działki będące przedmiotem dzierżawy, najmu, użyczenia lub przeznaczone do sprzedaży. Natomiast według klasyfikacji gruntów to tereny: mieszkaniowe, przemysłowe, zurbanizowane tereny niezabudowane, inne tereny zabudowane, łąki, pastwiska trwałe, sady czy też grunty orne oraz rowy. Według przeznaczenia w planach zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego tereny: zabudowy mieszkaniowej, usług i działalności gospodarczej, pod zabudowę pensjonatową, usług związanych z obsługą ruchu turystycznego, komunikacji publicznej (ulice zbiorcze, ciągi pieszo – jezdne), użytki rolne i nieużytki, zieleni urządzonej i nieurządzonej, jak również obszary zalewowe.

Gospodarowanie nieruchomościami zasobu Skarbu Państwa obejmuje czynności związane z wykonywaniem własności nieruchomości – są to czynności związane z korzystaniem z nieruchomości oraz z rozporządzaniem i dysponowaniem nieruchomościami. Gospodarowanie nieruchomościami to przede wszystkim sprzedaż – w drodze przetargu i bezprzetargowo, zamiana, darowizna, oddawanie gruntu w użytkowanie wieczyste, oddawanie nieruchomości w najem lub dzierżawę czy też użyczenie, ustanawianie trwałego zarządu, oddawanie nieruchomości w administrowanie, analiza rynku nieruchomości i przygotowanie terenów pod inwestycje, ustalanie terminu zagospodarowania nieruchomości i monitorowanie tego terminu, rozwiązywanie umów cywilno-prawnych, nabycie do zasobu.

W 2019 roku w ramach gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa podjęto między innymi następujące działania:

- wydano 1 198 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów;
- wydano 444 zaświadczenia dotyczące wyrażenia zgody na wykreślenie roszczenia z księgi wieczystej w związku z wniesieniem jednorazowej opłaty przekształceniowej;
- sprzedano 1 lokal mieszkalny na rzecz dotychczasowego najemcy;
- zawarto 1 umowę dzierżawy gruntu;
- zawarto 2 umowy najmu lokali użytkowych;
- zawarto 2 umowy użyczenia;
- przyjęto do zasobu 1 nieruchomość w wyniku rozwiązania umowy użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej;
- wydano 1 decyzję o odmowie udzielenia bonifikaty od opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu;
- dokonano aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego 2 nieruchomości gruntowych;
- dokonano 90 zmian stawek procentowych opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych garażami.

Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa realizowane jest według planu rocznego przedkładanego przez starostę grodzkiego do akceptacji wojewody celem akceptacji. Taki plan zostanie sporządzony po opracowaniu polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego i mieszkalnictwa i złożeniu go Radzie Ministrów. Dotychczas gospodarowanie nieruchomościami odzwierciedlał plan wykorzystania zasobu nieruchomości Skarbu Państwa na okres trzech lat.

7.3. Majątek Miasta Jelenia Góra

7.3.1. Udziały, akcje w spółkach prawa handlowego oraz obligacje Miasta Jelenia Góra

- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „WODNIK” Sp. z o.o. w Jeleniej Górze – 452 692 udziały o wartości nominalnej 226 346 000 zł (100% kapitału zakładowego),
- Termy Cieplickie Sp. z o.o. w Jeleniej Górze – 23 319 udziałów o wartości nominalnej 11 659 500 zł (100% kapitału zakładowego),
- Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o. o. w Jeleniej Górze – 19 687 udziałów o wartości nominalnej 9 843 500 zł (100% kapitału zakładowego),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jeleniej Górze – 7 571 udziałów o wartości nominalnej 3 785 500 zł (100% kapitału zakładowego),
- Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Jeleniej Górze – 7 967 udziałów o wartości nominalnej 7 967 000 zł (88,85% kapitału zakładowego).

Zmiany w trakcie 2019 r.:

- Na podstawie Zarządzenia nr 0050.194.2019.VIII Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 24 czerwca 2019 r. podwyższono kapitał zakładowy Jeleniogórskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Jeleniej Górze o kwotę 975 000 zł. Udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęło Miasto Jelenia Góra w zamian za wniesiony aport (nieruchomość o wartości 974 700 zł) i środki pieniężne (300 zł).
- Na podstawie Zarządzenia nr 0050.192.2019.VII Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 18 czerwca 2019 r. zbyto 80 udziałów o wartości nominalnej 400 000 zł w Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Jeleniej Górze, w związku z czym Miasto wystąpiło z ww. Spółki.

Tabela nr 16. Zestawienie udziałów Miasta Jelenia Góra w spółkach prawa handlowego

Lp.	Nazwa Spółki / adres	Stan na dzień 31.12.2019 r.		
		Liczba udziałów	Wartość nominalna udziału w zł	Ogółem wartość w zł
1	2	3	4	5
1.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „WODNIK” Sp. z o.o. Pl. Piastowski 21 58-560 Jelenia Góra	452 692	500	226 346 000
2.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Wolności 161/163, 58-560 Jelenia Góra	7 571	500	3 785 500
3.	Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Jeleniej Górze ul. Wolności 145, 58-500 Jelenia Góra	19 687	500	9 843 500
4.	Termy Cieplickie Sp. z o.o. Park Zdrojowy 5, 58-560 Jelenia Góra	23 319	500	11 659 500
5.	Jeleniogórskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. ul. Pijarska 32, 58-500 Jelenia Góra	7 967	1 000	7 967 000
RAZEM				259 601 500

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

7.4. Wielkość zasobu mieszkaniowego

W zasobach mieszkaniowych Miasta Jelenia Góra wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. znajduje się łącznie 2 365 lokali mieszkalnych oraz lokali będących przedmiotem najmu socjalnego. Powierzchnia użytkowa tych lokali wynosi 103 731 m².

7.5. Rozbiórki budynków

W 2019 r. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej wykonał rozbiórki budynków gospodarczych przy ul. Karkonoskiej 10, ul. Zjednoczenia Narodowego 29, ul. Wolności 239, ul. 1 Maja 71, ul. Groszowej 47.

W lipcu 2019 r. przeprowadzono także rozbiórkę budynków na terenie byłego obiektu turystycznego - Campingu „Słoneczna Polana”, przy ul. Macieja Rataja 9.

7.6. Stan techniczny zasobu mieszkaniowego

Stan techniczny budynków oraz lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Miasta Jelenia Góra związany jest ściśle z datą ich wybudowania. Większość budynków powstała przed 1945 rokiem. 68% budynków jest w stanie średnim, 19% w stanie miernym, 10% w stanie zadowalającym, 2% w stanie złym. W budynkach tych należy wykonywać remonty i modernizacje, aby zahamować proces

dekapitalizacji substancji mieszkaniowej. Tylko 1% budynków znajduje się w stanie dobrym, gdzie nie wymagany jest remont, a jedynie prowadzenie bieżącej konserwacji i napraw.

7.7. Analiza potrzeb remontowych zasobu mieszkaniowego

Potrzeby remontowe wynikają bezpośrednio ze stanu technicznego budynków i lokali. Wiek zasobu mieszkaniowego oraz jego stan techniczny powodują konieczność ponoszenia nakładów finansowych na remonty mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ich użytkowników oraz powstrzymanie dekapitalizacji lokali i budynków. Potrzeby remontowe wynikające z przeglądów technicznych nie są realizowane w całości, a wynika to z braku wystarczających środków finansowych na te cele. Przedmiotem działania ZGKiM jest przede wszystkim utrzymanie zasobu stanowiącego własność Miasta Jelenia Góra we właściwym stanie technicznym poprzez prawidłową eksploatację oraz wykonywanie remontów, a także zapewnienie środków na zaliczki i wpłaty na planowane remonty w udziale Miasta we wspólnotach mieszkaniowych. ZGKiM w ramach realizacji zadań remontowych wykonywał prace mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania, wyeliminowania zagrożeń, a także właściwego stanu technicznego obiektów.

7.8. Realizacja planu remontów zasobu mieszkaniowego

W ramach wykonawstwa własnego Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przeprowadził: wymianę 152 szt. wodomierzy, montaż wkładów kwaso- i żaroodpornych do istniejących przewodów kominowych w 18 lokalach; wentylacje nawiewno-wywiewne; wymianę ogrzewania piecowego na ogrzewanie c.o. stałopalne lub gazowe; częściową wymianę pionów wodnych z wymianą instalacji wewnętrznych w lokalach mieszkalnych z wymianą wodomierzy łącznie; kompleksową wymianę instalacji elektrycznej w 8 budynkach komunalnych od przyłącza do budynku (wewnętrznej linii zasilającej) oraz częściach wspólnych (piwnice, klatki schodowe, strychy); wymianę instalacji elektrycznych w 12 lokalach; malowanie klatek schodowych; remonty konserwacyjne i zabezpieczające z miejscowymi naprawami dachów; remonty częściowe z wymianą obróbek blacharskich, wymianą rynien i rur spustowych, przemurowaniem kominów w części ponad dachowej lub od poziomu strychu, łącznie z montażem ław kominowych i montażem wkładów kominowych – 16 budynków; roboty stolarskie (naprawy i wymiany podłóg drewnianych, schodów drewnianych, poręczy tarasów i balkonów); roboty tynkarskie na elewacjach i wewnątrz budynków.

W ramach wykonawstwa obcego Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przeprowadził: montaż/wymianę wodomierzy w lokalach (154szt.); wykonanie przyłącza wodociągowego do budynku; montaż podzielników c.o. w 4 budynkach (374 szt.); wymianę instalacji gazowej od zaworu głównego do gazomierzy w 1 budynku; zabezpieczenie dachu budynku; remont stropodachu budynku; rozbiórka 5 budynków gospodarczych; remont klatki schodowej; malowanie stolarki w 1 budynku; budowę pergoli śmietnikowych oraz wykonanie i montaż furtek; montaż wkładów kominowych; wymianę przewodu dymowego; wykonanie wentylacji.

Ze środków budżetu Miasta zostało wyremontowanych 12 lokali mieszkalnych i 41 lokali będących przedmiotem najmu socjalnego - za kwotę 1 000 000 zł.

7.9. Windykacja należności czynszowych

W wyniku działań prowadzonych po wystąpieniu do Prezydenta Miasta o umorzenie lub rozłożenie na raty zaległości czynszowych i ponowne nawiązanie stosunku najmu w 2019 r. wpłacone zostało 2 625 519,53 zł z tytułu regulacji zaległości czynszowych. Przeprowadzono legalizację najmu po spłacie zadłużenia 30 osób na kwotę 237 191,77 zł.

Wyrażono zgodę na odpracowywanie zaległości czynszowych przez dłużników, tzw. świadczenia zamienne - w 2019 r. zostało zawartych 472 umów na łączną kwotę 328 113,16 zł. Podpisano 208 porozumień-ugód na ratałną spłatę zadłużenia na kwotę 4 122 289,61 zł. Wysłano 1 311 wezwań do zapłaty na kwotę 7 451 296 zł. Skierowano 235 spraw do sądu o zapłatę na kwotę 2 186 632,77 zł. Ostatecznie skierowano 95 spraw do sądu o eksmisję.

7.10. Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej

Wydatki związane z gospodarowaniem mieszkaniowym zasobem Miasta finansowane były w 2019 r. ze środków z budżetu Miasta oraz środków własnych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

8. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

8.1. Strategia rozwoju Miasta

Za najważniejszy dokument wyznaczający kierunki rozwoju Miasta należy uznać „Strategię rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014–2025”, przyjętą uchwałą Rady Miejskiej Jeleniej Góry nr 574.LXI.2014 z dnia 10 listopada 2014 r.

W dokumencie zostały określone cztery cele strategiczne stanowiące dekompozycję misji Miasta – „Jelenia Góra w Karkonoszach - przyjazne miejsce do życia, nauki, pracy i wypoczynku”.

Cele strategiczne zostały opracowane w 3 głównych, wyznaczonych wcześniej obszarach funkcjonowania Miasta:

a) Obszar społeczny:

- Wysoka jakość życia mieszkańców z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju Miasta.

b) Obszar potencjałów i zasobów:

- Rozwinięta infrastruktura Miasta dla potrzeb społecznych i gospodarczych;
- Wysoki poziom przyrodniczej, społecznej i kulturowej atrakcyjności miasta dla mieszkańców i gości.

c) Obszar gospodarki i promocji:

- Zwiększona konkurencyjność i atrakcyjność rynkowa gospodarki Jeleniej Góry.

Do realizacji Strategii wyznaczono 164 zadania realizacyjne:

- w obszarze społecznym – 56 zadań,
- w obszarze potencjałów i zasobów – 46 zadań,
- w obszarze gospodarki i promocji – 62 zadania.

Większość zadań realizowanych jest przez Miasto. Realizacja Strategii jest jednak zadaniem wspólnym partnerów społeczno-gospodarczych, stąd w jej realizację zaangażowani są wszyscy kluczowi dla rozwoju miasta partnerzy reprezentujący sektory: publiczny, prywatny i pozarządowy.

- Realizacja celu strategicznego „Wysoka jakość życia mieszkańców z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju miasta”:

W obszarze społecznym jednym z celów operacyjnych jest niski poziom bezrobocia. W Jeleniej Górze, wg stanu na 31 grudnia 2019 r. stopa bezrobocia wynosiła 3,2% (w stosunku do 2018 r. była niższa o 0,4 punktu procentowego). Był to najniższy, zaraz po Wrocławiu i powiecie wrocławskim poziom bezrobocia w województwie dolnośląskim.

Kolejny cel strategiczny to rozwinięty rynek mieszkalnictwa odpowiadający na potrzeby mieszkańców, ludności napływowej i okresowych rezydentów oraz wyższy poziom racjonalnego gospodarowania istniejącymi zasobami mieszkaniowymi. Jelenia Góra posiada w swoim zasobie szereg terenów z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe - 2019 roku Miasto sprzedało około 3 hektary gruntów z przeznaczeniem pod zabudowę wielo- i jednorodziną.

W 2019 roku uchwalonych zostało 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W planach tych zostały wyznaczone obszary, na których umożliwiono realizację zabudowy mieszkaniowej wraz z usługami. Dotychczasowa zabudowa mieszkaniowa (przewidziana we wcześniejszych opracowaniach planistycznych) została wzbogacona o funkcję usługową. Należy zwrócić uwagę, że nowe zapisy planów zmieniły zasady kształtowania zabudowy poprzez zmianę przeznaczenia tych terenów oraz poprzez określenie nowych parametrów i wskaźników dla przyszłej zabudowy. Zmiany mpzp umożliwiły realizację zabudowy spełniającej oczekiwania i potrzeby właścicieli

nieruchomości, mieszkańców i przyszłych inwestorów. Co do nowej zabudowy, to 32,44 ha zostało przygotowanych pod tereny mieszkaniowe z możliwością realizacji usług. Łączna powierzchnia terenów mieszkaniowo-usługowych wynosi 84,16 ha, w tym 10,62 ha stanowi zabudowa mieszkaniowa z dopuszczeniem usług zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na wyższy poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym wpływ ma wzrost efektywności wykorzystania systemu monitoringu miasta, wprowadzenie „inteligentnych” systemów transportowych w mieście (zrealizowano zadanie „Przebudowa systemu sterowania ruchem – w tym: przebudowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Wolności – Karola Marcinkowskiego oraz na skrzyżowaniu ulicy Wolności i Alei Wojska Polskiego”), dostosowanie ciągów komunikacyjnych do potrzeb ruchu rowerowego oraz stworzenie sieci tras rowerowych. Systematycznie realizowane są inne zadania: „Bliżej przyrody, chroniąc przyrodę – Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu ulicy Łomnickiej w Jeleniej Górze” (wybudowano ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej dł. 1 200 m); Rewitalizacja Cieplic – z tego: Przebudowa ulicy Wojciecha Tabaki (wybudowano ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej o długości 610 m); Bliżej przyrody, chroniąc przyrodę - Promenada Jagniątkowa (wybudowano ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej o łącznej długości odcinków 1,8 km).

- Realizacja celu strategicznego „Rozwinięta infrastruktura miasta dla potrzeb społecznych i gospodarczych”:

Cel ten zakłada prace nad lepszym skomunikowaniem drogowym, kolejowym i lotniczym Jeleniej Góry z otoczeniem krajowym i zagranicznym oraz zwiększenie dostępności terenów dla inwestorów, głównie poprzez ich uzbrojenie, rewitalizację obszarów zdegradowanych, aktualizację i uzupełnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rewitalizację zdegradowanych terenów przemysłowych oraz wdrożenie konkurencyjnej polityki ulg dla inwestorów.

W kwietniu 2019 roku, oddano do użytku Maciejowej. Dzięki tej inwestycji upłynniony został ruch, skrócony czas dojazdu do drogi ekspresowej S3, autostrady A4 oraz nastąpiła poprawa bezpieczeństwa.

Dostosowano skrzyżowania i przejścia dla pieszych w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników. Dokonano modernizacji systemów oświetlenia miasta (w tym wymiany na oświetlenie energooszczędne).

Zakończono również „Budowę zrównoważonych tras rowerowych MTB w Karkonoszach” (tzw. Single track), dzięki którym rowerzyści zyskali niemal 70 km profesjonalnych tras rowerowych, a także rozpoczęto realizację zadań zmierzających do zintegrowania istniejących już ścieżek rowerowych.

Były to m. in.:

- budowa łącznika spinającego euroregionalne trasy rowerowe ER2-Liczyrzepa - ER6-Dolina Bobru (budowa drogi rowerowej o długości 4,81 km);
- budowa drogi dla rowerów na osiedlu Zabobrze wzdłuż granicy miasta z gminą Jeżów Sudecki (budowa drogi rowerowej o nawierzchni bitumicznej o długości 0,9 km);
- przebudowa ul. Nadbrzeżnej (w tym m. in. trwa budowa ciągu pieszo-rowerowo-jezdnego na odcinku 2,6 km);
- budowa drogi rowerowej od ul. Michała K. Ogińskiego do ul. Powstańców Śląskich (budowa drogi rowerowej - łącznik od ul. Wiejskiej do ul. Michała K. Ogińskiego);
- budowa drogi rowerowej wzdłuż ul. Bronka Czecha w Sobieszowie.

Spółka PKP PLK S.A. kontynuowała budowę dwóch nowych przystanków kolejowych: Jelenia Góra - Zabobrze i Jelenia Góra - Przemysłowa oraz zakończyła modernizację przystanków kolejowych w Cieplicach i Sobieszowie.

- Realizacja celu strategicznego „Wysoki poziom przyrodniczej, społecznej i kulturowej atrakcyjności miasta dla mieszkańców i gości”:

W celu utrzymania wyższego poziomu estetyki miasta opracowano i wdrażano program rewitalizacji dla obszarów miasta, a także udzielano dotacji na zabytki wpisane do rejestru konserwatora zabytków. W związku z potrzebą zachowania cennych historycznie układów urbanistycznych i realizowania nowej zabudowy w ich otoczeniu, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono kolorystykę elewacji, a także rodzaj dopuszczalnych do stosowania materiałów.

Dbano o uporządkowanie terenów zielonych w pasie drogowym z uwzględnieniem walorów estetycznych: w 2019 roku wysadzono łącznie ok. 70 000 sadzonek kwiatów 1-rocznych (wiosennych i letnich). W pasach drogowych ustawiono wieże kwiatowe obsadzone różnymi roślinami pnącymi, w różnych zestawieniach gatunkowych i kolorystycznych - łącznie 25 sztuk wież kwiatowych. Kontynuowano podnoszenie walorów estetycznych terenów zielonych w pasach drogowych poprzez sadzenie nowych drzew. W 2019 roku zostało posadzonych tu 156 szt. drzew o wysokości od ok. 40 cm (drzewa iglaste) do ok. 2 m (drzewa liściaste), z wykształconymi koronami, które już w następnym sezonie wegetacyjnym stworzą ozdobną zieleń w miejscach nasadzeń.

Dbano też o zagospodarowanie i uporządkowanie nadbrzeży i koryt rzecznych.

Przedstawiciele Miasta uczestniczyli w organizacji I Konferencji Jeleniogórskiego Klastra Odnawialnych Źródeł Energii pn. „Klaster energii – działania samorządu na rzecz ochrony zdrowia i komfortu życia mieszkańców”, która odbyła się w Hotelu Mercure w Jeleniej Górze.

Miasto kontynuowało wdrażanie jednolitego systemu identyfikacji atrakcji turystycznych: zamontowano tablice przedstawiające atrakcje turystyczne: - trasy rowerowe w regionie, tablice kierunkowe zamontowane w Borowym Jarze, tablicę „Świątynia Apollina”, przedstawiającą historię świątyni Apollina w Borowym Jarze z grafiką tej atrakcji. Każdego roku Miasto Jelenia Góra dokonuje renowacji zniszczonych tablic, zleca czyszczenie istniejących tablic informacyjnych oraz odświeżanie poziomego oznakowania. W 2019 r. w ramach skonsolidowania i oznakowania tras rekreacyjnych i turystycznych wykonano II etap znakowania szlaku, tzw. „Pętli Cieplickiej” - wykonano kierunkowskazy oraz doszczegółowiono istniejące oznakowanie.

Dbano o właściwe utrzymanie i zagospodarowanie zasobów leśnych i wodnych dla potrzeb sportowo-rekreacyjnych i turystycznych. Podejmowano szereg działań w zakresie edukacji ekologicznej: m.in. w akcji sprzątania świata (udział wzięło 3 609 uczestników). Dzięki tym działaniom zlikwidowano kilka dzikich wysypisk śmieci oraz uporządkowano tereny zielone obejmujące ścieżki spacerowe i brzegi rzeki Bóbr na terenie Borowego Jaru, od Wzgórza Krzywoustego w Jeleniej Górze do Jeziora Modrego w Siedlęcinie. Podczas akcji promowane były prawidłowe postawy ekologiczne w społeczeństwie. Prowadzono akcję „Kwiaty za elektroodpady” oraz działania edukacyjne w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych podczas odbywających się w mieście festynów. Realizowane były zadania ukierunkowane na zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia powietrza m.in. przeprowadzono kampanię informacyjną „Stop Smog! - Wymień Piec”. Udział w akcji wzięli znani i popularni jeleniogórzanie: Maja Włoszczowska, Rafał Fronia, Wioletta Palczewska, Kazimierz Pichlak oraz Krzysztof Langer i Andrzej Marchowski z Kabaretu Paka. Plakaty z ich wizerunkiem oraz z zapisami uchwał antysmogowych, eko-poradami, zachęcały mieszkańców Jeleniej Góry do wymiany przestarzałych systemów grzewczych domów i mieszkań.

Wzmacniano rangę Jeleniej Góry jako ośrodka kultury - w 2019 r. kontynuowano działania związane z organizacją ogólnopolskich i międzynarodowych wydarzeń artystycznych. W tym kontekście szczególne znaczenie odegrał zorganizowany po raz 37. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych. Wśród innych imprez należy wyróżnić: Międzynarodowy Festiwal Filmowy „ZOOM Zbliżenia”, finał „Ligi Rocka” podczas Juwenaliów, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Awangardowych „PESTKA”, „Art & Glass Festiwal”, Festiwal „Silesia Sonans”, wystawę produktów regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką”, Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie, Turniej Tańca „Karkonosze Open”, Jarmark Staroci i Osobliwości, „Krokus Jazz Festiwal”, „JGJ Festiwal”.

- Realizacja celu strategicznego „Zwiększona konkurencyjność i atrakcyjność rynkowa gospodarki Jeleniej Góry”:

Wśród celów przewidzianych do realizacji w perspektywie do 2025 roku najbardziej kluczowe znaczenie ma dążenie do zapewnienia wyższego poziomu przedsiębiorczości. W 2019 r. na terenie miasta zarejestrowanych było 12 658 podmiotów gospodarczych - w porównaniu do roku 2018 ich liczba zwiększyła się o 2,5%. Na terenie miasta funkcjonowały organizacje otoczenia biznesu, organizowane były spotkania i szkolenia dla beneficjentów, przedsiębiorców, wdrażano instrumenty finansowego wsparcia przedsiębiorstw.

W ramach działań promujących ofertę inwestycyjną miasta oraz działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej i współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami i szkołami wyższymi podjęto m. in. następujące działania:

- organizacja spotkania jeleniogórskich przedsiębiorców z uczelniami wyższymi, którego celem było podjęcie rozmów nt. dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy;
- w jeleniogórskich szkołach realizowano szkolny program doradztwa zawodowego oraz lekcje doradztwa zawodowego. W 2019 roku w programie uczestniczyło 375 uczniów;
- Prezydent Miasta cyklicznie odwiedzał jeleniogórskich przedsiębiorców w celu nawiązania kontaktów, współpracy, zapoznania z profilem działalności oraz problemami funkcjonowania firm na terenie Jeleniej Góry;
- opracowana i wydana została oferta nieruchomości miasta (zawierająca szczegółowy opis nieruchomości, mapy, zdjęcia) pod konkretne zapotrzebowanie oraz zapraszająca do inwestowania;
- organizowano spotkania w terenie z potencjalnymi inwestorami, podczas których prezentowano tereny inwestycyjne miasta, uczestniczono w targach, kongresach i sympozjach promując ofertę inwestycyjną;
- uczestniczono w spotkaniu z pośrednikami nieruchomości celem omówienia obecnych i przyszłych inwestycji w Jeleniej Górze pod kątem wpływu na atrakcyjność jeleniogórskich nieruchomości.

Dążono do utrzymania statusu uzdrowiska Cieplice, m.in. na prośbę Ministra Zdrowia przesyłano wyjaśnienia, uzupełnienia do ocenianego przez Ministerstwo operatu uzdrowiskowego. Zorganizowano spotkanie dolnośląskich władarzy gmin uzdrowiskowych z udziałem zarządu Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP. Na spotkaniu omawiano bieżące problemy gmin uzdrowiskowych, problemy walki z niską emisją w uzdrowiskach. Uczestniczono w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. Uzdrawisk w Warszawie, podczas którego omawiano zagrożenie utraty opłaty uzdrowiskowej dla gmin uzdrowiskowych (w związku z zapisami tzw. Białej Księgi).

8.2. Lokalny Program Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023 przyjęty został uchwałą Nr 200.XXX.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023, a następnie zaktualizowany (Uchwała Nr 246.XXXIV.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 8 listopada 2016 r. oraz Uchwała Nr 284.XXXIX.2017 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 14 marca 2017 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023).

Program Rewitalizacji opracowany został na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz na podstawie Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r.

W celu wyznaczenia obszarów rewitalizacji dokonano podziału miasta na 8 jednostek urbanistycznych (Cieplice, Czarne, Goduszyn, Jagniątków, Maciejowa, Sobieszów, Śródmieście, Zabobrze) następnie na podstawie szczegółowej diagnozy społeczno-ekonomicznej i analizy zjawisk kryzysowych występujących w mieście wyodrębniono obszary zdegradowane, a na ich podstawie oraz bazując na wskaźnikach koncentracji zjawisk kryzysowych wyznaczono dwa obszary rewitalizacji:

- Obszar I - Jelenia Góra – Centrum,
- Obszar II - Cieplice – Sobieszów.

Przeprowadzone analizy umożliwiły określenie celu głównego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023, którym jest „Rozwój zdegradowanych obszarów miasta i wysoka jakość życia lokalnych społeczności”, jak również celów operacyjnych:

- Cel 1. Przeciwdziałanie degradacji miejskiej przestrzeni i jej zagospodarowanie;
- Cel 2. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju obszarów zdegradowanych;
- Cel 3. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości;
- Cel 4. Integracja i aktywizacja miejskiej społeczności.

Realizacji powyższych celów służą projekty rewitalizacyjne dotyczące m. in.:

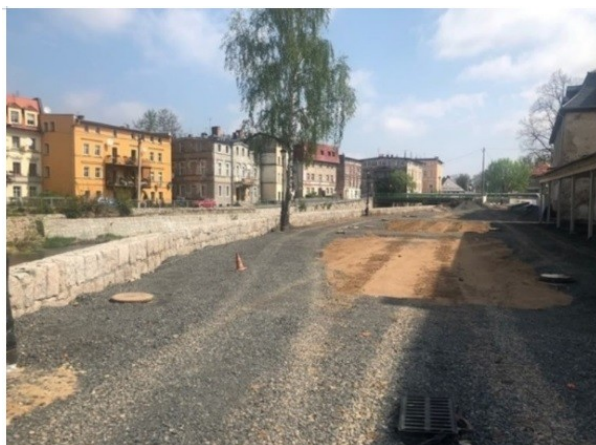
- poprawy stanu infrastruktury technicznej (w tym zasobów mieszkaniowych oraz dróg lokalnych), rewitalizacji obszarów przemysłowych i powojaskowych,
- upowszechniania rozwiązań w zakresie niskiej emisji, energooszczędności i ochrony środowiska,
- wsparcia doradczo-szkoleniowego, przygotowania terenów inwestycyjnych,
- poprawy jakości oferty edukacyjnej, przeciwdziałaniu bezrobociu, przeciwdziałaniu niskiej aktywności społecznej, eliminowaniu patologii społecznych, rozwoju kultury.

Ze względu na bardzo duże potrzeby rewitalizacyjne zdiagnozowane w mieście do Programu Rewitalizacji zgłoszonych zostało wiele projektów - na liście podstawowych projektów rewitalizacyjnych (lista A) ujęto 384 projekty, z kolei na liście pozostałych projektów rewitalizacyjnych (lista B) 35 projektów. Wnioskodawcy projektów zgłoszonych do Programu Rewitalizacji mogli aplikować o ich dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 oraz innych źródeł.

Zgodnie z ujętymi na liście A projektami, w ramach dofinansowania ze środków pochodzących z UE w 2019 roku Miasto zakończyło realizację następujących zadań:

- a) Rewitalizacja zabytkowego centrum miasta Jeleniej Góry - Poprawa stanu zachowania zabytkowego budynku Ratusza Miejskiego w Jeleniej Górze wraz z jego turystycznym udostępnieniem;
- b) Rewitalizacja Cieplic - uzdrowskiej części Jeleniej Góry:
 - Przeobrażenie zdegradowanych terenów nadbrzeżnych rzeki Kamiennej na bulwar spacerowy w Jeleniej Górze – Cieplicach;
 - Udostępnienie turystyczne zabytkowego budynku źródła wody mineralnej „Marysieńka” (Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. – Grupa PGU);
 - Przebudowa ul. Wojciecha Tabaki w Jeleniej Górze;
 - Modernizacja stadionu przy ul. Lubańskiej w Jeleniej Górze - etap I;
 - "Oaza na Szlaku Cysterskim - Centrum Aktywności Lokalnej w Cieplicach" – etap I (Parafia pw. Św. Jana Chrzciciela w Jeleniej Górze)
- c) Modernizacja infrastruktury sportowej stadionu przy ul. Złotniczej w Jeleniej Górze – etap II (zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Sportu).

Ilustracja: Rewitalizacja Cieplic - uzdrowskiej części Jeleniej Góry: Przeobrażenie zdegradowanych terenów nadbrzeżnych rzeki Kamiennej na bulwar spacerowy w Jeleniej Górze - Cieplicach

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

W roku 2019 rozpoczęto realizację następujących zadań inwestycyjnych, z terminem zakończenia w roku 2020:

- a) Rewitalizacja zabytkowego centrum miasta Jelenia Góra - Przebudowa przestrzeni miejskiej al. Wojska Polskiego w Jeleniej Górze;
- b) Rewitalizacja zdegradowanego kwartału miasta w Śródmieściu Jeleniej Góry - Etap II:
 - Zagospodarowanie zdegradowanego terenu przy ul. Kilińskiego w Jeleniej Górze poprzez przebudowę ulic: Kamienne Schodki i ks. Dominika Kostiała w Jeleniej Górze;

- Przebudowa ul. Michała Drzymały, Świętojańskiej i Flisaków w rewitalizowanym kwartale miasta Jelenia Góra;
- Poprawa infrastruktury Karkonoskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych.

W ramach zadań zrealizowanych przez wspólnoty mieszkaniowe, zrewitalizowano 22 budynki:

- a) Rewitalizacja obiektu mieszkalnego Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Adama Mickiewicza 2 w Jeleniej Górze;
- b) Rewitalizacja budynku przy ul. Pocztowej 6 w Jeleniej Górze;
- c) Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy ul. Wojska Polskiego nr 20, Wojska Polskiego nr 28, Wojska Polskiego nr 29 oraz Wojska Polskiego nr 41 w Jeleniej Górze;
- d) Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy ul. Wojska Polskiego nr 7, ul. Wojska Polskiego nr 10 oraz ul. Wojska Polskiego nr 11 w Jeleniej Górze;
- e) Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy ul. Wojska Polskiego nr 44, ul. Wojska Polskiego nr 46 oraz ul. Wojska Polskiego nr 60 w Jeleniej Górze;
- f) Rewitalizacja budynków wielolokalowych położonych przy ul. Cieplickiej 14 i 14a oraz ul. Jagiellońskiej 3 w Jeleniej Górze;
- g) Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy ul. Wojska Polskiego 45, ul. Wojska Polskiego 47, ul. Armii Krajowej 17 w Jeleniej Górze;
- h) Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy ul. Wojska Polskiego 73, ul. Wojska Polskiego 81, ul. Wolności 60, ul. Plac Piastowski 3 w Jeleniej Górze.

Ilustracja: Rewitalizacja budynku przy ul. Pocztowej 6 w Jeleniej Górze

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

Ilustracja: Rewitalizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego - ul. Wojska Polskiego nr 7

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

Ilustracja: Rewitalizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego - ul. Wojska Polskiego nr 10

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

8.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Uchwalanie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy jest ustawowym obowiązkiem Rady Miejskiej wynikającym z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego i powinien być opracowany na co najmniej 5 kolejnych lat.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Jelenia Góra na lata 2014-2019 został przyjęty Uchwałą Nr 573.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10 listopada 2014 r. (ze zmianami). Program obejmował:

- prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne;
- analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji, wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata;
- planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach;
- zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu;
- sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach;
- źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach;
- wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne;
- opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności:
 - niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali,
 - planowaną sprzedaż lokali.

Sprawozdanie z realizacji ww. Uchwały stanowi załącznik do Raportu.

W związku z upływem obowiązywania programu na lata 2014-2019 Rada Miejska Jeleniej Góry, 18 grudnia 2019 r. podjęła Uchwałę Nr 172.XV.2019 w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Jelenia Góra na lata 2020-2026.

8.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych i Skarbu Państwa

Powierzchnia działek gminnego zasobu nieruchomości, w tym gminy wykonującej zadania powiatu jako miasta na prawach powiatu, wynosi ok. 2 297 ha (stan na 31 grudnia 2019 r.).

Tabela nr 17. Powierzchnia użytków gruntowych miasta Jelenia Góra

GRUNTY	Pow. w zasobie [ha]
Grunty orne	385,2992
Sady	0,2155
Łąki trwałe	255,2985
Pastwiska trwałe	197,5344
Grunty rolne zabudowane	0,6493
Grunty pod stawami	16,5442
Grunty pod rowami	14,4194
Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	20,8135
Nie użytki	8,6716
Lasy	409,2622
Grunty zadrzewione i zakrzewione	4,6801
Tereny mieszkaniowe	108,867
Tereny przemysłowe	17,8994
Inne tereny zabudowane	98,4803
Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	161,8486
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	145,5825
Użytki kopalne	5,1261
Drogi	362,1367
Inne tereny komunikacyjne	46,1106
Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	7,7197
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	1,3866
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	4,0438
Tereny różne	24,5164

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Powierzchnia gruntów gminy oznaczonej jako „Miasto na prawach powiatu” to ok. 22 ha.

Miasto Jelenia Góra jest również właścicielem gruntów poza granicami miasta. Są to nieruchomości:

- w gminie Podgórzyn:
 - tereny mieszkaniowe - 0,1000 ha,
 - grunty zadrzewione i zakrzewione - 0,2038 ha;
- w gminie Krzepice:
 - grunty orne – 0,4040 ha,
 - łąki – 0,2840 ha,
 - pastwiska - 0,0066 ha;
- w gminie Mysłakowice
 - grunty pod wodami – 0,4500 ha.

9. Ład przestrzenny

Miasto Jelenia Góra realizuje zadania w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej między innymi poprzez sporządzanie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz sporządzanie i zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowywane dla całego obszaru gminy stanowi wykładnię przyjętej polityki rozwoju przestrzennego. Określenie lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym narzędziem umożliwiającym kierowanie rozwojem miasta, w tym przede wszystkim realizację zadań należących do wyłącznej kompetencji organów samorządu gminnego w zakresie ładu przestrzennego, komunikacji i infrastruktury technicznej.

9.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Miasta Jelenia Góra

Obecnie obowiązujące Studium zostało przyjęte uchwałą nr 245.XXXIV.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 8 listopada 2016 r. Zapisy studium przewidują przeznaczenie pod tereny inwestycyjne ok. 3300 ha (tj. 30,5% powierzchni miasta), w tym:

- pod obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²: 118,8 ha (1,1 % powierzchni miasta);
- pod obszary usługowe: 465,1 ha (4,3 % powierzchni miasta);
- pod obszary przemysłowe: 673,7 ha (6,2 % powierzchni miasta);
- pod obszary śródmiejskie: 125,1 ha (1,1 % powierzchni miasta);
- pod obszary mieszkaniowo-usługowe: 925,6 ha (8,5% powierzchni miasta);
- pod obszary zabudowy mieszkaniowej jedno - i wielorodzinnej: 1 007,5 ha (9,3 % powierzchni miasta).

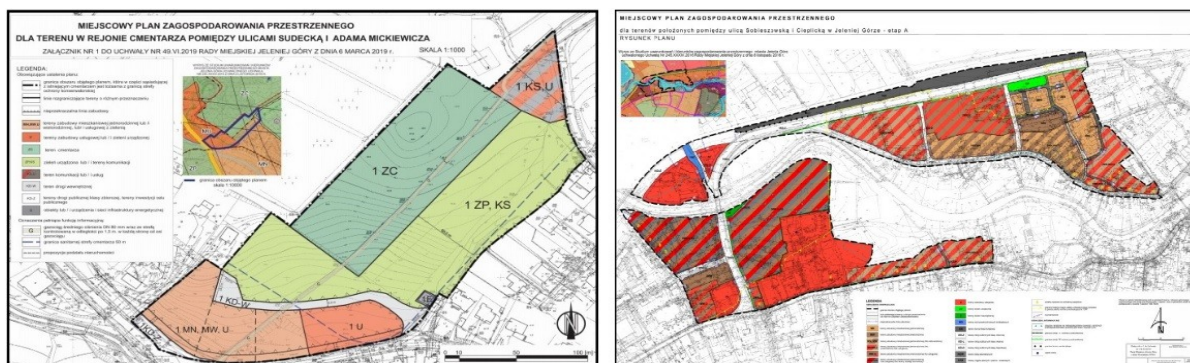
9.2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ocena aktualności polityki przestrzennej Miasta została przeprowadzona w 2019 r. Uchwałą nr 84.IX.2019 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta Jeleniej Góra w latach 2013 - 2019 wraz z programem sporządzania planów miejscowych.

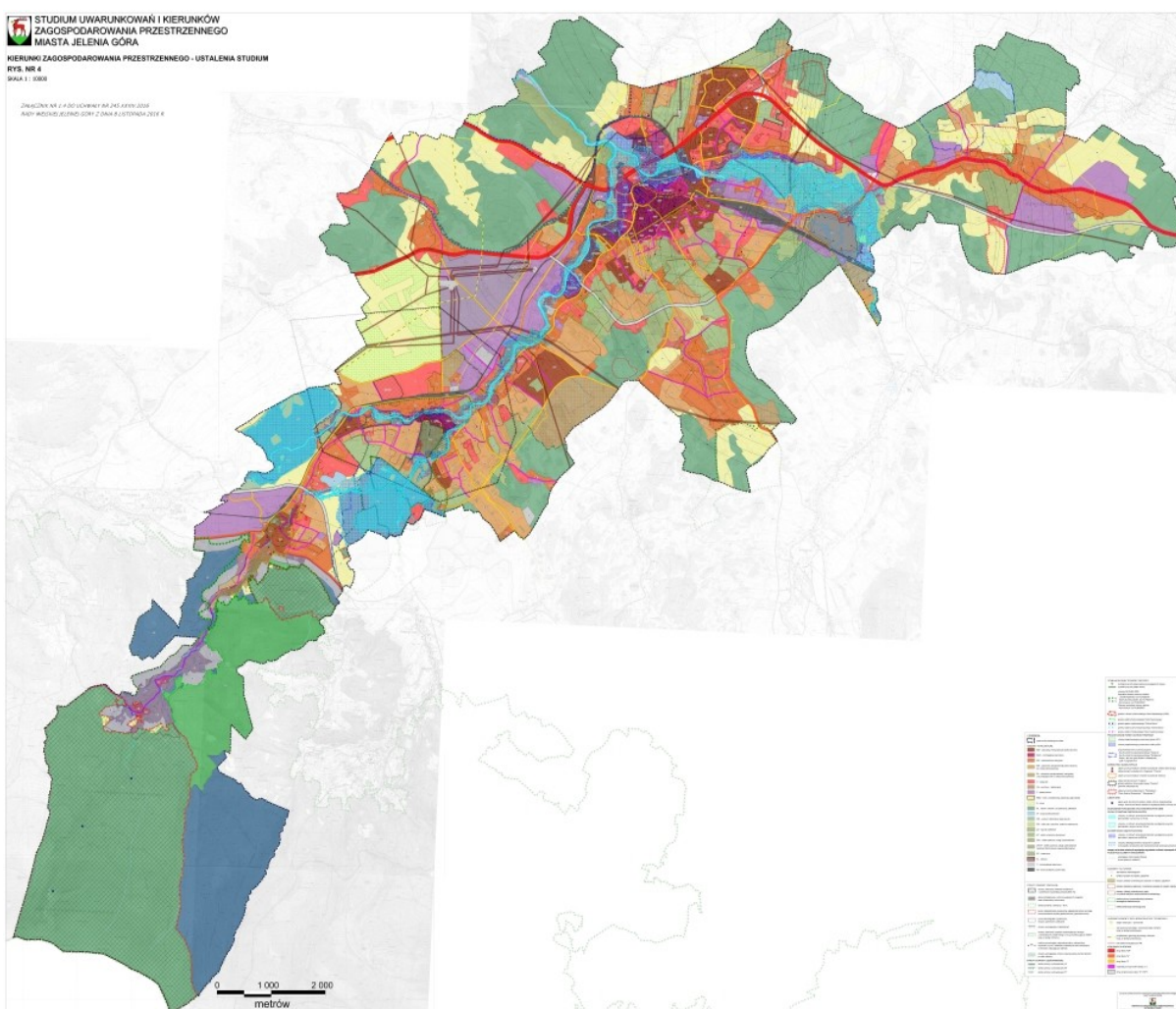
Obecny stopień pokrycia obszaru gminy planami miejscowymi wynosi 93% - uchwalonych jest 95 planów, z czego obowiązujących jest 81. Rada Miejska podjęła ponadto 14 uchwał o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym w przeważającej części bezpośrednią podstawę podejmowania działań w zakresie realizacji inwestycji stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, będące aktami prawa miejscowego, określające przeznaczenie terenów oraz sposoby i warunki ich zagospodarowania i zabudowy.

Poniżej rysunki planów z wybranych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Jeleniej Górze uchwalonych w 2019 r. oraz Rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Jelenia Góra.

Ilustracja: Rysunek planu. Zał. Nr 1 do uchwały NR 48.VI.2019 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 6 marca 2019 r. oraz Rysunek planu. Zał. Nr 1 do uchwały NR 116.XII.2019 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 25 września 2019 r.

Ilustracja: Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Zał. Nr 1.4 do uchwały NR 245.XXXIV.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 8 listopada 2016 r.

10. Infrastruktura komunalna

10.1. Liczba odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta

Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu Jeleniej Góry w 2019 r. wyniosła: 29 588,990 Mg/rok.

Tabela 18. Liczba odebranych odpadów komunalnych w 2019 r.

Rodzaj odpadu	Ilość [Mg]	%
Opakowania z papieru i tektury	847,010	2,86
Zmieszane odpady opakowaniowe (metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe)	1 828,500	6,18
Opakowania ze szkła	1 238,670	4,19
Zużyte opony	1,840	0,01
Odpady budowlane i rozbiórkowe	380,430	1,29
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	3,685	0,01
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,395	0,00
Odpady ulegające biodegradacji	2 585,890	8,74
Inne odpady nieulegające biodegradacji	66,600	0,23
Zmieszane odpady komunalne	21 023,880	71,05
Odpady wielkogabarytowe	1 101,370	3,72
Pozostałe odpady	510,720	1,73

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra. Obliczenia własne na podstawie sprawozdań podmiotów odbierających odpady.

10.2. Liczba poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych zebranych w PSZOK w 2019 roku

W roku 2019 zebrano w PSZOKu 1 162,626 Mg odpadów komunalnych dostarczonych przez mieszkańców.

Tabela 19. Liczba zebranych odpadów komunalnych w 2019 r. w PSZOK

Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów (PSZOK stacjonarny + mobilny) [Mg]
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,047
Zużyte opony	31,140
Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,417
Gruz ceglany	14,460
Szkło	26,060
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	11,873
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	229,040
Odzież	2,150
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,256
Urządzenie zawierające freony	12,254

Farby, tusze, farby drukarskie, keje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	14,770
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,153
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,254
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	15,983
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	27,369
Odpady ulegające biodegradacji	198,670
Odpady wielkogabarytowe	577,730

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra. Obliczenia własne na podstawie sprawozdań podmiotu prowadzącego PSZOK

10.3. Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 roku

Na zadania związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wydatkowano 20 426 944,74 zł, w tym:

- 89,45 % - odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- 4,48 % - tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 5,92 % - obsługa administracyjna systemu,
- 0,15% - edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

10.4. Cmentarnictwo

Na terenie miasta Jelenia Góra zlokalizowane są 4 cmentarze komunalne, na których realizowane są pochówki tradycyjne (trumna) oraz urnowe. Wszystkie cmentarze zarządzane są w ramach zawartej umowy wykonawczej z dnia 30 kwietnia 2015 r. przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Jeleniej Górze.

10.4.1. Wykorzystanie powierzchni cmentarzy

- Cmentarz Sudecka 44 (CK1) – 100%
- Cmentarz Komunalny Sudecka 68 (CK2) – ok. 90%
- Cmentarz Komunalny Krośnieńska (CK3) – ok. 10%
- Cmentarz Komunalny Sobieszów (CK4) -ok. 95%

10.4.2. Ilość miejsc grzebalnych

Na terenie cmentarzy komunalnych Miasto dysponuje wolnymi miejscami grzebalnymi w ilościach odpowiednio dla danego rodzaju grobu:

Cmentarz Sudecka 44 (CK1)

- ziemne: 0;
- grobowce: 0;
- urnowe: 14;

Cmentarz Komunalny Sudecka 68 (CK2)

- ziemne: 101;

- grobowce: 0;
- urnowe: 499;

Cmentarz Komunalny Krośnice (CK3)

- ziemne: 3823;
- grobowce: 1175;
- urnowe: 1366;

Cmentarz Komunalny Sobieszów (CK4)

- ziemne: 94;
- grobowce: 0;
- urnowe: 50;

10.5. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

13 lutego 2019 r. została podjęta przez Radę Miejską Jeleniej Góry uchwała Nr 35.V.2019 w sprawie „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2019–2023 dla Miasta Jeleniej Góry”.

Podstawowymi celami „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2019 – 2023 dla Miasta Jelenia Góra” są:

1. Poprawa bezpieczeństwa dostaw wody (dążenie do stworzenia możliwości zaopatrywania miasta z jednego z dwóch głównych ujęć wody podczas czasowego wyłączenia drugiego ujęcia). Zadanie to jest bardzo istotne zwłaszcza w perspektywie naprawy wad konstrukcyjnych zapory na Zbiorniku Sosnówka w Podgórzynie oraz w związku z modernizacją Zakładu Produkcji Wody „Grabarów”.
2. Zwiększenie efektywności i wydajności obecnego systemu wodociągowego, kanalizowanie kolejnych obszarów miasta, a także ograniczanie strat wody.
3. Dalsza przebudowa Miejskiej Oczyszczalni Ścieków, mająca na celu poprawę gospodarki osadowej oraz zmniejszenie uciążliwości zapachowej.

W kolejnych punktach przedstawiono stan realizacji zadań na dzień 31 grudnia 2019 r.

10.5.1. Sieć zaopatrzenia miasta w wodę - inwestycje i remonty sieci wodociągowej*Tabela nr 20. Stan realizacji zadań ujętych w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2019-2023 za rok 2019*

Stan realizacji zadań ujętych w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2019-2023 za rok 2019				
URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE				
Poz. planu	Nazwa zadania	Nakłady planowane na rok 2019 zgodnie z WPRIM 2019-2023 (zł)	Nakłady poniesione w 2019 (zł)	Uwagi
1	Optymalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry: Przebudowa wodociągu w ul. Wojewódzkiej	40 000,00	0,00	Zadanie zakończone przed terminem tj. w 2018 roku. Zadanie obejmowało uzyskanie dokumentacji projektowej wraz z pozwoleniem na budowę.
2	Optymalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry: Przebudowa wodociągu w ul. Mickiewicza i ul. Głowackiego	1 500 000,00	1 555 576,23	Zadanie w realizacji. Planowane zakończenie robót 2020 r.
3	Optymalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry: Przebudowa wodociągu w ul. Sudeckiej	1 789 000,00	3 677 029,56	Zadanie w realizacji. Planowane zakończenie robót 2020 r.
6	Przebudowa wodociągu w al. Wojska Polskiego	5 600 000,00	4 684 318,22	Zadanie w realizacji. Planowane zakończenie robót 2020 r.
8	Przebudowa systemu wodociągowego w rejonie Sobieszowa i Jagniatkowa	60 000,00	0,00	Etap prac projektowych w realizacji. Z uwagi na problemy terenowo-prawne (brak zgód na zajęcie gruntów) planowany termin uzyskania dokumentacji 2020 r.
9	Budowa nowego wodociągu zasilającego Sobieszów i Jagniatków	40 000,00	43 343,00	Zakończono etap prac projektowych dla sieci wodociągowej.
10	Modernizacja ZPW Grabarów	100 000,00	34 186,83	Realizacja w trybie ciągłym.
11	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Krakowskiej i ul. Dębowej	1 000 000,00	65 641,65	Zakończono etap prac projektowych. Ogłoszono przetarg na wybór Wykonawcy robót. Planowany termin zakończenia zadania 2021 r.
12	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Grunwaldzkiej i ul. Kadetów	215 000,00	6 000,00	Zakończono etap prac projektowych. Zawarto umowę z Wykonawcą na realizację przebudowy sieci. Planowany termin zakończenia zadania 2020 r.
14	Uzbrojenie działek gruntowych w ul. Wróblewskiego	250 000,00	220 023,40	Zadanie zakończone i przekazane do eksploatacji. Zrealizowano budowę nowej sieci od ul. Wróblewskiego do nowopowstałej ul. Zacisznej.
15	Budowa stacji dochlorowania	300 000,00	34,00	Etap prac projektowych w realizacji. Z uwagi na problemy terenowo-prawne (brak zgód na zajęcie gruntów) planowany termin uzyskania dokumentacji i rozpoczęcia robót 2020 r.
16	Modernizacje w hydroforniach	600 000,00	407 339,55	Zadanie realizowane na bieżąco. Do głównych zadań należy zakończenie budowy hydroforni przy ul. Głowackiego, wraz z likwidacją hydroforni przy ul. Orkana. Dokonano również wymiany zestawu hydroforowego przy ul. Widok oraz szaf zasilająco-sterowniczych (ul. Ceglana i ul. Witosa).
17	Budowa sieci wodociągowej w ul. Fałata	100 000,00	14 622,00	Uzyskano dokumentację projektową. Planowana realizacja robót 2020 r.
18	Wykup urządzeń wodociągowych	100 000,00	89 459,63	Zadanie realizowane na bieżąco
19	Inne prace rozwojowe i modernizacyjne dotyczące urządzeń wodociągowych na terenie Jeleniej Góry	200 000,00	435 031,33	Zadanie realizowane na bieżąco wg aktualnych potrzeb.
Razem		11 894 000,00	11 232 605,40	

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

10.5.2. Jakość wody pitnej*Tabela nr 21. Jakość ujęcia wody pitnej w Jeleniej Górze*

Lp.	Nazwa ujęcia wody	Rodzaj surowca	Jakość wody
1.	"Grabarów"	woda powierzchniowa z rz. Bóbr woda infiltracyjna podziemna	Parametry zgodne z wymogami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294)
2.	"Sosnówka"	woda powierzchniowa ze Zbiornika Sosnówka	
3.	"Leśniczówka"	woda powierzchniowa z na Potoku Sopot	
4.	"Kamienna Wieża"	woda powierzchniowa na Potoku Polskim	Obniżony parametr pH. Decyzją Państwowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze Nr 2317/15 z dn. 31.12.2015 r. woda jest dopuszczona do użytkowania

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

10.5.3. System kanalizacyjny

Tabela nr 22. Stan realizacji zadań ujętych w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2019-2023 za rok 2019 – urządzenia kanalizacyjne

Stan realizacji zadań ujętych w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2019-2023 za rok 2019				
URZĄDZENIA KANALIZACYJNE				
Poz. planu	Nazwa zadania	Nakłady planowane na rok 2019 zgodnie z WPRIM 2019-2023 (zł)	Nakłady poniesione w 2019 (zł)	Uwagi
1	Optimalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry: Budowa kanalizacji sanitarnej - ul. Wojewódzka	40 000,00	40 000,00	Zadanie zakończone w zakresie etapu prac projektowych. Uzyskano komplet pozwoleń na budowę.
2	Optimalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry: Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Mickiewicza	1 500 000,00	1 156 326,04	Zadanie w realizacji. Planowane zakończenie robót 2020 r.
3	Optimalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry: Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Sudeckiej	1 226 000,00	2 126 609,76	Zadanie w realizacji. Planowane zakończenie robót 2020 r.
5	Optimalizacja systemów gospodarki wodno-ściekowej Jeleniej Góry: Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków - etap III, część 1	6 930 000,00	0,00	W 2019 przeprowadzono i unieważniono 2 postępowania przetargowe. Cena najkorzystniejszych ofert przekraczały kwotę przeznaczoną na sfinansowanie zadania. Ogłoszono trzeci przetarg na realizację zadania z terminem otwarcia ofert w I kw. 2020 r.
6	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w al. Wojska Polskiego	600 000,00	0,00	Zadanie zrealizowane w niezbędnym zakresie, w tym w ramach remontu metodą bezwykopową w roku 2018.
7	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w rejonie Sobieszowa i Jagniątkowa	60 000,00	0,00	Etap prac projektowych w realizacji. Planowany termin uzyskania dokumentacji 2020 r. (istnieją problemy terenowo-prawne).
8	Przebudowa urządzeń kanalizacji sanitarnej w ul. Hofmana	35 000,00	38 000,00	Zadanie zakończone w zakresie etapu prac projektowych. Uzyskano komplet pozwoleń na budowę.
9	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Struga i Wolności	700 000,00	981 886,49	Zadanie zakończone. Sieć oddana do użytkowania.
10	Przebudowa istniejącej kanalizacji sanitarnej w rejonie budynków przy ul. Mickiewicza od nr 46 do nr 68.	25 000,00	19 534,39	Zakończono etap prac projektowych.
11	Uzbrojenie działek w ul. Wróblewskiego	250 000,00	387 949,30	Zadanie zakończone i przekazane do eksploatacji. Zrealizowano budowę nowej sieci kanalizacyjnej oraz tłoczni ścieków od. ul. Wróblewskiego do nowopowstałej ul. Zacisznej.
12	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Wróblewskiego	50 000,00	21 201,80	Etap prac projektowych w realizacji. Planowany termin uzyskania dokumentacji 2020 r. Planowany termin rozpoczęcia robót 2020 r.
13	Wykup urządzeń kanalizacyjnych	100 000,00	163 906,37	Zadanie realizowane na bieżąco.
14	Prace modernizacyjne i rozwojowe w tłoczniach ścieków	100 000,00	0,00	Zadanie realizowane na bieżąco.
15	Inne prace rozwojowe i modernizacyjne dotyczące urządzeń kanalizacyjnych na terenie Jeleniej Góry	100 000,00	272 392,40	Zadanie realizowane na bieżąco wg aktualnych potrzeb. Dokonano m.in.. Przebudowy kanalizacji w ul. Kasprzaka i Hirszfelda, w tym częściowo metodą bezwykopową.
Razem		11 716 000,00	5 207 806,55	

Tabela nr 23. Stan realizacji zadań ujętych w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urzędów Wodociągowych i Urzędów Kanalizacyjnych na lata 2019-2023 za rok 2019 – źródła finansowania

Stan realizacji zadań ujętych w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urzędów Wodociągowych i Urzędów Kanalizacyjnych na lata 2019-2023 za rok 2019			
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA			
Lp.	Nazwa zadania	Nakłady planowane na rok 2019 zgodnie z WPRIM 2019-2023 (zł)	Nakłady poniesione w 2019 (zł)
1	Łączne nakłady inwestycyjne	23 610 000,00	16 440 411,95
1a	w tym: środki pożyczki NFOŚiGW	11 400 000,00	8 172 694,98
1b	w tym: środki własne PWiK "WODNIK" Sp. z o.o.	12 210 000,00	8 267 716,97

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

11. Środowisko

11.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Uchwałą nr 134.XVII.2015 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 24 listopada 2015 r. został zatwierdzony i przyjęty do wdrożenia „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Jelenia Góra” (PGN). PGN jest strategicznym dokumentem, który wyznacza kierunki rozwoju gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Jelenia Góra na lata 2014–2020, w zakresie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w takich obszarach jak: transport publiczny i prywatny, budownictwo i mieszkalnictwo, gospodarka przestrzenna, energetyka i oświetlenie, gospodarka odpadami, gospodarka wodno-ściekowa oraz informacja i edukacja.

Niniejszy Plan opracowany został w celu przedstawienia koncepcji działań przyczyniających się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej, a także do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są programy (naprawcze) ochrony powietrza (POP) oraz plany działań krótkoterminowych (PDK).

Działania przewidziane do realizacji przez Miasto zestawione zostały w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Jest to 48 działań przewidzianych do realizacji w latach 2015-2020 zarówno przez podmioty publiczne jak i prywatne. Opierają się one głównie na już realizowanych przez Miasto działaniach i zatwierdzonych planach działań. Zadania w PGN koncentrują się głównie na ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych (GHG) poprzez zwiększenie efektywności energetycznej, wykorzystaniu OZE, optymalizacji sektora transportu (rozwój sieci drogowej – upłynnienie ruchu, rozwój komunikacji publicznej) oraz edukacji mieszkańców w zakresie efektywnego wykorzystania energii. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej i efektywne wykorzystywanie potencjału energetycznego są szczególnie ważnymi aspektami dla realizacji Planu. Zapewnienie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej jest bardzo ważnym obszarem zarówno w polityce Miasta, jak i całego kraju. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych przyczynia się w znacznym stopniu do zmniejszenia poziomu negatywnego oddziaływania sektorów gospodarczych na społeczeństwo i środowisko naturalne oraz zwiększenia komfortu życia mieszkańców. Do głównych kierunków zadań w zakresie gospodarki niskoemisyjnej należy m.in. zwiększanie efektywności energetycznej (np. poprzez przeprowadzenie termomodernizacji), wykorzystanie najmniej uciążliwych dla środowiska paliw i energii, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych oraz wykorzystywanie wysokosprawnych urządzeń grzewczych czy modernizacja oświetlenia ulicznego.

Przeprowadzona przez autora PGN inwentaryzacja emisji wykazała, że w 2013 roku (tzw. rok bazowy) wielkość emisji gazów cieplarnianych z obszaru miasta Jeleniej Góry wyniosła 539 085 Mg CO₂.

Określone w harmonogramie rzeczowo-finansowym działania pozwalają na zaoszczędzenie do końca 2020 roku 58 087 MWh energii – 4,0%, w stosunku do roku bazowego, 22 817 Mg emisji CO₂ – redukcja emisji o 4,2% w stosunku do roku bazowego i wzrost wykorzystania OZE o 452 MWh – 0,03% energii.

Monitoring realizacji PGN prowadzony jest na podstawie sprawozdań rocznych z wykonania budżetu Miasta Jelenia Góra. Od roku 2016 wydano 67 zaświadczeń o zgodności przewidzianych do realizacji zadań z zapisami zawartymi w PGN (w tym w roku 2019 wydano 1 zaświadczenie).

Do głównych zadań zrealizowanych przez Miasto Jelenia Góra w roku 2019 w ramach gospodarki niskoemisyjnej należą:

- a) Zadanie pn.: „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie miasta Jelenia Góra – zadanie 1”.

W styczniu 2018 roku zawarto umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (WFOŚiGW), w której określono termin realizacji zadania do dnia 28 lutego 2019 r.; zadanie realizowane było przy udziale środków finansowych mieszkańców Miasta Jelenia Góra oraz dofinansowane w formie pożyczki z WFOŚiGW; w wyniku realizacji zadania w roku 2019 został osiągnięty efekt rzeczowy polegający na likwidacji 374 sztuk źródeł ciepła w postaci indywidualnych palenisk opalanych paliwem stałym w lokalach mieszkalnych i budynkach jednorodzinnych oraz zakup i montaż nowego przyjaznego środowiska systemu ogrzewania; został także osiągnięty efekt ekologiczny polegający na redukcji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w następującej ilości:

- Pył PM 10 – 5,175 Mg/rok;
- Pył PM 2,5 – 4,768 Mg/rok;
- CO₂ – 424,743 Mg/rok;
- Benzo(a)piren – 4,629 kg/rok;
- SO₂ – 13,912 Mg/rok;
- NO_x – 1,578 Mg/rok;

- b) Zadanie pn.: „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie uzdrowiska Cieplice – zadanie 1”.

W styczniu 2018 roku zawarto umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, w której określono termin realizacji zadania do dnia 28 lutego 2019 r.; zadanie realizowane było przy udziale środków finansowych mieszkańców zamieszkujących na terenie Uzdrowiska Cieplice oraz dofinansowane w formie pożyczki z WFOŚiGW; w wyniku realizacji zadania w roku 2019 został osiągnięty efekt rzeczowy polegający na likwidacji 82 sztuk źródeł ciepła w postaci indywidualnych palenisk opalanych paliwem stałym w lokalach mieszkalnych i budynkach jednorodzinnych oraz zakup i montaż nowego przyjaznego środowiska systemu ogrzewania; został także osiągnięty efekt ekologiczny polegający na redukcji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w następującej ilości:

- Pył PM 10 – 1,385 Mg/rok;
- Pył PM 2,5 – 1,265 Mg/rok;
- CO₂ – 162,390 Mg/rok;
- Benzo(a)piren – 1,350 kg/rok;
- SO₂ – 4,225 Mg/rok;
- NO_x – 0,475 Mg/rok;

- c) Zadanie pn.: „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie miasta Jelenia Góra – zadanie 2”.

We wrześniu 2018 roku zawarto umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, w której określono termin realizacji zadania do dnia 28 lutego 2019 r.; zadanie realizowane było przy udziale środków finansowych mieszkańców miasta Jelenia Góra oraz w formie pożyczki z WFOŚiGW; w wyniku realizacji zadania został w roku 2019 osiągnięty efekt rzeczowy polegający na likwidacji 508 sztuk źródeł ciepła w postaci indywidualnych palenisk opalanych paliwem stałym w lokalach mieszkalnych i budynkach jednorodzinnych oraz zakup i montaż nowego przyjaznego środowiska systemu ogrzewania; został także osiągnięty efekt ekologiczny polegający na redukcji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w następującej ilości:

- Pył PM 10 – 6,293 Mg/rok;
- Pył PM 2,5 – 5,711 Mg/rok;

- CO₂ – 799,622 Mg/rok;
- Benzo(a)piren – 6,669 kg/rok;
- SO₂ – 20,903 Mg/rok;
- NO_x – 2,261Mg/rok;

- d) Zadanie pn.: „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie uzdrowiska Cieplice – zadanie 2”.

We wrześniu 2018 roku zawarto umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, w której określono termin realizacji zadania do dnia 28 lutego 2019 r.; zadanie realizowane było przy udziale środków finansowych mieszkańców zamieszkujących na terenie Uzdrowiska Cieplice oraz w formie pożyczki z WFOŚiGW; w wyniku realizacji zadania w roku 2019 został osiągnięty efekt rzeczowy polegający na likwidacji 98 sztuk źródeł ciepła w postaci indywidualnych palenisk opalanych paliwem stałym w lokalach mieszkalnych i budynkach jednorodzinnych oraz zakup i montaż nowego przyjaznego środowisku systemu ogrzewania; został także osiągnięty efekt ekologiczny polegający na redukcji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w następującej ilości:

- Pył PM 10 – 1,803 Mg/rok;
- Pył PM 2,5 – 1,660 Mg/rok;
- CO₂ – 163,907 Mg/rok;
- Benzo(a)piren – 1,629 kg/rok;
- SO₂ – 4,924 Mg/rok;
- NO_x – 0,573 Mg/rok.

- e) Zadanie pn.: „Modernizacja centrów kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku - termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Technicznych "Mechanik" w Jeleniej Górze”.

W roku 2019 zakończono termomodernizację budynku ZSO Mechanik w Jeleniej Górze przy ul. Obrońców Pokoju 10. Wykonano nową instalację CO, odwodnienie wokół budynku, zewnętrzne oświetlenie, ocieplono ściany budynku, wykonano nową elewację.

Realizacja Projektu przyczyniła się do osiągnięcia następujących efektów:

- zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynku objętych projektem o 639 200 kWh/rok [2301,12 GJ/rok];
- spadek rocznej emisji gazów cieplarnianych zgodnie z szacunkiem o 212,40 ton równoważnika CO₂, tj. 58,55%;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną o 1559,03 GJ/rok, tj. 58,55%;
- poprawa stanu środowiska naturalnego oraz stanu zdrowia osób odwiedzających lub stale zamieszkujących Jelenią Górę;
- obniżenie kosztów funkcjonowania oraz poprawy warunków nauczania w placówce objętej projektem.

Zadanie dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;

- f) Zadanie pn.: „Termomodernizacja budynków oświatowych miasta Jelenia Góra – Etap I”.

W ramach realizacji projektu w 2019 roku zakończono termomodernizację następujących budynków oświatowych:

- Miejskie Przedszkole nr 2 przy ul. Józefa Piłsudskiego 32;
- Miejskie Przedszkole nr 4 przy ul. Ignacego Krasickiego 6;
- Miejskie Przedszkole nr 11 przy ul. Fryderyka Chopina 4;
- Miejskie Integracyjne Przedszkole nr 14 przy ul. Junaków 2a;
- Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych – przy ul. Cieplickiej 34 – Budynek B.

W roku 2018 rozpoczęto termomodernizację Budynku A w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych przy ul. Cieplickiej 34. Zadanie zakończono w roku 2019. Zakres robót obejmował m.in.:

- docieplenie ścian zewn. warsztatów, łącznika i sali gimnastycznej styropianem o polepszonych właściwościach termicznych o gr. 12 cm;
- wykonanie tynku termoizolacyjnego na ścianach budynku zabytkowego „A” - grubość tynku 3 cm;
- docieplenie ścian w gruncie (łącznik) styropianem ekstrudowanym o grubości 12 cm.;
- docieplenie stropodachu pełnego warsztatów i łącznika styropapą o grubości 20 cm oraz stropu pod dachem budynku A wełną mineralną o grubości 20 cm.;
- wykonanie renowacji drzwi zewnętrznych zabytkowych w budynku głównym szkoły oraz wymianę starych drzwi zewnętrznych w budynku warsztatów i w łączniku na nowe;
- wymianę starych okien w budynku szkoły na nowe, drewniane, o charakterze zabytkowym z nawiewnikami powietrza oraz starych okien w budynku sali gimnastycznej, warsztatów, łącznika, na nowe PCV z nawiewnikami powietrza;
- wymianę nasłoneczników dachowych na nowe przeszklenia z poliwęglanu (budynek warsztatów);
- usunięcie przeszkleń z pustaków luksferowych w budynku warsztatów i w łączniku poprzez częściowe przemurzenie i montaż nowych okien z nawiewnikami powietrza;
- drenaż i przyłącze drenażu, opaskę żwirową wokół budynków o szer. 50 cm;
- instalację odgromową;
- malowanie pomieszczeń.

Zmodernizowano wewnętrzne instalacje:

- centralnego ogrzewania wraz z grzejnikami, montażem przygrzejnikowych zaworów termostatycznych, zaworów odcinających, regulacyjnych zaworów podpionowych oraz automatycznych odpowietrzników na pionach;
- oświetlenia wewnętrzne na nowoczesny energooszczędny system oświetleniowy.

Realizacja ww. Projektu przyczyniła się do osiągnięcia następujących efektów:

- zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej we wszystkich budynkach objętych projektem o 1 984 746,70 kWh/rok;
- spadek rocznej emisji gazów cieplarnianych zgodnie z szacunkiem o 585,94 ton równoważnika CO₂;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną o 4 671,71 GJ/rok;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną o 99,4 Mwh/rok;
- poprawa stanu środowiska naturalnego oraz stanu zdrowia osób odwiedzających lub stale zamieszkujących Jelenią Górę;
- obniżenia kosztów funkcjonowania oraz poprawy warunków nauczania w placówkach objętych projektem.

Zadanie dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

g) Zadanie pn.: „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Miasta Jelenia Góra”

Zakres Projektu objął termomodernizację:

- Budynku Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze – Sobieszowie – zadanie zostało zakończone w lutym 2018 r.;
- Zabytkowego budynku Ratusza Miejskiego – zadanie rozpoczęto w lipcu 2018 r. i zgodnie z umową zakończono w roku 2019. Wykonano cały zakres robót zgodnie z harmonogramem, tj.:
 - prace zewnętrzne obejmowały wykonanie hydroizolacji fundamentów mającej na celu zabezpieczenie budynku Ratusza przed wilgocią. Prace wewnątrz obiektu obejmowały remont pomieszczeń, w tym wykonanie tynków renowacyjnych, malowanie ścian i sufitów,
 - wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, częściowo na nową, a częściowo wykonano jej renowację,
 - w ramach remontu wykonano również nowe podłogi (parkiety, panele),
 - wymiana CO - obejmowała wymianę starej wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania wraz z grzejnikami na nową o znikomej bezwładności cieplnej wyposażoną w grzejnikowe zawory termostaticzne,
 - ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją - polegało na dociepleniu ścian i stropów matami z wełny mineralnej o grubości łącznej 18 cm, wraz z wykonaniem podestów z desek (lub płyt OSB) w celu zapewnienia dojścia do przewodów kominowych, wyłazów i okien dachowych.

Realizacja ww. Projektu przyczyniła się do osiągnięcia następujących efektów:

- zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach użyteczności publicznej o 176 178,50 kWh/rok;
- spadek rocznej emisji gazów cieplarnianych zgodnie z szacunkiem o 64,92 ton równoważnika CO₂;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną o 933,52 GJ/rok;
- zaoszczędzenie ilości energii elektrycznej o 1,33 Mwh/rok.

Zadanie dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

h) Zadanie pn.: „Ograniczenie niskiej emisji transportowej w Aglomeracji Jeleniogórskiej”

Przedmiotem Projektu jest wdrożenie rozwiązań niskoemisyjnych na terenie Aglomeracji Jeleniogórskiej poprzez inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany, związane z energooszczędnym oświetleniem ulicznym oraz inteligentnym zarządzaniem ruchem w Jeleniej Górze oraz Starej Kamienicy.

W ramach realizacji Projektu w 2019 r. realizowano działania, tj.:

- Budowa węzła przesiadkowego przy ulicy Cieplickiej w Sobieszowie;
- Budowa węzła przesiadkowego przy ulicy Cieplickiej na Oś. Orle w Jeleniej Górze;
- Przebudowa systemu sterowania ruchem oraz sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Wolności – Marcinkowskiego w Jeleniej Górze;
- Przebudowa ulicy Krakowskiej;
- Budowa parkingu „Park&Ride” przy ulicy Krakowskiej;
- Przebudowa ulicy Nadbrzeżnej wraz z budową drogi rowerowej;
- Budowa drogi rowerowej od ulicy Michała K. Ogińskiego do ulicy Powstańców Śląskich;
- Budowa drogi dla rowerów w ciągu ulic Ogrodowa - Bronisława Czecha w Jeleniej Górze;

- Budowa drogi dla rowerów na Osiedlu Zabobrze wzdłuż granicy miasta z gminą Jeżów Sudecki;
- Budowa łącznika spinającego euroregionalne trasy rowerowe ER-2 Liczyrzepa z ER-6 Dolina Bobru;
- Energooszczędne oświetlenie miejskie w Jeleniej Górze – obejmujące przebudowę oświetlenia przy ulicach: Jana Kilińskiego, Janusza Korczaka, Wolności, al. Jana Pawła II, Konstytucji 3-go Maja, Wincentego Pola, 1-go Maja i Konopnickiej.
- Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic: Trasa Czeska - Lubańska - Goduszyńska.
W ramach zadania wykonano:
 - skrzyżowanie o 4 wlotach;
 - przebudowę nawierzchni ulic Trasa Czeska - Lubańska - Goduszyńska na odcinkach o łącznej długości 450 m;
 - przebudowę pozostałych elementów ulic w tym: ciągów pieszych, odwodnienia (rowów drogowych), zjazdów, oświetlenia drogowego, istniejącej infrastruktury technicznej kolidującej z przebudowanymi ulicami (odwodnienie - 3 wpusty deszczowe, sieć wodociągów, kable teletechniczne);
 - dodatkowy pas ruchu o szer. 3,5 m dla relacji skrętnej w prawo od strony ulicy Lubańskiej na DK nr 3 w kierunku centrum miasta.

Dzięki realizacji ww. zadań inwestycyjnych ograniczony zostanie zmotoryzowany ruch w centrum poprzez większe wykorzystanie miejskiej komunikacji zbiorowej oraz infrastruktury rowerowej. Powstanie też ok. 20 km nowych tras rowerowych. Oszacowano roczny spadek emisji gazów cieplarnianych o 704,91 równoważnika ton CO₂ co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, hałasu, zatłoczenia a także poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Główne kierunki działania partnerstwa wpłyną na rzecz mieszkańców Aglomeracji Jeleniogórskiej, ich mobilności, a efektem Projektu będzie redukcja emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń komunikacyjnych szkodliwych dla zdrowia i środowiska naturalnego, co w przypadku Jeleniej Góry, jako gminy uzdrowskiej, jest warunkiem niezbędnym do utrzymania statusu uzdrowiska. Zadanie dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

11.2. Program ochrony środowiska

Uchwałą nr 358.XLV.2017 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 listopada 2017 r. został przyjęty Program Ochrony Środowiska dla Miasta Jelenia Góra na lata 2017–2020 z uwzględnieniem perspektywy do 2024 roku.

Program ochrony środowiska jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Obejmuje efektywne zarządzanie środowiskiem, zapewnia skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także tworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązujących w tym zakresie prawa. Wyznacza cele i zadania, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według odpowiednich obszarów interwencji. Dokument ten wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Powyższe działania przejawiają się w poprawie wskaźników jakości środowiska, np. brak przekroczeń PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu, ozonu, arsenu w powietrzu; dobra ocena stanu wód, zmniejszenie zużycia wody; zmniejszenie ilości odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, utrzymanie powierzchni terenów podlegających ochronie przyrody, powierzchni lasów itp.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m. in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony gleb, ochrony powietrza atmosferycznego, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest harmonogram realizacji działań realizowanych na terenie miasta Jelenia Góra do roku 2020.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska ocenę efektów realizacji programu ochrony środowiska dokonuje się okresowo co 2 lata. Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Jelenia Góra na lata 2017–2020 z uwzględnieniem perspektywy do 2024 roku wykonano w grudniu 2019 r. Obejmowało okres sprawozdawczy z lat 2017-2018.

Raport z realizacji „Programu ochrony środowiska (...)” został przygotowany w oparciu o informacje jednostek Miasta oraz wydziałów Urzędu Miasta na temat realizacji zadań zapisanych w Programie, za wykonanie których były one odpowiedzialne.

Raport został opracowany w układzie odpowiadającym harmonogramowi zadań proekologicznych i obejmował 32 zadania, które podzielone zostały na siedem obszarów interwencji, tj.:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa;
- Zasoby geologiczne;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze.

Spośród wszystkich zrealizowanych zadań najwięcej dotyczyło obszaru interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza oraz obejmowało zadania dotyczące m.in. budowy obwodnicy południowej Jeleniej Góry, termomodernizacji obiektów oświatowych, dotacji celowych dla mieszkańców zmieniających ogrzewanie na bardziej ekologiczne.

Opracowany Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Jelenia Góra na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do dnia 2024 roku obejmujący lata 2017 - 2018 dostępny jest na stronie internetowej Miasta Jelenia Góra.

11.3. Lasy komunalne

Powierzchnia lasów komunalnych wynosi 426,91 ha.

Największy kompleks leśny o powierzchni 298 ha położony jest w obrębie 28NE w atrakcyjnym pod względem krajobrazowym Parku Krajobrazowym Doliny Bobru z jednym z najpiękniejszych przełomów w okolicy – Borowym Jarze.

Prace na terenie lasów prowadzone są zgodnie z „Uproszczonym planem urządzenia lasu dla lasów komunalnych miasta Jelenia Góra”, który obowiązuje od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2021 roku oraz przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 6, z późn. zm.).

W 2019 roku w lasach komunalnych:

- w zakresie bieżącego utrzymania lasu prowadzono systematyczną kontrolę stanu sanitarnego lasu oraz sprawowano nadzór nad pozyskiwaniem drewna;
- w zakresie zagospodarowania turystycznego lasu wykoszono polanę wypoczynkową oraz Ścieżkę Poetów, oczyszczono ścieżkę Hipokrene oraz ruiny byłej Świątyni Apollina;
- w ramach cięć sanitarnych odsłonięto punkt widokowy „Panorama” w Cieplicach;

- wykonano w oddziałach 2a i 11j, w obrębie 28 NE, czyszczenia wczesne na powierzchni 8,06 ha,
- wykonano trzebieże wczesne na powierzchni 1,57 ha;
- wykonano odnowienia w obrębie 28 NE w oddziałach 9g, 11j, 10a, wysadzono 19 tys. sadzonek w tym: 3 tys. buka i 16 tys. świerka. łączna powierzchnia odnowiona 3,84 ha.

11.4. Zieleń miejska

Jelenia Góra posiada na swoim terenie 8 parków spacerowo-wypoczynkowych o łącznej powierzchni 75,79 ha. Są to:

- Park Zdrojowy (17,24 ha),
- Park Norweski (13,53 ha),
- Park Wzgórze Kościuszki (25,45 ha),
- Zabytkowy cmentarz przy Kościele pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego (2,32 ha),
- Park Żizki (2,39 ha),
- Park Wzgórze Partyzantów (8,32 ha),
- Park Wzgórze Krzywoustego (5,08 ha),
- Park przy Zameczku na Zabobrze (1,46 ha).

Na terenie Jeleniej Góry zlokalizowane są 54 zieleńce (skwery) miejskie, nie licząc miejskich placów zabaw i towarzyszącej im zieleni. Suma powierzchni wszystkich zieleńców wynosi 13,13 ha.

Miasto Jelenia Góra w 2019 roku zwiększyło ogólną powierzchnię dostępnych parków miejskich i zieleńców miejskich łącznie o 2,56 ha poprzez włączenie do systematycznego utrzymania następujących obiektów:

- Park przy Zameczku na Zabobrze o powierzchni 1,46 ha. W 2019 roku przeprowadzone zostały prace obejmujące uporządkowanie, odnowienie oraz udostępnienie odwiedzającym przedmiotowego terenu parkowego: usunięto zalegające na tym terenie śmieci, wycięto młodociane samosiejki krzewów i drzew oraz chwasty, usunięto uszkodzone i zamierające oraz stwarzające zagrożenie drzewa, przekopano i wyrównano grunt, założono nowe trawniki, odnowiono żwirowe alejki, wymieniono fragmenty zdegradowanego ogrodzenia parkowego, utworzono dwie nowe furtki do parku (oprócz istniejących już wcześniej dwóch bram wejściowych). Udostępnienie parku ma duże znaczenie ze względu na jego lokalizację w terenie silnie zurbanizowanym, w którym mieszkańcy dotychczas byli pozbawieni możliwości odwiedzenia parku miejskiego. W gestii Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jeleniej Górze jest dbałość o tymczasowe zabezpieczenie obiektów budowlanych zlokalizowanych w obrębie ogrodzenia parkowego do momentu rozpoczęcia w 2020 roku zaplanowanej rewitalizacji całego obiektu z zabudowaniami.
- Zieleniec ze stawem przy ul. Włastimila Hofmana o powierzchni 1,10 ha. Zieleniec został utworzony w 2019 roku na miejskiej działce nr 297/6 AM-3 obręb 40, w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego. W wyniku przeprowadzonych prac teren został oczyszczony z zarośli, wykoszony, wykonana została alejka wokół stawu oraz ustawiono ławki (7 sztuk), kosze na śmieci (2 sztuki) i 1 pojemnik na psie odchody. W bezpośrednim sąsiedztwie stawu posadzono nowe drzewa liściaste (45 sztuk) w grupie, które powinny w najbliższej przyszłości utworzyć cienisty zagajnik. W ten sposób powstało nowe miejsce przeznaczone do odpoczynku i rekreacji.

W 2019 roku Miasto Jelenia Góra kontynuowało coroczną akcję sadzenia nowych drzew w parkach miejskich, na miejskich zieleńcach, placach zabaw oraz innych terenach. W 2019 roku posadzono sadzonki w łącznej liczbie 325 sztuk drzew, o wysokości od ok. 40 cm (drzewa iglaste) do ok. 2 m (drzewa liściaste), z wykształconymi koronami, które już w najbliższym sezonie wegetacyjnym zaczną tworzyć zieleń w miejscach nasadzeń. Nowe nasadzenia pojawiły się w takich lokalizacjach jak Park Norweski,

Park Wzgórze Kościuszki, Park Zdrojowy, plac zabaw przy ul. Zaulek, plac zabaw przy ul. Krzysztofa Komedy-Trzcińskiego, plac zabaw przy ul. Ludomira Różyckiego, a także w obrębie pasów drogowych i innych terenów zielonych.

Działania Miasta Jelenia Góra, polegające na zwiększeniu liczby miejskich zadrzewień oraz powierzchni terenów zielonych mają na celu osłabienie negatywnych skutków tzw. niskiej emisji i smogu, a także zwiększenie ochrony terenów zurbanizowanych przed drastycznymi skutkami postępujących zmian klimatycznych oraz łagodzenie skutków tych zmian.

Na terenie miasta ustanowiono kilkadziesiąt pomników przyrody. Ich spis znajduje się w załączniku nr 4 do Raportu.

11.4.1. Karkonoski Park Narodowy

Konieczną częścią wiedzy o zieleni w mieście jest informacja o Karkonoskim Parku Narodowym.

Analizując sprawy środowiska naturalnego, terenów zielonych, leśnych, itp. w przypadku Jeleniej Góry należy sobie uzmystwić, jak bardzo w tym obrazie ważny jest fragment obszaru Karkonoskiego Parku Narodowego, który w granicach miasta ma pieczę nad terenem o wielkości ponad 1.713 hektarów. Tyle bowiem leży w obszarze miejskim Jeleniej Góry (na ogólną powierzchnię Parku – 5.951,4236 ha).

Park utworzony w styczniu 1959 r. jest terenem w części podlegającej ochronie ścisłej (wierzchowina Karkonoszy z piętnem subalpejskim porośniętym kosodrzewiną, Czarnym Kotłem Jagniątkowskim, i in.), a w pozostałym obszarze podlega ochronie częściowej.

Właśnie na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego możemy doszukać się najwyższego geograficznie punktu miasta – to szczyt Śmielca, na wysokości 1.424 m n.p.m.), co oznacza, że w swoim najwyższym punkcie Jelenia Góra jest wyższa niż Szrenica.

Teren miasta, będący w granicach KPN jest wyjątkowo cenny przyrodniczo, nie tylko w skali kraju, ale też kontynentu, co dobrze ilustruje metaforyczne określenie, że są tu „wyspy Arktyki w centrum Europy”. Ze względu bowiem na występujące tu ekosystem arktyczno-alpejskiej tundry w wierzchowinowych partiach masywu Karkonoszy możemy być dla profesjonalnych przyrodników miejscem szczególnym.

Ale i dla ornitologów ta część Jeleniej Góry jest wyjątkowo interesująca - występuje tutaj głuszec, cietrzew, sóweczka, włochatka, siemiak czy czeczotka – to przykłady gatunków ptaków, o które w innym miejscu niełatwo.

Siedziba dyrekcji KPN, a przede wszystkim tamtejsze muzeum (obie te instytucja znajdują się w obiektach położonych u stóp wzgórza Chojnik) są ciekawym miejscem do odwiedzin. Równie interesująca jest motylarnia istniejąca w Jagniątkowie na terenie użytkowanym przez Karkonoski Bank Genów, gdzie można z bliska obserwować rzadkie gatunki motyli, charakterystyczne dla Karkonoszy, w tym podlegającego reintrodukcji niepylaka Apollo - największego dziennego motyla w Polsce.

11.5. Schronisko dla Małych Zwierząt w Jeleniej Górze oraz zapobieganie bezdomności zwierząt

Rada Miejska Jeleniej Góry podjęła uchwałę Nr 54.VI.2019 z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Jeleniej Góry, który reguluje kwestie zapobiegania bezdomności zwierząt w mieście. W ramach Programu w 2019 r. do Schroniska przyjęto 300 psów i 249 kotów. Na koniec roku w Schronisku przebywało 26 psów i 6 kotów,

pozostałe zostały oddane do adopcji lub odebrane przez właścicieli. W schronisku przeprowadzono zabieg sterylizacji na 29 psach i 29 kotach oraz zabieg kastracji na 48 psach i 30 kotach.

W ramach zawartej Umowy nr GK.272.2.2019 z 28 lutego 2019 r. na sterylizację/kastrację kotów wolno żyjących wykonano sterylizację 78 kotek oraz kastrację 18 kocurów (zgodnie wydanymi mieszkańcom kartami na sterylizację/kastrację). Ponadto w ramach wspierania dokarmiania kotów wolno żyjących wydano karmicielom 3 760 kg karmy na 354 zarejestrowane koty.

12. Polityka społeczna i zdrowie

12.1. Sprawy społeczne

W ramach polityki społecznej podejmowane są zadania polegające na udzielaniu pomocy i wsparcia osobom tego potrzebującym oraz zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów społecznych z wykorzystaniem istniejących zasobów. Udzielanie wsparcia za pomocą różnych form świadczeń pieniężnych i niepieniężnych przyczynia się do wyrównywania różnic w poziomie życia lokalnej społeczności, stanowi swoistą inwestycję w człowieka, wpływa na strukturę konsumpcji gospodarstw domowych oraz zapewnia spokój społeczny w mieście Jelenia Góra. Dla prawidłowego wykonywania powyższych funkcji niezbędna jest odpowiednia infrastruktura społeczna, rozumiana jako narzędzia i instytucje świadczące usługi w dziedzinie ochrony zdrowia i pomocy społecznej, kształcenia i wychowania oraz kultury i rekreacji. Na infrastrukturę tę składają się placówki, które w celu właściwego zaspokajania potrzeb społecznych muszą dysponować odpowiednimi urządzeniami i środkami finansowymi, posiadać zespół kompetentnych pracowników w ilości gwarantującej prawidłową realizację przypisanych jej zadań, muszą być związane z grupą realnych konsumentów oraz dostępne geograficznie, komunikacyjnie i techniczno-urbanistycznie, z uwzględnieniem konieczności likwidowania barier architektonicznych i technicznych dla osób niepełnosprawnych. Analiza sytuacji w sferze zaspokojenia potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych pozwala na przedstawienie szeregu wniosków odnoszących się głównie do deficytu placówek infrastruktury społecznej, w tym instytucji pomocy społecznej.

Zadania z zakresu polityki społecznej państwa realizuje w mieście Jelenia Góra Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze. W 2019 roku wydatkował ogółem kwotę 107 693 656,40 zł (w tym z dotacji Miasta Jelenia Góra 6 918 703,69 zł, ze środków pozabudżetowych PFRON 2 030 183,96 zł). Na kwotę tę składają się koszty świadczeń oraz koszty obsługi ośrodka.

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w 2019 r. pomocy finansowej w naturze i usługach udzielono 2 426 osobom, a łączny koszt świadczeń wyniósł 13 636 295,55 zł.

12.1.1. Wsparcie rodziny (świadczenia rodzinne, zasiłki rodzinne, 500+, fundusz alimentacyjny)

Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w roku 2019 ośrodek wydatkował kwotę 25 064 325,03 zł.

W roku 2019 zasiłki rodzinne wypłacono na rzecz 2 735 dzieci na kwotę 3 661 883 zł. Osoby, które mają prawo do zasiłku rodzinnego, mogą być również uprawnione do dodatków.

Do zasiłku rodzinnego wypłacono dodatki na kwotę 1 864 812 zł z tytułu:

- urodzenia dziecka na rzecz 140 dzieci na kwotę 140 000 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na rzecz 68 dzieci na kwotę 314 555 zł,
- samotnego wychowywania dziecka na rzecz 182 dzieci na kwotę 433 507 zł,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka na rzecz 249 dzieci na kwotę 317 990 zł,
- rozpoczęcia roku szkolnego na rzecz 1 730 dzieci na kwotę 173 000 zł,
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania na rzecz 29 dzieci na kwotę 27 100 zł,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na rzecz 402 dzieci w kwocie 458 660 zł.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka wypłacono na rzecz 365 dzieci na kwotę 365 000 zł.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła od stycznia 2016 r. świadczenie rodzicielskie przysługujące matkom do ukończenia przez dziecko 1-go roku życia, które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego. W roku 2019 wypłacono świadczenia rodzicielskie na rzecz 106 dzieci w łącznej wysokości 1 168 559 zł.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła trzy rodzaje świadczeń, których przyznanie wiąże się bezpośrednio z niepełnosprawnością wnioskodawców, bądź też osób pozostających pod ich opieką. Z tego tytułu wypłacono:

- zasiłek pielęgnacyjny – przyznawany jest w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji – w 2019 roku wypłacono zasiłek 2 721 osobom na łączną kwotę 6 183 767 zł;
- świadczenie pielęgnacyjne – przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – w 2019 roku wypłacono świadczenie 321 osobom na łączną kwotę 6 078 373 zł;
- specjalny zasiłek opiekuńczy – przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – w 2019 roku wypłacono zasiłek 60 osobom na łączną kwotę 44 310 zł.

Ponadto osobom uprawnionym opłacane były składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Takie świadczenia otrzymały 292 osoby na kwotę 1 410 003,97 zł.

Poza zadaniami przedstawionymi powyżej Ośrodek opłacał także składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, za osoby otrzymujące wybrane świadczenia rodzinne. Na ten cel wydatkowano kwotę 521 640,38 zł dla 340 osób.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2019 roku wypłacono w kwocie 3 536 186 zł 761 uprawnionym osobom.

Wobec dłużników alimentacyjnych podejmowano następujące działania:

- przekazywane informacji komornikowi sądowemu, mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczeń majątkowych wobec 284 osób;
- składano wnioski do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych, oraz informacji od starosty o braku możliwości realizacji art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy wobec 25 osób;
- skierowano wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego wobec 137 osób;
- skierowano wnioski o zatrzymanie oraz zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wobec 23 osób.

W sprawach świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 5 012 decyzji, w tym 4 209 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych oraz 803 decyzji z tytułu funduszu alimentacyjnego. Ponadto dodać należy, iż wysokość należności wyegzekwowanych bezpośrednio od dłużników alimentacyjnych oraz za pośrednictwem organów egzekucyjnych za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wyniosła 932 385 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów wypłacany był zasiłek dla opiekuna, który przysługuje danej osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Zasiłek dla opiekuna w 2019 r. wypłacono 21 osobom na łączną kwotę 154 224 zł. Ponadto tutejszy Ośrodek w roku 2019 wypłacił jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art.10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w wysokości 28 000 zł – tj. siedmiu osobom uprawnionym w wysokości po 4 000 zł jednorazowo

12.1.2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

W roku 2019 na realizację zadań wykonywanych przez Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem w MOPS, związanych z organizowaniem opieki w rodzinach zastępczych dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, wsparciem pełnoletnich wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą wydatkowano kwotę 2 017 091,80 zł, przy czym 404 019,38 zł przekazano powiatom, na terenie których przebywają w rodzinach zastępczych dzieci będące mieszkańcami Jeleniej Góry.

Kwota ta została wydatkowana na:

- pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 148 dzieci w 114 rodzinach zastępczych (4 rodziny zastępcze zawodowe, 21 rodzin zastępczych niezawodowych i 89 rodzin spokrewnionych) w wysokości 1 422 171,81 zł, w tym również świadczenia podstawowe na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a przebywających w rodzinach zastępczych w Jeleniej Górze,
- pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 36 dzieci w 30 rodzinach zastępczych w wysokości 404 019,38 zł, w tym również świadczenia podstawowe na utrzymanie dzieci pochodzących z Jeleniej Góry przebywających na terenie innych powiatów,
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłaconą 4 wychowankom rodzin zastępczych w wysokości 20 818 zł,
- pomoc na zagospodarowanie wypłaconą 5 wychowankom rodzin zastępczych w wysokości 7 885 zł,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki wypłaconą 22 wychowankom rodzin zastępczych w wysokości 110 343,65 zł,
- jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie wydatków związanych z przyjmowaniem dziecka do rodziny zastępczej, wypłaconą 25 dzieciom w 9 rodzinach zastępczych w wysokości 29 050 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania wypłacone 11 wychowankom w wysokości 3 300 zł,
- świadczenie na przeprowadzenie niezbędnego remontu wypłacone 1 zawodowej rodzinie zastępczej w wysokości 3 750 zł,

- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania lokalu dla 3 zawodowych rodzin zastępczych w wysokości 15 753,96 zł.

W analizowanym okresie zostało wydanych 466 decyzji administracyjnych, w tym:

- pomoc dla rodzin zastępczych – 162 decyzje,
- pomoc dla osób usamodzielnionych (kontynuacja nauki) – 29 decyzji,
- pomoc na zagospodarowanie dla osób usamodzielnionych – 5 decyzji
- pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej – 4 decyzje,
- dodatek wychowawczy (rodziny zastępcze) – 151 decyzji
- świadczenie w wysokości dodatku wychowawczego z art. 113a (placówki opiekuńczo-wychowawcze) – 115 decyzji.

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem zajmuje się również wydawaniem skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych. W 2019 roku wydanych zostało 32 takie skierowania, w tym:

- 3 skierowania do Domu Dla Dzieci nr 1 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze,
- 7 skierowań do Domu Dla Dzieci nr 2 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze,
- 5 skierowań do Domu Dla Dzieci nr 3 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze,
- 1 skierowanie do Domu Dla Dzieci nr 4 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze,
- 2 skierowania do Domu Dla Dzieci nr 5 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze,
- 14 skierowań do Centrum Opieki nad Dzieckiem „Dąbrówka” w Jeleniej Górze, zawierającego w swojej strukturze 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze.

12.1.3. Wsparcie osób bezdomnych

Jedną z dysfunkcji uprawniającą do otrzymania świadczenia z pomocy społecznej jest bezdomność. Osobom bezdomnym Ośrodek zapewnia pomoc w formie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania. W okresie sprawozdawczym pomoc finansową w postaci zasiłków stałych, okresowych, celowych oraz w formie dożywiania otrzymało 102 osoby bezdomne. Natomiast 99 osobom decyzją administracyjną udzielono pomocy w formie skierowania do schroniska.

Pracownicy socjalni w okresie zimowym, wspólnie ze Strażą Miejską i Policją cyklicznie patrolują miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne, takie jak przystanki, pustostany, ogródki działkowe, węzły ciepłownicze. Informują o możliwości skorzystania ze schronienia w schronisku, noclegowni i ogrzewalni, a także udzielają niezbędnej pomocy w tym zakresie. Jak co roku przeprowadzony został program pn. „ZIMA 2019”, koordynowany przez MOPS we współpracy z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej, Pogotowiem Ratunkowym, Strażą Ochrony Kolei oraz Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta – Koło Jeleniogórskie.

12.2. Profilaktyka, promocja zdrowia i rozwiązywanie problemów uzależnień

W 2019 roku na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia dotyczących zwalczania narkomanii oraz przeciwdziałania alkoholizmowi określonych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych oraz Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano środki w wysokości 2 595 252,11 zł, z tego na:

- profilaktykę narkotykową - 85 174,69 zł,
- profilaktykę alkoholową - 736 532,66 zł,
- prowadzenie świetlic środowiskowych - 272 971,79 zł,
- organizację wypoczynku letniego i zimowego - 490 795,97 zł,
- kluby abstynenckie, punkty konsultacyjne - 69 888,48 zł,
- działalność sportową - 885 991,69 zł,
- obsługę realizacji zadań MPP i RPA - 53 896,83 zł.

W ramach działań związanych z prowadzeniem profilaktyki narkotykowej dofinansowano na kwotę 26 000 zł działalność Stowarzyszenia „MONAR”, który realizował zadanie pn. „Pomagać razem – Monar Jelenia Góra”. Celem realizowanego programu było:

- ograniczenie czynników ryzyka używania narkotyków związanych ze środowiskiem rodzinnym lub rówieśniczym,
- ograniczenie podejmowania zachowań ryzykownych,
- poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego osób zagrożonych narkomanią,
- kształtowanie przekonań normatywnych dotyczących narkotyków oraz promocja postaw prozdrowotnych,
- rozwiązywanie sytuacji kryzysowych związanych z używaniem narkotyków,
- osiągnięcie i utrzymanie abstynencji narkotykowej,
- zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- ograniczenie częstości używania lub zmiana wzorców konsumpcji,
- wzmocnienie umiejętności rodzin w zakresie radzenia sobie z problemem narkomanii w rodzinie oraz rozwiązywania sytuacji kryzysowych w rodzinie, związanych z problemem narkotykowym.

Łącznie z programu skorzystały 1 254 osoby. Prowadzone były:

- zajęcia informacyjno-edukacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- grupy wsparcia dla młodzieży,
- superwizje,
- warsztaty wczesnej interwencji FreD.

W ramach przeciwdziałania narkomanii zostało dofinansowane działanie pod nazwą: „Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego ds. HIV/AIDS”, w ramach którego wykonano 777 anonimowych i bezpłatnych badań wykrywających zakażenie HIV połączone z poradnictwem okołotestowym. Na prowadzenie Punktu w 2019 roku wykorzystano środki w kwocie 33 996,40 zł (w tym dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego – 10 000 zł).

W 2019 roku kontynuowano w Areszcie Śledczym w Jeleniej Górze prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i alkoholu. Program realizowany był przez terapeutę ds. uzależnień. W zajęciach grupy uczestniczyli osadzeni, odbywających karę pozbawienia wolności za popełnione przestępstwa głównie pod wpływem alkoholu. Wydatkowano łącznie środki w wysokości 10125,24 zł.

Na realizację zadań z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu wydatkowano kwotę 736 532,66 zł. W 2019 r. w ramach profilaktycznej działalności informacyjnej oraz promowania stylu życia wolnego od używek realizowane były działania edukacyjne - w szczególności wśród dzieci i młodzieży. W placówkach oświatowych monitorowano sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy uzależnień (737 dzieci). W szkołach kontynuowana była edukacja na tematy dotyczące uzależnień, zarówno przez pedagogów, wychowawców jak i przedstawicieli poradni psychologiczno-pedagogicznej. Liczba uczestników to 1 105

osób. W jednej ze szkół średnich przeprowadzono coroczną diagnozę w obszarze używania środków psychoaktywnych. Diagnoza miała na celu wspomóc nauczycieli w rozpoznaniu zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez uczniów technikum. Liczba uczestników to 570 osób. Jeleniogórskie Centrum Kultury zorganizowało zajęcia integracyjno-kulturalne dla dzieci zagrożonych patologią uzależnień. Liczba dzieci biorących udział to około 1 500 uczestników.

Straż Miejska prowadziła również szereg działań prewencyjnych i edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży z jeleniogórskich szkół. Obok prelekcji, spotkań strażników z dziećmi i młodzieżą do najbardziej znanych należy zaliczyć coroczny konkurs plastyczny. W 2019 roku był on realizowany pod nazwą: „Bądź sobą nie pij alkoholu i nie zażywaj narkotyków”. Liczba uczestników to około 200 osób. Ponadto w 2019 roku Straż Miejska realizowała kolejną akcję charytatywną pn. „Zostań z nami Św. Mikołajem”. Liczba uczestników to około 1 000 osób.

Policjanci Wydziału Prewencji, Wydziału ds. Nieletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze oraz dzielnicowi realizują w szkołach program pn. „Świadomy Junior” – profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i papierosów. Realizowany jest również program w zakresie walki z przestępczością narkotykową pn. „Drugstop” – transgraniczna współpraca jednostek Policji, którego celem jest m.in. prowadzenie wspólnych działań prewencyjnych (Policji z Polski i Czech) na rzecz ludności w rejonie przygranicznym, podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki narkotykowej, przekazanie informacji na temat działania narkotyków i środków odurzających oraz odpowiedzialności karnej za posiadanie i rozprowadzanie środków odurzających. Liczba uczestników to 9 986 osób.

Ze środków zaplanowanych na profilaktykę alkoholową prowadzona jest działalność Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom, który działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Osobom i rodzinom, w których występują problemy alkoholowe udziela się pomocy psychospołecznej, prawnej, terapeutycznej oraz pomocy na rzecz powrotu do społeczności.

W 2019 roku przeprowadzono: 704 godziny terapii dla osób uzależnionych od alkoholu, 30 wywiadów środowiskowych w rodzinach z problemem alkoholowym, 166 godzin dyżuru wstępnego motywowania do podjęcia leczenia odwykowego dla osób z problemem alkoholowym. Sporządzono 8 opinii psychologicznych oraz 6 opinii psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz udzielono pomocy prawnej dla 34 osób z problemem alkoholowym (uzależnionych i współuzależnionych). Instruktor Terapii Uzależnień udziela informacji o możliwościach leczenia uzależnień i współuzależnień, motywuje do podjęcia leczenia i trwania w abstynencji, prowadzi zajęcia indywidualne i grupowe z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień oraz współpracuje z istniejącymi na terenie miasta instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz uzależnionych i ich rodzin.

W 2019 roku ze środków alkoholowych dofinansowano prowadzenie 5 świetlic środowiskowych na łączną kwotę 272 971,79 zł. Do świetlic uczęszczało średnio 135 dzieci.

W 2019 roku w okresie ferii zimowych i wakacji, jeleniogórskie instytucje kultury, placówki oświatowo-wychowawcze, organizacje pozarządowe oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizowały w formie półkolonii, kolonii wyjazdowych i obozów wypoczynkowych dla dzieci. Na organizację wypoczynku w 2019 roku wydatkowano z budżetu Miasta 490 795,97 zł, a liczba dzieci korzystających z tej formy wypoczynku wynosiła 2587 dzieci.

Zarówno zajęcia świetlicowe jak i organizacja wypoczynku dla dzieci wpisują się w szeroko pojęte działania profilaktyczne, mające zapobiegać wszelkiego rodzaju patologiom. Są one skierowane głównie do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień, gdzie na co dzień mogą mieć one

styczność z osobami z problemem alkoholowym. Alkohol jest często powodem zwiększonej agresji i zachowań przemocowych, a co za tym idzie dzieci mogą być narażone na przemoc w rodzinie.

Poprzez odpowiednie zajęcia zapewnia się dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego od zajęć szkolnych w sposób dla nich atrakcyjny i aktywny. Realizowane są programy profilaktyczne, propagujące trzeźwy styl życia wolny od wszelkiego rodzaju używek, prezentowane są korzyści płynące z dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz pokazywane są liczne możliwości produktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu, wolnego od używek. Tego typu zajęcia dają dzieciom możliwość rozwijania wszelkiego rodzaju zainteresowań, nabywania umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi sytuacjami, uczenia się tolerancji, otwartości, odpowiednich wzorców i postaw społecznych.

W 2019 roku w całości ze środków budżetowych Miasta sfinansowano działalność Klubu Abstynenta, prowadzonego przez Centrum Pomocy Uzależnionym od Alkoholu "Boberek" w Jeleniej Górze, przeznaczając na ten cel środki w kwocie 39 912,75 zł. Podstawowym zadaniem tego punktu jest udzielanie informacji o działalności klubu, sposobie podjęcia leczenia, wskazanie ośrodków terapeutycznych, grup wsparcia czy grup „AA” na terenie miasta Jelenia Góra oraz w innych miejscowościach. Funkcjonuje tutaj punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, działa grupa edukacyjno – terapeutyczna, odbywają się spotkania grupy AA „Kastor”, osoby zainteresowane mogą również korzystać z pomocy terapeuty ds. uzależnień w czasie indywidualnych rozmów. Klub jest otwarty dla wszystkich potrzebujących pomocy. Od wielu lat Klub jest organizatorem Ogólnopolskich Złotów Rodzin Abstynenckich.

W 2019 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 20 posiedzeń plenarnych, na których zajmowano się m.in. oceną i kwalifikacją wniosków dotyczących skierowania do podjęcia leczenia odwykowego, oceną programów profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych oferowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty oraz możliwością ich dofinansowania, inicjowaniem i oceną zadań programowych oraz ich monitorowaniem, opiniowaniem wniosków w sprawie uzyskania zezwolenia na sprzedaż alkoholu w placówkach handlowych i gastronomicznych.

W 2019 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły 74 wnioski w sprawie o skierowanie na leczenie odwykowe. Dotyczyły one 67 osób. Do osób tych wystosowano 133 wezwania na rozmowy motywująco – wyjaśniające. Z wezwanych na rozmowy motywująco-wyjaśniające osób do Komisji zgłosiły się 32 osoby. Komisja skierowała 36 wniosków do Sądu Rejonowego - Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich w Jeleniej Górze w celu wszczęcia postępowania o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Prowadzono również rozmowy z członkami rodzin w związku z występującym w rodzinie problemem alkoholowym. W 2019 roku do Komisji w celu zaopiniowania wpłynęło 74 wnioski dotyczące wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Prowadzono również działalność profilaktyczną poprzez dystrybucję materiałów profilaktycznych dotyczących: uzależnienia od alkoholu, procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, procedury „Niebieska karta”, przemocy w rodzinie, wpływu uzależnienia na życie rodziny, radzenia sobie z przemocą. Broszury były udostępniane na tablicy Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych oraz w Dziale Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Broszury rekomendowane są przez Instytut Psychologii Zdrowia, Narodowy Program Zdrowia oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2019 roku Miasto Jelenia Góra realizowało program polityki zdrowotnej pn. „Program profilaktyki chorób zakaźnych w zakresie szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 60 roku życia na lata 2019-2023”. Program był realizowany przez cztery jeleniogórskie przychodnie, które wykonały łącznie 1 000 szczepień przeciw grypie dla mieszkańców Jeleniej Góry na ogólną kwotę 49 450 zł.

12.3. Organizacje pozarządowe

Rada Miejska Jeleniej Góry uchwałą nr 10.II.2018 z dnia 28 listopada 2018 r. przyjęła „Program współpracy Miasta Jelenia Góra z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działalności pożytku publicznego na 2019 rok”.

Celem głównym współpracy Miasta z Podmiotami Programu w 2019 r. była aktywizacja i integracja lokalnej społeczności w celu budowy i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz umacniania dialogu społecznego oraz realizacja wizji Miasta określonej w „Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025” poprzez:

- zwiększenie zaangażowania mieszkańców Jeleniej Góry w życie publiczne, w tym w rozwiązywanie problemów lokalnych,
- szersze uspołecznienie procesów decyzyjnych i wykonawczych w mieście oraz zwiększenie udziału Podmiotów Programu w realizacji zadań publicznych,
- wzmocnienie potencjału instytucjonalnego i organizacyjnego Podmiotów Programu, działających na terenie miasta,
- wzmocnienie kapitału społecznego miasta,
- zwiększenie efektywności usług publicznych świadczonych przez Miasto,
- promocję i organizację wolontariatu,
- działalność na rzecz integracji i edukacji międzypokoleniowej.

W 2019 r. współpraca obejmowała ustawową sferę zadań publicznych, głównie w zakresie:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- turystyki i krajoznawstwa,
- porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
- ratownictwa i ochrony ludności,
- pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą.

Zarządzeniem nr 0050.51.2019.VIII z dnia 15 stycznia 2019 r. powołany został skład Rady Działalności Pożytku Publicznego na trzecią kadencję 2019-2022. W 2019 r. odbyło się 6 posiedzeń Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Jelenia Góra. Przedmiotem posiedzeń Rady było m. in. ustalenie regulaminu i harmonogramu pracy Rady na 2019 rok, konsultacje Programu współpracy Miasta Jelenia Góra z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działalności pożytku publicznego na 2020 rok.

W dniu 29 sierpnia 2019 r. w siedzibie Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Sudeckiej 29 odbyło się dla przedstawicieli JST, organizacji pozarządowych, Podmiotów Ekonomii Społecznej, instytucji

wspierających ekonomię społeczną, przedsiębiorstw społecznych, spotkanie informacyjne dotyczące projektu Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej dla subregionu jeleniogórskiego na lata 2019-2022. Celem głównym działań OWES dla subregionu jeleniogórskiego jest tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej z wykorzystaniem potencjału osób wykluczonych społecznie z obszaru subregionu. W ramach projektu prowadzone są takie działania jak: udzielanie dotacji, animacje, pikniki edukacyjne, 2-dniowe wizyty studyjne, doradztwo, szkolenia oraz wiele innych.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań i rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie uproszczonego wzoru oferty i uproszczonego wzoru sprawozdania z realizacji zadania publicznego w dniu 1 października 2019 r. w Zespole Szkół Ekonomiczno - Turystycznych przy ul. Józefa Piłsudskiego 27 odbyło się szkolenie na temat poprawnego wypełniania wzorów ofert i sprawozdań z realizacji zadań publicznych.

Do „Mapy aktywności”- wykazu organizacji pozarządowych wpisano 16 nowych Podmiotów Programu, dwa Podmioty zmieniły siedzibę, a jeden zakończył prowadzenie działalności.

Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi m.in. poprzez:

- objęcie Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Jeleniej Góry różnego typu imprez i działań organizowanych przez Podmioty Programu łącznie z ufundowaniem i przekazaniem np. pucharów, nagród rzeczowych,
- nieodpłatne udostępnianie sal,
- przekazanie Podmiotom Programu materiałów promocyjnych w ramach promocji Miasta,
- uczestnictwo przedstawicieli Miasta na zaproszenie Podmiotów Programu w różnego typu uroczystościach,
- wystawienie referencji, rekomendacji i opinii.

12.4. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

W kształtowaniu polityki Miasta wobec osób niepełnosprawnych aktywną rolę odgrywa Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, będąca organem opiniodawczo-doradczym przy Prezydencie Miasta. Do zakresu działania Rady należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Rada składa się z pięciu osób, powołanych spośród przedstawicieli działających na terenie powiatu organizacji pozarządowych, fundacji oraz jednostek samorządu terytorialnego, kadencja Rady trwa 4 lata. W związku z zakończeniem w 2019 r. kadencji Rady powołano na lata 2019-2023 nową Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych (Zarządzenie PM nr 0050.296.2019.VIII z dnia 19 września 2019 r.). W roku 2019 odbyły się cztery posiedzenia nowej Rady. Działania Rad (poprzedniej i nowej kadencji) obejmowały w okresie sprawozdawczym przede wszystkim:

- opiniowanie wykazu zadań, na które przeznacza się środki PFRON w danym roku,
- opiniowanie corocznego podziału środków z PFRON w ramach dofinansowania organizacji pozarządowych na działania w dziedzinie sportu, kultury, turystyki i rekreacji,
- czynny udział w organizowaniu konkursów „Jeleniogórczanin bez barier” oraz „Wolontariusz Roku”,

- współpracę z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, działającą przy Staroście Jeleniogórskim.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Jeleniej Górze jest także współorganizatorem corocznej konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, która odbyła się 3 grudnia 2019 r. W konferencji pt. „Osoba niepełnosprawna na rynku pracy” udział wzięli m.in.: przedstawiciele środowiska osób niepełnosprawnych, przedstawiciele władz samorządowych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą osobom niepełnosprawnym, pracodawców i instytucji promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Podczas Konferencji poruszane były tematy związane z rehabilitacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. W ramach Konferencji odbyły się również występy artystyczne dzieci niepełnosprawnych. Wręczono nagrody laureatom konkursów „Jeleniogórzanin Bez Barrier” oraz „Wolontariusz Roku”.

W 2019 roku, w odpowiedzi na liczne wskazania i rekomendacje płynące z jeleniogórskiego środowiska osób niepełnosprawnych, Prezydent Miasta Jeleniej Góry Zarządzeniem nr 0050.373.2019.VIII z dnia 4 grudnia 2019 r. powołał Panią Lucynę Musiał – Jabłońską na Pełnomocnika Prezydenta Miasta Jeleniej Góry do spraw osób z niepełnosprawnościami oraz równego traktowania. Pełnomocnik został powołany na czas nieokreślony.

Głównym organizatorem działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie obejmującym obszar Jeleniej Góry jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Podmiot ten w 2019 r. realizował m.in.:

- zadania powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- obsługę merytoryczną i finansową programów celowych PFRON, których uczestnikiem jest Miasto Jelenia Góra,
- zapewnienie osobom ubezwłasnowolnionym całkowicie lub częściowo opieki prawnej lub kurateli,
- prowadzenie Klubu Integracji Społecznej,
- prowadzenie wypożyczalni sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego dla mieszkańców Miasta Jelenia Góra.

W MOPS prowadzony jest Punkt Informacji dla Osób Niepełnosprawnych, który służy pomocą oraz udziela informacji w zakresie: zasad i uprawnień w zaopatrzeniu w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, zasad dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, adresów ośrodków prowadzących turnusy (z uwzględnieniem specyfiki schorzenia), ulg i uprawnień, wymogów i sposobu likwidacji barier architektonicznych, technicznych, komunikacyjnych oraz ogłaszanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) programów. Z informacji w Punkcie korzystali także pracodawcy w sprawach dotyczących ulg, zwolnień i dotacji z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych. Wszystkie informacje dla osób niepełnosprawnych na bieżąco umieszczane są na stronie internetowej Punktu Informacji, dostępnej poprzez stronę [www.Ośrodka](http://www.mops.jelenia-gora.pl/index.php/pl/dzial-rehabilitacji/punkt-informacji-dla-osob-niepelnosprawnych) pod adresem:

<http://www.mops.jelenia-gora.pl/index.php/pl/dzial-rehabilitacji/punkt-informacji-dla-osob-niepelnosprawnych>.

W ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w 2019 roku MOPS realizował następujące zadania:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (należą do nich: protezy kończyn i protezy piersi, aparaty słuchowe i systemy FM, wózki inwalidzkie, materace i poduszki przeciwoleżynowe, ortezy, obuwie i gorsety ortopedyczne, peruki, kule, pieluchomajtki, worki stomijne i cewniki, aparaty na bezdech senny, urządzenia multifunkcyjne),
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (w tym dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do potrzeb osób niepełnosprawnych, dofinansowanie zakupu uchwytów funkcjonalnych, dostosowanie łazienek, likwidację progów, poszerzanie otworów drzwiowych, wykonanie posadzek antypoślizgowych, centralnego ogrzewania bezobsługowego, zakup uchwytów funkcjonalnych, schodolazów, pralek, zmywarek, płyt indukcyjnych, krzeseł kąpielowych, robotów odkurzających samojezdnych oraz opraw okularowych, zakup komputerów oraz tabletów z przyłączem do internetu),
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

W Jeleniej Górze funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej - Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Polskim Towarzystwie Walki z Kalectwem - Oddział Terenowy w Jeleniej Górze (w którym rehabilitowanych jest 20 osób niepełnosprawnych) oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną - Koło w Jeleniej Górze (w którym rehabilitowanych jest 40 osób z niepełnosprawnością intelektualną). Koszty działalności WTZ pokrywane są ze środków PFRON, budżetu Miasta Jeleniej Góry oraz budżetu Powiatu Jeleniogórskiego.

Wśród innych podmiotów realizujących zadania i oferujących usługi dla osób z niepełnosprawnościami na terenie Jeleniej Góry wymienić należy: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (zajmujący się orzecznictwem stwierdzającym stopień niepełnosprawności do celów pozarentowych), Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Dom Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień”, Dzienny Dom „Senior+”, Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekłe chorych psychicznie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną czy Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy „Architekton”.

Bardzo ważną rolę w obszarze wspierania osób z niepełnosprawnościami pełnią w Jeleniej Górze organizacje trzeciego sektora. Działania wspierające ze strony Miasta Jelenia Góra mają charakter bliskiej współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2019 r., w obszarze działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, Miasto dofinansowało, m. in.:

- IX Integracyjne Impresje Plastyczne „Wspólnie w twórczy Świat – W Świecie Marzeń” (Stowarzyszenia na Rzecz Integracji Uczniów SP nr 8);
- projekt pn. „W zdrowym ciele zdrowy duch” Fundacji CUD;
- projekt pn. „Razem rażniej i weselej” Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów;
- projekt pn. „Regionalny konkurs dla osób niepełnosprawnych - W świecie muzyki” Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem;
- zadanie pn. „Kultura i sztuka w życiu niewidomego” - realizowane przez Polski Związek Niewidomych - Koło w Jeleniej Górze;
- zadanie pn. „Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelleksualną” zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną;
- półkolonie letnie dla dzieci niepełnosprawnych Fundacji Pomocy Niepełnosprawnym i Ich Rodzinom „Architekton”;
- Spotkanie Opłatkowe Osób Niepełnosprawnych.

Miasto współpracuje także z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami w trybie pozafinansowym, m. in. poprzez wsparcie organizacji imprez i wydarzeń, udostępnianie lokali na preferencyjnych warunkach, powołanie ciała konsultacyjno-doradczego, konsultowanie projektów uchwał, planów, programów, strategii w formie interaktywnej czy promowanie organizacji pozarządowych działających w obszarze wspierania osób z niepełnosprawnością.

Ponadto w Jeleniej Górze organizowane są specjalistyczne półkolonie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, mają one również zapewnione miejsca na innych półkoloniach współfinansowanych przez Miasto, a realizowanych przez jego jednostki organizacyjne, czy też podmioty trzeciego sektora.

Jelenia Góra prowadzi aktywną politykę dostępności transportu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jako przykłady można wskazać dostosowanie całego taboru autobusów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (pojazdy MZK to autobusy niskopodłogowe, odpowiednio oznakowane piktogramami), oznakowanie wnętrza autobusów dostosowanego do potrzeb osób słabowidzących, ułatwienia w dostępie do rozkładu jazdy autobusów (druk dużą czcionką, publikacja na stronie MZK, aplikacja mobilna „Jak dojadę”), ale także szkolenia personelu komunikacji publicznej w obszarze obsługi osób z niepełnosprawnościami. Wszelkie informacje dotyczące korzystania z komunikacji publicznej, warunków przejazdów, dostępności czy cen biletów dostępne są na stronie internetowej Miasta oraz na stronie Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. (www.mzk.jgora.pl). Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Jeleniej Górze znajduje się w stałym kontakcie z Karkonoskim Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych oraz Kołem Polskiego Związku Niewidomych w Jeleniej Górze monitorując i dostosowując swoje usługi do potrzeb osób niepełnosprawnych. Miasto Jelenia Góra podejmuje również wiele innych inicjatyw mających na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami oraz zaangażowania tej grupy społecznej w życie kulturalne i sportowe w mieście. Stale prowadzone są działania związane z poprawą dostępności oferty placówek kultury dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, np. zbiory audiobooków w Jeleniogórskim Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej „Książnica Karkonoska”, zasoby Jeleniogórskiej Biblioteki Cyfrowej.

12.5. Działania na rzecz seniorów

Rok 2019 był pierwszym rokiem działania nowej jeleniogórskiej Miejskiej Rady Seniorów, powołanej uchwałą nr 20.III.2018 Rady Miejskiej Jeleniej Góry, podjętej w dniu 19 grudnia 2018 r.

Głównymi działaniami MRS w 2019 r. były:

- regularne posiedzenia z udziałem m.in. Prezydenta Miasta i Przewodniczącego Rady Miejskiej Jeleniej Góry;
- opracowanie „Propozycji działań na rzecz Seniorów w Jeleniej Górze”;
- przeprowadzenie konsultacji ww. dokumentu z jeleniogórskim środowiskiem senioralnym;
- spotkania przedstawicieli MRS z członkami Klubów Seniora oraz pensjonariuszami dziennych i całodobowych domów pobytu, działającymi na terenie miasta;
- pełnienie dyżurów przedstawicieli MRS (w każdy drugi i czwarty czwartek miesiąca jeleniogórcy Seniorzy mieli możliwość osobistego spotkania z przedstawicielem Miejskiej Rady Seniorów w siedzibie Urzędu Miasta, podczas dyżurów istniała również możliwość kontaktu telefonicznego).

W 2019 r. 1 000 osób, mieszkańców Jeleniej Góry w wieku powyżej 60 r.ż., miało możliwość skorzystania z darmowych, sfinansowanych z budżetu Miasta, szczepień ochronnych przeciwko grypie (akcja cykliczna, realizowana od kilku lat).

W 2019 r. po raz pierwszy Miasto ogłosiło otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania działań na rzecz osób w wieku emerytalnym. Celem konkursu było wyłonienie i wsparcie projektów na realizację zadania publicznego pn. „Aktywizacja i integracja środowiska senioralnego w Jeleniej Górze”. W ramach rozstrzygniętego konkursu dofinansowano następujące projekty: „Senior potrafi” (Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów), „Aktywny Senior” (Fundacji CUD), Wyjazd rekreacyjno-integracyjny do Wrocławia - „Aktywni mimo przeciwności losu” (Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną), „Wspomnienia z młodości lat” (Polskiego Związku Niewidomych) oraz Spotkanie integracyjne pt. „Międzynarodowy Dzień Seniora” (Karkonoskiej Akademii Aktywnych Seniorów). Na dofinansowanie ww. projektów Miasto przeznaczyło kwotę 23 940 zł.

Od listopada 2017 r. Miasto Jelenia Góra jest partnerem Programu - Ogólnopolska Karta Seniora. Każdy jeleniogórski senior, który ukończył 60 lat, może otrzymać własną kartę seniora. Karta seniora jest bezpłatna i bezterminowa. Uprawnia do korzystania ze zniżek na wybrane produkty i usługi, na terenie całej Polski. W 2019 r. wydano mieszkańcom Jeleniej Góry 345 szt. OKS (w 2018 r. 409 szt.).

Nadal realizowany był program pn. „Pudełko życia”, który ma na celu zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym oraz samotnym, wsparcia w sytuacji wystąpienia zagrożenia zdrowia i życia. Projekt umożliwia umieszczenie wszystkich ważnych informacji o pacjencie w jednym odpowiednio oznaczonym miejscu, co umożliwia zapoznanie się z nimi m.in. przez służby medyczne. „Pudełka życia” są dostępne w siedzibie Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych UM w Jeleniej Górze. Są również dystrybuowane przez pracowników MOPS i jeleniogórskie organizacje pozarządowe działające w sferze osób starszych i niepełnosprawnych.

W Jeleniej Górze rokrocznie odbywają się „Senioralia”, których głównym organizatorem jest Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. W ramach imprezy, seniorom przekazywany jest klucz do miasta, mają miejsce liczne wystawy, koncerty, wykłady i bezpłatne badania medyczne. Znakiem rozpoznawczym imprezy jest barwny korowód seniorów ulicami miasta oraz „Przegląd Twórczości Amatorskiej Seniorów”.

Miasto Jelenia Góra współfinansuje działalność Karkonoskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W Jeleniej Górze funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień” o profilu dla osób w podeszłym wieku, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w miejscu zamieszkania i wymagają całodobowej opieki. Placówkę zamieszkuje średniorocznie 80 osób. Do dyspozycji mieszkańców pozostają jednoosobowe pokoje mieszkalne, z których każdy mieści się w dwupokojowym segmencie z łazienką i toaletą. Wszystkie pokoje i łazienki wyposażone są w system przyzywowo-alarmowy. Na terenie DPS „Pogodna Jesień” odbywają się imprezy okolicznościowe, prelekcje, pogadanki, zajęcia kulinarne, sportowe, treningi pamięci oraz wiele innych. MOPS wnosil również opłatę za pobyt mieszkańców Jeleniej Góry w domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie innych gmin. Osoby te wymagały całodobowej opieki, a pomoc w formie usług opiekuńczych nie zaspokajała potrzeb w tym zakresie. Świadczeniami w tej formie w 2019 roku objętych było 211 osób, na łączną kwotę 5 367 614,24 zł.

W strukturze jeleniogórskiego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują również: Dzienny Dom Pomocy Społecznej oraz Dzienny Dom „Senior+”, gdzie pomoc uzyskują osoby starsze i samotne, w tym o niskich dochodach, które ze względu na wiek i niepełnosprawność wymagają m. in. częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

W 2019 r. średniomiesięcznie z pobytu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej korzystało 49 osób. W ciągu całego roku z pobytu w placówce skorzystały 64 osoby. W Domu organizowane są zajęcia terapii zajęciowej, muzykoterapii i gimnastyki. Odbywają się również spotkania z okazji świąt państwowych, Dnia Kobiet, Dnia Seniora oraz uroczysta Wigilia Świąt Bożego Narodzenia. Prowadzona

jest współpraca z Jeleniogórskim Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej w Jeleniej Górze. W Domu mają miejsce spotkania z przedszkolakami oraz dziećmi i młodzieżą z jeleniogórskich szkół. W 2019 r. pensionariusze kolejny raz wzięli udział w jeleniogórskich „Senioraliach”. W Domu organizowane są imieniny, urodziny, zabawy taneczne, wycieczki. W ramach akcji „Bezpieczny Senior” odbywały się spotkania z dzielnicowymi oraz Strażą Miejską. Dom zapewnia pensionariuszom wyżywienie w postaci dwóch posiłków dziennie (śniadanie i obiad).

Od 1 marca 2019 r. w strukturze MOPS w Jeleniej Górze funkcjonuje Dzienny Dom „Senior+”, utworzony w ramach Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015-2020, z dofinansowaniem z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Dzienny Dom „Senior+” świadczył wsparcie dla 30 osób starszych, emerytów, rencistów, nieaktywnych zawodowo. Zapewniał pensionariuszom 8-godzinny pobyt od poniedziałku do piątku. Dom zaspokajał ich potrzeby bytowe, edukacyjne, terapię zajęciową, świadczenia opiekuńcze oraz zabezpieczał potrzeby w aspekcie kulturalnym, rekreacyjnym i towarzyskim. W ramach działalności Dom „Senior+” zapewniał pensionariuszom wyżywienie w postaci dwóch posiłków dziennie: śniadania i obiadu. W ciągu całego 2019 r. z pobytu w placówce korzystało 37 osób. W Dziennym Domu „Senior+” pensionariusze mieli możliwość korzystania z zajęć aktywności fizycznej, tj. gimnastyki ogólnej, indywidualnej, muzykoterapii, spacerów, zajęć Nordic Walking i aktywności na świeżym powietrzu. Dodatkowo Dzienny Dom „Senior+” otrzymał bezpłatnie od firmy Decathlon wyposażenie sali gimnastycznej w postaci piłek małych i dużych, lasek gimnastycznych, gum fitness oraz mat do ćwiczeń, dzięki którym bardziej kompleksowo i różnorodnie prowadzone były zajęcia gimnastyczne. Fundacja Leroy Merlin sfinansowała i wykonała prace w ogrodzie (wyrównanie terenu, zasadzenie trawy, kwiatów i krzewów ozdobnych) oraz podarowała trzy zestawy ogrodowe (stół, parasol, krzesła), co przyczyniło się do pięknego zagospodarowania terenu, w którym pensionariusze mogli spędzać czas na świeżym powietrzu. W pracach porządkowych w ogrodzie wsparli Dzienny Dom „Senior+” chętni podopieczni z Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta. Również „Moja Fundacja” wspierała czynnie seniorów organizując wycieczkę i angażując ich do współpracy i wspierania dzieci, głównie z domów dziecka.

13. Oświata i edukacja

Niniejsze dane dotyczą okresu od 1 września do 31 grudnia 2019 r. Okres od 1 stycznia do 31 sierpnia 2019 r. dotyczący edukacji został ujęty w Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Jeleniej Góry za rok szkolny 2018/2019. Informacja ta została przedłożona w Biurze Rady Miejskiej dnia 29 października 2019 r. i stanowi załącznik do Raportu o stanie gminy.

W okresie od 1 września do 31 grudnia 2019 r. w Jeleniej Górze funkcjonowało 8 placówek przedszkolnych publicznych, 14 placówek przedszkolnych niepublicznych, 10 szkół podstawowych publicznych, 2 szkoły podstawowe niepubliczne (do jednej uczęszczała młodzież, do drugiej dorośli), Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy, jedno liceum ogólnokształcące działające jako samodzielna szkoła publiczna oraz 8 zespołów szkół ponadpodstawowych publicznych, w strukturach których funkcjonują licea ogólnokształcące, technika i szkoły branżowe, 7 szkół ponadpodstawowych niepublicznych (w tym 4 placówki to licea dla dorosłych, 1 liceum dla młodzieży, 1 szkoła branżowa, 1 technikum), 6 niepublicznych szkół policealnych (w tym jedna bez uprawnień szkoły publicznej), 1 ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy (placówka niepubliczna), 19 niepublicznych placówek kształcenia ustawicznego, 2 publiczne bursy szkolne (w tym jedna samodzielna i jedna w zespole), 2 niepubliczne schroniska młodzieżowe, Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportu, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

13.1. Instytucje opieki nad dziećmi do lat 3 – żłobki

Na terenie miasta Jelenia Góra w 2019 r. w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych wpisanych było 7 instytucji prowadzących opiekę nad dziećmi do lat 3 (1 żłobek miejski, 4 niepubliczne żłobki i 2 kluby dziecięce) oraz 5 opiekunów dziennych zatrudnionych przez podmiot niepubliczny. Żłobki i kluby dziecięce oferowały 255 miejsc, z czego 123 to miejsca w Żłobku Miejskim w Jeleniej Górze. Ilość miejsc u dziennych opiekunów, zgłoszonych przez osobę zatrudniającą, wynosiła 23. Podmiot ich zatrudniający zawiesił działalność jednego z opiekunów w miesiącu lutym, kolejnego w miesiącu marcu, a trzech pozostałych w miesiącu październiku.

13.2. Przedszkola

13.2.1. Organizacyjne warunki kształcenia w przedszkolach

Przedszkola prowadzone przez Miasto Jelenia Góra od 1 września 2019 r. prowadziły zajęcia dla 1 433 dzieci, z tego 140 dzieci w oddziałach integracyjnych w MP 14, 418 dzieci odbywało roczne obowiązkowe wychowanie przedszkolne (dzieci w wieku 6 lat i starsze), a 1 015 pozostawało w opiece w innych grupach wiekowych.

Tabela nr 24. Liczba dzieci w miejskich przedszkolach od 1 września 2019 r.

Jednostka	Liczba dzieci	Liczba dzieci (6 letnich i starszych) odbywających roczne obowiązkowe wychowanie przedszkolne	Liczba dzieci (2,5 - 5 lata)
Miejskie Przedszkole Nr 2	170	44	126
Miejskie Przedszkole Nr 4	143	43	100
Miejskie Przedszkole Nr 10	225	79	146
Miejskie Przedszkole Nr 11	117	33	84
Miejskie Przedszkole Nr 13	125	34	91
Miejskie Integracyjne Przedszkole Nr 14	190	78	112

Miejskie Przedszkole Nr 19	288	71	217
Miejskie Przedszkole Nr 27	175	36	139
Razem:	1 433	418	1 015

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

13.2.2. Liczba etatów nauczycieli w przedszkolach publicznych

Od września 2019 r. w celu pełnienia opieki i wychowania nad dziećmi w przedszkolach publicznych przeznaczono w sumie 140,58 etatów pedagogicznych. Ogółem 111,77 etatów to etaty zasadnicze, do których zalicza się etaty zajęć odbywających się w oddziałach związane z bezpośrednią opieką nad dziećmi w jeleniogórskich przedszkolach od września 2019 r. Etaty dodatkowe to zniżki dyrektorów, urlopy dla poratowania zdrowia, zajęcia z religii, obowiązki nauczyciela wspomagającego, etaty przeznaczone na pomoc psychologiczno-pedagogiczną i zajęcia rewalidacyjne. Strukturę zatrudnienia w przedszkolach publicznych we wrześniu 2019 r. przedstawia tabela.

Tabela nr 25. Wymiar etatów pedagogicznych w jeleniogórskich przedszkolach publicznych stan na 1 września 2019 r.

Jednostka sprawozdawcza	Zadanie:					
	Pomoc psychologiczna i zajęcia rewalidacyjne	Nauczyciele dzieci przedszkolnych	Religia/Etyka	Niefunkcyjne: urlopy i zniżki	Zniżki kierownicze	Suma końcowa
Miejskie Przedszkola Nr: 2, 4, 10, 11, 13, 14, 19, 27	18,49	111,77	1,08	3,00	6,24	140,58

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Do końca roku 2019 liczba etatów przeznaczonych na realizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęć rewalidacyjnych uległa zmianie, co było spowodowane zmianą liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Liczbę etatów przeznaczonych na pomoc psychologiczno-pedagogiczną i zajęcia rewalidacyjne wg stanu na koniec grudnia 2019 r. pokazuje tabela.

Tabela nr 26. Wymiar etatów pedagogicznych przeznaczonych na pomoc psychologiczno – pedagogiczną i zajęcia rewalidacyjne stan na 31 grudnia 2019 r.

Jednostka sprawozdawcza	Pomoc psychologiczno – pedagogiczne i zajęcia rewalidacyjne
Miejskie Przedszkola Nr: 2, 4, 10, 11, 13, 14, 19, 27.	18,35

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Istotną i ważną rolę spełniają również pracownicy niepedagogiczni - administracji i obsługi. Poziom zatrudnienia w tej sferze działalności od września 2019 r. przedstawia tabela.

Tabela nr 27. Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w miejskich przedszkolach stan na 1 września 2019 r.

Jednostka sprawozdawcza	Suma etatów
Miejskie Przedszkola Nr: 2, 4, 10, 11, 13, 14, 19, 27.	141,885

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Obok przedszkoli publicznych funkcjonowały również przedszkola niepubliczne. Tabela poniżej przedstawia wszystkie podmioty niepubliczne realizujące w okresie od września do grudnia 2019 r. wychowanie przedszkolne na terenie miasta Jelenia Góra.

Tabela nr 28. Nabór do przedszkoli niepublicznych i niepublicznego punktu przedszkolnego na rok szkolny 2019/2020

Nazwa Przedszkola Niepublicznego	Stan na 31 grudnia 2019 r.					
	2,5L	3L	4L	5L	6L i starsze	Ogółem liczba dzieci
Przedszkole Niepubliczne "Bajkoland" ul. Wincentego Pola 27	1	2	4	4	6	17
Niepubliczne Przedszkole "Tuptuś" ul. Morcinka 11	7	21	25	24	27	104
Niepubliczne Przedszkole "Kacperek" ul. Różyckiego 2	3	21	29	21	18	92
Przedszkole Niepubliczne "Stokrotka" ul. Noskowskiego 2	3	19	16	21	25	84
Niepubliczne Przedszkole "Piątka 5" ul. Mickiewicza 19	15	19	24	22	23	103
Niepubliczne Przedszkole "Promyczek" ul. Kolberga 5	6	37	41	28	35	147
Niepubliczne Przedszkole "Bajka" ul. Piłsudskiego 15	18	34	43	37	51	183
Niepubliczne Przedszkole "Zaczarowany Parasol" ul. Struga 1	10	19	22	19	25	95
Przedszkole Niepubliczne "Akademia Happy Kids" al. Jana Pawła II 20a	23	24	33	40	28	148
Przedszkole Niepubliczne "Kraina Smyka" ul. Żwirki 32	10	17	17	25	10	79
Niepubliczne Przedszkole „Król Maciuś” ul. Mickiewicza 15	8	19	19	28	21	95
Niepubliczne Przedszkole EncePence ul. Kadetów 13	2	13	13	11	7	46
Niepubliczne Przedszkole „Radosne Tuptusie” ul. Jagiellońska 26E	5	8	6	2	0	21
Przedszkole Niepubliczne KulSkul ul. Moniuszki 3A/5A	4	13	10	7	3	37
Razem:	115	266	302	289	279	1 251

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

13.3. Szkoły podstawowe

13.3.1. Organizacyjne warunki kształcenia w szkołach podstawowych

Na terenie miasta Jelenia Góra funkcjonuje dziesięć publicznych ogólnodostępnych szkół podstawowych. Są to samodzielne szkoły, trzy z nich miały oddziały gimnazjalne. Ze względu na istotne różnice ramowych planów nauczania, analizując warunki kształcenia w szkołach podstawowych, wyodrębniono dwa etapy edukacyjne, tj. klasy I- III (I etap edukacyjny) i klasy IV-VIII (II etap edukacyjny). Wszystkie dane dotyczące szkół podstawowych przedstawiono według stanu na dzień 1 września 2019 r.

Tabela nr 29. Liczby uczniów w szkołach podstawowych klasami stan na wrzesień 2019 r.

Nazwa placówki	Klasa								Razem		
	I etap edukacyjny			II etap edukacyjny							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I-III	IV-VIII	I-VIII
Szkoła Podstawowa Nr 2	91	106	91	42	94	110	85	80	288	411	699
Szkoła Podstawowa Nr 3	42	57	50	35	67	80	35	59	149	276	425
Szkoła Podstawowa Nr 5	20	16	17	11	31	39	22	17	53	120	173
Szkoła Podstawowa Nr 6	69	65	73	27	100	89	70	49	207	335	542
Szkoła Podstawowa Nr 7	27	46	26	41	84	59	54	39	99	277	376
Szkoła Podstawowa Nr 8	68	56	63	43	119	99	77	95	187	433	620
Szkoła Podstawowa Nr 10	76	96	65	49	117	125	95	90	237	476	713
Szkoła Podstawowa Nr 11	151	141	123	88	230	220	149	145	415	832	1247
Szkoła Podstawowa Nr 13	48	39	42	29	50	64	41	38	129	222	351
Szkoła Podstawowa Nr 15	37	35	22	15	52	28	43	37	94	175	269
Razem:	629	657	572	380	944	913	671	649	1 858	3 557	5 415

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

W szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Jelenia Góra we wrześniu 2019 r. w klasach pierwszych naukę rozpoczęło 629 dzieci. Wielkości poszczególnych szkół i ich organizacja różnią się między sobą. Dwie z nich to szkoły małe (za takie uważane są placówki z liczebnością około 250 uczniów). Szkoły małe kształciły odpowiednio w SP 5 -173 i SP 15 - 269 uczniów. Do szkół średniej wielkości uczęszczało 351 (SP 13), 376 (SP 7), 425 (SP 3) uczniów. Cztery szkoły są jednostkami dużymi z liczebnością ponad 500 uczniów. Uczyło się w nich odpowiednio 542 (SP 6), 620 (SP 8), 699 (SP 2) i 713 (SP 10) uczniów. Jedna placówka - Szkoła Podstawowa Nr 11 w Jeleniej Górze jest szkołą bardzo dużą z liczebnością 1 247 uczniów.

W szkołach podstawowych zdecydowana większość uczniów (85%) uczyła się w oddziałach ogólnodostępnych. Oprócz nich funkcjonują także oddziały integracyjne (4,32% uczniów) oraz oddziały sportowe (10,71% uczniów). Oddziały integracyjne utworzono tylko w SP Nr 8, natomiast sportowe funkcjonują w siedmiu placówkach na poziomach IV-VIII. W tabeli poniżej przedstawia się liczebności analizowanych szkół na poszczególnych poziomach z uwzględnieniem specyfiki oddziału.

Tabela nr 30. Liczby uczniów w szkołach podstawowych z uwzględnieniem specyfiki oddziału

Nazwa placówki	Specyfika oddziału/ poziom	KLASA								Razem		
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			
Szkoła Podstawowa Nr 2	ogólnodostępny	91	106	91	42	94	83	64	52	288	335	623
	sportowy	0	0	0	0	0	27	21	28	0	76	76
Szkoła Podstawowa Nr 3	ogólnodostępny	42	57	50	35	67	54	35	59	149	250	399
	sportowy	0	0	0	0	0	26	0	0	0	26	26
Szkoła Podstawowa Nr 5	ogólnodostępny	20	16	17	11	31	39	22	17	53	120	173
Szkoła Podstawowa Nr 6	ogólnodostępny	69	65	73	27	75	65	70	49	207	286	493
	sportowy	0	0	0	0	25	24	0	0	0	49	49
Szkoła	ogólnodostępny	27	46	26	41	84	59	54	39	99	277	376

Podstawowa Nr 7												
Szkoła Podstawowa Nr 8	integracyjny	19	34	39	20	52	34	19	17	92	142	234
	ogólnodostępny	49	22	24	23	67	65	58	78	95	291	386
Szkoła Podstawowa Nr 10	ogólnodostępny	76	96	65	20	87	98	74	90	237	369	606
	sportowy	0	0	0	29	30	27	21	0	0	107	107
Szkoła Podstawowa Nr 11	ogólnodostępny	151	141	123	60	177	165	126	124	415	652	1 067
	sportowy	0	0	0	28	53	55	23	21	0	180	180
Szkoła Podstawowa Nr 13	ogólnodostępny	48	39	42	29	27	43	41	19	129	159	288
	sportowy	0	0	0	0	23	21	0	19	0	63	63
Szkoła Podstawowa Nr 15	ogólnodostępny	37	35	22	15	31	14	20	16	94	96	190
	sportowy	0	0	0	0	21	14	23	21	0	79	79
Razem		629	657	572	380	944	913	671	649	1 858	3 557	5 415
w tym:	integracyjny	19	34	39	20	52	34	19	17	92	142	234
	ogólny	610	623	533	303	740	685	564	543	1 766	2 835	4 601
	sportowy	0	0	0	57	152	194	88	89	0	580	580

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

13.3.2. Liczby etatów nauczycielskich w szkołach podstawowych

Organizację szkół podstawowych od września 2019 r. przedstawia tabela.

Tabela nr 31. Liczba uczniów, oddziałów i etatów nauczycielskich w SP i oddziałach gimnazjalnych w tych szkołach stan na wrzesień 2019 r.

Nazwa jednostki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na 1 oddział	Liczba etatów nauczycielskich
Szkoła Podstawowa Nr 2	699	30	23,30	81,12
Szkoła Podstawowa Nr 3	425	20	21,25	51,84
Szkoła Podstawowa Nr 5	173	10	17,30	31,55
Szkoła Podstawowa Nr 6	542	23	23,57	63,92
Szkoła Podstawowa Nr 7	376	17	22,12	48,19
Szkoła Podstawowa Nr 8	620	31	20,00	105,75
Szkoła Podstawowa nr 10	713	30	23,77	74,30
Szkoła Podstawowa Nr 11	1 247	49	25,45	127,97
Szkoła Podstawowa Nr 13	351	16	21,94	39,68
Szkoła Podstawowa nr 15	269	15	17,93	42,79
Razem:	5 415	241	--	667,11

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

W jeleniogórskich szkołach podstawowych od września 2019 r. zaplanowano ogółem ponad 667,11 etatów. W poszczególnych jednostkach liczba tych etatów wynosiła od 31,55 - w najmniejszej SP Nr 5 do prawie 128 etatów - w największej SP Nr 11.

13.4. Szkoły ponadpodstawowe

13.4.1. Organizacyjne warunki kształcenia w szkołach ponadpodstawowych

W mieście Jelenia Góra działa osiem zespołów szkół, w których funkcjonują szkoły ponadpodstawowe oraz samodzielne I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego. Od września 2019 r. do jeleniogórskich szkół ponadpodstawowych uczęszczało 4 746 uczniów, w tym absolwenci wygaszanych gimnazjów i ośmioklasowych szkół podstawowych. Wielkości szkół były bardzo zróżnicowane. Najmniejszą jednostką był Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej z 281 uczniami w 13 oddziałach. Największą, liczącą ponad 700 uczniów szkołą z 30 oddziałami, było I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Jeleniej Górze. Do pracy w szkołach ponadpodstawowych przeznaczono łącznie 505,69 etatów nauczycielskich. Szczegółową liczbę uczniów, oddziałów oraz przeliczeniowych etatów nauczycielskich w szkołach ponadpodstawowych przedstawia tabela.

Tabela nr 32. Liczba uczniów, oddziałów i etatów nauczycielskich w szkołach ponadpodstawowych stan na wrzesień 2019 r.

Szkoła	Typ szkoły składowej	Stan na wrzesień 2019 r.			
		Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na 1 oddział	Liczba etatów nauczycielskich
I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego	Liceum 3-letnie	555	22	25,23	69,47
	Liceum 4-letnie	194	8	24,25	
Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2	Liceum 3-letnie	447	15	29,80	48,72
	Liceum 4-letnie	128	4	32,00	
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	Liceum 3-letnie	410	14	29,29	59,24
	Liceum 4-letnie	164	6	27,34	
	Technikum 4-letnie	36	3	12,00	
	Technikum 5-letnie	29	1	29,00	
Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”	Branżowa szkoła I stopnia na podbudowie gimnazjum	129	5	25,80	69,46
	Branżowa szk. I st. na podb. szk. podstawowej	41	2	20,50	
	Liceum dla dorosłych	48	2	24,00	
	Technikum 4-letnie	366	16	22,88	
	Technikum 5-letnie	143	5	28,60	
Zespół Szkół Elektronicznych im. Obrońców Poczty Polskiej	Technikum 4-letnie	485	18	26,95	64,01
	Technikum 5-letnie	92	3	30,67	
Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego	Technikum 4-letnie	201	10	20,10	54,16
	Technikum 5-letnie	53	2	26,50	
	Liceum plastyczne 4-letnie	59	4	14,75	
	Liceum sztuk plast. 5-letn.	16	1	16,00	
Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych im. Unii Europejskiej	Technikum 4-letnie	358	16	22,38	56,04
	Technikum 5-letnie	115	4	28,75	
Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej	Technikum 4-letnie	228	10	22,80	41,18
	Technikum 5-letnie	53	3	17,67	

Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2 im. Stanisława Staszica	Branżowa szkoła I stopnia na podbudowie gimnazjum	142	6	23,67	43,42
	Branżowa szkoła I stopnia na podbudowie szk. podst.	46	2	23,00	
	Liceum dla dorosłych	37	2	18,50	
	Technikum 4-letnie	137	6	22,84	
	Technikum 5-letnie	34	1	34,00	
Razem:		4 746	191	--	505,69

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

13.4.2. Licea ogólnokształcące

W Jeleniej Górze funkcjonują trzy publiczne ogólnodostępne licea ogólnokształcące dla młodzieży, dwa w zespołach szkół i jedno samodzielne. We wrześniu 2019 r. rozpoczęło w nich naukę łącznie 1 898 uczniów. Największą szkołą było I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego, do którego uczęszczało ponad 700 uczniów.

Nazwy poszczególnych placówek z danymi przedstawionymi w kolejnych tabelach sygnowane są symbolami:

- I LO – I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego,
- ZSO2 – II Liceum Ogólnokształcące im. C. K. Norwida w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2,
- ZSOiT – III Liceum Ogólnokształcące im. Jędrzeja Śniadeckiego w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych.

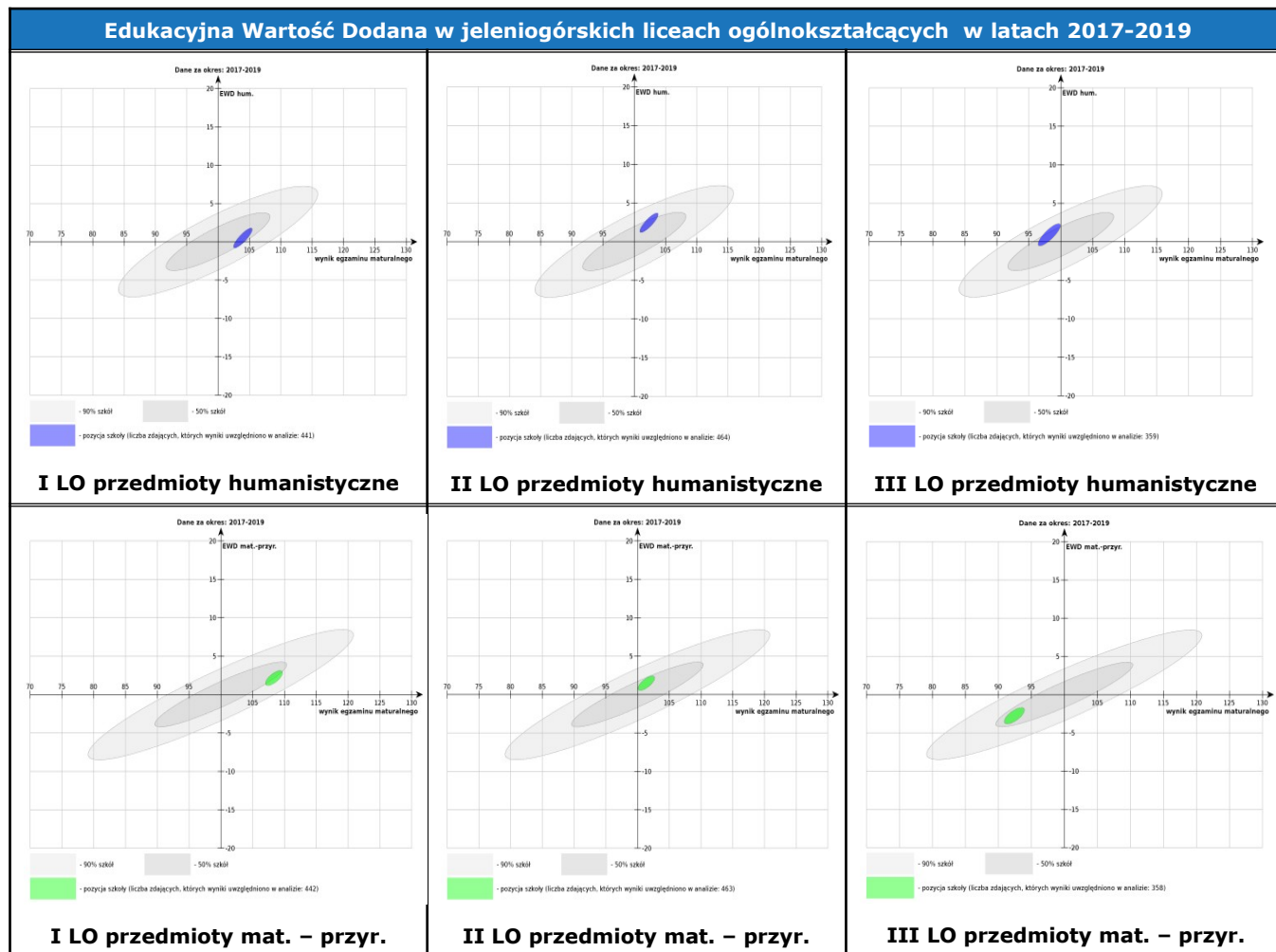
Tabela nr 33. Liczby uczniów w 3-letnich i 4-letnich liceów ogólnokształcących, wg klas - stan na wrzesień 2019 r.

Szkoła	Klasa			Razem:	Szkoła	Klasa				Razem:
	I	II	III			I	II	III	IV	
I LO	199	185	171	555	I LO	194	-	-	-	194
ZSO2	125	185	137	447	ZSO2	128	-	-	-	128
ZSOiT	183	120	107	410	ZSOiT	164	-	-	-	164
Razem:	507	490	415	1 412	Razem:	486	-	-	-	486

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

W Zespole Szkół Technicznych „Mechanik” i Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 działają licea ogólnokształcące dla dorosłych. We wrześniu 2019 roku 85 osób rozpoczęło kolejny rok nauki. Nauka odbywała się w 4 oddziałach na poziomie klas drugich i trzecich.

Wykres nr 12. Monitorowanie jakości usług edukacyjnych w jeleniogórskich liceach ogólnokształcących za pomocą wskaźnika EWD

*wg danych zawartych na stronie: <http://ewd.edu.pl/> przedstawiającej dane o zestawie technik statystycznych pozwalających zmierzyć wkład szkół w wyniki kształcenia uczniów (szczegóły, opracowania, indywidualne wykresy EWD szkół, opisy i metodyka odczytywania danych z wykresu), oraz objaśnienia i interpretacja trzyletnich wskaźników Edukacyjnej Wartości Dodanej na stronie: http://www.ptde.org/file.php/1/Archiwum/XV_KDE/pojedyncze/kulon-majkut.pdf

13.4.3. Technika

W Jeleniej Górze funkcjonuje siedem publicznych ogólnodostępnych techników. Wszystkie funkcjonują w zespołach szkół. Wśród placówek jako technikum wymieniane jest również czteroletnie Liceum Plastyczne (LP) i pięcioletnie Liceum Sztuk Plastycznych (LP), które funkcjonuje w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych. We wrześniu 2019 r. w jeleniogórskich technikach naukę rozpoczęło łącznie 2405 uczniów. Wielkości szkół były bardzo zróżnicowane. Najmniejszą jednostką było Technikum w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych zaledwie z 36 uczniami. Największą placówką – 485 uczniów było Technikum w Zespole Szkół Elektronicznych im. Obrońców Poczty Polskiej.

Nazwy poszczególnych placówek z danymi przedstawionymi w kolejnych tabelach sygnowane są symbolami:

- ZSE – Technikum w Zespole Szkół Elektronicznych im. Obrońców Poczty Polskiej,
- ZSET – Technikum w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystycznych im. Unii Europejskiej,
- ZSOiT – Technikum w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych,
- ZSLiZ 2 – Technikum w Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2 im. Stanisława Staszica,

- ZSPUiBS – Technikum w Zespole Szkół Przyrodniczo–Usługowych i Bursy Szkolnej,
- ZSRA (LP) – Liceum Plastyczne w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego,
- ZSRA (LSP) – Liceum Sztuk Plastycznych w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego,
- ZSRA (T) – Technikum w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego,
- ZST_M – Technikum w Zespole Szkół Technicznych „Mechanik”.

Tabela nr 34. Liczby uczniów w technikach 4-letnich, wg klas - stan na wrzesień 2019 r.

Szkoła	Klasa				Razem:
	I	II	III	IV	
ZSE	124	133	124	104	485
ZSET	107	84	78	89	358
ZSOiT	-	13	10	13	36
ZSLiZ2	35	32	40	30	137
ZSPUiBS	54	61	43	70	228
ZSRA (T)	59	62	41	39	201
ZSRA (LP)	21	14	11	13	59
ZST_M	97	99	93	77	366
Razem:	497	498	440	435	1870

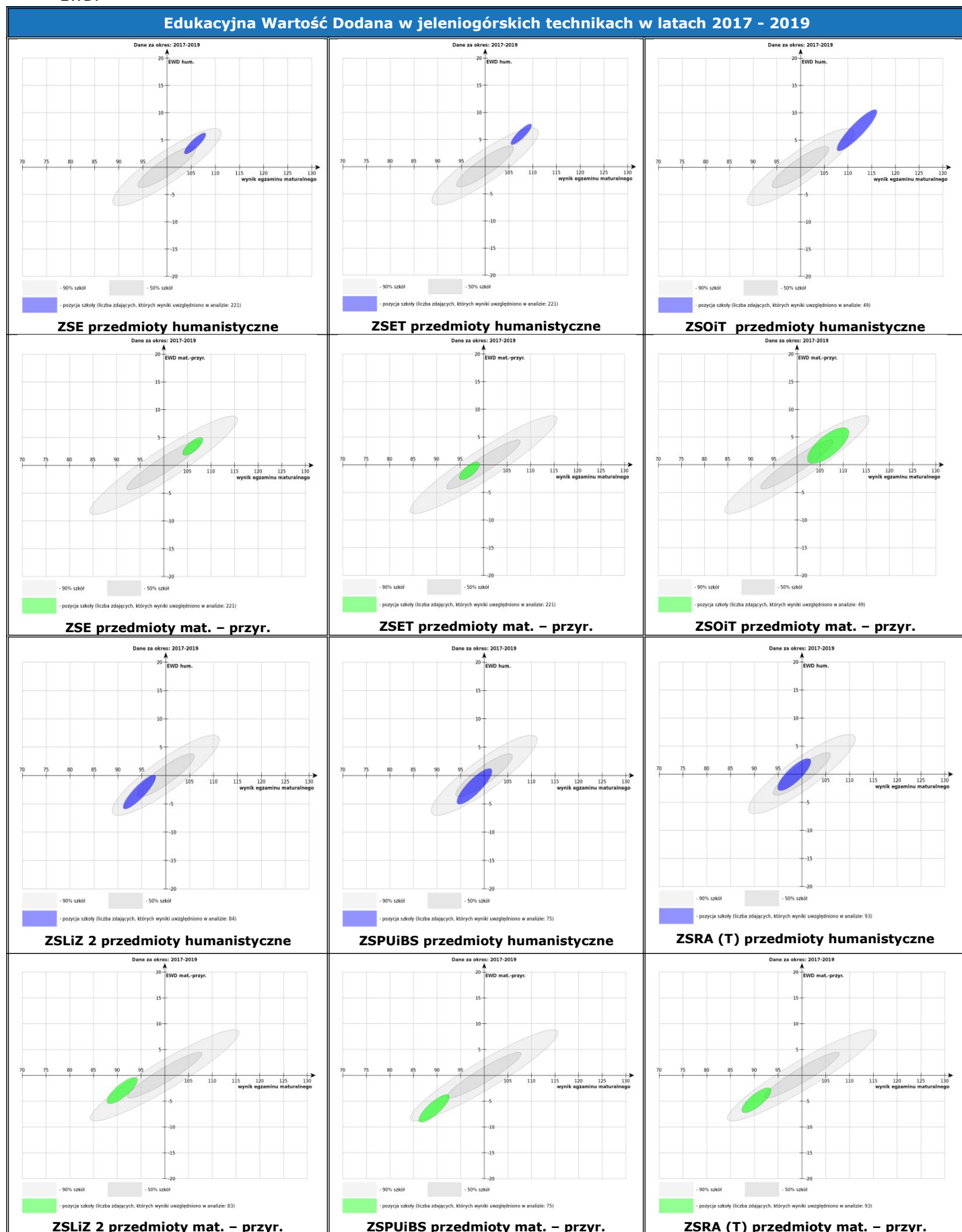
Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

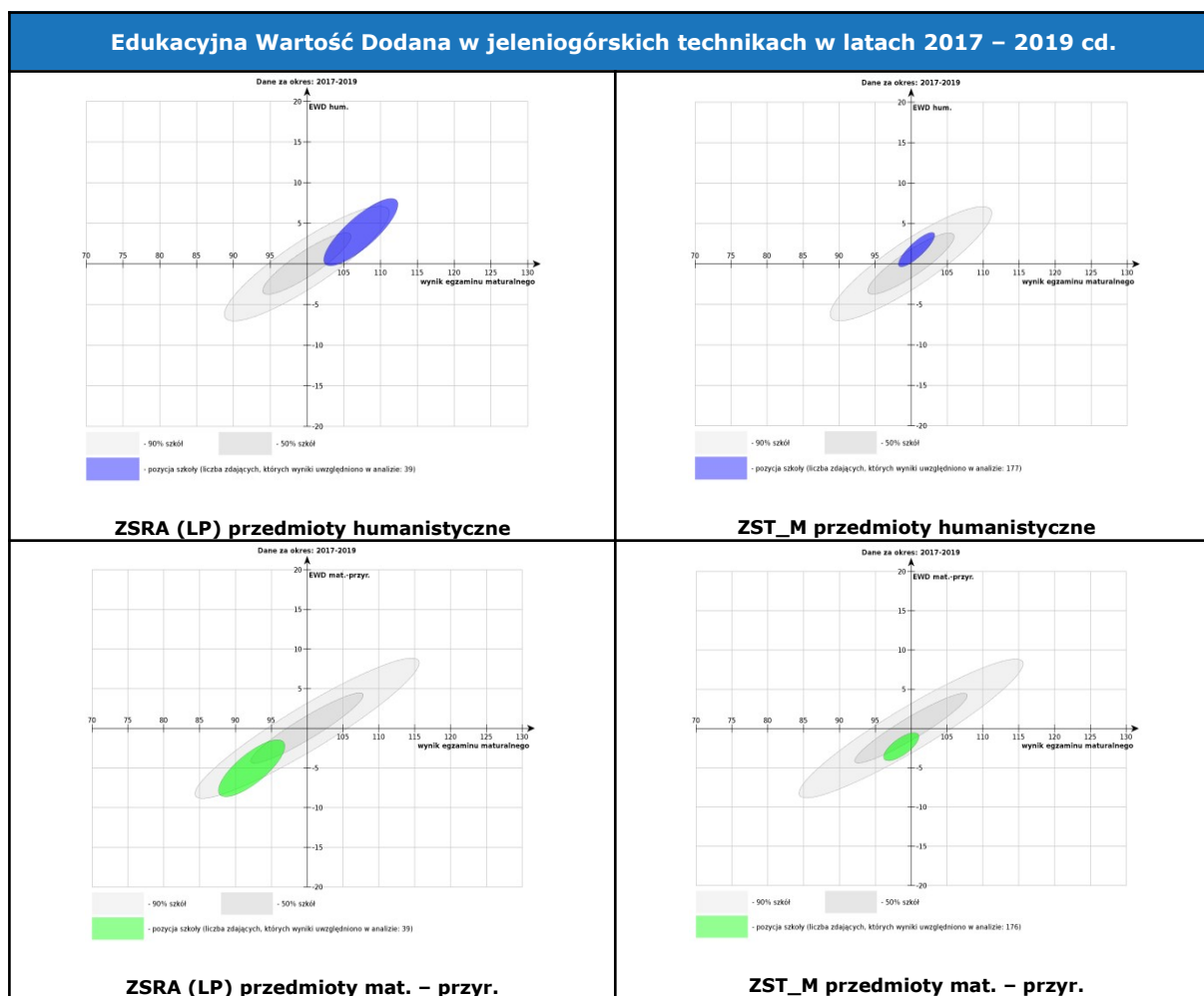
Tabela nr 35. Liczby uczniów w technikach 5-letnich, wg klas - stan na wrzesień 2019 r.

Szkoła	Klasa					Razem
	I	II	III	IV	V	
ZSE	92	-	-	-	-	92
ZSET	115	-	-	-	-	115
ZSOiT	29	-	-	-	-	29
ZSLiZ2	34	-	-	-	-	34
ZSPUiBS	53	-	-	-	-	53
ZSRA (T)	53	-	-	-	-	53
ZSRA (LSP)	16	-	-	-	-	16
ZST_M	143	-	-	-	-	143
Razem	535	-	-	-	-	535

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Wykres nr 13. Monitorowanie jakości usług edukacyjnych w jeleniogórskich technikach za pomocą wskaźnika EWD.

*wg danych zawartych na stronie: <http://ewd.edu.pl/> przedstawiającej dane o zestawie technik statystycznych pozwalających zmierzyć wkład szkół w wyniki kształcenia uczniów (szczegóły, opracowania, indywidualne wykresy EWD szkół, opisy i metodyka odczytywania danych z wykresu), oraz objaśnienia i interpretacja trzyletnich wskaźników Edukacyjnej Wartości Dodanej na stronie: http://www.ptde.org/file.php/1/Archiwum/XV_KDE/pojedyncze/kulon-majkut.pdf

13.4.4. Branżowe szkoły I stopnia

W związku z reformą szkolnictwa zawodowego od 1 września 2017 r. branżowe szkoły I stopnia zastąpiły zasadnicze szkoły zawodowe. We wrześniu 2019 r. naukę w jeleniogórskich branżowych szkołach I stopnia rozpoczęło łącznie 358 uczniów. Wielkości szkół były porównywalne.

Tabela nr 36. Liczby uczniów w branżowych szkołach I stopnia na podbudowie gimnazjum oraz na podbudowie szkoły podstawowej klasami stan na wrzesień 2019 r.

Szkoły branżowe na podbudowie gimnazjum					Szkoły branżowe na podbudowie szkoły podstawowej				
Szkoła	Klasa			Razem:	Szkoła	Klasa			Razem:
	I	II	III			I	II	III	
ZSLiZ2	49	47	46	142	ZSLiZ2	46	-	-	46
ZST_M	38	51	40	129	ZST_M	41	-	-	41
Razem:	87	98	86	271	Razem:	87	-	-	87

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

13.5. Pozostałe placówki oświatowe

Miasto Jelenia Góra jest również organem prowadzącym dla placówek wychowania pozaszkolnego oraz placówek kształcenia specjalnego.

W ramach placówek wychowania pozaszkolnego funkcjonują dwie bursy szkolne przy ul. Jana Kilińskiego 5/7 i przy ul. Leśnej 5a oraz Młodzieżowy Dom Kultury i Międzyszkolny Ośrodek Sportu oferujące dzieciom i młodzieży cykl zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym i artystycznym. Ważną rolę w systemie jeleniogórskiej oświaty spełnia również Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która udziela pomocy psychologicznej i pedagogicznej dzieciom i młodzieży na każdym etapie edukacji.

W ramach placówek kształcenia specjalnego w Jeleniej Górze funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ul. Kruszwickiej 3 kształcący na każdym etapie edukacyjnym dzieci i młodzież posiadającą orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na upośledzenie umysłowe oraz Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii przy ul. Sprzymierzonych 9, który kształci dzieci i młodzież posiadającą orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym. Poniższa tabela przedstawia organizację placówek we wrześniu 2019 roku szkolnym.

Tabela nr 37. Struktura organizacyjna pozostałych placówek oświatowych.

Nazwa placówki	Stan na wrzesień 2019 r.		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba etatów nauczycielskich
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	217	44,50	138,17
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	40	4	25,41
Młodzieżowy Dom Kultury	193	12	2,44
Międzyszkolny Ośrodek Sportu	1 735	69	20,39
Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	1 204*	0	28,00
Bursa Szkolna Nr 1	188	11	22,02
Bursa w ZSPUiBS	104	-	7,59

* wg danych zwartych w SIO stan na 30.09.2019 r. - Pomoc bezpośrednia udzielona dzieciom i młodzieży

W roku szkolnym 2019/2020 część godzin w ramach organizacji Międzyszkolnego Ośrodka Sportu przeznaczonych zostało na upowszechnianie sportu w klasach I-III. Z uwagi na fakt, że zajęcia te były prowadzone w szkołach podstawowych, w porze po zajęciach lekcyjnych, cieszyły się one dużym zainteresowaniem uczniów.

13.6. Etaty wsparcia i etaty losowe w placówkach oświatowych

Obok standardowych etatów wynikających z planów nauczania, istnieją tak zwane etaty wsparcia. Są to etaty przeznaczone na organizację biblioteki, świetlicy, etat pedagoga czy logopedy. Etaty te spełniają istotną rolę w organizacji pracy każdej z placówek oświatowych.

Tabela nr 38. Etaty wsparcia na 1 września 2019 r.

Placówki		Kategoria tytułu płatności nauczyciela											
Bursa Szkolna Nr 1, Miejskie Przedszkola nr 2, 4, 10, 11, 13, 14, 19, 27, Międzyszkolny Ośrodek Sportu, Młodzieżowy Dom Kultury, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Publiczna Poradnia Psychologiczna, Pedagogiczna, ,Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Szkoły Podstawowe nr 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, Zespół Szkół Ekonomiczno Turystycznych, Zespół Szkół Technicznych „Mechanik, Zespół Szkół Elektronicznych, Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, Zespół Szkół Przyrodniczo- Usługowych i Bursy Szkolnej, Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych.	Obowiązki bibliotekarza	Obowiązki logopedy	Obowiązki pedagoga	Obowiązki psychologa	Obowiązki wychowawcy w świetlicy	Opieka nad dziećmi dowożonymi	Zniżka - dyrektor	Zniżka - kierownik internatu	Zniżka - kierownik szkolenia praktycznego	Zniżka – kierownik warsztatów	Zniżka - wicedyrektor	Zniżka kierownicza - inna	Razem:
Razem:	27,78	6,39	37,33	13,76	63,75	1,39	24,10	0,35	2,61	0,21	22,81	0,61	201,08

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Zmiany dotyczące etatów wsparcia, które zaszyły do końca roku 2019 przedstawia kolejna tabela.

Tabela nr 39. Etaty wsparcia na 31 grudnia 2019 r.

Placówki	Kategoria tytułu płatności nauczyciela:												
Bursa Szkolna Nr 1, Miejskie Przedszkola nr 2, 4, 10, 11, 13, 14, 19, 27, Międzyszkolny Ośrodek Sportu, Młodzieżowy Dom Kultury, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Publiczna Poradnia Psychologiczna, Pedagogiczna, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Szkoły Podstawowe nr 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, Zespół Szkół Ekonomiczno Turystycznych, Zespół Szkół Technicznych „Mechanik, Zespół Szkół Elektronicznych, Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, Zespół Szkół Przyrodniczo- Usługowych i Bursy Szkolnej, Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych.	Obowiązki bibliotekarza	Obowiązki logopedy	Obowiązki pedagoga	Obowiązki psychologa	Obowiązki wychowawcy w świetlicy	Opieka nad dziećmi dowożonymi	Zniżka - dyrektor	Zniżka - kierownik internatu	Zniżka - kierownik szkolenia praktycznego	Zniżka – kierownik warsztatów	Zniżka - wicedyrektor	Zniżka kierownicza - inna	Razem:
Razem:	27,93	6,49	37,62	13,65	64,18	1,34	24,09	0,35	2,61	0,21	22,81	0,61	201,89

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie etatów losowych, takich jak urlopy dla poratowania zdrowia, stan nieczynny czy nauczanie indywidualne.

Tabela nr 40. Etaty losowe - stan na 1 września 2019 r.

Placówki/Liczba etatów	Kategoria tytułu płatności nauczyciela			
	Stan nieczynny	Urlop dla poratowania zdrowia	Zniżka – szczególne warunki pracy (art.42a KN)	Razem liczba etatów:
Miejskie Integracyjne Przedszkole Nr 14, Miejskie Przedszkole Nr 27, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Szkoła Podstawowa nr 5,6, 7, 8.10, 11, 13, 15, Zespół Szkół Ekonomiczno – Turystycznych, Zespół Szkół Elektronicznych i Gimnazjum nr 3, Zespół Szkół Elektronicznych, Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”, Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, Zespół Szkół Przyrodniczo- Usługowych i Bursy Szkolnej, Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych.				
Razem liczba etatów:	1,00	41,79	0,21	43,00

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Zmiany dotyczące etatów losowych, które zaszły do końca roku 2019, przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 41. Etaty losowe - stan na 31 grudnia 2019 r.

Placówki/Liczba etatów	Kategoria tytułu płatności nauczyciela			
	Stan nieczynny	Urlop dla poratowania zdrowia	Zniżka – szczególne warunki pracy (art. 42a KN)	Razem liczba etatów:
Miejskie Integracyjne Przedszkole Nr 14, Miejskie Przedszkole Nr 27, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Szkoła Podstawowa nr 5,6, 7, 8.10, 11, 13, 15, Zespół Szkół Ekonomiczno – Turystycznych, Zespół Szkół Elektronicznych i Gimnazjum nr 3, Zespół Szkół Elektronicznych, Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”, Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, Zespół Szkół Przyrodniczo- Usługowych i Bursy Szkolnej, Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych.				
Razem liczba etatów:	1,00	44,39	0,21	45,60

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Na etaty losowe (stan na 31 grudnia 2019 r.) przeznaczonych zostało 45,60 etatów, z czego 44,39 etatów (ok. 97,35%) to urlopy dla poratowania zdrowia, 1,00 etat (ok. 2,19%) to stan nieczynny, a 0,21 etatu (ok. 0,46%) to zniżka – szczególne warunki pracy (art. 42a KN).

13.7. Administracja i obsługa w placówkach oświatowych

Kolejna tabela zawiera zestawienie etatów administracji i obsługi w jeleniogórskich placówkach oświatowych, z wyłączeniem przedszkoli miejskich, będących już wyżej przedmiotem opracowania. W przypadku placówek funkcjonujących w zespołach etaty administracji i obsługi pokazujemy łącznie dla całego zespołu.

Tabela nr 42. Etaty administracji i obsługi w jeleniogórskich placówkach oświatowych, z wyłączeniem przedszkoli stan na wrzesień 2019 r.

Bursa Szkolna Nr 1, Międzyszkolny Ośrodek Sportu, Młodzieżowy Dom Kultury, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Publiczna Poradnia Psychologiczna, Pedagogiczna, „Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Szkoły Podstawowe nr 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, Zespół Szkół Ekonomiczno Turystycznych, Zespół Szkół Technicznych „Mechanik, Zespół Szkół Elektronicznych, Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej, Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych.	administracja	obsługa	razem
Razem:	111,848	364,385	476,233

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

Na realizację wszystkich zadań administracji i obsługi w szkołach we wrześniu 2019 r. przeznaczono w mieście Jelenia Góra łącznie 476,233 etatów, z tym że na realizację zadań z zakresu administracji przeznaczonych zostało 111,848 (ok. 23,49%) etatów, a na zadania z zakresu obsługi 364,385 (ok. 76,51%) etatów.

13.8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

W miesiącach od września do grudnia 2019 r. we wszystkich placówkach oświatowych, w których realizowali edukację uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzone były zajęcia rewalidacyjne w wymiarze co najmniej 2 godzin tygodniowo dla ucznia - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. Z 2019 r., poz. 639). Forma i zakres udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynikały z indywidualnych zaleceń ujętych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, na podstawie którego szkoła opracowywała indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla danego ucznia.

13.9. Pozostałe działania w obrębie oświaty

Miasto Jelenia Góra jak co roku wspierało powszechną naukę pływania w szkołach podstawowych. W klasach I-II zapewniono dzieciom bezpłatne wejście do Term Cieplickich, opiekę instruktora i ratowników. Dla uczniów klas III wszystkich szkół podstawowych prowadzono zajęcia na basenie przy SP nr 11 w ramach „Miejskiego Programu Powszechnej Nauki Pływania w klasach III”. W kolejnym etapie uczniowie, którzy chcieli rozwijać i doskonalić umiejętności pływackie mieli możliwość kontynuowania szkolenia w ramach klas sportowych o profilu pływania, funkcjonujących przy SP nr 11. Taka organizacja zajęć pozwoliła na stworzenie efektywnego i spójnego systemu nauki pływania w Jeleniej Górze na poszczególnych poziomach umiejętności i kształcenia. Będzie on także prowadzony w sposób systematyczny i stanowiący pewien ciąg działań rozłożony w dłuższym czasie.

W celu umożliwienia podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych, Miasto Jelenia Góra w 2019 roku wspierało uczniów z 12 szkół, w tym 8 szkół podstawowych i 4 ponadpodstawowych, w ramach realizacji zadania „Szkolny Klub Sportowy”. Program stanowi narzędzie stymulowania podejmowania aktywności fizycznej w szczególności wśród dzieci i młodzieży o mniejszej sprawności fizycznej. Zajęcia realizowane są w 30 grupach 15-osobowych.

Z części oświatowej subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy w roku 2019 wnioskowano do Ministerstwa Edukacji Narodowej o środki w łącznej wysokości 6 662 296 zł, a otrzymano 2 567 507 zł, co stanowi zaledwie 38,54% wnioskowanej kwoty. Tabela poniżej przedstawia zadania oraz kwoty wnioskowane i otrzymane.

Tabela nr 43. Kwoty wnioskowane przez Miasto i kwoty otrzymane od MEN na realizację zadań w zakresie „0,4% rezerwy budżetowej”

Zadanie	Kwota wnioskowana	Kwota otrzymana	Różnica
dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych (SP 3 i SP 7)	180 667,00	133 117,00	-47 550,00
dofinansowanie wyposażenia szkół i placówek prowadzonych (dotowanych) przez JST w zakresie pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych budynkach oraz nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji (SP 10)	10 076,00	10 000,00	-76,00
dofinansowanie wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2019 r.	3 065 588,00	221 473,00	-2 844 115,00
dofinansowanie wyposażenia szkół i placówek w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji z innych pomieszczeń (SP 11, SP 13, ZSO nr 2, ZST „Mechanik”, SOSW)	298 951,00	115 140,00	-183 811,00
dofinans. w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń rozpoczynających kształcenie w zawodach (ZSRzA)	19 930,00	15 000,00	-4 930,00
odprawy dla zwalnianych nauczycieli	176 988,00	25 788,00	-151 200,00
zwiększenie zgodnie z zasadami przyjętymi w rozporządzeniu MEN z dn. 27.08.2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji na skutki podwyżek nauczycieli od IX 2019	2 910 096,00	2 046 989,00	-863 107,00
Razem:	6 662 296,00	2 567 507,00	-4 094 789,00

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

13.10. Projekty unijne w Departamencie Edukacji w okresie od 1 września do 31 grudnia 2019 roku

13.10.1. Projekty zakończone i rozliczane w okresie sprawozdawczym

- "Wysoka jakość edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej w Jeleniej Górze dzięki wsparciu skierowanemu do uczniów i nauczycieli". RPDS.10.02.03-02-0008/16, projekt zrealizowany w okresie od 1 września 2016 r. do 30 listopada 2018 roku; rozliczany w 2019 r. Wartość projektu: 1 743 474,36 zł, Wartość dofinansowania: 1 419 117,69 zł (działania: zajęcia wyrównawcze i koła zainteresowań, stypendia naukowe, szkolenia dla nauczycieli, zakup sprzętu IT oraz pomocy do pracowni przedmiotowych; zasięg SP7, SP8, SP 13, SP 15, SP 11, G 4, SP15, G5, ZSEiG3, ZSOiT, ZSLiZ nr 2, ZSRA).

- „Poprawa jakości nauczania zawodowego w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych w Jeleniej Górze”. RPDS.07.02.03-02-0002/16. Projekt zrealizowany w okresie od 1 marca 2017 do 31 marca 2019 r. Wartość projektu: 659 436,69 zł, wartość dofinansowania: 560 521,19 zł (działania: doposażono ZSRA w sprzęt IT oraz sprzęt dla 10 pracowni zawodowych lub artystycznych).
- „Jeleniogórska Kuźnia Kompetencji”. RPDS.10.02.03-02-0014/17. Projekt w realizacji od 1 marca 2018 do 30 czerwca 2019 r. Wartość projektu: 2 471 725,98 zł. Wartość dofinansowania: 2 338 314,37 zł (działania: zajęcia wyrównawcze i koła zainteresowań, zakup pomocy do pracowni przedmiotowych, szkolenia dla nauczycieli; zasięg: SP nr 7, SP nr 8, SP nr 13, SP nr 15, SP nr 2, SP nr 3, SOS-W).
- „Czas na zawodowców”. RPDS.10.04.03-02-0001/17. Projekt w realizacji od 1 kwietnia 2018 do 31 sierpnia 2019 r. Wartość projektu: 0 436 002,00 zł. Wartość dofinansowania: 414 202,00 zł (działania: staże zawodowe, laboratoria na PWr i UP, szkolenia dla nauczycieli; zasięg: ZSEiG3, ZSOiT, ZSPU, ZSRA).

13.10.2. Projekty w realizacji

- „Edukacja Kluczem do kariery – kompleksowy program rozwoju uczniów i uczennic trzech szkół w Mieście Jelenia Góra”. RPDS.10.04.03-02-0001/17. Projekt w realizacji od 1 września 2017 do 28 lutego 2020 r. Wartość projektu: 1 273 827,12 zł. Wartość dofinansowania: 1 183 917,12 zł (działania: doradztwo zawodowe dla uczniów, staże zawodowe, kursy zawodowe; zasięg: ZSPU, ZSOiT, ZSEiG3).
- „Zintegrowani”. RPDS.09.01.01-02-0049/17. Projekt w realizacji w okresie od 1 grudnia 2018 do 20 listopada 2020 r. Wartość projektu: 545 708,00 zł. Wartość dofinansowania: 545 708,00 zł (działania: przygotowanie do pracy zawodowej dla uczniów SOSW).
- „Jeleniogórskie szkoły = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia”. RPDS.10.02.03-02-0004/18. Planowany okres realizacji projektu: od 1 marca 2018 do 28 lutego 2021 r. Wartość projektu: 3 114 449,55 zł. Wartość dofinansowania: 2 954 559,55 zł (działania: zajęcia wyrównawcze i koła zainteresowań, szkolenia dla nauczycieli, zakup sprzętu IT oraz pomocy do pracowni przedmiotowych; zasięg: SP 2, SP 3, SP 6, SP 7, SP 11, I LO, II LO, ZSE, ZSEiT).
- „Szkolimy zawodowo - poprawa warunków nauczania w jeleniogórskich szkołach”. RPDS.07.02.03-02-0003/18. Planowany okres realizacji: od 30 listopada 2018 do 30 czerwca 2021 r. Wartość projektu: 4 453 365,48 zł. Wartość dofinansowania: 3 606 348,75 zł (działania: termomodernizacja ZSLiZ nr 2, remont i modernizacja SOSW, doposażenie pracowni zawodowych i kształcenia ogólnego).

13.10.3. Projekt przygotowane do wdrożenia w 2020 roku

- „Jeleniogórskie przedszkola gwarancją wysokiej jakości edukacji dzieci niepełnosprawnych”. RPDS.10.01.03-02-0002/19-02. Planowany okres realizacji: od 2 września 2019 do 31 grudnia 2021 r. Wartość projektu: 1 925 876,16 zł, wartość dofinansowania: 1 829 582,35 zł (działania: zajęcia wyrównawcze i terapeutyczne dla dzieci niepełnosprawnych w MP 2, MP 4, MP 10, MP 13, MP 19, MP 27, MIP 14, PS w SOSW, studia podyplomowe dla nauczycieli, zakup doposażenia).
- „Szkolenie zawodowe szansą na lepszy start”. RPDS.10.04.03-IZ.00-02-348/19. Wartość projektu: 2 059 124,45 zł. Wartość dofinansowania: 1 750 255,78 zł (działania: staże zawodowe dla uczniów 5 jeleniogórskich szkół zawodowych).

13.11. Pozostałe działania w zakresie edukacji

W 2019 roku w ramach dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników uzyskano dofinansowanie dla 14 placówek, tj. 12 prowadzonych przez Miasto Jelenia Góra, 2 placówek publicznych, prowadzonych przez podmioty inne niż JST oraz 2 placówek niepublicznych z uprawnieniami szkoły publicznej, prowadzonych przez inne podmioty. Otrzymano dotację w łącznej wysokości 531 937,95 zł.

Miasto Jelenia Góra w ramach realizacji modułu 3 wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”, dotyczącego wsparcia w latach 2019-2023 otrzymało dotację w kwocie 24 941,12 zł. W ramach otrzymanego wsparcia wyposażono nowo zaadaptowaną jadalnię w Szkole Podstawowej nr 11.

W XXII edycji konkursu „Gospodarna szkoła i przedszkole” uczestniczyło 18 jednostek oświatowych, w tym 5 przedszkoli, 8 szkół podstawowych, 5 zespołów szkół ponadpodstawowych. Rozstrzygnięcie nastąpiło w trzech kategoriach (przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół ponadpodstawowych), w których najwyżej uplasowały się następujące placówki:

- 1) przedszkola: Miejskie Przedszkole nr 13, Miejskie Przedszkole nr 27 i Miejskie Przedszkole nr 10,
- 2) szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 7, Szkoła Podstawowa nr 3,
- 3) zespoły szkół ponadpodstawowych: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych.

Konkurs ten od wielu lat ma na celu nagradzanie placówek, które pozyskują środki finansowe ze źródeł pozabudżetowych oraz efektywnie przeznaczają je na poprawę warunków nauki, zabawy i pracy.

Ponadto przyznano nagrody Prezydenta Miasta za wybitne osiągnięcia absolwentom szkół ponadgimnazjalnych, kończących się maturą, którzy uzyskali średnią ocen na świadectwie ukończenia szkoły powyżej 4,75, byli laureatami lub finalistami olimpiad na szczeblu ogólnopolskim, zaangażowani w pracę na rzecz szkoły i środowiska.

14. Komunikacja

14.1. Komunikacja miejska

W dniu 27 września 2019 r. Miasto Jelenia Góra podpisało z pięcioma gminami (Gmina Janowice Wielkie, Gmina Jeżów Sudecki, Gmina Mysłakowice, Gmina Miejska Piechowice oraz Gmina Podgórzyn) Porozumienie Międzygminne w sprawie powierzenia zadań z zakresu lokalnego transportu zbiorowego. Na mocy porozumienia Miasto Jelenia Góra, jako Organizator przejęło od Gmin – Członków Porozumienia do realizacji zadanie polegające na planowaniu, organizowaniu i zarządzaniu publicznym transportem zbiorowym na obszarze gmin. Nowe Porozumienie Międzygminne w bardziej przejrzysty sposób reguluje kwestie prawno-finansowe pomiędzy Organizatorem a Gminami, wprowadza między innymi nowe zasady oraz zmianę terminu rozliczenia wykonanych wozokilometrów.

W nowym Porozumieniu granicą rozliczenia jest ostatni przystanek na danej linii położony na terenie miasta, z wyjątkiem linii, których trasa przebiega wyłącznie po terenie gminy. W tym przypadku rozliczenie wozokilometrów następuje od zajezdni Operatora. Podpisanie porozumień umożliwiło dodatkowo zawarcie z każdą z gmin, umów o udzielenie dotacji celowej, regulujących finansowo-organizacyjny zakres świadczenia usług komunikacji miejskiej na obszarze gmin.

W dniu 30 września 2019 r. Miasto Jelenia Góra podpisało z Miejskim Zakładem Komunikacyjnym Sp. z o.o. w Jeleniej Górze, będącym podmiotem wewnętrznym Miasta, dziesięcioletnią umowę wykonawczą o świadczenie usług przewozu w ramach publicznego transportu zbiorowego. Umowa określa warunki organizacyjne, proceduralne, oraz finansowo-prawne wykonywania przez Spółkę na rzecz Miasta usługi użyteczności publicznej z zakresu publicznego transportu zbiorowego i jest efektem ponad rocznych przygotowań i prac rozpoczętych ogłoszeniem w lipcu 2018 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i Biuletynie Informacji Publicznej informacji o zamiarze bezpośredniego zawarcia umowy z MZK Sp. z o.o. w Jeleniej Górze.

Ze względu na fakt, że promocja publicznego transportu należy do zadań Organizatora publicznego transportu w dniach 16-22 września 2019 r. Miasto Jelenia Góra przystąpiło do kampanii pn.: „Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu”. Kampania promuje alternatywne środki transportu (tj. rower, autobus, car-sharingetc) w stosunku do często nadużywanego transportu samochodowego. Hasło ubiegłorocznej kampanii brzmiało „Chodź z nami” i zachęcało do poruszania się pieszo i łączenia tej formy transportu z jazdą na rowerze lub transportem publicznym. Zwieńczeniem akcji jest „Dzień bez samochodu” w czasie, którego podróżowanie autobusami MZK było bezpłatne dla wszystkich pasażerów.

W ramach wykonywanych we własnym zakresie zadań, polegających na integracji komunikacji miejskiej z transportem kolejowym, rozkłady jazdy autobusów MZK dopasowywane są do przyjazdów oraz odjazdów pociągów.

Miasto Jelenia Góra kontynuuje porozumienie z Regionem Euro-Nysa, polegające na respektowaniu przejazdów w autobusach MZK na podstawie wspólnych biletów Euro-Nysa, które obejmują również obszar Niemiec i Czech.

14.1.1. Infrastruktura przystankowa

- Montaż wiat przystankowych:

Na początku 2019 r. zamontowano nową wiatę przystankową (zakupioną w 2018 r.) na przystanku ul. Wolności-Karola Marcinkowskiego w kierunku Cieplic wraz z odtworzeniem nawierzchni w obrębie

przystanku. W maju 2019 r. Miasto podpisało umowę na zakup, transport i montaż dwóch nowych wiat przystankowych w lokalizacjach: przystanek ul. Ludomira Różyckiego-Michała K. Ogińskiego w kierunku Centrum; przystanek Jana Pawła II-Paderewskiego w kierunku Zabobrza. W lipcu 2019 r. Miasto podpisało umowę na montaż wiaty przystankowej (zakupionej w 2018 r.) w lokalizacji ul. Wolności-Karola Marcinkowskiego w kierunku Dworca PKP.

- Bieżące utrzymanie wiat przystankowych:

Na mocy zawartej w dniu 12 marca 2018 r. Umowy nr IZP-Z.272.4.2018 „Bieżąca naprawa oraz konserwacja wiat przystankowych na terenie Jeleniej Góry w latach 2018- 2019” Miasto zleciło wykonanie niezbędnych czynności z zakresu naprawy lub wymiany uszkodzonych części wiat przystankowych. Najczęstszymi w naprawie usterkami były m.in.: wymiana przęsła dachowego, wypełnienia boku dachu, szyb hartowanych, poliwęglanów mlecznych oraz wyposażania przystanków, np. w brakujące lub zdewastowane gablotki na rozkłady jazdy. Na terenie Jeleniej Góry w bieżącym utrzymaniu znajduje się 237 przystanków autobusowych, w tym ponad 100 wiat przystankowych.

W celu ujednolicenia i usystematyzowania znajdujących się na terenie Jeleniej Góry przystanków autobusowych, w dniu 25.06.2019 r. Rada Miejska Jeleniej Góry przyjęła uchwałę nr 85.IX.2019 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Miasto Jelenia Góra, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz określenia warunków i zasad korzystania z tych przystanków.

14.1.2. Taryfa biletowa i dystrybucja biletów

W dniu 13 lutego 2019 r. Rada Miejska Jeleniej Góry przyjęła uchwałę w sprawie cen i opłat za przewóz osób i bagażu pojazdami Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Jeleniej Górze. Na mocy uchwały wprowadzone zostały nowe uprawnienia przejazdów bezpłatnych dla:

- dzieci i młodzieży uczącej się do 24 roku życia i studentów;
- uczniów szkół zagranicznych do 24 roku życia i studentów do 26 roku życia;
- osób, które ukończyły 70 roku życia;
- dzieci niepełnosprawnych nieobjętych obowiązkiem szkolnym (od 7 do 18 roku życia).

Zmiany w cenniku objęły również:

- zrównanie ulgi lokalnej z ulgą ustawową;
- wydłużenie czasów przejazdu na biletach jednorazowych czasowych: z 45 minut na 60 i z 60 minut na 90 bez zmiany ich ceny;
- zmianę biletu z 1-dniowego i 2-dniowego na odpowiednio: 24-godzinny i 48- godzinny, ważny od momentu skasowania oraz obniżenie ich ceny;
- wprowadzenie biletu weekendowego, ważnego od piątku od godz. 12:00 do poniedziałku do godz. 12:00.

14.2. Inwestycje w ramach poprawy dostępności komunikacyjnej

W roku 2019 Miejski Zakład Komunikacyjny zakupił 2 używane autobusy spełniające normę spalin Euro-6. Dodatkowo, wzorem innych polskich miast, w grudniu 2019 r. w ponad 40 autobusach jeleniogórskiego MZK uruchomione zostały przyciski do otwierania przez pasażerów drzwi na przystankach.

14.3. Zarządzanie ruchem na drogach publicznych

W zakresie nadzoru nad zarządzaniem ruchem na drogach Jeleniej Góry zatwierdzonych zostało 323 projektów organizacji ruchu, w tym 61 projektów stałej organizacji ruchu.

Ponadto zostało przeprowadzonych 7 postępowań w sprawach dotyczących wykorzystania dróg w sposób szczególny, które zakończono wydaniem decyzji. Opracowany został kompleksowy projekt stałej organizacji ruchu dla centrum dzielnicy Cieplice oraz inne projekty stałej organizacji ruchu, które usprawniają przepustowość ruchu pojazdów oraz poprawiają bezpieczeństwo pieszych. Na bieżąco rozpatrywane były wnioski mieszkańców, Policji Straży Miejskiej i innych podmiotów przez Komisję Bezpieczeństwa i Inżynierii Ruchu Drogowego w zakresie organizacji ruchu na terenie Jeleniej Góry i poprawy bezpieczeństwa ruchu na drogach, w tym szczególnie bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu. Przeprowadzony został półroczny przegląd dróg organizacji ruchu, oznakowania poziomego i pionowego oraz sygnalizacji świetlnej na drogach Jeleniej Góry. Uwagi na bieżąco były przekazywane do zarządcy drogi, uchybienia i nieprawidłowości zostały usunięte. Aktywnie uczestniczono we wdrażaniu projektu stałej organizacji ruchu pn. „strefa płatnego parkowania”, dokonano wielu istotnych zmian projektu w zakresie poprawy drożności przejazdu, zwiększenia ilości miejsc postojowych, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych i pod kątem bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu.

15. Bezpieczeństwo na terenie miasta

15.1. Działania Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze

Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze funkcjonuje w obrębie dwóch powiatów: jeleniogórskiego i Jeleniej Góry - miasta na prawach powiatu, na terenie których zamieszkuje około 160 tysięcy osób. Atrakcyjne położenie powoduje, że region jest celem napływu dużej liczby turystów i wczasowiczów. Szacuje się, że jest to około 3 mln osób rocznie. Dynamiczny rozwój miast podgórskich, zwiększająca się oferta noclegowo-usługowa, powoduje, że rosną potrzeby i wymagania w stosunku do Policji, wynikające z konieczności zapewnienia właściwego bezpieczeństwa mieszkańcom i turystom.

W roku 2019 policja dolnośląska korzystając z własnych doświadczeń, z badań opinii publicznej, oczekiwań społecznych i diagnozy lokalnej, a także w oparciu o analizy przestępczości, określiła i realizowała priorytety dotyczące m.in.: ograniczania i skutecznego zwalczania przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, rozbojów, kradzieży i włamań, przemocy domowej, zachowań chuligańskich (w szczególności związanych z imprezami masowymi) oraz przestępczości gospodarczej.

Ponadto jednym z ważniejszych priorytetów była poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, np. poprzez stałe zwiększanie ilości służb ruchu drogowego i patrolowych. Dodatkowo, aby minimalizować skutki zdarzeń, zwrócono uwagę na skrócenie czasu reakcji na zdarzenie.

W realizacji powyższych zadań niezwykle ważny był obszar wzmocnienia współpracy ze społeczeństwem, a przede wszystkim z przedstawicielami i instytucjami samorządu lokalnego.

Zadania jeleniogórskiej Policji w roku 2019 odpowiadające priorytetom stawianym wszystkim jednostkom Policji Dolnośląskiej, koncentrowały się na rzeczywistym ograniczeniu przestępczości, poprawie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i bezpieczeństwa imprez masowych, podniesieniu sprawności i skuteczności działania oraz poprawie wizerunku Policji w społeczeństwie. Poprzez te elementy chciano osiągnąć wzrost zaufania, a przede wszystkim doprowadzić do istotnego wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa na terenie miasta Jelenia Góra i powiatu jeleniogórskiego. Jednym z głównych haseł było - „Zawsze bliżej ludzi”.

Dowodem na osiągnięcie założonych celów i postrzeganie Policji jako partnera społeczeństwa jest wzrost liczby zgłoszeń na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa. Jest to interaktywna platforma, która służy przekazywaniu informacji przez społeczność lokalną o problemach i zagrożeniach. W roku 2019 otrzymano tą drogą 1 017 sygnałów o zagrożeniach, co umożliwiło skuteczniejszą i szybszą reakcję na potrzeby mieszkańców. Ponadto celem usprawnienia zgłoszeń mieszkańców promowano (nadal promuje się) aplikację „Moja Komenda”, która pozwala bezproblemowo dotrzeć np. do policjantów dzielnicowych bez konieczności osobistego zgłaszania się w jednostkach Policji.

W roku 2019 w Jeleniej Górze i w okolicy zabezpieczono 24 imprezy masowe, z czego 10 to imprezy rozrywkowe, a 14 wydarzenia sportowe. Liczba ta jest zbliżona do ilości imprez masowych z roku 2018. Wzrosła natomiast ilość osób uczestniczących w tych wydarzeniach. „Bieg Piastów”, „Juwenalia”, Złot miłośników motocykli Harley-Davidson, Wrzesień Jeleniogórski – Jarmark Staroci i Osobliwości, a także „Sylwester pod Śnieżką” w Karpaczu i „Sylwester pod Ratuszem” w Jeleniej Górze to wydarzenia, w których uczestniczy każdorazowo co najmniej 5 tysięcy osób. Oprócz ww. zabezpieczano także inne zdarzenia na podległym terenie. Ogółem w 2019 roku do zabezpieczenia 65 imprez oraz zgromadzeń zadysponowano łącznie 885 funkcjonariuszy.

Analizując poziom zagrożenia i planując realizację zadań założono, że istnieje możliwość pełniejszego wykorzystania posiadanego potencjału sił i środków do zwalczania przestępczości. Takie rezerwy dostrzeżono w zmianach strukturalnych oraz w pracy każdej ze służb. W szczególności zaś w jakości

pracy kadry kierowniczej każdego szczebla i pojedynczych policjantów. W roku 2019 kontynuowano cotygodniowe szczegółowe rozliczenia służb operacyjnych i prewencyjnych z uzyskanych efektów pracy. Służyły temu także codzienne odprawy Naczelników Wydziałów i służby dyżurnej. Systematycznie dążono do tego, aby na stanowiskach niewymagających uprawnień policyjnych zatrudniać pracowników cywilnych. Istotny jest tu też sprawnie funkcjonujący system motywowania i nagradzania policjantów.

Jako najważniejsze cele przyjęto ograniczanie liczby najbardziej uciążliwych społecznie kategorii przestępstw, tj.: włamań, kradzieży i rozbojów oraz przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Zważano na możliwości zwiększenia ilości służby patrolowej, ograniczanie zachowań chuligańskich oraz poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Służył temu również szybszy czas reakcji na występujące zdarzenia, maksymalne ograniczenie ich negatywnych skutków, w tym skutków finansowych, odzysk utraconego mienia oraz - co jest niezwykle ważne - pozbawienie sprawców pożytków, jakie osiągnęli w wyniku działalności przestępczej.

W realizacji bieżących potrzeb Policji bardzo ważne było otrzymane wsparcie ze strony władz samorządowych. Pozwoliło ono wygenerować dodatkowe służby zewnętrzne, doposażyć jednostki w sprzęt specjalistyczny, środki łączności, sprzęt informatyczny i sprzęt techniki specjalnej. Łącznie, w ramach zawartych porozumień z jednostkami samorządowymi otrzymano w 2019 roku kwotę 194 540 zł. Z tego 75 000 zł przeznaczono na zakup materiałów i sprzętu, 7 400 zł na nagrody dla policjantów, na zakup materiałów do realizacji zadań prewencji kryminalnej – 20 000 zł, wyżywienie oddziałów prewencji – 39 840 zł, ponadnormatywne służby – 52 300 zł.

Ponadto wnioskowano o przydzielenie sił wsparcia do Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Dzięki temu na terenie miasta i powiatu regularnie pełnili służby funkcjonariusze z Samodzielnego Pododdziału Prewencji Policji z Legnicy oraz Oddziału Prewencji Policji we Wrocławiu. Zapewniali oni bezpieczeństwo zarówno mieszkańcom jak i turystom w trakcie m.in. imprez masowych (Bieg Piastów, imprezy sylwestrowe). Na ich zakwaterowanie przeznaczono 39 840 zł przekazanych na rzecz Policji (odpowiednio 6 100 zł w roku 2018).

Powyższe działania, dzięki wsparciu samorządów pozwoliły znacznie zwiększyć ilość służb, a co za tym idzie ilość patroli na ulicach. Ma to ogromny wpływ na bezpieczeństwo na terenie miasta i powiatu.

Dążąc do ograniczenia przestępczości podjęto wiele przedsięwzięć o charakterze prewencyjnym, uznając, że celem służby prewencji powinno być likwidowanie przyczyn, a nie zwalczanie skutków. W zakresie ścigania Policja ma wyłączność, jednakże, w obszarze działań prewencyjnych i zapobiegawczych Policja ma wielu partnerów: władze miast, gmin, samorządy, straże miejskie, szkoły, służby ochrony i inne. W 2019 r. społeczności te intensywnie współpracowały z Policją.

Do strategicznych partnerów, poza samorządami i mieszkańcami, należały placówki Straży Granicznej w Jeleniej Górze, Straże Miejskie z Jeleniej Góry, Karpacza i Szklarskiej Poręby, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Straż Ochrony Kolei, Państwowa i Ochotnicze Straże Pożarne, Straże Leśne i Rybackie, Urząd Celny, Inspekcja Transportu Drogowego, czy też Straż Karkonoskiego Parku Narodowego. Z podmiotami tymi pełniono wspólne służby i prowadzono działania na rzecz bezpieczeństwa. W przedsięwzięciach Policji odczuwane jest również duże wsparcie ze strony Sądów i Prokuratury.

W Jeleniej Górze oraz na terenie powiatu jeleniogórskiego, przy dużym zaangażowaniu jeleniogórskiej Straży Miejskiej i wsparciu władz miejskich i samorządów, prowadzono działania w ramach programów „Świadomy Junior”, „Wzorowy senior”, „Policja przeciwko przemocy w rodzinie”, „Razem Bezpieczniej”, „Bezpieczna w swoim mieście”, „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2014-2020”.

W trakcie 812 spotkań z dziećmi, młodzieżą, kobietami oraz osobami starszymi mówiono o różnego rodzaju uzależnieniach, cyberprzemocy i innych występujących zagrożeniach. W ramach spotkań

przeszkolono ponad 10 000 osób. Wymiernym efektem tych przedsięwzięć było ograniczenie zachowań uciążliwych społecznie, jak również podniesienie świadomości i wiedzy zainteresowanych. Dodatkowo pion prewencji w minionym okresie realizował cały szereg przedsięwzięć wynikających z jego specyfiki i zakresu działania. Pozytywnie ocenić należy zadania wykonywane w obszarze prewencji kryminalnej, a także całokształt pracy sztabowej.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa i porządku na podległym terenie, najistotniejszym obszarem działania pionu prewencji była służba patrolowa. Jej rozmieszczenie i efektywność mają bowiem istotny wpływ na ilość występujących zdarzeń. Od kilku lat obserwuje się stały wzrost ilości interwencji, w których mieszkańcy zwracają się o pomoc. W analizowanym okresie przeprowadzono 29 961 interwencji oraz wylegitymowano 87 895 osób. W przypadku interwencji jest to wzrost o 1 358 w stosunku do roku 2018, wówczas przeprowadzono ich 28 603. Z kolei w zakresie legitymowań odnotowano znaczący przyrost wynoszący 34 048 w stosunku do roku ubiegłego (53 847 osób).

Wyzwaniem było utrzymanie korzystnych tendencji w kształtowaniu się zagrożeń, które obserwuje się od 2006 r. Na przestrzeni lat 2006–2019 ograniczono dynamikę przestępczości z 6 320 do 4 332 przestępstw. W roku 2019 na terenie miasta i powiatu wszczęto ogółem 4 332 postępowań przygotowawczych, tj. o 130 mniej niż w 2018 roku, uzyskując dynamikę 97,09%.

W kategoriach przestępstw kryminalnych nastąpiło zmniejszenie liczby wszczętych postępowań przygotowawczych - o 174. Jednakże zmniejszyła się skuteczność ujawniania przestępstw kryminalnych, zamykając się na poziomie 59,82% (niższa niż w 2018 r. o 4,54%).

W kategoriach przestępstw gospodarczych nastąpił spadek liczby wszczętych postępowań przygotowawczych - o 17. Zmniejszyła się natomiast skuteczność ujawniania przestępstw gospodarczych, która zamknęła się na poziomie 88,10% (niższa o 3,72% niż w roku 2018).

Odnosząc się do zjawisk narkomanii należy wskazać, że zadowalającą jest tendencja zmniejszania liczby wszczętych postępowań - 281 przestępstw - o 64 mniej niż w roku poprzednim. Wykrywalność utrzymuje się na zadowalającym poziomie 97,95%.

W kategorii przestępstw kryminalnych (rozbojów i wymuszeń rozbójniczych) w okresie 2019 roku stwierdzono spadek liczby o 15 przypadków. O 69 zmniejszyła się również liczba kradzieży pojazdów. Wzrost zanotowano przy przestępstwach uszkodzeń rzeczy (o 3 w stosunku do roku 2018) oraz bójek i pobić (wzrost o 2). W przypadku kradzieży zanotowano 843 postępowań wszczętych, w stosunku do 853 w 2018 roku oraz odpowiednio, w przypadku kradzieży z włamaniem - 604 do 674 w roku ubiegłym.

Wartość mienia odzyskanego w postępowaniach w roku 2019 to 288 831 zł, natomiast wartość mienia zabezpieczonego u podejrzanych wyniosła 484 107 zł. W 27 przypadkach zastosowano tymczasowe aresztowanie, a w 45 dozór.

Stopniowo maleje udział nieletnich sprawców czynów zabronionych - w 2019 roku 46 nieletnich popełniło 153 czyny o charakterze kryminalnym (w 2018 r. odpowiednio 61 nieletnich sprawców i 282 czyny zabronione). Środowisko nieletnich generuje dużą część zachowań naruszających porządek prawny i często są to zachowania dokuczliwe i nośne społecznie. Funkcjonariusze Wydziału Nieletnich i Patologii KMP podejmowali szeroką współpracę z podmiotami pozapolicyjnymi, działającymi na rzecz wspierania rodziny. W zależności od potrzeb i występujących problemów współpracowano z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradniami Specjalistycznymi, Sądem Rejonowym Wydziałem III Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami sądowymi i placówkami oświatowymi. W ramach tych działań funkcjonariusze wydziału uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych, podczas których przekazywali informacje uzyskane z własnych ustaleń w sprawach rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. Podczas podejmowanych działań na rzecz dziecka i rodziny realizowano także profilaktykę społeczną w ramach programów prewencyjnych:

„Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”, „Zwalczanie i zapobieganie handlowi ludźmi”, „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, „Razem bezpieczniej”. Programami objęto blisko 10 tys. osób.

Z satysfakcją należy odnotować fakt, iż w dalszym ciągu czas reakcji na zgłaszane zdarzenia utrzymuje się na zadowalającym poziomie. W przypadku interwencji pilnych, czyli podejmowanych wówczas gdy zagrożone jest życie lub zdrowie ludzkie albo istnieje możliwość zatrzymania sprawcy na gorącym uczynku, czas ten wynosi niespełna 9 minut. W pozostałych przypadkach średni czas reakcji to około 20 minut.

W 2019 r. współpracowano z Policją Republiki Czeskiej. Realizowano wspólne patrole i zabezpieczano imprezy masowe po obu stronach granicy, m.in. „Bieg Piastów” po polskiej stronie, czy „Jizerska 50” po stronie czeskiej. Współpracowano także przy rozpoznaniu grup przestępczych.

W dalszym ciągu intensyfikowano współpracę z Prokuraturą Rejonową dokonując wspólnych uzgodnień dotyczących bezpośredniego włączania się prokuratorów w poprawę skuteczności podejmowanych działań, w szczególności kładąc wspólnie nacisk na to, iż każda sprawa, w której spełnione są przesłanki kodeksowe powinna zakończyć się stosowaniem środków zapobiegawczych oraz zabezpieczeniem mienia sprawcy i pozbawieniem go pożytków z działalności przestępczej.

W analizowanym okresie zrealizowano zadania związane z efektywnością służby patrolowej. Zabezpieczono łącznie 24 imprezy masowe o charakterze sportowym, kulturalnym, muzycznym i innym. Ilość osób, które biorą udział w organizowanych imprezach rokrocznie wzrasta. Są to często imprez kilkudniowe. Siły i środki angażowane przy zabezpieczaniu są znaczne i często w tym czasie konieczne jest zdejmowanie służby zewnętrznej z innych rejonów, co nie pozostaje bez wpływu na poziom bezpieczeństwa. Istotną pomocą są tu środki na pozyskiwanie dodatkowych służb uzyskane od samorządów oraz siły wsparcia z Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

Oceniając stan bezpieczeństwa stwierdzić należy, że w 2019 roku wzrosła ilość zarówno wypadków jak i kolizji drogowych. Odnotowano 65 wypadków wobec 52 w roku poprzednim i 2 231 kolizji, wobec 2 127 w roku 2018. Do najczęściej występujących przyczyn wypadków i kolizji należały: nadmierna prędkość, nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu i niezachowanie odpowiedniej odległości między pojazdami. Na stan zagrożenia istotny wpływ ma również ciągły wzrost liczby pojazdów poruszających się po drogach.

Bardzo istotne było eliminowanie z ruchu drogowego nietrzeźwych kierujących. W 2019 r. ujawniono na naszych drogach 249 przypadków prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości, oraz 65 przypadków prowadzenia pojazdu pod wpływem narkotyków. Są to wartości nieznacznie mniejsze od odnotowanych w roku 2018. Trzeba jednak zaznaczyć, że każdy taki przypadek to potencjalnie poważne zdarzenie drogowe. Ponadto zatrzymano 734 prawa jazdy za przekroczenie prędkości powyżej 50 km/h (odpowiednio 480 zatrzymanych praw jazdy w 2018 roku). Nałożono ponadto 13 543 mandaty, skierowano 702 wnioski o ukaranie oraz zastosowano 3 037 pouczeń.

Duże znaczenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym miały podejmowane działania informacyjne i prewencyjne z lokalnymi mediami oraz przedsięwzięcia inicjujące zmiany w zakresie inżynierii ruchu drogowego. Były to głównie cykliczne akcje o nazwie „Czysty chodnik”, „Pieszy kontra pojazd”, „Niechronieni uczestnicy RD”, „Postaw na odblask”, „Truck&bus”, „Łyse opony to śmierć”, „Zwolnij”, „Trzeźwo do celu”, „Telefon”, „Twoje światła – twoje bezpieczeństwo”, „Pasy”. Platformą współpracy była, jak w latach ubiegłych, Karkonoska Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, która koordynowała działania zainteresowanych podmiotów – poczynając od profilaktyki, a kończąc na nowoczesnych rozwiązaniach z zakresu inżynierii ruchu drogowego.

Reasumując, rok 2019 w obszarze działania Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze przyniósł wzrost interwencji oraz wszczętych postępowań.

15.2. Działania Straży Miejskiej w Jeleniej Górze

Wyniki pracy Straży Miejskiej w Jeleniej Górze za 2019 r.

Tabela nr 44. Ewidencja wyników działań Straży Miejskiej w Jeleniej Górze za 2019 r.

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawarty w :	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k. w.)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności	Razem
			liczba	kwota			
1.	Ustawie - Kodeks wykroczeń						
	a) wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	594	80	21 650	5	4	683
	b) wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	3	5	2 800	7	0	15
	c) wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	117	40	5 950	8	9	174
	d) wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	2 398	2 337	237 230	72	9	4 816
	e) wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	0	0	0
	f) wykroczenia przeciwko zdrowiu	31	8	1 100	4	10	53
	g) wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	0	0
	h) wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	0	0	0	0	0	0
	i) wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	12	11	2 300	4	0	27
	j) wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	115	60	8 900	4	0	179
	k) szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	0	0	0	0	0	0
2.	przepisy wprowadzające Kodeks pracy	0	0	0	0	0	0
3.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	736	628	61 400	77	2	1 443
4.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	11	4	250	1	0	16
5.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	118	12	1 120	3	86	219
6.	ustawie o ochronie zwierząt	1	2	400	0	0	3
7.	ustawie o odpadach	151	79	14 700	4	0	234
8.	ustawie – Prawo ochrony środowiska	3	0	0	1	0	4
9.	ustawie - Prawo o miarach	0	3	200	0	0	3
10.	ustawie – Prawo wodne	0	1	500	0	0	1

11.	ustawie o publicznym transporcie drogowym	0	0	0	0	0	0
12.	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	0	0	0	0	0	0
13.	Ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt	6	4	450	1	0	11
14.	ustawie o ochronie przyrody	1	0	0	0	0	1
15.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	0	0	1	0	1
16.	Ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	0	0	0	0	0	0
17.	ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	0	0	0	0	0	0
18.	Ustawie o bateriach i akumulatorach	0	0	0	0	0	0
19.	ustawie – Kodeks wyborczy	1	0	0	0	0	1
20.	Akty prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	110	21	2 870	5	52	188
21.	innych	415	80	9 600	7	67	569
	OGÓŁEM	4 823	3 375	371 420	204	239	8 641

Źródło: baza danych Straży Miejskiej w Jeleniej Górze

Tabela nr 45. Pozostałe wyniki działań Straży Miejskiej w Jeleniej Górze za 2019r.

Lp.	Pozostałe wyniki działania	Liczba
1.	Pojazdy unieruchomione przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół	1 438
2.	Wydane dyspozycje usunięcia pojazdów, w tym :	94
	a) pojazdy usunięte na podstawie art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	20
	b) pojazdy usunięte na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	74
	- pojazdy usunięte z drogi	41
	- zastosowanie procedury wynikające z art. 130a ust. 2a	33
3.	Pojazdy odnalezione	1
4.	Osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień, miejsca zamieszkania,	153
5.	Ujawnione przestępstwa	2
6.	Osoby ujęte i przekazane Policji	30
7.	Zabezpieczone miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsca zagrożonego takim zdarzeniem	136
8.0	Chronione obiekty komunalne i urządzenia użyteczności publicznej	0
9.	Konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy	25

10.	Kontrola osobista, przeglądanie zawartości podręcznych bagaży osoby	0
11.	Przyjęte zgłoszenia od mieszkańców, dotyczące :	8 442
	a) zakłócenia porządku publicznego i spokoju	899
	b) zagrożenia w ruchu drogowym	2 390
	c) ochrona środowiska i gospodarka odpadami	1 464
	d) zagrożenia życia i zdrowia	830
	e) zagrożeń pożarowych (katastrof)	18
	f) awarii technicznych	200
	g) zwierząt	964
	Pozostałe zgłoszenia	1 677

Źródło: baza danych Straży Miejskiej w Jeleniej Górze.

Tabela nr 46. Współpraca Straży Miejskiej w Jeleniej Górze z Policją (działania z zakresu prewencji i profilaktyki kryminalnej) za 2019r.

Współpraca straży gminnych (miejskich) z Policją		
Lp.	Rodzaj współpracy	Krótką informacją dotyczącą współpracy
1.	Patrole mieszane - liczba wspólnych patroli w ciągu roku	82 patrole 8 godzinne 95 patroli 12 godzinnych
2.	Szkolenia - liczba i rodzaj szkoleń	- Szkolenie: Prawidłowe realizowanie podstawowych uprawnień f-szy SM oraz postępowanie w sprawach o wykroczenia w ramach posiadanych uprawnień (dwie grupy) -Szkolenie:techniki taktyki przeprowadzania interwencji (dwie grupy) - Szkolenie w zakresie ujmowania, doprowadzania osób ujętych i nietrzeźwych, taktyki konwojowania (trzy grupy)
3.	Akcje prewencyjne – liczba zaangażowanie strażników i liczba akcji	ILOŚĆ AKCJI PREWENCYJNYCH 1. „Jesteśmy Uczestnikami Ruchu Drogowego” a. zaangażowanie strażników – 1 osób b. ilość akcji – 3 2. „Parafiada Dzieci I Młodzieży” a. zaangażowanie strażników – 1 osoby b. ilość akcji – 1 3. Jak spędzić bezpiecznie ferie (spotkania w przedszkolach, szkołach podstawowych) a. zaangażowanie strażników – 1 osoby b. ilość akcji - 40 4. „Bezpieczne ferie” (spotkania ośrodkach kolonijnych) a. zaangażowanie strażników – 1 osoby b. ilość akcji – 15 5. „Mini Karta Rowerowa Przedszkolaka” a. zaangażowanie strażników – 1 osoby b. ilość akcji – 5 6.„Zgubek” a. zaangażowanie strażników – 1 osoby b. ilość akcji – 5 7. Jak spędzić bezpiecznie wakacje (spotkania w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach) a. zaangażowanie strażników – 3 osoby b. ilość akcji - 47 8.„Bezpieczne Wakacje” (spotkania w plenerze i ośrodkach kolonijnych) a. zaangażowanie strażników – 4 osób b. ilość akcji – 39

		9. „Uczę się bezpiecznie żyć” a. zaangażowanie strażników – 8 osób b. ilość akcji – 2 10. „Posprzątaj po swoim psie” (spotkania w przedszkolach, szkołach podstawowych) a. zaangażowanie strażników – 1 osoba b. ilość akcji – 25 12. „Czy chciałbyś być na moim miejscu” a. zaangażowanie strażników – 2 osoby b. ilość akcji – 15 13. „Płytką wyobraźnia to kalectwo” a. zaangażowanie strażników – 1 osoby b. ilość akcji – 15 14. „Bezpieczna Jelenia Góra-Bezpieczny Senior” a. zaangażowanie strażników – 1 osoba b. ilość akcji – 3 15. „Bądź Sobą Nie Pij Alkoholu” a. zaangażowanie strażników – 1 osoba b. ilość akcji – 10 16. „Kto wpada w oczy, nie wpada pod koła” (akcja z odblaskami) a. zaangażowanie strażników – 1 osoby b. ilość akcji – 40 17. „Walka z dyskryminacją osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym” a. zaangażowanie strażników – 2 osoby b. ilość akcji – 1 18. „Wizerunek zaufania do służb mundurowych” (uczestnictwo w festynach osiedlowych, parafialnych) a. zaangażowanie strażników – 2 osoby b. ilość akcji – 22
4.	Inne wspólne inicjatywy	9 wspólnych działań na ulicach objętych zakazem ruchu i zakazem zatrzymywania

Źródło: Baza danych Straży Miejskiej w Jeleniej Górze.

Zestawienie imprez i uroczystości o charakterze masowym zabezpieczanych przez Straż Miejską w Jeleniej Górze w 2019 r.: Sylwester, Orszak Trzech Króli, WOŚP, Mecze piłki koszykowej, Mecze piłki nożnej, „Bieg ku czci Żołnierzy Wyklętych”, „Bezpieczna droga do szkoły”, Obchody Pamięci Ofiar Katastrofy Smoleńskiej, „Czarny marsz”, Droga krzyżowa, „Kryterium uliczne”, „Wrzesień Jeleniogórski”, Rozpoczęcie roku szkolnego, Zgromadzenia publiczne, 80. rocznica wybuchu II wojny światowej, Targi „Wyprodukowano pod Śnieżką” i „Pszczelarze”, Zawody uliczne – nartorolki, Koncert zespołu Gooral, Jarmark Staroci i Osobliwości, Konferencja Nauczycieli, „Roztańczone lato”, Zawody w skokach na rowerach (PUMPTRACK), „Piknik Country”, Św. Wojska Polskiego, Wyścigi kolarskie, Mistrzostwa w lekkoatletyce, Przemarsz 1 Maja, Teatry uliczne, „Taneczne piątki”, Uroczystości Wołyńskie, Złot zabytkowych aut, „Ikar”, Procesja Bożego Ciała, Zakończenie roku szkolnego, Wystawa psów, Festyn – „Serduszko dla Filipka”, „Marsz dla Życia i Rodziny”, „Bieg na nartorolkach”, „Bike Maraton”, „Parada rowerów”, Dzień Dziecka, Wybory do Parlamentu, „Bałtyk-Karkonosze Tour”, „Gala boksu”, Miasteczka ruchu drogowego, Juwenalia, „Zabobrzańska Mila”, Dzień Zwycięstwa - Obchody zakończenia II wojny światowej, „Wiosna Cieplicka”, koncert Enej, Obchody święta Konstytucji 3 Maja, „Rajd Arado”, Św. ulicy 1 Maja, Św. Flagi, Przegląd amatorskiej twórczości seniorów „Senioralia”, Międzynarodowa Wystawa Psów Rasowych, wybory parlamentarne, „Karkonosze 2019”, Procesja - Os. Czarne, Wszystkich Świętych, „Bieg Niepodległości”, Dzień Niepodległości, działania Euroregionu „Nysa”, protest klimatyczny, „Tauron dla dzieci”, „Jarmark Bożonarodzeniowy”.

15.3. Działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze

W 2019 roku na terenie miasta Jelenia Góra i powiatu jeleniogórskiego odnotowano 2 252 interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek o 157 interwencji (6,5%).

Tabela nr 47. Zestawienie ilości interwencji, w porównaniu z latami poprzednimi

Lata	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem
2015	1 076	1 122	108	2 306
2016	652	1 059	157	1 868
2017	668	1 352	156	2 176
2018	879	1 404	126	2 409
2019	704	1 379	169	2 252

Źródło: KPSP w Jeleniej Górze

- **Požary**

W roku 2019 nastąpił spadek liczby pożarów w porównaniu do roku 2018 (o 175, tj. ok. 19,9%). Ogółem zanotowano 704 pożary, co stanowi 31,3% wszystkich interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Do najczęstszych przyczyn powstawania pożarów w roku 2019 należały: podpalenia umyślne – 342, nieprawidłowa eksploatacja lub/i wady urządzeń grzewczych na paliwo stałe (piece i przewody kominowe) – 96, nieostrożność osób dorosłych – 51. Przy 97 pożarach nie ustalono przypuszczalnej przyczyny powstania ognia.

Analizując miejsca występowania pożarów w roku 2019 to 47,1%, tj. 331 pożarów, powstało na terenie miasta Jeleniej Góry, a 337, tj. 52,9%, miało miejsce na terenie powiatu jeleniogórskiego.

Miesiącem, w którym powstało najwięcej pożarów był kwiecień, wówczas miało miejsce 126 interwencji. Pożary te, jak co roku, związane są na ogół z podpaleniami nieużytków, pozostałości roślinnych, traw i upraw leśnych.

Tabela nr 48. Zestawienie ilości pożarów z podziałem na miasta i gminy

Lp.	miasto/gmina	Ilość pożarów w 2018 roku	Ilość pożarów w 2019 roku
1.	Janowice Wielkie	34	15
2.	Jelenia Góra	442	331
3.	Jeżów Sudecki	80	49
4.	Karpacz	26	30
5.	Kowary	62	48
6.	Mysłkowice	69	63
7.	Piechowice	33	26
8.	Podgórzyn	69	72
9.	Stara Kamienica	35	47
10.	Szklarska Poręba	29	23
Razem:		879	704

Źródło: KPSP w Jeleniej Górze

W akcjach gaszenia pożarów ogółem udział wzięło 1 665 zastępów, z czego 992 to zastępy z Państwowej Straży Pożarnej, a 672 Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym 384 zastępów z jednostek Ochotniczych

Straże Pożarnych należących do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i 288 zastępów Ochotniczych Straży Pożarnych spoza krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Analizując wybrane składowe czasów operacyjnych podejmowanych czynności związanych z gaszeniem pożarów należy stwierdzić, że do większości pożarów (tj. do ok. 82% ogólnej liczby) pierwsza jednostka ochrony przeciwpożarowej przybyła w czasie do 10 minut, w tym do 20,5% zdarzeń w czasie do 5 min. Biorąc pod uwagę czasy trwania pożarów należy zwrócić uwagę, że 69,3% zostało ugaszonych w czasie do 60 minut. Tylko 1,6% pożarów trwało ponad 4 godziny i były to zdarzenia znacznych rozmiarów, gdzie po ograniczeniu rozwoju pożaru, tzw. lokalizacji, następował długotrwały proces dogaszania, a następnie monitorowanie pogorzeliska. Taki rozkład czasów operacyjnych jest dowodem wysokiego poziomu dyspozycyjności operacyjnej i efektywności prowadzonych działań gaśniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej.

- **Miejscowe zagrożenia**

W roku 2019, w porównaniu do roku ubiegłego liczba interwencji związanych z usuwaniem skutków miejscowych zagrożeń spadła o 25, tj. o 1,8%. Ogółem miało miejsce 1 379 miejscowych zagrożeń, co stanowi 61,2% wszystkich zdarzeń, w których interweniowały jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Najczęstsze przyczyny powstania miejscowych zagrożeń to:

- huragany, silne wiatry – 285,
- niezachowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym i wady środków transportu – 210,
- wady środków transportu lub ich nieprawidłowa eksploatacja – 89,
- nietypowe zachowanie się zwierząt – 52,
- wady urządzeń grzewczych lub nieprawidłowa eksploatacja tych urządzeń (innych niż elektryczne) – 34,
- nieprawidłowa eksploatacja bądź wady urządzeń ogrzewczych inne niż elektryczne – 20.

Na terenie miasta Jelenia Góra odnotowano 679 miejscowych zagrożeń, a na terenie powiatu jeleniogórskiego 700 miejscowych zagrożeń.

Rozpatrując miejscowe zagrożenia pod względem udziału poszczególnych rodzajów jednostek ochrony przeciwpożarowej należy stwierdzić, że:

- spośród ogólnej liczby zastępów biorących udział w likwidowaniu skutków miejscowych zagrożeń – 2 615, 66,7% załóg stanowią zastępy z Państwowej Straży Pożarnej (1 735), a pozostałą część z Ochotniczych Straży Pożarnych (880),
- zastępy z jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych należących do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, uczestniczyły w 559 miejscowych zagrożeniach, a pozostałe Ochotnicze Straże Pożarne w 321.

Biorąc pod uwagę liczbę działających jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych można przyjąć, że każda Ochotnicza Straż Pożarna należąca do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego uczestniczyła średnio w 56 miejscowych zagrożeniach w ciągu roku.

W strukturze organizacyjnej Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze funkcjonują dwie Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze oraz Posterunek Państwowej Straży Pożarnej Kowary w ramach JRG nr 1. Uzupełnienie systemu stanowią jednostki ochotniczych straży pożarnych, z czego dziesięć jest włączonych w struktury krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Analizując udział poszczególnych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w działaniach ratowniczych w 2019 roku należy zwrócić uwagę, że ze względu na zróżnicowanie w wyposażeniu w sprzęt oraz mobilność występują dysproporcje w ilości wyjazdów pomiędzy poszczególnymi jednostkami, które nie

należą do KSRG. Generalnie ilość wyjazdów zawiera się w przedziale od kilku do stu kilkudziesięciu w ciągu roku (nie uwzględniając OSP Kowary w związku z funkcjonowaniem Posterunku w Kowarach).

W mieście Jelenia Góra i powiecie jeleniogórskim funkcjonuje 27 Ochotniczych Straży Pożarnych posiadających w swojej strukturze jednostki operacyjno-techniczne. Jednostki ochrony przeciwpożarowej znajdujące się na obszarze chronionym Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze na dzień 31 grudnia 2019 roku dysponowały łącznie 62 pojazdami pożarniczymi przeznaczonymi do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych. Zdecydowaną większość stanowią samochody gaśnicze w liczbie 51, z czego 6 to samochody bez zbiornika na wodę. Pozostałe pojazdy to samochody specjalne, dwa podnośniki hydrauliczne SH-18, dwie drabiny mechaniczne SD-37, dwa kwatermistrzowskie, samochód ze sprężarką do napełniania butli z powietrzem, jeden operacyjny i dwa samochody rozpoznawczo-ratownicze.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze uczestniczy w realizacji projektu w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej: „Wzmocnienie bezpieczeństwa wspólnego pogranicza w rejonie Kotliny Jeleniogórskiej Gór Izerskich i Karkonoszy”. Partnerami w projekcie są: Miasto Jelenia Góra i Powiat Jeleniogórski. W 2019 roku zakończono kolejny etap tego projektu, w ramach którego przeprowadzono liczne szkolenia na terenie Polski i Republiki Czeskiej. Były to między innymi szkolenia dotyczące ratownictwa wodno-nurkowego, chemiczno-ekologicznego jak i gaszenia pożarów wewnętrznych. Do projektu zostały włączone organizowane przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze ćwiczenia z zakresu ratownictwa medycznego pod nazwą „Manewry Ratownicze Jelenia Góra” oraz Międzynarodowy Dzień Strażaka. Przeprowadzono liczne szkolenia teoretyczne, między innymi dla dyspozytorów oraz stworzono dokument określający zasady oraz metodykę postępowania w trakcie wspólnych działań jednostek ochrony przeciwpożarowej z terenu Polski i Czech. Dokument został zintegrowany z planami ratowniczymi podpisanymi na poziomie Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu oraz po stronie czeskiej z krajami graniczącymi z województwem dolnośląskim.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze uczestniczy również w projekcie „Bezpieczne Pogranicze”, którego podmiotem wiodącym ze strony Państwowej Straży Pożarnej jest Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu. W ramach tego projektu zostały przeprowadzone liczne szkolenia z zakresu wszystkich rodzajów ratownictw na terenie Polski i Republiki Czeskiej oraz spotkania grup roboczych i seminariów.

15.4. Ochrona przeciwpowodziowa

W zakresie ochrony przed powodzią Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego zrealizował niżej wymienione przedsięwzięcia.

- W dniach 25 i 26 kwietnia 2019 r. przeprowadzono ćwiczenie zgrywające - jednoszczeblowe - Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego Miasta Jeleniej Góry i Powiatu Jeleniogórskiego pk. „BÓBR 2019”. Celem ćwiczenia było doskonalenie współdziałania służb, inspekcji, straży, innych jednostek organizacyjnych i społecznych organizacji ratowniczych podczas zagrożenia powodziowego oraz prowadzenia ewakuacji mieszkańców. Sprawdzono również funkcjonowanie systemu łączności.
- W ramach projektu pn. „Wzmocnienie bezpieczeństwa wspólnego pogranicza w rejonie Kotliny Jeleniogórskiej, Gór Izerskich i Karkonoszy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020, zrealizowano dostawę i montaż 5 hydrologicznych stacji pomiarowych i stacji bazowej do monitoringu poziomu wody w rzekach i potokach górskich przepływających przez

miasto. Zakłada się, że zakup hydrologicznych stacji pomiarowych (wodowskazów) wraz ze stacją bazową umożliwi szybkie i dokładne uzyskiwanie danych, które stanowią będą podstawę do podejmowania decyzji do dalszych działań z zakresu ochrony ludności/ ostrzeganie, alarmowanie i ewakuacja oraz ułatwią podjęcie skutecznych działań ratowniczych i ochronnych. Na podstawie uzyskanych danych z wodowskazów będzie można przewidzieć rozwój sytuacji powodziowej, a w przypadku możliwości wystąpienia powodzi obejmującej znaczny obszar Karkonoszy, będą podstawą do zwrócenia się o pomoc do czeskich służb ratowniczych. Tylko szybkie i skuteczne działanie pozwoli uchronić mieszkańców przed ewentualną utratą zdrowia lub życia oraz uniknąć strat materialnych.

- W ramach modernizacji systemu łączności alarmowej zrealizowano zakup i montaż przemienników radiowych analogowo-cyfrowych oraz analogowo-cyfrowych radiotelefonów bazowych i radiotelefonu przenośnego typu HYTERA. Zastosowane rozwiązanie systemu łączności zapewnia w pełni poprawne działanie użytkowanych obecnie radiotelefonów oraz niezawodne działanie systemu podczas prowadzonych działań ratowniczych, zwłaszcza zagrożenia powodziowego.
- Zakupiono do magazynu przeciwpowodziowego niezbędny sprzęt potrzebny do prowadzenia akcji przeciwpowodziowych, tj:
 - radiotelefon przenośny cyfrowo – analogowy – 1 szt,
 - akumulatory Hytera – 3 szt.,
 - kaski ratownicze – 10 szt.,
 - latarki ręczne – 6 szt.,
 - latarki czołowe – 10 szt.

16. Współpraca zagraniczna oraz z innymi społecznościami samorządowymi

16.1. Porozumienia międzygminne

- a) Miasto Jelenia Góra zawarło porozumienie w sprawie wspólnej promocji Miast Świnoujście i Jelenia Góra. W dniach 16-18 sierpnia 2019 r., na zaproszenie Miasta Świnoujście, Jelenia Góra po raz kolejny uczestniczyła w dorocznym święcie ludzi morza i żeglarzy - 11. „SAIL” w Świnoujściu, prezentując ofertę turystyczną Miasta i Karkonoszy. Partnerem Miasta, podobnie jak w latach ubiegłych, była Szklarska Poręba, prezentująca zróżnicowaną ofertę turystyczną oraz Uzdrowisko Cieplice, eksponujące swoją bogatą ofertę zabiegów leczniczych i SPA.
- b) W ramach Porozumienia o zarządzaniu Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi Aglomeracji Jeleniogórskiej w 2019 r., w obszarze zadania obsługa ZIT AJ:
- ogłaszano nabory wniosków w trybie konkursowym oraz w trybie pozakonkursowym,
 - przeprowadzono ocenę zgodności ze Strategią ZIT AJ (ocenę strategiczną ZIT AJ),
 - skompletowano załączniki do umów z beneficjentami,
 - pracownicy ZIT AJ przeprowadzili wizytę monitoringową,
 - prowadzono działania promocyjno-informacyjne,
 - pozyskano środki na finansowanie zadań realizowanych przez Wydział Zarządzania ZIT AJ w ramach RPO WD Pomoc Techniczna,
 - na bieżąco realizowano współpracę z instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie ZIT AJ w ramach RPO WD 2014 – 2020, m.in. w zakresie opiniowania harmonogramów naborów, regulaminów KOP etc.,
 - realizowano współpracę z gminami – członkami Porozumienia w sprawie powierzenia Miastu Jelenia Góra zarządzania Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi Aglomeracji Jeleniogórskiej oraz zasad współpracy Stron Porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej - w ramach współpracy odbyły się 4 posiedzenia Komitetu Sterującego ZIT AJ.

Poza podstawowymi zadaniami Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej związanymi z wdrażaniem alokacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 powierzonej na Subregion Jeleniogórski przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Miasto Jelenia Góra, jako lider ZIT AJ, wystąpiło do organów państwowych i samorządowych z interwencjami w kwestiach dotyczących obszarów Aglomeracji Jeleniogórskiej, tj.:

- do Marszałka Województwa Dolnośląskiego przekazane zostało stanowisko samorządów z obszaru Aglomeracji Jeleniogórskiej oraz Aglomeracji Wałbrzyskiej w sprawie braku zgody Zarządu Województwa Dolnośląskiego na wydłużenie terminu realizacji projektów;
- do Prezesa Rady Ministrów RP przekazano prośbę Samorządów Aglomeracji Jeleniogórskiej o podjęcie interwencji w sprawie zamknięcia drogi prowadzącej z okolic Bolkowa do Jeleniej Góry, a dalej do granicy Państwa spowodowanego pracami przy obwodnicy Bolkowa;
- do Dyrektora Oddziału GDDKiA przekazano stanowisko członków Aglomeracji Jeleniogórskiej w sprawie planowanego objazdu dróg krajowych nr 3 i nr 5;
- do Prezesa Rady Ministrów RP przekazano apel, zgodny z opinią Samorządów skupionych wokół Aglomeracji Jeleniogórskiej, o dokonanie ponownej analizy kwestii budowy drogi ekspresowej

łączącej Wrocław i Wałbrzych przez Świdnicę z pominięciem w planach Rady Ministrów regionu jeleniogórskiego;

- do Prezesa Rady Ministrów RP przekazano prośbę o zrewidowanie stanowiska Premiera w sprawie neutralności klimatycznej do 2050 r. przyjętego podczas szczytu Rady Europejskiej;
- do Prezesa Rady Ministrów RP przekazane zostało stanowisko Samorządowców z Aglomeracji Jeleniogórskiej odnośnie rozbudowy infrastruktury drogowej w południowej części województwa dolnośląskiego wraz z wnioskiem o udzielenie informacji, jakie faktycznie środki zostały przeznaczone na rozbudowę drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków – Jelenia Góra oraz co konkretnie oznacza sformułowanie, że „inwestycja ta jest obecnie na etapie przygotowania”.

16.2. Stowarzyszenia JST

Miasto Jelenia Góra jest członkiem następujących stowarzyszeń/organizacji:

- Związek Miast Polskich,
- Związek Powiatów Polskich,
- Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP,
- Stowarzyszenie Euroregion-Nysa.

16.3. Inne formy współdziałania

W grudniu 2017 r. 107 samorządów – gmin i powiatów subregionów wałbrzyskiego i jeleniogórskiego - podpisało we Wleniu Deklarację Sudecką. Sygnatariusze Deklaracji Sudeckiej wyrazili w niej wolę podjęcia wspólnych działań zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców południowej części Dolnego Śląska. Rada Miejska Jeleniej Góry przyjęła 06 marca 2019 r. uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska, zwanej „Strategią Rozwoju Sudety 2030”.

W ramach przyjętego Porozumienia Sudety 2030 podejmowano następujące działania:

- 6 lutego 2019 r. odbyła się oficjalna delegacja samorządowców z subregionów jeleniogórskiego i wałbrzyskiego, wraz z marszałkiem województwa dolnośląskiego, do Brukseli celem rozmów z komisarz ds. rozwoju regionalnego Coriną Cretu, komisarz ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP Elżbietą Bieńkowską oraz posłem do Parlamentu Europejskiego Janem Olbrychtem. Celem spotkań było przedstawienie problemów rozwoju społeczno-gospodarczego Dolnego Śląska ze szczególnym uwzględnieniem podregionów (NUTS 3), wałbrzyskiego i jeleniogórskiego, w kontekście Polityki Spójności w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021 – 2027. Samorządowcy przedstawili diagnozę i perspektywę rozwoju południa Dolnego Śląska. W trakcie dyskusji została poruszona kwestia utrzymania finansowania polityki spójności po 2020 roku. Delegacja samorządowców zaproponowała podczas rozmów przyjęcie rozwiązań, które pozwolą uzyskać większą alokację i korzystniejsze warunki wsparcia dla regionów przejściowych niż to wynika z projektu rozporządzenia ogólnego dla perspektywy 2021-2027.
- 10 kwietnia 2019 r., na wniosek Prezydenta Miasta Jeleniej Góry, wystąpiono w imieniu 107 samorządów, do Ministra Infrastruktury - Pana Andrzeja Adamczyka - z wnioskiem o pilną interwencję w GDDKiA w sprawie podjęcia zdecydowanych i szybkich prac nad zmianą organizacji ruchu na drodze krajowej nr 5, na odcinku od „Węzła Bolków” - skrzyżowanie z drogą S3 - do Bolkowa, w taki sposób, aby w ramach prowadzonych prac przy budowie obwodnicy Bolkowa w jak najmniejszym stopniu utrudniać ruch na tej drodze.
- Prowadzono dialog z ówczesnym Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju oraz Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w sprawie przedstawienia sytuacji w rozwoju obu subregionów, zagrożeń

związanych z niekorzystnymi procesami społecznymi, problemów związanych z wykluczeniem społeczno-gospodarczym, komunikacyjnym.

- Przedstawiano postulaty i propozycje Sygnatariuszy Porozumienia Sudety 2030 w zakresie finansowania dalszego rozwoju subregionów w kolejnej perspektywie w oparciu o fundusze unijne i budżet krajowy.
- Aktywnie uczestniczano w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz konsultacjach przy pracach nad tworzeniem projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030; wnoszono propozycje rozwiązań w celu włączenia subregionów w zasięg przyszłego programu krajowego 2020+, wspierającego obszary zmarginalizowane i słabiej rozwinięte.
- Przedstawiano postulaty w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci dróg krajowych, wojewódzkich oraz dalszej modernizacji linii kolejowych na południu Dolnego Śląska.
- Przedstawiano inicjatywę Sudety 2030 i wspólnych działań Sygnatariuszy w ramach konferencji, spotkań samorządowych.
- Uczestniczano w pracach i spotkaniach Związku Miast Polskich.
- Promowano inicjatywę Sudety 2030 wśród radnych, posłów na Sejm i mieszkańców południa Dolnego Śląska oraz opiniotwórczych gremiów.
- Przedstawiano postulaty i stanowiska Sygnatariuszy Porozumienia Sudety 2030 w relacji z Wojewodą i Zarządem Województwa Dolnośląskiego.

16.4. Współpraca międzynarodowa

Miasto Jelenia Góra współpracuje z 13 miastami partnerskimi (Bautzen - Niemcy, Cervia - Włochy, Erftstadt - Niemcy, Randers - Dania, Siewierodoneck - Ukraina, Tequila - Meksyk, Tyler - Stany Zjednoczone, Valkeakoski - Finlandia, Władimir - Rosja, Jablonec nad Nisou - Czechy, Heidelberg - Niemcy, Changzhou - Chiny, Boxberg - Niemcy). Najdłużej współpracującym miastem partnerskim Jeleniej Góry jest Cervia, z którą partnerstwo trwa nieprzerwanie od 1976 roku. Najkrócej współpracę Jelenia Góra prowadzi z miastem partnerskim Changzhou, bo od 2011 r.

W 2019 r. w ramach współpracy międzynarodowej prowadzono, między innymi, następujące działania:

- podpisano list intencyjny o współpracy między Jelenią Górą a Równem (Ukraina) oraz Huangshan (Chiny);
- przygotowano klomb kwiatowy w Cervi (Włochy) przez uczniów Zespołu Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej w Jeleniej Górze w związku z świętem kwiatów obchodzonym w Cervi pn. "Maggio in Fiore";
- przyjęto delegacje z: Tarnopola (Ukraina), Changzhou (Chiny), Huangshan (Chiny), Równego (Ukraina), Bautzen (Niemcy), Jablonec nad Nisou (Czechy);
- wzięto udział w obchodach z okazji 50-lecia nadania praw miejskich Erftstadt (Niemcy);
- zorganizowano wyjazd oficjalnych delegacji do Tarnopola (Ukraina), Jablonca nad Nisou (Czechy), Cervi (Włochy), Erftstadt (Niemcy), Równego (Ukraina), i Władymira (Rosja);
- wzięto udział w targach "Euroregion Tour" w Jabloncu nad Nisou.

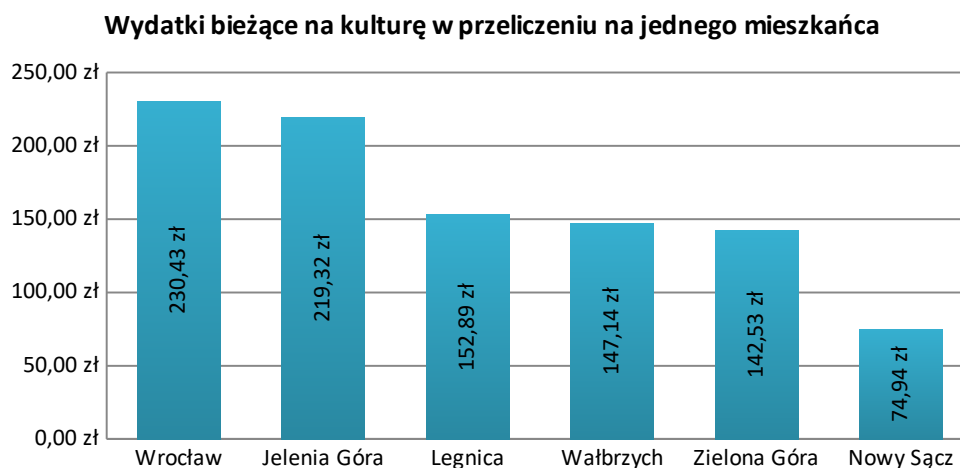
17. Kultura, sport i turystyka

17.1. Działalność instytucji kultury

W sferze kultury Jelenia Góra jest miastem pod wieloma względami unikalnym, na co miały wpływ przeróżne zdarzenia, ale przede wszystkim aktywność twórców i chłonność mieszkańców oraz turystów. Dodatkowo reformy administracyjne, w wyniku których powstało tu w ćwierćwieczu 1975 – 1999 wiele instytucji i wydarzeń o charakterze wojewódzkim przyspieszyły i utrwaliły korzystne, wartościowe zmiany.

Dziś potencjał kulturalny Miasta w obszarze bazy to 10 własnych instytucji kultury, a także dwie wojewódzkie, dla których Jelenia Góra jest trwałą siedzibą. W gronie 99 największych polskich miast Jelenia Góra zajmuje czołowe miejsce pod względem procentowego udziału planowanych wydatków bieżących w kulturze, a kwota przeznaczana na kulturę w przeliczeniu na jednego mieszkańca należy od lat do najwyższych w Polsce (przykładowe dane GUS za 2018 rok).

Wykres nr 14. Wydatki bieżące na kulturę w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Oprócz bieżącej działalności oraz zajęć stałych dla mieszkańców Jelenia Góra oferuje bogaty program festiwali o randze międzynarodowej, tj. „Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych”, „Krokus Jazz Festiwal”, „Art & Glass Festiwal”, Festiwal „Silesia Sonans”, Międzynarodowy Festiwal Teatrów i Kultury Awangardowej „PESTKA” oraz Międzynarodowy Festiwal Filmowy „ZOOM-ZBLIŻENIA”. Szczegółowy opis dwóch ostatnich festiwali, będących przykładem wysokiej rangi miasta na kulturalnej mapie Polski i polsko-czesko-niemieckiego pogranicza, znajduje się poniżej. Pozostałe wydarzenia zostały opisane tylko skrótowo i statystycznie – by przybliżyć różnorodność i zakres działań miasta w zakresie kultury.

Ponadto mieszkańcom i gościom miasto oferuje możliwość uczestnictwa w „Jeleniogórskich Spotkaniach Teatralnych”, „Wiosnie Cieplickiej”, „Wrześniu Jeleniogórskim” oraz przeglądzie teatrów dziecięcych „TEATRRRAŁKI” i szeregu innych imprez.

W mieście Jelenia Góra w 2019 r. funkcjonowały:

centra i domy kultury:

- 1) Jeleniogórskie Centrum Kultury,
- 2) Osiedlowy Dom Kultury,
- 3) Miejski Dom Kultury „Muflon”,

- 4) Przysiań Twórcza - Cieplickie Centrum Kultury,

muzea:

- 5) Muzeum Przyrodnicze,
6) Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”,

teatry:

- 7) Teatr im. C. K. Norwida,
8) Zdrojowy Teatr Animacji,

ponadto:

- 9) Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej „Książnica Karkonoska”,
10) Biuro Wystaw Artystycznych,

dla których organizatorem jest Miasto Jelenia Góra

oraz dwie instytucje kultury, dla których organizatorem jest Województwo Dolnośląskie:

- 11) Muzeum Karkonoskie,
12) Filharmonia Dolnośląska.

Działania miejskich instytucji kultury w liczbach:

W 2019 roku na kulturę Miasto przeznaczyło łącznie kwotę: 17 956 330 zł, w tym:

- dotacja podmiotowa - 15.508.582 zł,
- dotacje celowe na wydarzenia kulturalne - 1.218.755 zł,
- dotacje celowe na inwestycje - 58.560 zł,
- pozostałe usługi w zakresie upowszechniania - 488.343 zł,
- ochrona zabytków - 555.000 zł,
- konkursy NGO + budżet obywatelski - 127.000 zł.

Miejskie jednostki kultury na swoją działalność statutową pozyskały także dotacje ze środków zewnętrznych w łącznej kwocie: 2 068 405,00 zł.

W 2019 r. w domach i centrach kultury zorganizowano 639 wydarzeń, w których wzięło udział ok. 140 000 osób:

- seanse filmowe - 44
- wystawy - 44
- festiwale, przeglądy artystyczne - 11
- koncerty - 48
- prelekcje, spotkania, wykłady - 66
- imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne - 13
- konkursy - 8
- pokazy teatralne - 60
- interdyscyplinarne - 71
- warsztaty - 234
- inne - 40

W domach i centrach kultury funkcjonuje:

14 grup artystycznych zrzeszających 160 osób:

- teatralne - 5
- muzyczno- instrumentalne - 3
- wokalne i chóry - 5
- folklorystyczne - 1

145 kół, sekcji, klubów zrzeszających 2.391 osób.:

- plastyczne/techniczne - 42
- taneczne - 28
- muzyczne - 11
- informatyczne - 7
- fotograficzne i filmowe - 3
- teatralne - 2
- turystyczne i sportowo-rekreacyjne - 4
- seniora - 2
- inne - 46

8 kursów języków obcych i nauki gry na instrumentach, w których uczestniczyły 103 osoby.

Teatr im. C. K. Norwida:

1. zrealizował 4 premiery:
 - „Co widział kamerdyner” Joe Orton, reżyseria Marek Siudym,
 - „Łotrycy” Agnieszka Osiecka, reżyseria Piotr - Bogusław Jędrzejczak,
 - „Dzień Walentego” Iwan Wyrypajew, reżyseria Łukasz Witt-Michałowski,
 - „Damy i Huzary” Aleksander Fredro, reżyseria Tomasz Grochoczyński,
2. zaprezentował 117 spektakli będących w repertuarze teatru, które obejrzało ponad 26 tys. osób.

W 2019 r. po dwuletnim okresie modernizacji i rewitalizacji zakończono projekt „Przebudowa zabytkowego budynku Teatru im. C. K. Norwida w Jeleniej Górze”, dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020.

Obiekt Teatru powstał jako Dom Sztuki i Stowarzyszeń w pierwszych latach XX w., w apogeum popularności secesji z inicjatywy mieszkańców miasta, którzy podjęli ją w 1901 r. i złożyli się na jego budowę. Ówczesna działalność teatralna była w tym budynku jedną z naczelných. Już w 1904 r. na scenie wystawiono pierwszy spektakl. W tym gmachu odbyła się też pierwsza polska premiera teatralna na Dolnym Śląsku, kiedy to 23 sierpnia 1945 r. wystawiono w Jeleniej Górze „Zemstę” Fredry. Również sztuką A. Fredry zainaugurowano działalność Teatru po rewitalizacji – 28 września 2019 r. spektaklem „Damy i Huzary” otwarto nowy rozdział działalności artystycznej placówki.

Zdrojowy Teatr Animacji:

- Zrealizował 4 premiery:
 - „Kot w butach” Jan Brzechwa, reżyseria Bogdan Nauka,
 - „Królewna z drewna” autor i reżyser Waldemar Wolański,
 - „Kto się boi Pani Eś” Marta Guśniowska, reżyseria Laura Słabińska,
 - „Hemar z homarem. Szlagiery przedwojennego kabaretu” reżyseria Bogdan Nauka.
- Zaprezentował 209 spektakli będących w repertuarze oraz koncertów, które obejrzało prawie 28 tys. osób.

Biuro Wystaw Artystycznych:

1. Liczba zwiedzających to niemal 12 tys. osób
2. Zorganizowano w Galerii 13 wystaw.
3. Ponadto BWA było realizatorem 195 imprez (odczyty, prelekcje, spotkania, seans filmowy, przedstawienie, konkurs, performance, warsztaty i lekcje) z udziałem 5 800 osób.
4. BWA w 2019 roku zrealizowało projekt „Komiks w Paryżu” – czyli organizacja stoiska polskiego na największych targach komiksu w Paryżu z udziałem 22 artystów z Polski.

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”

1. Liczba zwiedzających w 2019 roku to około 14 tys. osób.
2. Zorganizowano 15 wystaw i 37 imprez (odczyty, prelekcje, spotkania, seans filmowy, koncerty, konkurs, lekcje muzealne) z udziałem 1 300 osób.
3. Ponadto Muzeum zorganizowało stałą wystawę „Gerhart Hauptmann i Polacy 1945-46” poprzedzoną wywiadami dziennikarskimi i zebraniem materiałów.

Muzeum Przyrodnicze:

1. Liczba zwiedzających to 39 tys. osób.
2. Zorganizowano 21 wystaw i 116 imprez (odczyty, prelekcje, spotkania, koncerty, konkurs, wystawy plenerowe, lekcje muzealne) z udziałem 12 tys. osób.

Książnica Karkonoska:

1. Ma zarejestrowanych 10 725 czytelników, którzy skorzystali ze zbiorów Książnicy Karkonoskiej, to jest 248.536 książek, czasopism i zbiorów specjalnych.
2. Zorganizowano 190 imprez z udziałem 8 880 czytelników, m. in. Narodowe Czytanie - Bruno Schulz "Mój ojciec wstępuje do strażaków".
3. do zbiorów Książnicy zakupiono 9 870 woluminów o wartości 190 567 zł.

Oprócz ciekawych zabytków i przepięknych krajobrazów Jelenia Góra posiada bogatą ofertę imprez kulturalnych, adresowanych do szerokiego grona odbiorców. Poniżej skrótowy opis ważniejszych imprez i wydarzeń organizowanych w roku 2019:

Międzynarodowy Festiwal Filmowy ZOOM-ZBLIŻENIA

Międzynarodowy Festiwal Filmowy ZOOM – ZBLIŻENIA odbył się w 2019r. po raz 22. To prawdziwe święto kina, festiwal o międzynarodowej randze.

Mieszkańcy i przybyli goście mieli możliwość uczestniczyć w 15 projekcjach specjalnych, wśród których nie zabrakło pokazów przedpremierowych (*Kafarnaum*, *Ułaskawienie*, *Wilkołak*, *Girl*, *Koncert na dwoje*, *Szczęśliwy Lazzaro*, *Córka trenera*). Jelenią Górę odwiedziło wiele gwiazd - na spotkaniach z publicznością stawili się Jan Jakub Kolski, Agnieszka Smoczyńska, Robert Więckiewicz, Danuta Stenka, Łukasz Grzegorzek i Karolina Bruchnicka oraz Krzysztof Pulkowski i Tomasz Drozdowicz. W jury konkursu fabularnego zasiedli znani aktorzy, m.in. Krzysztof Majchrzak i Kuba Czekaj, natomiast szefem jurorów konkursu filmów dokumentalnych był Paweł Łoziński. Festiwalową galę uświetnił koncert Adama Bałdycha i Krzysztofa Dysa.

Najważniejszymi gośćmi festiwalu byli jednak młodzi i niezależni twórcy, prezentujący swoje filmy w konkursach filmów: fabularnych, dokumentalnych i animowanych.

Nagrodę w konkursie filmów fabularnych otrzymał Jakub Piątek za opowiadający o wspólnie spędzonej nocy w Internecie film *Users*, wyróżnienie przypadło natomiast Iwo Kondeferowi, reżyserowi znakomitego, porażającego wręcz dojrzałością i przenikliwością spojrzenia filmu *Też coś dla ciebie mam*.

Warto przytoczyć słowa znanego dziennikarza Łukasza Maciejewskiego: *To szczególnie festiwal. Jest o nim głośno wśród twórców kina niezależnego, ma wyrobioną dobrą markę. To święto kina niezależnego. Co do wyjątkowości jeleniogórskiego ZOOM – ZBLIŻENIA wątpliwości nie miała również Międzynarodowa Unia Filmu Niezależnego (UNICA), która na ręce Sylwii Motyl, dyrektorki festiwalu, złożyła złoty medal uznania za działalność na rzecz kina niezależnego.*

Do edycji 2019 zgłoszono ponad 3 tys. filmów.

- KONKURS FILMU FABULARNEGO: Najlepszy film: *USERS* – Jakub Piątek (PL), Wyróżnienie: *TEŻ COŚ DLA CIEBIE MAM* – Iwo Kondefefer (PL), *MAGIC ALPS* – Andrea Brusa, Marco Scotuzzi (ITA).
- KONKURS FILMU DOKUMENTALNEGO: Najlepszy film: *BORN IN GAMBIA* – Natxo Leuza Fernandez (ESP), Nagroda specjalna jury: *WNĘTRZE LWA* – Karol Lindholm (PL).
- KONKURS FILMU ANIMOWANEGO: Najlepszy film: *GUAXUMA* – Nara Normande (BRA/FRA), Wyróżnienia: *SELFIES* – Claudius Gentinetta (CHE), *NIE MASZ DYSTANSU* – Karina Paciorkowska (PL).

XI edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatrów i Kultury Awangardowej PESTKA

Pod hasłem *Teatr? Sprawdzam!* w dniach 30.04. – 05.05.2019 odbyła się XI edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatrów i Kultury Awangardowej PESTKA.

Cztery spektakle mistrzowskie, osiem konkursowych, jeden w wykonaniu gospodarzy - grupy STA - ART, pięć koncertów, Lekcje Czytania z Tygodnikiem Powszechnym, wernisaże, panele dyskusyjne - wszystkie wydarzenia odbyły się przy pełnej frekwencji w salach Jeleniogórskiego Centrum Kultury i Teatru im. C. K. Norwida. Widzowie mieli możliwość obejrzeć m.in.:

1. *Krótkie wywiady z paskudnymi ludźmi* w reżyserii Aleksandry Popławskiej (Akademia Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu) na podstawie prozy Davida Fostera Wallece'a.
2. Eksperymentalny spektakl *Come True* w reżyserii Michała Stankiewicza.
3. *Pozory* - Teatr Czevo, reż. Jura Dziwakou – Duszewskij, w głównej roli Joanna Troc. Tzw. *teatr mastaka* – „teatr artysty”, eksperymentalny rodzaj sztuki teatralnej, w której to aktor, podążając za serią luźnych skojarzeń, kreuje widowisko na scenie.
4. *Nothing for 60 min* – reż. Matthias Erian, w głównej roli Howool Baek. Artyści z Berlina przedstawili niezwykle połączenie tańca i video. Całkowicie zasłużona Kryształowa Pestka Dziennikarzy.
5. *Niyar* w reżyserii i wykonaniu Maayan lungman. *Niyar* to kolejny już w ostatnich latach dowód na to, że warto stworzyć specjalną nagrodę dla spektakli lalkowych.

Kryształową Pestkę dla najlepszego spektaklu otrzymał Teatr Polski w Podziemiu z Wrocławia za *Aleję Narodową* Jaroslava Rudiša w reżyserii Katarzyny Dudzic-Grabińskiej i wykonaniu Dariusza Maja. Twórcy z Teatru Polskiego w Podziemiu postanowili wystawić diagnozę otaczającej nas rzeczywistości posługując się tekstem Rudiša. Dzięki temu spojrzeli głębiej, niżli tylko w otchłań naszego polskiego piekiełka. Problem coraz częściej obecnego w naszej rzeczywistości *rzymskiego pozdrowienia* podejmowali również twórcy innych spektakli - co jest zarówno znaczące, jak i głęboko niepokojące - wrocławianie przedstawili go jednak najdojrzałej. To szerokie spojrzenie i uniwersalny wydźwięk monodramu docenili również obecni na PESTCE goście z Niemiec, w tym juror, drezdeńczyk Tim Schreiber.

Nagrodę publiczności otrzymała *Burza* Williama Shakespeare'a w reżyserii Pawła Passiniego (neTTTheatre - Teatr w Sieci Powiązań, Lublin). Obok Mariusza Bonaszewskiego czy Beaty Passini wystąpił jeleniogórzanin, aktor Teatru Odnalezioneo Jakub Mieszala.

Krokus Jazz Festiwal

Międzynarodowy festiwal jazzowy odbywający się corocznie w Jeleniej Górze przy współpracy z Jeleniogórskim Centrum Kultury i Miastem Bautzen w Niemczech. Pomysłodawcą i wieloletnim współorganizatorem Festiwalu był Tadeusz „Erroll” Kosiński, pianista, legenda polskiego jazzu, jeden z założycieli pierwszego Ośrodka Jazzowego na Śląsku (1955r.). Tradycyjnie festiwalowi towarzyszy konkurs o statuetkę Złotego Krokusa dla młodych zespołów przyjeżdżających licznie z całej Europy. W Jeleniogórskim Centrum Kultury oraz w Teatrze Zamkowym Burgtheater Bautzen odbywają się w ramach Festiwalu Koncerty Gwiazd, Koncerty Laureatów konkursu, *jam sessions* oraz "Honky-Tonk" z udziałem takich osobistości jazzowych jak: Henryk Miśkiewicz, Robert Kubiszyn, Marek Napiórkowski, Andrzej Jagodziński, Jarosław Śmietana, Urszula Dudziak, Aga Zaryan, Zbigniew Namysłowski, Marcin Wasilewski, Leszek Możdżer, Krzysztof Ścierański, Walk Away, Hanna Banaszak, Brian Melvin, Randy Brecker czy Antoine Roney, Gary Guthman, Adam Bałdych, Lars Danielsson.

W roku 2019 odbyła się 18. edycja tego Festiwalu. Jej gwiazdami byli: James Carter Organ Trio, Wojciech Mazolewski Quintet, Hailey Tuck Band.

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych

W lipcu jeleniogórski Plac Ratuszowy na chwilę zamienia się w scenę dla przybywających do miasta grup artystycznych. Aktorów nie ogranicza przestrzeń sali teatralnej, a nietypowa sceneria i rozmach, z jakim przygotowane są przedstawienia dostarczają niesamowitych wrażeń. W 2019 roku odbyła się 37. edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Ulicznych, podczas której zaprezentowano 13 spektakli teatrów z Polski, Rosji, Finlandii, Ukrainy i Izraela - udział około 10 400 osób.

Wrzesień Jeleniogórski

61. Wrzesień Jeleniogórski 2019 z udziałem SARSY i Włodka Pawlika. W jesiennej scenerii odbył się cykl imprez kulturalnych i rekreacyjnych - koncerty muzyczne, pokazy artystyczne, wystawy, kiermasze czy działania adresowane do dzieci i rodzin. Udział około 7 tys. osób.

Festiwal „Silesia Sonans”

Na szczególną uwagę zasługuje Festiwal „Silesia Sonans”. Dzieła sławnych kompozytorów w wykonaniu wybitnych artystów polskich i zagranicznych rozbrzmiewają w niezwykłym wnętrzu jeleniogórskiego Kościoła Łaski. W ramach 22. edycji festiwalu w 2019, prócz 8 dni koncertowych, został zrealizowany projekt „Polsko-Niemieckie Forum Muzyczne” oraz młodzieżowe, polsko-niemieckie warsztaty orkiestrowe (udział około 940 osób).

Jarmark Staroci i Osobliwości

Na kilka wrześniowych dni odżywają handlowe tradycje miasta. Jarmark jest jedną z największych tego typu imprez w Polsce, na którą przybywają kolekcjonerzy z całej Europy. Można tu kupić stare meble i sprzęty użytkowe, kolekcje numizmatów, książki, bibeloty i tysiące innych rzeczy.

Art & Glass Festiwal

Ogień w karkonoskich piecach szklarskich zapłonął już w zamierzonych czasach średniowiecza. Organizatorzy poprzez pokazy rzemieślnicze, warsztaty, prezentacje artystów i inne ciekawe formy przybliżają szerszej publiczności ciągle żywe tradycje wytopu szkła. Edycja 2019 to m. in. koncert Kasi Kowalskiej oraz projekt „Alternatywa bez granic - warsztaty i prezentacje” czyli: polsko-czeskie warsztaty włókiennicze i ceramiczne (udział około 8 tys. osób).

Wiosna Cieplicka

W ramach projektu odbywają się liczne imprezy kulturalne i rekreacyjne adresowane do kuracjuszy, turystów oraz mieszkańców miasta. W bogatym programie znaleźć można między innymi koncerty

muzyczne, przedstawienia teatralne i kabaretowe, wystawy. W 2019 roku podczas Inauguracji 46. Wiosny Cieplickiej odbył się koncert zespołu ENEJ - wzięło w nim udział około 2 tys. osób.

Święto Ulicy 1 Maja

Po kilkunastu latach przerwy Jelenia Góra wróciła do organizacji Święta Ulicy 1 Maja. W ramach jego obchodów odbyły się liczne atrakcje dla dzieci i dorosłych - 5 koncertów zespołów z Czech i Polski, upamiętniających wejście obu krajów do Unii Europejskiej:

- OLD STARS DIXI (Czechy),
- MYTHOS (Polska), SEMILSKA 12-stka (Czechy),
- CAMERATA PRO (Polska),
- Cimbálová muzika Dušana Kotlára (Czechy),
- koncert „Muzyczne podróże po Europie” w wykonaniu Jacka Wójcickiego oraz aktorów Teatru im. Juliusza Słowackiego z Krakowa.

Ponadto na zlecenie lub przy współudziale Miasta odbyły się następujące imprezy, wydarzenia i projekty:

- Sylwester pod Ratuszem, koncert Trzy Korony, Sumptuastic, NANA.
- Święto Studentów - Wielkie Jeleniogórskie Juwenalia.
- JGJ - Jeleniogórskie Gwiazdy Jazzu z udziałem Marka Napiórkowskiego, Artura Lesickiego i Sławka Uniatowskiego.
- IV Międzynarodowy Festiwal Sztuki Choreograficznej „Silesia Dance” z udziałem około 650 dzieci z Ukrainy (okręg Iwanofrankiowski, Iwano-Frankiowsk [Stanisławów]) oraz z Polski.
- Koncerty promenadowe 10 koncertów w muszli koncertowej w Parku Zdrojowym (około 3 tys. widzów).
- Letnie Kino Plenerowe na Placu Ratuszowym, dwa weekendy, cztery filmy (udział około 1 200 osób).
- 19. Dziecięco-młodzieżowe konfrontacje teatralne „TEATRRRAŁKI” czyli konkurs, przegląd teatralny, warsztaty, dyskusje, animacje dla uczestników, wystawa plakatów (udział około 350 uczestników z Polski i Czech oraz 500 widzów).
- Projekt „Gra w sztukę” czyli warsztaty i prezentacje, performance i spotkania na temat technologii VR, gier, designu, ilustracji (udział około 1 000 osób).
- Projekt „Energea” czyli wystawa „Sudek, Funke, Drtikol”, plener artystyczny, wycieczka (udział około 2 220 osób).
- II Festiwal Obrzędów - Miłość czyli warsztaty zielarskie, wystawa, teatr zmysłów i uczta obrzędowa - udział około 435 osób.
- Projekt „30 ro(c)ku bez opony, 30 ro(c)k bez kurtyny” to wystawy, warsztaty, koncerty młodzieżowe - udział około 3 400 osób.
- Projekt „Dobry projekt - warsztaty polskiego designu” czyli warsztaty, panele dyskusyjne, wystawy - udział około 1 140 osób.
- Koncert The Postman Beatlesi z okazji 31. Święta Matki - udział około 600 osób.
- Fajfy Cieplickie czyli 11 wieczorków tanecznych w Parku Norweskim - udział około 1 140 osób.
- Tango dwie edycje warsztatów tanga argentyńskiego.
- Skok w blok - zajęcia cyrkowo-teatralne na podwórkach osiedli jeleniogórskich, interdyscyplinarne warsztaty „TU żyjemy” ekologiczno-artystyczne.
- Świąteczny koncert polsko-niemiecki „Swingin’ Santa” (udział około 4 tys. osób).
- Projekt „Rzemiosła Ducha Gór” czyli Jarmark Bożonarodzeniowy (udział około 10 tys. osób).
- Koncert kolęd w Parafii Prawosławnej.
- Rajd ARADO widowisko batalistyczne.
- Gala Nowin Jeleniogórskich z Anną Jurksztowicz.

- **Country pod Śnieżką** z udziałem Andrzeja Grabowskiego.
- **Zaczarowane Świąta** - koncert z zespołem PECTUS i CLEO.
- Wystawa „**Wokół Jeleniogórskiego Ratusza**” w Muzeum Karkonoskim.

17.2. Dotacje przekazane z budżetu Miasta w 2019 roku na renowację zabytków

Tabela nr 49. Zestawienie dotacji na renowację zabytków

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Dotacja przyznana przez Miasto Jelenia Góra w zł
1.	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Jana III Sobieskiego 18, 58-500 Jelenia Góra	<i>Odnowienie i docieplenie elewacji oraz remont pokrycia dachowego – I etap</i>	45 000
2.	DKBK Proporties Sp. z o.o., ul. Jana Kilińskiego 3, 58-500 Jelenia Góra	<i>Przebudowa i rozbudowa budynku przy ul. Jana Kilińskiego 3 – izolacje i odgrzybianie ścian piwnic i murów fundamentowych</i>	30 000
3.	Oddział PTTK "Sudety Zachodnie", ul. 1 Maja 86, 58-500 Jelenia Góra	<i>Zamek Chojnik (XIV w.) - ratownicze prace budowlano-konserwatorskie korony murów palladium - IV etap</i>	60 000
4.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wojciecha, ul. Stanisława Moniuszki 12, 58-506 Jelenia Góra	<i>Jelenia Góra, kościół św. Wojciecha (XVI w.), kontynuacja prac we wnętrzu (XVIII w.) kontynuacja prac konserwatorskich przy emporze i słupie podtrzymującym strop</i>	20 000
5.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Marcina, ul. Cieplicka 219, 58-570 Jelenia Góra	<i>III etap kompleksowej konserwacji i restauracji empor wraz z kolumnami i obrazami w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Jeleniej Górze - Sobieszowie - empora lewej strony nawy</i>	30 000
6.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jana Chrzyciela, ul. Cieplicka 9, 58-560 Jelenia Góra	<i>Kontynuacja prac przy ołtarzu głównym III etap - zwieńczenie i gloria</i>	55 000
7.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Erazma i Pankracego, Plac Kościelny 1-2, 58-500 Jelenia Góra	<i>Jelenia Góra, Bazylika Mniejsza (XII w.): Konserwacja czterech barokowych płyt epitafijnych wmurowanych w elewację dawnego kościoła parafialnego</i>	70 000
8.	Karkonoskie Stowarzyszenie Edukacyjne u Erazma i Pankracego, ul. Mikołaja Kopernika 1, 58-500 Jelenia Góra	<i>Kontynuacja robót etapu 1. - Remont elewacji z wykonaniem kolorystyki budynku dawnego Kolegium Jezuickiego przy ul. Kopernika 1</i>	90 000
9.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego ul. 1 Maja 45 58-500 Jelenia Góra	<i>Założenie systemu przeciwpożarowego w Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Jeleniej Górze</i>	6 000
10.	Politechnika Wrocławska ul. Wybrzeże Wyspiańskiego 27, 50-370 Wrocław,	<i>Modernizacja i konserwacja portierni, holu głównego i wejściowego oraz klatki schodowej wschodniej w Pałacu Schaffgotschów w Jeleniej Górze</i>	100 000
11.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Jana Chrzyciela ul. Cieplicka 9, 58-560 Jelenia Góra	<i>Badania konserwatorskie w ramach trwających prac renowacyjnych w obrębie prezbiterium kościoła</i>	9 000
12.	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Pocztowej 6 ul. Pocztowa 6 58-500 Jelenia Góra	<i>Prace konserwatorskie, zabezpieczające wraz z estetyką zabytku przy ul. Pocztowej 6</i>	40 000
		RAZEM:	555 000

Źródło: Urząd Miasta Jelenia Góra

17.3. Sport

17.3.1. Infrastruktura sportowa

W 2019 roku realizowano następujące inwestycje, w zakresie infrastruktury rekreacyjno-sportowej, w tym dla sportów ekstremalnych. Do najważniejszych należą:

- Trasy rowerowe MTB "Pasma Rowerowe Olbrzymy", uroczyście otwarte z udziałem Mai Włoszczowskiej, powstałe w ramach projektu pn. „Blżej przyrody, chroniąc przyrodę - budowa zrównoważonych tras rowerowych MTB w Karkonoszach”, w ramach RPO WD 2014-2020 o całkowitej wartości 4 473 572 zł. W ramach partnerskiego projektu realizowanego przez Miasto Jelenia Góra (25,7% tras), Gminę Piechowice (27,4% tras) i Gminę Podgórzyn (46,9% tras) powstały trasy rowerowe MTB, tzw. single track, o łącznej długości 68,92 km i zróżnicowanym stopniu trudności. Zamontowano kładki i mosty oraz wykonano przepusty. Na terenie miasta Jelenia Góra, gminy Podgórzyn i gminy miejskiej Piechowice zamontowano po 2 sztuki tablic informacyjno-pamiątkowych. Dzięki współpracy pomiędzy Miastem Jelenia Góra a Gminą Piechowice w 2019 roku zawarto wspólną umowę w sprawie zarządzania trasami, które powierzono firmie Arkadiusz Perin AREK BIKE CAMP. Zarządca w ramach promocji trasy przeprowadził profesjonalne szkolenie dla miłośników kolarstwa MTB.
- W ramach realizacji zadania pn. "Modernizacja boiska piłkarskiego wraz z zapleczem sportowym dla dzieci w Parku Norweskim" na boisku zamontowano wiaty dla zawodników rezerwowych oraz postawiono dwie trybuny dla kibiców. Łączna wartość zadania to około 48 tys. zł.
- Kosztem blisko 70 tys. zł poczyniono dalsze nakłady w celu modernizacji boiska przy ul. Kaczawskiej w Maciejowej. Oprócz poprawy stanu płyty boiska zamontowano piłkochwyty za bramkami, zakupiono wiaty dla zawodników rezerwowych, kontenery szatniowe oraz traktorek do koszenia.
- Bardzo ważną inwestycją w infrastrukturę sportową Miasta było boisko ze sztuczną murawą przy ul. Złotniczej. W ramach inwestycji wartej ok. 2,7 miliona złotych rozebrano stare trybuny, wykonano płytę boiska bocznego z nawierzchnią ze sztucznej trawy najwyższej klasy, wykonano ogrodzenie z bramami wjazdowymi i piłkochwyty. Oprócz tego przeprowadzono także inne prace modernizacyjne na terenie parku, m.in. wykonano sektor dla kibiców gości wraz z klatką (wybudowanie placu sektora oraz schodów terenowych wyjścia, ogrodzenie sektora kibiców gości wraz z montażem bramy wejściowej w betonowym ogrodzeniu stanowiącym oddzielenie od przesmyku pomiędzy ul. Powstańców Śląskich a ul. Wincentego Pola). Odnowiono bramy wjazdowe i fragmenty ogrodzenia terenu od ul. Powstańców Śląskich, a także ułożono chodniki, wyrównano teren oraz poprowadzono drogi wewnętrzne. Boisko otrzymało certyfikat FIFA Quality PRO. Certyfikat FIFA Quality PRO jest najwyższym certyfikatem wydawanym przez FIFA dla pełnowymiarowych boisk z traw syntetycznych. Zastąpił on w 2015 roku certyfikat FIFA Two Stars. Zmianie uległo nie tylko nazewnictwo, ale także wprowadzono bardziej rygorystyczne wymagania, które pozwalają na wyselekcjonowanie tylko najlepszych boisk. Każde boisko aspirujące do uzyskania certyfikatu FIFA musi zostać przebadane pod kątem wielu rygorystycznych parametrów, które pozwalają na określenie jakości użytkowych i technicznych boiska. Również materiały użyte do budowy boiska, podlegają badaniom laboratoryjnym celem weryfikacji parametrów. Na dzień sporządzenia Raportu o stanie gminy, jedynie 6 w Polsce, a 240 na całym świecie boisk, posiadało Certyfikat FIFA Quality PRO.

Spółka Termy Cieplickie w 2019 roku prowadziła znaczące prace w infrastrukturze sportowej, dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych przeprowadzono termomodernizację hali sportowej

w kompleksie Park Sportowy Złotnicza. Dzięki tej inwestycji koszty utrzymania obiektu zmniejszą się, a dzięki nowemu oświetleniu zwiększy się jakość prowadzonych treningów oraz meczów. W tej chwili baza Parku Sportowego Złotnicza, dzięki nowoczesnemu zapleczu hotelowemu pozwala na organizację wysokiej rangi imprez i meczów na hali sportowej, boisku ze sztuczną trawą oraz stadionie z pełną infrastrukturą lekkoatletyczną.

- W 2019 roku zakończył się projekt związany z modernizacją obiektu sportowego przy ulicy Lubańskiej w Jeleniej Górze. Obiekt zarządzany przez Międzyszkolny Ośrodek Sportu w Jeleniej Górze służy do rozgrywek, zarówno młodzieżowych, jak i seniorskich. Projekt został dofinansowany ze środków Unii Europejskiej. W trakcie przeprowadzonego remontu obydwa budynki zaplecza sportowego zostały zastąpione nowymi wraz z obiektem magazynowym. W wyniku zrealizowanej inwestycji, znacznie poprawił się komfort korzystania z płyty głównej boiska, której nawierzchnia trawiasta przeszła gruntowną renowację. Zainstalowano również oświetlenie boiska oraz skateparku.
- Zakończono również ważną inwestycję dla Jagniątkowa. Projekt skierowano do realizacji na początku 2019 roku. Kosztem nieco ponad 850 tys. zł wybudowano boisko sportowe, wielofunkcyjne o nawierzchni ze sztucznej trawy, z kortem tenisowym oraz możliwością gry w koszykówkę i piłkę ręczną. Obiekt jest oświetlony, ma utwardzony dojazd i elementy małej architektury. Przebudowano też mur oporowy, który zabezpiecza ulicę Michałowską, a jednocześnie jest ścianką do nauki gry w tenisa.
- Dzięki wsparciu finansowemu Miasta Klub Sportowy Orlik doposażył boisko sportowe przy ulicy Michała K. Ogińskiego w dwa kontenery szatniowe. Dzięki inwestycji na boisku będą mogły odbywać się rozgrywki ligowe drużyn młodzieżowych, a treningi mogą odbywać się w komfortowych warunkach.
- W 2019 roku Miasto Jelenia Góra promowało swoją nową infrastrukturę rowerową w ogólnopolskich mediach. Na początku lipca między innymi na obiekcie Pumptrack oraz na trasach rowerowych MTB „Pasma Rowerowe Olbrzymy” gościła ekipa TVP 3, która realizowała w naszym mieście jeden z odcinków programu „Ruszaj z nami”. We wrześniu „Pasma Rowerowe Olbrzymy” było promowane w programach stacji TVN takich jak: „Szkło Kontaktowe” i „Dzień Dobry TVN”.

Ilustracja: Remont boiska sportowego przy ul. Złotniczej – Parku Sportowego Złotnicza

Fot. Urząd Miasta Jelenia Góra

Ilustracja: Certyfikat "FIFA Quality Pro" dla Parku Sportowego Złotnicza w Jeleniej Górze

FIELD CERTIFICATE

Park Sportowy Złotnicza w Jeleniej Górze

FIFA is pleased to confirm that
Desso iDNA X 60-13,5 SBR FQPRO

by

FieldTurf Inc.

has been installed at

Park Sportowy Złotnicza w Jeleniej Górze - Jelenia Góra (Poland)

From **26.08.2019** to **25.08.2020** this installation has been certified according
to the **"FIFA QUALITY PROGRAMME FOR FOOTBALL TURF – FIFA QUALITY PRO"**.

Field No. **1003631**

Re-Test Number: **0 | Test manual 2015**
Zurich, 29.08.2019

Gianni Infantino
FIFA President

FIFA.com/footballturf

17.3.2. Imprezy i wydarzenia sportowe

W Jeleniej Górze w ramach promocji zdrowego stylu życia w 2019 roku przeprowadzono następujące imprezy sportowe:

- 7 kwietnia 2019 r. odbył się VII Półmaraton Jeleniogórski oraz Jeleniogórska Dziesiątka. Biegi uliczne rozgrywane na terenie Jeleniej Góry przyciągnęły na start wielu zawodników. Dystans półmaratonu cisył się, jak zwykle, dużym zainteresowaniem, co przełożyło się na start blisko 1 000 uczestników. Organizatorem imprezy we współpracy z Miastem jest Grabek Promotion Sp. z o.o.
- W dniach 28-29 września 2019 r. w jeleniogórskiej hali przy ul. Złotniczej 450 par z siedemnastu krajów wystąpiło w 54. Międzynarodowym Turnieju Tańca „Karkonosze Open 2019”.

To najstarsza tego typu impreza w Polsce i jedna z najstarszych w Europie. Zawody zostały zorganizowane przez UKTS „Karkonosze” i były współfinansowane przez Miasto Jelenia Góra.

- W dniach 1-2 czerwca 2019 r. Jelenia Góra stała się rowerową stolicą Polski, a to za sprawą imprezy Jelenia Góra Trophy - Maja Włoszczowska MTB Race. Ta stojąca na światowym poziomie impreza, to wyścig rowerowy rozgrywany w kilku kategoriach wiekowych, od amatorów po czołówkę światowego kolarstwa górskiego, na trasie w okolicach m.in. Pałacu Paulinum i obszarze Rudaw Janowickich. Po raz pierwszy w ramach weekendu odbył się wyścig kategorii UCI Marathon Series i był to jedyny wyścig tej kategorii w Polsce. W ramach kolarskiego święta odbyła się także 19. Parada Rowerów, która przyciągnęła na start blisko 1 200 miłośników rowerów.
- 10 listopada 2019 r. z Placu Ratuszowego w Jeleniej Górze wystartowała szósta edycja Biegu Niepodległości. Atestowana przez PZLA trasa na Plac Piastowski w Cieplicach-Zdroju miała dystans 10 km, przy czym część biegaczy wybrała krótszy dystans 5 km – Memoriał Piotra Szmidla. Do udziału w zawodach zgłosiło się prawie 700 osób. Baza biegu oraz jego meta znajdowała się w Cieplicach.
- 25 maja 2019 roku w hali sportowej przy ulicy Złotniczej w Jeleniej Górze odbyła się gala boksu zawodowego Tymex Boxing Night. Ozdobą gali transmitowanej na żywo w telewizji Polsat Sport była walka o tytuł Mistrzyni Świata WBO pomiędzy Ewą Brodnicką a Meksykanką Janeth Perez. Szanse występu na gali otrzymali również jeleniogórscy pięściarze Kamil Bodzioch oraz Oskar Wierzejski.
- Stadion przy ulicy Złotniczej w Jeleniej Górze był w 2019 roku areną zmagania lekkoatletów na najwyższym poziomie. Pierwszą ważną imprezą były Mistrzostwa Dolnego Śląska w lekkiej atletyce w kategoriach wiekowych U18 i U20, które odbyły się 25 maja. Impreza ta była świetnym sprawdzianem dla infrastruktury stadionu przed największym wydarzeniem, które było planowane na wakacje. 1 sierpnia odbył się Finał Ekstraklasy Ligi Lekkoatletycznej PZLA. W rywalizacji wzięło udział 7 najlepszych drużyn w Polsce, a zwycięstwo zanotował AZS-AWF Warszawa. Kibice licznie zgromadzeni na stadionie, ale również telewizywnie dzięki transmisji na żywo w TVP Sport mogli zobaczyć na starcie wielu bardzo znanych zawodników jak np. Paulina Guba, Michał Haratyk, Karolina Kołczek czy Damian Czykier.

17.3.3. Dotacje

Na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w mieście Jelenia Góra w 2019 roku wydatkowano kwotę 1 126 788,26 zł.

W ramach art. 19a ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie przyznano dotację dla 7 podmiotów.

Z przekazanych środków finansowych zostały pokryte koszty szkolenia dzieci, młodzieży, osób niepełnosprawnych oraz organizacji imprez sportowych. W ramach szkolenia dotowano między innymi: uczestnictwo w zawodach sportowych, wynagrodzenie kadry instruktorskiej i kadry szkoleniowej, organizację imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie miasta Jelenia Góra, opłaty sędziowskie, wynajem sal sportowych oraz zakupy sprzętu sportowego, niezbędnego w pracy szkoleniowej.

W 2019 roku na zasadach przewidzianych w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie współfinansowano organizację następujących zadań publicznych realizowanych w formie imprez sportowych:

Tabela nr 50. Zadania publiczne realizowane w formie imprez sportowych współfinansowane na zasadach przewidzianych w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie

L.p.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania /zł/
1	Akademia Piłkarska "MOS Karkonosze" Jelenia Góra	Organizacja turnieju Mini Mistrzostwa Świata II - Jelenia Góra 2019	4000,00
2	Dolnośląski Związek Narciarski	Mistrzostw Polski Seniorów w Biegach na Nartorolkach	3500,00
3	Jeleniogórski Klub "Oyama"	Otwarty Puchar Makroregionu Zachodniego w Kata i Kumite Juniorów i Seniorów OYAMA PFK	5500,00
4	Karkonoski Klub Sportowy "Jelenia Góra"	Jeleniogórska bitwa bramkarska	1500,00
5	Karkonoskie Stowarzyszenie Cyklistów	X Jubileuszowy Puchar Piastów Śląskich w kolarstwie przełajowym	1500,00
6	Karkonoskie Stowarzyszenie Cyklistów	XXII Ogólnopolskie Kryterium Uliczne o Puchar Karkonoszy z okazji Wiosny Cieplickiej	2000,00
7	Klub Sportowy "Chojnik" Jelenia Góra	Organizacja Turnieju Wiosna Cieplicka GPDS	1500,00
8	Klub Sportowy "Chojnik" Jelenia Góra	Organizacja Turnieju "Wrzesień Jeleniogórski" Grand Prix Dolnego Śląska	2500,00
9	Klub Sportowy JUST SWIM Jelenia Góra	Karkonoski Puchar Sprintu	5000,00
10	Klub Sportowy Wielosekcyjny „Spartakus” Jelenia Góra	Spartanmania 2019 - turniej koszykówki dziewcząt o Puchar Prezydenta Miasta Jelenia Góra	2000,00
11	Klub Szachowy "Jelonka"	VIII Mistrzostwa Jeleniej Góry Przedszkolaków i dzieci do lat 8 w szachach na rok 2019	1200,00
12	Liga Obrony Kraju	Kross Strzelecki	1500,00
13	Miejski Klub Sportowy "Karkonosze" Jelenia Góra	XII edycja Turnieju Mikołajkowego "Karkonosze z Mikołajem 2019" o Puchar Prezydenta Miasta	4000,00
14	Międzyszkolny Klub Lekkoatletyczny "12" Jelenia Góra	Organizacja 41. Edycji Międzynarodowego Wielomeczu Młodzików oraz mityng Września Jeleniogórskiego juniorów w Lekkiej Atletyce	2000,00
15	Międzyszkolny Klub Sportowy "Karkonosze" - Sporty Zimowe Jelenia Góra	Otwarte Mistrzostwa Jeleniej Góry w biegu na nartach	1500,00
16	Młodzieżowy Klub Sportowy "Jedenastka"	XIX Zawody Pływackie i Duathlonu o Puchar Prezydenta Miasta Jeleniej Góry	2500,00
17	Młodzieżowy Klub Sportowy "Paulinum"	Mistrzostwa Dolnego Śląska, XXIV Puchar Paulinum w biegach na orientację	1500,00
18	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "ORLE"	Jelenia Góra Biega 2019 - cykl imprez biegowych	5000,00
19	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "ORLE"	Jeleniogórska Amatorska Liga Petanki 2019 - edycja V	1000,00
20	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "Karkonosze"	Jeleniogórska Liga Piłki Siatkowej Amatorów 2019 - I runda, II runda, faza play-off	1500,00
21	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "Zabobrze"	Niesportowiec też sportowiec - bule dla dzieci	1000,00
22	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "Zabobrze"	III Mistrzostwa Jeleniej Góry w siatkówce plażowej	1500,00
23	Uczniowski Klub Sportowy "Kopernikus"	Międzyszkolne Zawody w Kolarstwie Górskim GÓRAL 2019	1200,00
24	Dolnośląski Związek Narciarski	Otwarte Mistrzostwa Jeleniej Góry w Narciarstwie Biegowym, Memoriał Jana Mądrego	1301,00

25	ZHP Chorągiew Dolnośląska	Bądź sprawny jak harcerz	2000,00
26	Międzyszkolny Klub Sportowy "Karkonosze" - Sporty Zimowe Jelenia Góra	Otwarte Mistrzostwa Jeleniej Góry w Biegach na nartorolkach i hulajnodze	2500,00
27	Karkonoski Klub Sportowy "Jelenia Góra"	Cykl turniejów piłki nożnej "Gramy dla Mamy - Gramy dla Taty"	1987,26
28	Fundacja Szczyt za Szczytem	Chojnik Karkonoski Festiwal Biegowy	2000,00
RAZEM			64.188,26

Na podstawie Uchwały nr 19/IV/2010 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 grudnia 2010 roku, w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Miasta Jelenia Góra w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, w trakcie roku ogłoszono 3 nabory wniosków na realizację zadań w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w mieście Jelenia Góra. W wyniku naborów zawarto łącznie 13 umów ze stowarzyszeniami, na które wydatkowano łącznie 1 503 140,06 zł, co oznacza wzrost wydatków na kluby ligowe o blisko 25 % w stosunku do roku 2018. Wydatkowanie środków na zespoły ligowe w 2019 roku przedstawiało się następująco:

- Klub Sportowy Sudety Jelenia Góra Stowarzyszenie – 398 500 zł,
- Klub Piłki Ręcznej Jelenia Góra – 330 000 zł,
- Miejski Klub Sportowy Karkonosze Jelenia Góra (sekcja piłki nożnej) – 265 000 zł,
- Miejski Klub Sportowy Karkonosze Jelenia Góra (sekcja piłki ręcznej) – 200 000 zł,
- Klub Sportowy Orlik – 117 000 zł,
- Międzyszkolny Klub Sportowy Międzyszkolnego Ośrodka Sportu „Karkonosze” Jelenia Góra – 100 000 zł,
- Klub Sportowy Wichoś – 76 640,06 zł,
- Klub Sportowy PUB-GOL – 8 000 zł,
- Klub Sportowy Maciejowa – 8 000 zł.

W 2019 roku zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu realizowało 47 stowarzyszeń, działających w różnych dyscyplinach sportu co przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 51. Zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania/zakres współpracy
1.	Aeroklub Jeleniogórski	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcjach: paralotniarskiej, szybowcowej, spadochronowej
2.	Akademia Piłkarska "MOS Karkonosze" Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w dyscyplinie piłka nożna
3.	Akademia Piłkarska "Chojnik	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w dyscyplinie piłka nożna
4.	Bokserki Klub Sportowy RED FIGHTERS Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży sekcji boksu
5.	Berserkers Team Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży z zakresu sztuk walki
6.	Dolnośląski Związek Narciarski	sporty zimowe

7.	Fundacja CUD	sporty walki
8.	Fundacja Szczyt za szczytem	biegi uliczne
9.	Integracyjny Klub Sportowy „Jelenia Góra”	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w siatkówce
10.	Jeleniogórski Klub „Oyama	szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie oyama karate i muay thai
11.	Jeleniogórski Klub „Shidokan Karate	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji Shidokan karate
12.	Jeleniogórski Klub Masters	tenis ziemny
13.	Jeleniogórskie Centrum Sportów Walki	szkolenie dzieci i młodzieży w zapasach – styl klasyczny
14.	Jeleniogórski Klub Sportowo-Rehabilitacyjny	Szkolenie osób niepełnosprawnych
15.	Karkonoski Klub Sportowy „Polonia”	szkolenie dzieci i młodzieży w sekcji strzeleckiej
16.	Karkonoski Klub Kajakowy	szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie kajakarstwa górskiego
17.	Karkonoski Klub Karate Shinkyokushinkai	szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie karate
18.	Karkonoski Klub Sportowy „Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w dyscyplinie piłka nożna
19.	Karkonoskie Stowarzyszenie Cyklistów	kolarstwo
20.	Klub Brydżowy	brydż sportowy
21.	Klub Sportowy Energy Team Jelenia Góra	szkolenie sportowe w zakresie paintball/speedball
22.	Klub Sportowy „Chojnik” Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji badmintonu
23.	Klub Sportowy JUST SWIM Jelenia Góra	szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania
24.	Klub Sportowy Orlik”; 58-500 Jelenia Góra	szkolenie dzieci i młodzieży w dyscyplinie piłka nożna dziewcząt i kobiet
25.	Klub Sportowy "Pub-Gol"	szkolenie dzieci i młodzieży w dyscyplinie piłka nożna
26.	Klub Sportowy Wielosekcyjny „Spartakus” Jelenia Góra	szkolenie dzieci i młodzieży w sekcji koszykówki dziewcząt
27.	Klub Sportowy „Sudety” Jelenia Góra	szkolenie dzieci i młodzieży w sekcji koszykówki chłopców
28.	Klub Sportowy „Wichoś”	szkolenie dzieci i młodzieży w sekcji koszykówki dziewcząt
29.	Klub Szachowy "Jelonka"	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji szachów

30.	Klub Tenisa Stołowego Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji tenisa stołowego
31.	Klub Tenisowy „Jelenia Góra”	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji tenisa ziemnego
32.	Liga Obrony Kraju Jeleniogórski Zarząd Rejonowy	strzelectwo
33.	Miejski Klub Sportowy „Bobry” Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji łucznictwa
34.	Miejski Klub Sportowy „Karkonosze” Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w dyscyplinie sportowej piłka nożna
35.	Międzyszkolny Klub Lekkoatletyczny 12	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w zakresie lekkiej atletyki
36.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Karkonosze” - Sporty Zimowe	organizacja szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w czterech sekcjach sportów zimowych
37.	Międzyszkolny Klub Sportowy Międzyszkolnego Ośrodka Sportu „Karkonosze” Jelenia Góra	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w piłce koszykowej dziewcząt
38.	Młodzieżowy Klub Sportowy „Jedenastka”	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w pływaniu i kolarstwie
39.	Młodzieżowy Klub Sportowy „Paulinum”	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji biegów na orientację
40.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "Karkonosze"	piłka siatkowa
41.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "ORLE"	biegi, petanka
42.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "Zabobrze" przy JSM	Bule, siatkówka plażowa
43.	Stowarzyszenie Jeleniogórski Okręg Ju-JITSU	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji ju-jitsu
44.	Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy „Śniadek”	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji piłka ręczna
45.	Szkołą Narciarską i Sudeckim Klubem Sportowym „Aesculap”	szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w sekcji narciarstwa
46.	Uczniowskim Klubem Sportowym „Kopernikus”	szkolenie dzieci i młodzieży w kolarstwie górskim
47.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedenastka”	szkolenie dzieci i młodzieży w judo

Wszystkie organizacje pozarządowe oraz chętne osoby fizyczne mogą nieodpłatnie korzystać z miejskiej infrastruktury sportowej (hale sportowe, sale i stadiony). Tego typu udostępnianie wiąże się z ponoszeniem przez Miasto dużych nakładów finansowych, związanych m. in. z kosztami energii elektrycznej, ogrzewania, sprzątania i nadzoru.

17.3.4. Stypendia i nagrody sportowe

Na stypendia i nagrody dla sportowców za wybitne osiągnięcia w 2019 roku przeznaczono kwotę 390 802,07 zł. Stypendia otrzymywało ponad 80 sportowców.

Stypendia sportowe za wybitne osiągnięcia sportowe w 2019 roku, za medale zdobyte podczas Mistrzostw Polski, otrzymali zawodnicy ośmiu jeleniogórskich klubów: Międzyszkolnego Klubu Sportowego Karkonosze „Sporty Zimowe”, Jeleniogórskiego Klubu „Oyama”, Młodzieżowego Klubu Sportowego „Paulinum”, Klubu Sportowego „Chojnik”, Jeleniogórskiego Klubu „Shidokan Karate”, Berserkers „Team” Jelenia Góra, Klubu Szachowego „Jelonka” oraz Jeleniogórskiego Klubu Sportowo-Rehabilitacyjnego.

Jeleniogórcy Sportowcy w 2019 roku mogli pochwalić się wieloma sukcesami, zarówno w kraju, jak i za granicą. Wśród największych osiągnięć na arenie międzynarodowej należy wymienić:

- złoty medal w pchnięciu kulą oraz brązowy medal w rzucie oszczepem Lucyny Kornobys – zawodniczki Międzyszkolnego Klubu Lekkoatletycznego „12”, zdobyte podczas Mistrzostw Świata Osób Niepełnosprawnych w Lekkiej Atletyce w Dubaju. Zawodniczka w obu konkurencjach ustanowiła rekord świata w swojej kategorii niepełnosprawności;
- złote medale zawodników Jeleniogórskiego Centrum Sportów Walki - Mirosława Wieczorkiewicza oraz Edwarda Masełko, zdobyte podczas Mistrzostw Świata Weteranów w zapasach;
- brązowy medal Zofii Tuły zawodniczki Karkonoskiego Klubu Kajakowego, wywalczony podczas Mistrzostw Świata we Freestyle Kajakowym. W pierwszej dziesiątce tych zawodów znalazł się również Tomasz Czaplicki.
- 11 medali zdobytych przez zawodników Jeleniogórskiego Klubu „Shidokan Karate” podczas Mistrzostw Świata WFMC w Niemczech. Malak Shibli (dwa brązowe medale), Patryk Kobiałka (srebrny medal), Kacper Szajkowski (srebrny medal), Jan Majos (srebrny medal), Krzysztof Schulc (srebrny medal), Krzysztof Franczak (złoty medal), Kacper Stemplewski (brązowy medal), Jakub Kosmacz (brązowy medal), Andrzej Szajkowski (srebrny medal) oraz Wiktor Pęczek (brązowy medal).
- złoty medal Martyny Starczewskiej, zawodniczki Karkonoskiego Klubu Karate Shinkyokushinkai - zdobyty podczas Mistrzostw Europy w karate.
- złoty medal jeleniogórzanki Nataszy Perygi, zdobyty podczas Mistrzostw Europy w hip hopie solo.

17.4. Turystyka

Stale rozwijające się miasto Jelenia Góra staje się niezwykle atrakcyjne dla miłośników turystyki i aktywnego wypoczynku. Okolica sprzyja nie tylko długim spacerom i pieszym wędrówkom, ale też uprawianiu różnych form kolarstwa (od rekreacyjnego po wyczynowe i ekstremalne), kajakarstwa, wspinaczki górskiej oraz sportów lotniczych.

17.4.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W 2019 r. w ramach zorganizowanego przez Miasto Jelenia Góra otwartego konkursu ofert w zakresie turystyki i krajoznawstwa oraz „małego grantu” odbyło się wiele wydarzeń popularyzujących walory i atrakcje turystyczne oraz dziedzictwo kulturowe Jeleniej Góry. Podmiotami, które otrzymały wsparcie były:

- Oddział PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze, który zorganizował konferencję krajoznawczą: „Nauczyciele regionu jeleniogórskiego – jako inicjatorzy turystyki szkolnej – Jubileusz 60 lat Koła Nauczycielskiego PTTK nr 30”, a także „49. Ogólnopolski Rajd na Raty” i „XIV Ogólnopolski Rajd Geologiczny Młodzieży Szkolnej”;
- Dolnośląska Organizacja Turystyczna na organizację 9 spacerów w ramach projektu „Poznaj Jelenią Górę – zwiedzanie miasta z przewodnikiem”, w którym udział wzięło około 500 osób;
- Polski Związek Niewidomych w ramach projektu „Znane i mniej znane zakątki Jeleniej Góry” zorganizował jednodniową wycieczkę turystyczno-integracyjną po zakątkach Jeleniej Góry dla osób niewidomych lub słabo widzących;
- Chorągiew Dolnośląska Związku Harcerstwa Polskiego zorganizowała grę miejską „Azymut Jelenia Góra”, w której udział wzięło ponad 150 dzieci, młodzieży i dorosłych. Gra odbywała się w rejonie zamku Chojnik oraz Wzgórza Bolesława Krzywoustego. Uczestnicy poznali historię wieży na Wzgórzu Krzywoustego oraz okolice Zamku Chojnik wraz z legendą o Kunegundzie.
- Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Jeleniej Górze zorganizowało „XIX Międzynarodowy Rajd Kolarski Powiatów i Miast Partnerskich Jelenia Góra – Jabłonec nad Nisou - Bautzen - Razem w Unii Europejskiej”.

17.4.2. Działania promocyjne i informacyjne oferty turystycznej Kotliny Jeleniogórskiej

Główne działania promocyjne i informacyjne oferty turystycznej Kotliny Jeleniogórskiej zrealizowane w 2019 roku:

- dodruk wydawnictwa pn. „Jelenia Góra aktywnie - Informator” w polskiej wersji językowej, nakład 10 tys. egzemplarzy,
- dodruk wydawnictwa pn. „Jelenia Góra aktywnie - Informator” w niemieckiej wersji językowej, nakład 10 tys. egzemplarzy,
- publikacja promocyjna „Kompas Górski – Lato 2019” i „Kompas Górski Jesień 2019” w Nowinach Jeleniogórskich, nakład 30 tys. egzemplarzy.
- Karkonoska Informacja Turystyczna wydała 20 tys. mapek turystycznych Dużym i Małym Traktem Śródmiejskim.

Bardzo ważnym elementem promocji oferty turystycznej Kotliny Jeleniogórskiej były wywiady w ramach cyklu informacji o promocji turystyki w regionie, udzielone w środkach masowego przekazu przez pracownika Karkonoskiej Informacji Turystycznej oraz materiały telewizyjne, które dotyczyły m.in.:

- wywiadu dla TV STRIMEO w miesiącu czerwcu 2019 roku, dotyczącego połączeń kolejowych z Karkonoszami. W materiale prasowym promowano także darmowe Spacer po Jeleniej Górze,
- wywiadu dla Radia WAWA udzielonego w miesiącu czerwcu, w którym promowano darmowe Spacer po Jeleniej Górze,
- nieodpłatnych spacerów po Jeleniej Górze w ramach inicjatywy pn. „Poznaj Jelenią Górę – zwiedzanie miasta z przewodnikiem”, w których uczestniczyła TV STRIMEO,

- wizyty studyjnej dziennikarzy z Czech w ramach spaceru po Jeleniej Górze, który odbył się w miesiącu czerwcu,
- wywiadu dla Radia KSON (Karkonoskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych) udzielonego w miesiącu lipcu, na temat: co warto zwiedzić w Jeleniej Górze i jakie wydarzenia oferuje miasto,
- kolejnego wywiadu w miesiącu lipcu dla Radia WAWA, dotyczącego ruchu turystycznego w okresie wakacyjnym w naszym regionie.

W listopadzie 2019 roku pracownik Karkonoskiej Informacji Turystycznej w ramach projektu „Podróże międzypokoleniowe” oprowadził po Jeleniej Górze dużą grupę seniorów.

Prowadzona przez Karkonoską Informację Turystyczną promocja obejmowała nie tylko atrakcje w regionie, ale także promocję ogólnopolskich projektów, np. „Polska zobacz więcej- weekend za pół ceny”, zainicjowaną przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, a stanowiącą raj dla turystów. Informacje o podmiotach biorących udział w akcji zamieszczano na portalu społecznościowym FB-Karkonoskiej Informacji Turystycznej oraz w Informatorze weekendowym. Wśród podmiotów biorących udział w akcji były nie tylko obiekty noclegowe ale także Termy Cieplickie i atrakcje turystyczne.

Wśród imprez turystycznych, w których uczestniczyło Miasto lub na które przekazało materiały promocyjne należy wymienić:

- 20 Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie w Cieplicach, w których uczestniczyła Karkonoska Informacja Turystyczna, wystawiając jak co roku stoisko z materiałami promocyjnymi Jeleniej Góry,
- targi Reismesse Dresden w Dreźnie. Materiały z Jeleniej Góry prezentowały Górskie Resorty,
- Międzynarodowe Targi Turystyki i Czasu Wolnego we Wrocławiu, na których Miasto promowane było przez Dolnośląską Organizację Turystyczną,
- ITB Berlin w Berlinie, na które przekazano materiały promocyjne Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej,
- Euroregion Tour w Jabloncu nad Nisou, Miasto Jelenia Góra miało stoisko promocyjne razem z Powiatem Jeleniogórskim,
- targi Piknik nad Odrą. 28 Targi Turystyczne Market Tour w Szczecinie,
- targi turystyczne Sail w Świnoujściu,
- Międzynarodowe Targi Turystyczne World Travel Show,
- targi Winobranie 2019 w Zielonej Górze.

Publikowanie informacji o wydarzeniach miejskich odbywało się na portalu Facebook, w Infokiosku Dolnośląskiej Informacji Turystycznej i Polskiej Organizacji Turystycznej oraz na portalach: www.atrakcjedzieciece.pl, visitkarkonosze.com i dolnyslask.travel.

Karkonoska Informacja Turystyczna przekazywała informacje branżowe dot. m.in. komunikatów z kalendarium imprez na bieżący weekend punktom informacji turystycznych oraz obiektom turystycznym z regionu (IT Wrocław - Lotnisko, ZOO i Dworzec Główny, Zgorzelec, Bolesławiec, Kowary, Szklarska Poręba, Karpacz Świdnica, CIT Stara Kopalnia Wąłbrzych, Pałac na Wodzie w Stanisławowie, Pałac Bukowiec, Pałac w Łomnicy).

Wydział Kultury i Turystyki, a później Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta, prowadził stały kolportaż materiałów promocyjnych, które przekazywane były m.in. do: Karkonoskiej Informacji Turystycznej, Trendy Travel – Cieplice, CAFE Turystyczna przy Wieży Zamkowej, PTTK „Sudety Zachodnie”, Uzdrowiska Cieplice Sp. z o. o. Grupa PGU, Jeleniogórskiego Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej - Książnica Karkonoska, Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej, Centrum Informacji Turystycznej w Świnoujściu, Polsko-Niemieckiej Informacji Turystycznej w Zielonej Górze,

Transgranicznego Centrum Turystyki Aktywnej w Sobieszowie, Spółki Termy Cieplickie (aquapark i Park Sportowy Złotnicza) oraz do obiektów noclegowych na terenie miasta i powiatu.

Promocja oferty turystycznej i kulturalnej odbywała się poprzez e-mailing oraz portale internetowe: portal Przystanek Dolny Śląsk, portal Jelonka, POT, Nowiny Jeleniogórskie, www.jeleniagora.pl, newsletter DOT, [Facebook.com/MiastoJeleniaGora](https://www.facebook.com/MiastoJeleniaGora).

Miasto Jelenia Góra prowadziło zintegrowany, regionalny system informacji i promocji całego powiatu jeleniogórskiego na podstawie porozumień partnerskich z Powiatem Jeleniogórskim, Stowarzyszeniem Dolnośląska Organizacja Turystyczna i innymi instytucjami turystycznymi. Promocja odbywała się między innymi na targach międzynarodowych oraz w trakcie kluczowych imprez krajowych, na których ustawiano stoisko z materiałami promocyjnymi miasta. Wśród najważniejszych należy wymienić:

- targi „Reismesse Dresden” w Dreźnie, w ramach współpracy z Góorskimi Resortami,
- „Międzynarodowe Targi Turystyki i Czasu Wolnego” we Wrocławiu, w ramach porozumienia z Dolnośląską Organizacją Turystyczną,
- „ITB Berlin” w Berlinie, w ramach porozumienia z Dolnośląską Organizacją Turystyczną,
- „Euroregion Tour” w Jabloncu nad Nisou, w ramach porozumienia z Powiatem Jeleniogórskim,

Pozostałe działania podejmowane w 2019 roku w celu wzmocnienia funkcji turystycznej i rekreacyjnej miasta:

- otwarcie tras rowerowych MTB „Pasma Rowerowe Olbrzymy”,
- II etap znakowania szlaku, tzw. „Pętli Cieplickiej”,
- znakowanie poziome Małego i Dużego Jeleniogórskiego Traktu Śródmiejskiego,
- utworzenie mobilnej aplikacji z grą miejską „Jeleniogórskie Questy”,
- wykonanie strony internetowej z wirtualnym spacerem po obiektach: Muzeum Miejskie „Dom G. Hauptmanna”, Jeleniogórskie Centrum Kultury, „Książnica Karkonoska”, Muzeum Przyrodnicze oraz Teatr Zdrojowy.
- udostępnienie budynku Ratusza Miejskiego dla grup zwiedzających z przewodnikiem.
- wykonanie tablicy „Świątynia Apollina” z opisem przedstawiającym historię świątyni oraz grafiką tej atrakcji, a także wykonanie i zamontowanie dwóch tablic kierunkowych w Borowym Jarze. Najpopularniejszą formą turystyki na terenie Borowego Jaru jest turystyka piesza i rowerowa po specjalnie wyznaczonych szlakach turystycznych. W ramach prac porządkowych prowadzonych w Borowym Jarze odsłonięto i oczyszczono naturalne punkty widokowe Trafalgar i Sośnik. Oba miejsca oznaczone są kierunkowskazami z dojściem do nich i zabezpieczone ochronnymi barierkami. Prace porządkowe prowadzono także w miejscu otwartym i niezalesionym, pełniącym funkcję punktu widokowego - Złoty Widok, a także na ścieżkach spacerowych dawnego Helikonu (Ścieżka Nimf, Ścieżka Poetów – Miłości). Każda ścieżka ma swoje przeznaczenie i jest prowadzona w taki sposób, aby można było z niej podziwiać przyrodę Borowego Jaru i panoramę Karkonoszy.
- Miasto Jelenia Góra prowadziło kampanię promocyjną i informacyjną szlaków turystycznych na terenie Borowego Jaru wspólnie z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych, oddziałem w Jeleniej Górze. Dzięki współpracy z tym podmiotem został wydany folder pn.: „Borowy Jar Park Krajobrazowy Doliny Bobru”. Promocja tras do orientacji terenowej oznaczona tablicami i punktami odbywała się także na stronie internetowej najdziewlesie.pl.
- Utworzenie „Jeleniogórskiego Szlaku Jelonka”. W założeniu figury „jelonków” mają być umieszczane przy atrakcjach turystycznych oraz innych ważnych miejscach, dla uczczenia istotnych wydarzeń. Projekty figur, odlewanych z brązu, tworzą uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół Rzemiosł Artystycznych, którzy przygotowują także gipsową formę. We wrześniu 2019

roku „jelonek” stanął przy jeleniogórskiej filii Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (ul. Nowowiejska 3), dla uczczenia 50-lecia placówki. Do urzędu zgłaszają się też przedsiębiorcy, którzy chcieliby mieć „jelonka” przed swoją firmą czy spółką (chcą finansować koszty tego działania), a także zarządy spółek komunalnych oraz uczelnie wyższe, zainteresowane włączeniem się w inicjatywę JSJ.

Efektom przedłużenia Porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Jelenia Góra a Dolnośląską Organizacją Turystyczną na kolejny 2019 rok była organizacja wizyt studyjnych dziennikarzy oraz przedsiębiorców z całego świata. Większość wizyt realizowana była w ramach realizacji projektu „Wspólne Dziedzictwo”, finansowanego z programu UE Interreg Republika Czeska-Polska. Łącznie w 19 organizowanych przez DOT wizytach studyjnych po dolnym śląsku udział wzięło prawie 1500 gości z kraju i z zagranicy (w tym dziennikarze oraz pracownicy biur podróży z Japonii, Korei Południowej, Niemiec, Holandii, Belgii, USA, Litwy, Ukrainy, Rosji, Węgier, Czech oraz Chin).

W trakcie 7 wizyt studyjnych wśród odwiedzonych przez gości miejsc znalazło się Miasto Jelenia Góra. Orowadzanie po zaplanowanych miejscach prowadziła Dolnośląska Organizacja Turystyczna oraz Karkonoska Informacja Turystyczna w Jeleniej Górze. W wizytach, w których odwiedzane było Miasto Jelenia Góra uczestniczyli m.in. dziennikarze z Węgier, Touroperatorzy z Rosji, Blogerzy z Chin, dziennikarze z Polski i Czech, dziennikarze TV z Czech, Ukrainy i Niemiec. W wyniku wyżej wymienionych wizyt nawiązano kontakty z biurami podróży zainteresowanymi wprowadzeniem Dolnego Śląska do programów swoich wyjazdów.

Natomiast dzięki odwiedzinom przedstawicieli mediów, do końca 2019 roku, po zorganizowanych wizytach studyjnych ukazały się:

- 3 audycje radiowe w tym: Deutschland Rundfunk, Radio Blanik z Czech
- 5 programów telewizyjnych w tym: TV EDA z Rosji, kanał 1+1 oraz TV Inter z Ukrainy, NPO2 z Holandii, publiczna ČT z Czech;
- 21 artykułów prasowych w tym m.in.: Saechsische Zeitung, Fraenkische Zeitung, Panorama z Niemiec, Grande z Belgii, Society World z Holandii, Dalia z Litwy
- 17 artykułów w mediach elektronicznych, w tym m.in. We Are Traveller oraz Nature Scanner z Holandii, Reise Stories z Niemiec, 15 min z Litwy;
- około 120 relacji i wpisów w mediach społecznościowych.

Ponadto w 2019 roku Karkonoska Informacja Turystyczna w ramach swoich działań statutowych współpracowała z placówkami oświatowymi, m. in. w zakresie umożliwienia odbycia praktyk/staży w punkcie informacji i przekazywania materiałów promocyjnych na różne wydarzenia o charakterze edukacyjnym. Karkonoska Informacja Turystyczna gościła również młodzież z lokalnych szkół średnich oraz studentów uczelni wyższych. Wizyty miały na celu zapoznanie młodzieży z pracą w informacji turystycznej oraz z jej bogatą ofertą informacyjną.

W 2019 roku, w celu utrzymania zintegrowanego, regionalnego systemu informacji turystycznej, w oparciu o Porozumienie Nr 1/T/2019, zawarte w dniu 10 stycznia 2019 roku pomiędzy Miastem Jelenia Góra a Stowarzyszeniem Dolnośląska Organizacja Turystyczna, nadal funkcjonowała przy Placu Ratuszowym 6/7 Karkonoska Informacja Turystyczna. W ramach działalności statutowej prowadziła kompleksową obsługę klientów korzystających z usług informacji turystycznej, opracowywała i przetwarzała oferty turystyczne dla zorganizowanych grup turystycznych, współpracowała z gestorami bazy noclegowej, gastronomii oraz biur podróży. Utrzymywała kontakty i współpracowała z informacjami turystycznymi w regionie oraz Karkonoskim Parkiem Narodowym, Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych oraz Fundacją Doliny Pałaców i Ogrodów. Co tydzień wydawano także Informator weekendowy o wydarzeniach w Jeleniej Górze i Regionie.

W ramach działalności statutowej Karkonoska Informacja Turystyczna przekazywała także informacje branżowe m. in. komunikaty z kalendarium imprez na bieżący weekend punktom informacji

turystycznych oraz obiektom turystycznym z regionu (IT Wrocław - Lotnisko, ZOO i Dworzec Główny, Zgorzelec, Bolesławiec, Kowary, Szklarska Poręba, Karpacz Świdnica, CIT Stara Kopalnia Wałbrzych, Pałac na Wodzie w Stanisławowie, Pałac Bukowiec, Pałac w Łomnicy, Park Miniatur Zabytków Dolnego Śląska, Ogrody Japońskie Siruwia, Osada Śnieżka). W Karkonoskiej Informacji Turystycznej w Jeleniej Górze, funkcjonowało jedyne na Dolnym Śląsku turystyczne *call center* ogólnopolskiej informacji turystycznej, stworzone w ramach projektu „Promujmy Polskę Razem” Polskiej Organizacji Turystycznej.

W ramach reorganizacji mającej na celu podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie promocji miasta oraz udzielanych informacji turystom i mieszkańcom, Urząd Miasta Jelenia Góra pod koniec 2019 zrezygnował z prowadzenia punktu IT przez Dolnośląską Organizację Turystyczną i włączył Karkonoską Informację w strukturę Wydziału Sportu i Turystyki. Dokonano wówczas remontu dotychczas zajmowanego pomieszczenia Informacji przy Placu Ratuszowym, znacznie w ten sposób podnosząc komfort świadczonych usług. Otworzono także drugi punkt Informacji, przy Biurze Podróży Trendy Travel, na Placu Piastowskim 36 w Cieplicach.

Efektom reorganizacji jest również większy wpływ Urzędu Miasta na działania informacyjne, lepsza jakość podejmowanych działań, a profesjonalni pracownicy nowej Informacji Turystycznej promują miasto na targach turystycznych, eventach i różnego rodzaju imprezach organizowanych zarówno przez Miasto Jelenia Góra, organizacje pozarządowe jak i firmy komercyjne.

W 2019 roku punkt Karkonoskiej Informacji Turystycznej przy Placu Ratuszowym odwiedziło około 23 500 osób, z czego najwięcej z Polski, Niemiec i Czech.

Stan bazy noclegowej wpisanej do Ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie, prowadzonej przez Prezydenta Miasta:

- liczba turystycznych obiektów noclegowych: 70

- liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych: 982

Oprócz obiektów wpisanych do ww. ewidencji na terenie miasta Jelenia Góra funkcjonuje kilkanaście obiektów hotelarskich.

Miasto Jelenia Góra promowało bazę noclegową umieszczając informacje o ofercie podmiotów świadczących usługi noclegowe w materiałach promocyjnych. Baza noclegowa promowana była na targach turystycznych, gdzie prezentowane były materiały promocyjne oraz udzielane informacje odnośnie poszczególnych obiektów i ich oferty. Na oficjalnej stronie Miasta zamieszczono wykaz obiektów wpisanych do ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie oraz obiekty hotelarskie, zlokalizowane na terenie miasta.

Karkonoska Informacja Turystyczna na bieżąco uaktualniała bazę noclegową na stronie Miasta Jelenia Góra, tworzyła również na użytek turystów pliki z informacjami na temat działających w regionie biur podróży oraz lokalnych przewoźników.

17.4.3. Rekreacja

Miasto Jelenia Góra korzystając z posiadanej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, przygotowało w 2019 roku dla mieszkańców i turystów, bogatą ofertę dotyczącą spędzania wolnego czasu. Jako miejsce wypoczynku dla każdego oferowało liczne imprezy kulturalne, sportowe i rekreacyjne. Mieszkańcy i turyści preferujący aktywny sposób spędzania wolnego czasu mogli wybierać spośród wielu propozycji (np. ścieżki rowerowe, Termy Cieplickie).

Miasto co roku dokonuje płatności w ramach rekompensaty za świadczenie usług publicznych na terenie Miasta Jelenia Góra dla Spółki Termy Cieplickie - kwota rekompensaty w 2019 roku wyniosła 1 852 883,03 zł. Spółka Termy Cieplickie swoim zarządem obejmuje: utrzymanie, eksploatację i udostępnianie kompleksu basenowo-rekreacyjnego „Termy Cieplickie – Dolnośląskie Centrum Rekreacji Wodnej”, utrzymanie i udostępnianie hali sportowej przy ul. Złotniczej 12, oraz utrzymanie, eksploatację, operowanie i udostępnianie stadionu sportowego przy ul. Złotniczej 12. Kompleks

basenowo-rekreacyjny Termy Cieplickie mający w swojej ofercie baseny: sportowy, rekreacyjny i zewnętrzny, brodziki dla dzieci, baseny termalne, strefę SPA, squash i wiele innych atrakcji, co roku przyciąga coraz większą liczbę korzystających osób. Ogólna frekwencja w roku 2019 w Termach Cieplickich w stosunku do roku 2018 wzrosła i wyniosła około 334,5 tys. osób - w tym ponad 4,5 tys. osób w ramach prowadzonego przez Miasto programu nauki pływania. Frekwencja na poszczególnych arenach w Parku Sportowym Złotnicza w 2019r. wyniosła około 258,5 tys. osób. W roku 2019 Spółka Termy Cieplickie obchodziła 5 lat swojej działalności.

Dzięki bardzo dobrym warunkom do uprawiania sportów lotniczych w Kotlinie Jeleniogórskiej, w mieście prężnie działa Aeroklub Jeleniogórski. Na jeleniogórskim lotnisku można skorzystać z takich atrakcji jak loty szybowcem, skoki ze spadochronem, oraz turystyczne loty widokowe.

W w miesiącach lipcu i sierpniu 2019 roku Karkonoska Informacja Turystyczna zorganizowała nieodpłatne spacerory po Jeleniej Górze, w ramach inicjatywy pn. "Poznaj Jelenią Górę – zwiedzanie miasta z przewodnikiem". W sumie przeprowadzono 9 spacerów, które zachęciły do dalszego zwiedzania miasta i jego atrakcji. Łącznie uczestniczyło w nich prawie 500 osób. Dzięki spacerom z przewodnikiem wzrosła liczba turystów odwiedzających miasto, ponieważ rozbudzona ciekawość stawała się powodem ponownego odwiedzania miasta Jelenia Góra, po to by poznać inne ciekawe miejsca i atrakcje turystyczne. Ta forma wypoczynku cieszyła się ogromną popularnością i realizowana była także przez organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Zwykłe "Moje Karkonosze" wraz z MZK sp. z o.o. w Jeleniej Górze, przy udziale Miasta Jelenia Góra, zorganizowało w 2019 roku spacerory w ramach inicjatywy pn. "Turystyczna Niedziela Bez samochodu". Celem spacerów było promowanie regionu w formie aktywnego wypoczynku. Inicjatywa została objęta patronatem honorowym Prezydenta Miasta Jelenia Góra. W wybraną, jedną niedzielę każdego miesiąca, wszyscy chętni mogli wziąć udział w wycieczce po Jeleniej Górze, prowadzonej przez profesjonalnego przewodnika. Temat oraz charakter każdej wycieczki był zmieniany i kierowany do innej grupy odbiorców.
- W 2019 roku Miasto Jelenia Góra wykonało stronę internetową z wirtualnym spacerem po obiektach: Muzeum Miejskie Dom G. Hauptmanna, Jeleniogórskie Centrum Kultury, Książnica Karkonoska, Muzeum Przyrodnicze i Teatr Zdrojowy. Te wirtualne spacerory oferują turystom, kuracjom i mieszkańcom możliwość zobaczenia pięknych i ciekawych miejsc bez wychodzenia z domu. Jest to też forma zachęcenia do przyjazdów do Jeleniej Góry i zobaczenia na żywo zabytków i atrakcji naszego miasta.
- W 2019 roku Miasto Jelenia Góra realizowało projekt partnerski pn. „Polsko-Czeska promocja Miasta Jelenia Góra i Jablonec Nad Nisou – etap II” w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Nysa. W ramach projektu utworzona została mobilna aplikacja z grą miejską „Jeleniogórskie Questy”. Gra polega na przemieszczaniu się pomiędzy rzeczywistymi lokalizacjami. Za każdym razem, gdy gracz dotrze do określonego miejsca, uruchomiony zostaje punkt z dialogiem i zagadką do rozwiązania. Gra podzielona została na dwie części, jedna obejmuje centrum Jeleniej Góry, a druga Cieplice. Po rozwiązaniu wszystkich zagadek gracz w nagrodę otrzymuje monetę ze specjalnie przygotowanej skrzyni, otwieranej za pomocą kodu. Jedna ze skrzyń umieszczona została w Karkonoskiej Informacji Turystycznej w Jeleniej Górze, a druga w Muzeum Przyrodniczym w Cieplicach.

Miasto Jelenia Góra posiada na swoim terenie 29 miejsc aktywnego wypoczynku, obejmujących tereny rekreacyjne wyposażone w urządzenia zabawowe (miejskie place zabaw) lub urządzenia do ćwiczeń oraz inne tereny wyposażone w infrastrukturę służącą do rekreacji, o łącznej powierzchni 6,5 ha. Są to:

- Plac zabaw na Placu Różanym wraz z siłownią,
- Plac zabaw przy ul. Rudolfa Weigla,

- Plac zabaw przy ul. Krzysztofa Komedy–Trzcńskiego wraz ze streetworkautem i siłownią,
- Plac zabaw na Placu Energetyka wraz z siłownią,
- Plac zabaw na Placu Kościuszki wraz z siłownią,
- Plac zabaw przy ul. Osiedle Robotnicze wraz z siłownią,
- Plac zabaw przy ul. Fortecznej,
- Plac zabaw przy ul. Lwóweckiej,
- Plac zabaw przy ul. Zautek,
- Plac zabaw w Parku Jana Žižki wraz z siłownią,
- Plac zabaw przy ul. Tkackiej wraz z siłownią,
- Plac zabaw w Parku Wzgórze Tadeusza Kościuszki wraz z siłownią,
- Plac zabaw przy ul. Okrężnej wraz z siłownią,
- Plac zabaw przy ul. Czarnoleskiej (ul. Nowa) wraz z siłownią i boiskiem,
- Plac zabaw przy ul. Książęcej,
- Plac zabaw w Goduszynie wraz z siłownią i boiskiem,
- Plac zabaw przy ul. Zjednoczenia Narodowego,
- Plac zabaw przy ul. Stefana Czarnieckiego,
- Plac zabaw w Parku Norweskim wraz z siłownią,
- Plac zabaw przy ul. Edwarda Dembowskiego,
- Plac zabaw w Jagniątkowie wraz z siłownią i boiskiem,
- Plac zabaw przy ul. Wojciecha Głowackiego wraz z siłownią,
- Plac zabaw w Maciejowej wraz z siłownią,
- Plac zabaw ul. Ludomira Różyckiego wraz z siłownią i boiskiem do gry w bule,
- Plac zabaw w Sobieszowie przy ul. Cieplickiej wraz z siłownią,
- Pumptrack,
- Siłownia Paulinum,
- Urządzenia do ćwiczeń na zieleni przy ul. Eugeniusza Romera,
- Boisko do gry w bule na Osiedlu Orle.

Miasto Jelenia Góra w 2019 r. przeprowadziło kilka inwestycji na miejskich placach zabaw:

- a) Doposażono miejski plac zabaw przy ul. Zjednoczenia Narodowego (na działce nr 10, AM 1, obręb 0005) w Jeleniej Górze.

Zadanie zrealizowane zostało w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego 2019. W ramach zadania dostarczono i zamontowano na nawierzchni z murawy następujące urządzenia:

- zestaw sprawnościowy,
- tablica kółko i krzyżyk,
- tablica do rysowania podwójna,
- stół aktywności zwierzątka.

Pod zestawem sprawnościowym utworzono strefę bezpiecznego upadku, wypełnioną podłożem z piasku, strefa została odgrodzona od pozostałej nawierzchni przy pomocy ograniczników.

Łączny koszt inwestycji wyniósł brutto 23 590 zł.

- b) Zmodernizowano plac zabaw przy Placu Tadeusza Kościuszki (pomiędzy ul. Stefana Okrzei i Al. Wojska Polskiego w Jeleniej Górze na działce nr 83/2, AM 59, obręb 0028).

Zadanie zrealizowane zostało w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego 2019. W ramach zadania:

- rozebrano betonowy labirynt i starą piaskownicę, zmieniono lokalizację dwóch huśtawek sprężynowych i karuzeli,

- zamontowano nowe zabawki: zestaw zabawowy, sześcian sprawnościowy, grę "papier-nożyce-kamień", grę "kółko i krzyżyk", tablicę do rysowania, zabawki: "mały wóz strażacki", "sklepik z liczydłem", huśtawkę sprężynową, 2 piaskownice, zabawkę "domek", panel "Alfabet Braille'a, grę "gol",
- zamontowano: 5 szt. koszy na śmieci, 10 szt. ławek, 4 pergole w kształcie łuku nad 4 bramkami wejściowymi, tablicę informacyjną z rysem historycznym,
- wykonano ogrodzenie całego placu zabaw i utworzono powierzchnię bezpieczną z piasku.

Na ogrodzeniu zamontowano piktogramy przypominające o zakazach obowiązujących na terenie placu zabaw. Zamontowano również kamerę monitoringu skierowaną na teren placu zabaw.

Łączny koszt inwestycji wyniósł brutto 196 904 zł.

- c) Utworzono Otwartą Strefę Aktywności przy Placu Różanym (na działce nr 81/8, i 82, AM 2, obręb 0022) w Jeleniej Górze.

Zadanie zostało dofinansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) EDYCJA 2019, a w części zrealizowane w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego 2019.

W ramach siłowni plenerowej zamontowano następujące urządzenia do ćwiczeń:

- urządzenie pojedyncze na pylonie typu narty biegówki – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu orbitrek – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu wyciąg górny – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu motyl – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu piechur-biegacz – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu wahadło - surfer – 1 szt.

Wokół urządzeń utworzono nawierzchnię bezpieczną, w postaci nawierzchni żwirowej z obrzeżami.

W ramach sprawnościowego placu zabaw dla dzieci zamontowano urządzenia sprawnościowe:

- trampolinę ziemną kwadratową – 1 szt.,
- liniowiec piramida - 1 szt.,
- zestaw sprawnościowy grzybki – 1 komplet.

Wokół urządzeń sprawnościowych utworzono powierzchnię bezpieczną w postaci nawierzchni sztucznej.

Teren placu zabaw został ogrodzony.

W ramach strefy relaksu zamontowano:

- ławki plenerowe z oparciami – 3 szt.,
- ławkę z przewijakiem dla matek karmiących – 1 szt.,
- kosze na śmieci – 3 szt.,
- stojak na rowery czterostanowiskowy – 1 szt.,
- stół wraz z siedziskami, do gier plenerowych szachy/warcaby, z dostępem dla osób niepełnosprawnych – 1 szt.,
- tablicę informacyjną – 1 szt.,
- tablicę kółko i krzyżyk - 1 szt.,
- oraz nasadzono krzewy.

Łączny koszt inwestycji wyniósł brutto 87 944,39 zł.

- d) Utworzono Otwartą Strefę Aktywności przy ul. Okrężnej (na działce nr 373/1, AM 3, obręb 0041) w Jeleniej Górze.

Zadanie zrealizowano ze środków własnych z dofinansowaniem Ministerstwa Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury

sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) EDYCJA 2019.

W ramach siłowni plenerowej zamontowano urządzenia do ćwiczeń:

- urządzenie pojedyncze na pylonie typu wyciskanie siedząc – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu orbitrek – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu biegacz – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu motyl – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu wyciskanie górą – 1 szt.,
- urządzenie pojedyncze na pylonie typu wahadło – 1 szt.

Wokół urządzeń utworzono nawierzchnię bezpieczną, w postaci nawierzchni żwirowej z obrzeżami.

W ramach sprawnościowego placu zabaw dla dzieci zamontowano urządzenia sprawnościowe:

- trampolinę ziemną kwadratową o wymiarach – 1 szt.,
- drabinkę poziomą – 1 szt.,
- ściankę wspinaczkową małą – 1 szt.

Pod urządzeniami utworzono nawierzchnię bezpieczną z piasku.

Teren placu zabaw został ogrodzony.

W ramach strefy relaksu zamontowano:

- ławki plenerowe z oparciami – 3 szt.,
- ławkę z przewijakiem dla matek karmiących – 1 szt.,
- stojak na rowery czterostanowiskowy – 1 szt.,
- stół wraz z siedziskami, do gier plenerowych szachy/warcaby, z dostępem dla osób niepełnosprawnych – 1 szt.,
- tablicę informacyjną – 1 szt.,
- tablicę kółko i krzyżyk – 1 szt.

W obrębie strefy relaksu utworzono powierzchnię utwardzoną, z kostki betonowej oraz nasadzono krzewy i drzewa.

Łączny koszt inwestycji wyniósł brutto 94 325,75 zł.

Miasto Jelenia Góra w 2019 r., na okres od wiosny do jesieni, ustawiało na najbardziej uczęszczanych placach zabaw przenośne toalety dla dzieci. Są kolorowe, regularnie serwisowane i odfekowane. W 2019 roku ustawiono je w 6 lokalizacjach: przy Placu Tadeusza Kościuszki, przy ul. Krzysztofa Komedy-Trzcińskiego, przy ul. Czarnoleskiej, na Placu Różanym, na Wzgórzu Tadeusza Kościuszki i w Parku Norweskim.

Łączny koszt brutto wyniósł 15 014,16 zł.

W trosce o bezpieczeństwo użytkowników placów zabaw na bieżąco kontrolowany jest stan techniczny urządzeń zabawowych i dokonywane są drobne naprawy.

18. Załączniki

- 1) Wykaz uchwał podjętych przez Radę Miejską Jeleniej Góry w 2019 r.
- 2) Sprawozdanie Prezydenta Miasta z wykonania Uchwały Budżetowej za 2019 rok
- 3) Sprawozdanie za 2019 rok z realizacji „Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Jelenia Góra na lata 2014-2019”
- 4) Wykaz pomników przyrody w granicach miasta Jelenia Góra.
- 5) Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Miasta Jelenia Góra z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działalności pożytku publicznego” na 2019 rok
- 6) Sprawozdanie z realizacji „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” na 2019 rok oraz „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2020” za 2019 rok
- 7) Sprawozdanie merytoryczne z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze za 2019 rok
- 8) Ocena zasobów pomocy społecznej za 2019 rok
- 9) Sprawozdanie za rok 2019 dotyczące realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2018 – 2020”
- 10) Sprawozdanie z realizacji „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Jelenia Góra na lata 2016- 2020” za 2019 rok
- 11) Sprawozdanie za rok 2019 dotyczące realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Jeleniej Góry” na lata 2018–2020
- 12) Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Jeleniej Góry za rok szkolny 2018/2019